

R D N S

Friedrich den Fünftes

Seer-Kriegs-Artikels-Brev.

A D N G

Friderich den Femtes

Søe-Krigs-Artikels-Brev

d a t e r e t

8de Januarii 1752.

NB. I denne Udgave af Søe-Krigs-Artikels-Brevet er ved de Tituler og §§., der senere ere forandrede, ophævede eller niere bestemte, henviist til de omgiældende Anordninger, Resolutioner, Descripter m. v. s. de deraf, med + betegnede, tilføiede ved Slutningen som Bilage, og over disse en Fortegnelse.

Andet Oplag.

Kjøbenhavn, 1811.

Trykt paa det Kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegii Befaling
hos Boas Brännich.

Vi Friderich den Tente,
af Guds Raade Konge til Danmark og
Norge, de Benders og Gothers, Hertug ndi Slesvig
Holsteen, Stormarn og Ditmarsken, Greve ndi Sla
denborg og Delmenhorst, giøre vitterligt: At da det i Al
mindelighed er fornødent, at enhver om sit Embede og de han
derudi paaliggende Pligter nøie er underrettet, samt vidende
om, hvad Belønning han kan glæde sig ved, naar han sam
me efterkommer, og hvad Straf han kan frygte for, naar
han mod samme handler, eller dem efterlader: Saa have Vi
i Særdeleshed holdet det fornødent, at der i Børes Krigs
Skibe og Flaade, paa hvilke Bore Rigers og Landes Værn
og Belskærd for den største Deel er beroende, om enhver
Pligter var giort de fuldstændigste Anordninger, samt at der
for alle (endog for dem, som Vi ikke tvivle paa, der jo be
sidde den Værlighed, at de meere af Hensigt til deres dem
paaliggende Forbindtighed, Landets Belskærd og Børes dem

§. 2.

Han skal, før han affsejler fra Rheden, udstøde de Signaler, som Skibene behøve for at kiende hinanden, hvilke han kan forandre saa tit, som han finder det fornødent.

§. 3.

Han skal give hver Skibs Chef et Finde-Brev, hvori Kendes-Vous, eller Finde-Stedet, for Skibene er fastsat, paa det de kunde vide at samles, i Fald de ved ondt Vejr skulde rage fra hinanden.

§. 4.

Han skal tilholde Skibs-Cheferne at lade, saa snart Leilighed gives, nogle Folk dagligen exercere med Canoner og Haand-Gevær, og siden, naar det er belejliger, beordre, at det skeer overalt, at de lade reeve og tage Reev ud; at de, saavel til Folkenes Underviisning, som til Sejlens Conservation, saa tit gjorligt, og Bejrligt tillader, tørre Sejlene under Ræerne og Stag-Sejlene, samt at de foretage alle de Mandøvrer, som kunne tjene til at gjøre Folket hurtigt og dygtigt til Tjenesten.

Selv skal han, om Tid og Omstændighederne det tillade, før han gaar Sejl, gaae om Bord paa ethvert Skib i Flaaden, eller Escadren, eftersee Skibs-Chefernes Anstalter og Fordeelinger, om enhver derudi har fulgt dette Artikels-Brev, Reglementerne, og de ellers udstødte Ordre, lade være gjort klart Skib, lade Folkene exercere med Canoner og Haand-Gevær, og saaledes gjøre sig forsikret om, at de udi Flaaden, eller Escadren, værende Skibe ere i forsvarlig Stand,

at han med dem kan fuldføre sit Togt, og i Tid af Fiendtlighed med Eftertryk agere, hvorved han og kan have Leilighed at opmuntre Mandskabet til Mod og deres Pligters Jagttagelse.

§. 6.

Saa snart Flaaden, eller Escadren, er sejskærdig, og Mynstringen skal holdes af Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, da skal han være tilstede ved Mynstringen paa ethvert Skib, og lade bemeldte Collegio give een, og sig selv een, Mynsker-Nulle, som af Skibets Chef er underskrevet og forseglet.

§. 7.

Før han sejler fra Rheden, eller og før Mynstring skeer, skal han lade forfærdige Extract over Provianten paa alle Skibene, som og en Extract pver det endnu behøvende Varegods, da den om Provianten leveres til Krigs-Commissairen, om nogen er, men ellers indsendes den til Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, og den om Vahre-Godser til Holmens Chef, paa det at det, som ved een og anden Leilighed maatte restere uannammer, kunde endnu for Affejtingen werde ham tilfjillet, eller og forderligst afsendt.

§. 8.

Forend han sejler fra Rheden, samler han Lister fra alle Skibene paa de Altrerudsejlede Navne, Nummer, Division og Compagnie, Barbing, eller Regiment, og lader anføre Marsjagen til Altrerudsejlingen ved enhver, om de ere ved Commando, Permission, eller af Nødvillighed blevne i Land: Disse Lister indsender han enten for Affejling

gen, eller saasnart mueligt, til Borens Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegium, og en Gjempart til Holstens Chef.

Saa snart han bekommer Sejlings-Ordre, skal han med første fojelig Vind gaae under Sejl med Flaaden, eller Escadren, for at execute den ham angaaende det forehavende Togt bilagte Ordre.

§. 10.

Han skal, saa længe Togtet varer, i Henseende til Provisionen see at holde paa Skibene en egal Fordeeling; som han og skal erstatte Afgangen paa eet Skibs Mandskab med Mandskab fra de andre Skibe, saa at alle Skibene nogenledes egal efter deres Calibre ere bemandede, og at der altid holdes den Proportion imellem Besarne, Halobesarne og Søevante, som Reglementet tilholder. Men hvor han med Soldateskens Om-Commandering foretager nogen Forandring, der giver han den en Chef Commanderende over Soldatesken behørig Communication. Finder han ellers for godt paa Skibene at holde Mynstring, da kan han den foretage, saa tit han det finder fornødent.

§. 11.

Han skal indstøde sine Ordres, sær de vigtige, skriftlig, og dem egenhændig underskrive, samt lade sig give fuldstændige, og i vigtige Tilfælde skriftlige Rapportter.

§. 12.

Hvor han ligger til Ankers, skal han see derhen, at Flaaden, eller Escadren, er efter Stedets Situation saa posteret, og ved Aarvaagenhed sat i den Sikkerhed, at den er i Stand at tilbage drive af

frivillig Overtælling og Overfald. Til den Ende bør han hver Nat, naar Vejrliget tillader, lade rundere og patrouillere, hvilket, naar Folket ikke om Dagen ved Arbejde og Slab for meget skulde være medtaget, skal skee, om Flaaden, eller Escadren, laae saa sikker, at ingen Fare var at befrygte, paa det at Døds-Skif kan blive i Bane.

§. 13.

Enten han er under Sejl, eller til Ankers, i en Haavn, eller paa en Mehd, skal han stedse ordinere Krydsere ude, for at indhente Kundskab om Fiendens Foretagende, eller for at holde Brandvagt uden for Flaaden, eller Escadren, hvilket skeer efter Tidernes Beskaffenhed og hans Godfindende, enten af Fregatter, eller af de letteste Døds-Skibe, eller og, hvor han ligger til Ankers, ved Baade og Chalouper, som i saa fald commanderes af Ober-Officiere.

§. 14.

Udi magtpaaliggende Krigs-Affaires skal han sjelden foretage noget, uden han tilforn har holdet Krigs-Raad, til hvilket han sammentalder i det mindste de næst ham fem Commanderende i Flaaden, eller Escadren, som og Flag-Commandeuren, eller Flag-Capitainen: Ere flere Flagmand i Flaaden, kaldes de alle. Finder han det fornødent, da er det ham ufornødent, at kalde alle Skibs-Cheferne.

§. 15.

Alle magtpaaliggende og mærkbare Ting, som værende hans Togt foresalde, og ere hans Expedition vedkommende, i Serdeelshed indløbende eller indhentede Efterretninger om Fiendens Tilstand og Foretagende, maa han ikke forsomme ved første Lejlighed at give

Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium tilhørende.

§. 16.

Bliver han ved en expresse Ordre, eller ved en og anden vigtig Marsag i betydelige Tilfælde, anlediget, at gaae i Land, da overdrager han imidlertid Commandoen til den næst Commanderende i Flaaden, eller Escadren.

§. 17.

Skulde en eller anden af Skibs-Cheferne, mens Togtet varer, ved Døden afgaae, da haver han i den Af dødes Sted ad interim at bestikke til Chef den, han af samme Classe, i hvilken den Af døde var, dertil finder beqvemtest. Er ingen af samme Classe tilovers, da tager han en af næste Classe; men ved første Lejlighed indsender han den Forandring til Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegii Approbation.

§. 18.

Saa længe Campagnen varer, tager han ugentlig imod høert Skibs Extract over Provianten, og, naar han over dem samtlig har laabet forfatte General-Extract, leverer han en Gienpart til Krigs-Commissairen, naar nogen er, men ellers indsender han den til Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium.

§. 19.

See det anmærkede ved §. 8.

Han lader ugentlig, eller maanedlig forfatte Lister over Deserterende, Syge og Døde paa hvert Skib, ved Navne, Nummer, Di-

vision og Compagnie, Bæring, eller Regiment, dem han indsender til Vores Combinerede Admiralitets og General-Commissariats Collegium, og en Gienpart til Holmens Chef, for derefter at bekjendtgjøres Divisionen, Bæringen, eller Regimentet.

§. 20.

Naar han af Os ved særdeles Brev har faaet Magt at udstæde Salve-Garder, Passer, Convojer, eller andre Sikkerheds-Breve, da maae han dem under sin Haand og Segl udstæde, naar og hvor han er, for got befinder, og skal de samme ej alene af alt Søe-Folket, men endog af alle Vore Undersaatter, med samme Horsomhed efterkommes, som om de under Vor Kongl. Haand og Segl vare udstædte.

§. 21.

Skulde af een og anden Skibs-Chef være anordnet nogen Besigtelse-Forretning over een og anden Ting i Skibet, da skal han, naar samme indsendes til hans Approbation, og han finder det af stor Betydning, anordne en Over-Commission, for samme at eftersee. Skulde sliig Besigtelse angaae Provianten, da giver han Krigs-Commissairen, naar nogen er, derom Underretning, paa det han samme kan bivaane, som Med-Committeret.

§. 22.

Han lader ved sin Hiemkomst forfatte General Extract over Beholdningen af Provianten, og leverer samme til Krigs-Commissairen, naar nogen er; men ellers indsender han den til Vores Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegium.

§. 23. Om Messe: Sadretningen samt Conduits-
liste over Landoffic. m. v. s. Coll.
Neser. 18 Martii 1802. †

Han bør gjøre sig Umage for, at hoer Officier, som er under hans Commando, hans Conduite bliver ham bekjendt, paa det han kunde vide at benytte sig af ham i forefaldende Lejligheder, saa og, naar han bliver adspurgt, efter bedste Vidende og Samvittighed give om ham sine Tanker tilkjende.

§. 24.

Som han selv noje skal efterleve alt det, som udi dette Artik-
kel-Brev maatte være befaleet, og ham til Efterlevelse kunde vedkomme,
saavel som holde sig alle Ordonnancer og Reglementer, Flaaden, eller
Escadren vedkommende, efterretlige: saa skal han noje have Indseende
med at alt det, som enhver i dette Artikels Brev er anbefalet, samt
alle Ordonnancer og Reglementer, nojagtig vordt efterlevende og fuld-
byrdede, de Mishandlende straffede, Retten haandhævet, og ved
hans Forsigtighed al Uorden forekommen.

§. 25.

Naar Reisen og Expeditionen er til Ende, aflægger han om
Togters Udfald sin Rapport til Borens Combinerede Admiralitets og
General Commissariats Collegium.

§. 26. Forandret i Art. 28 Aug. 1795. †

Forsøer han sig imod nogen af disse ham paaliggende Pligter,
da skal han, eftersom det kan regnes at være Forsøelse, eller Mis-
handling, og at derved er forarsaget onde eller skadelige Følger, straf-
fes, enten med at miste eet Mars, eller halv Mars, nogle eller een

Maanedes Gage, med at arresteres paa nogen Tid, med at degraderes
paa en vis Tid, eller paa Borens Raade, med at beaffkediges i
Unaade, med at sættes i evigt Fængsel, eller med at casseres; alt
efter Omstændighederne og Sagens Bestaenhed.

Tit. II.

Om den Commanderende udi Avant- og Arriere Garden.

§. 27.

Han skal efterleve alle de Ordres og Signaler, som af den en
Chef Commanderende over Flaaden blive udstædte, og see dem noje
efterlevede.

§. 28.

Naar General Wynstring skeer, skal han, saa vidt det ham an-
betroede Corps vedkommer, være med tilstæde ved Wynstringen.

§. 29.

Alle de Extracter, Lister, Ruller, o. s. f., som af den en Chef
Commanderende over Flaaden vordt befaleet til Commando-Flagget
at indsendes, samler han og sender til Flagget.

§. 30.

Som han selv skal efterleve alt, hvad i dette Artikels-Brev, ham
vedkommende, er anbefalet, som og hvad Ordonnancer og Reglemen-
ter der ere udstædte: Saa skal han have noje Indseende med at Alle i
det ham betroede Corps efterleve og fuldbyrde alt det, som enhver

især udi dette Artikels-Brev paaligger, samt holde sig alle ham vedkom-
mende Ordonnancer og Reglementer efterrettlige. Skulde han deri
med nogen finde nogen Mislighed, da melder han det den en Chef Com-
manderende over Flaaden, og forventer hans Ordre.

§. 31.

Foresalder noget mærkværdigt eller magtpaaliggende udi det ham
anbetroede Corps, særdeles nogen Efterretning om Fienden, da melder
han det den en Chef Commanderende over Flaaden.

§. 32.

Forseer han sig enten ved Uhydighed, eller Overhørighed, mod
den en Chef Commanderende over Flaaden, eller og ved nogen For-
seelse eller Mishandling, mod de ham anbefalede Pligter, saa at Bo-
res Tjeneste derved tager Skade, eller forsømmes, da skal han, som det
enten kan regnes at være Forseelse eller Mishandling, og at derved er
forarsaget skadelige Følger, straffes som i Tit. I. §. 26 er anordnet.

Tit. III.

Om Admiralen.

§. 33.

Commanderer han en Flaade, eller Escadre, en Chef, da retter
han sig efter Tit. I.

§. 34.

Men staaer han under den en Chef Commanderende over Flaa-
den, og ham Voant- eller Arriere Garden er anbetroet, da retter han
sig efter Tit. II.

Tit. IV.

Om Vice-Admiralen
og Schoutbynachten. (Kaldes nu Contra Admiral.)

§. 35.

Commanderer han en Flaade, eller Escadre, en Chef, da ret-
ter han sig efter Tit. I.

§. 36.

Men staaer han under Commando, og ham Voant- eller Arriere
Garden, som Commanderende er anbetroet, da retter han sig efter
Tit. II.

§. 37.

Skulde der være flere Flagmand i Flaaden, end de, som com-
mandere Voant- og Arriere Garden, da holde de sig ikke alene den
over Flaaden en Chef Commanderende hans Ordres efterrettlige, men
rette sig desuden efter de Ordres, som gives af den Commanderende
udi det Corps, hvorunder det Skib, hvorfra deres Flag vajer, kan
være fordeelt.

Tit. V.

Om Flag-Commandeuren.

§. 38.

Han skal i alle Tilfælde efterleve alle den over Flaaden, eller
Escadren en Chef Commandendes Ordres og Befalinger, Flaaden
vedkommende.

§. 39.

Han skal nøje påagte, at alle Ordres, Signaler, Reglementer o. s. f. som af den over Flaaden en Chef Commanderende udstædes, blive eftersevede, og, naar han finder nogen deri at handle mislig, det da den en Chef Commanderende tilkjendegive.

§. 40.

Naar nogen ikke speciel har noget den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, at rapportere, eller med ham at tale, da tager han imod det, som maatte være deres Vrende, og refererer det.

§. 41.

Parolen, Feltgeschrey, eller Anraabnings Ordet, samt Ordres, der enten ved Parolen, eller mundtlig, af den en Chef Commanderende udstædes, skal han udgive, og saa Flaadens Secretaire det communicere, for at føres til Protocols.

§. 42.

Naar han af den paa Flag-Skibet Commanderende Chef forlanger Signal gjort, Formeering, eller Formindsning af Seil, Bending, Louving, eller Manoevre, da skal det i Skibet hørsommelig executeres; men med Commandoen og Deconomien haver han sig i ingen Maade at befatte.

§. 43.

Skulde den en Chef Commanderende ved uhykkelig Hændelse i Tid af Action sættes ude af Stand til at forrette sit Embede, da lader han det strax ved et hemmeligt og aftalt Signal melde til den

næst Commanderende Flag-Mand; imidlertid vedligeholder han Actionen, samt af al Formue straber at executere den en Chef Commanderendes ham bekjendte Disposition, indtil den, som paatager sig General-Commandoen, kommer ombord, hvis Ordres han da følger.

Tit. VI.

Om Flag-Capitainen i en Escadre.

§. 44.

Han haver at rette sig efter næst foregaaende V. Tit.

Tit. VII.

Om Flag-Capitainen i Avant- eller Arriere Garden.

§. 45.

Han skal i alle Tilfælde efterleve alle af den udi det Corps Commanderende Chef ham givende Ordres og Befalinger, det Corps vedkommende.

§. 46.

Han skal nøje påagte, at alle Ordres og Signaler, Reglementer o. s. v. som af den en Chef Commanderende over Flaaden, eller af den i det Corps Commanderende, ere udstæde, det Corps vedkommende, blive eftersevede, og naar han finder nogen deri at handle mislig, det den Commanderende udi det Corps tilkjendegive.

§. 47.

Naar nogen ikke speciel har noget den Commanderende at rapportere, eller med ham at tale, da tager han imod det, som maatte være deres Vrende, og refererer det.

§. 48.

Hvad Signaler og mundtlige Ordres, som den Commanderende, det Corps vedkommende, vil have udstædte, som og hvad Manoevres han maatte befale, besorger han, som den der tillige er Skibets Chef, executerede, og communicerer saa Flag-Skriveren det, for at føres til Protocols.

§. 49.

Skulde den udi det Corps Commanderende ved uslykkelige Tilfælde i Tid af Action sættes ude af Stand til at forrette sit Embede, da lader han strax ved det hemmelige ham anbefalede Signal den over Flaaden en Chef Commanderende det tilkjendegive, vedligeholder imidlertid Actionen, stræber af al Formue at executere den ham bekiendte Disposition, og følger saa, naar den Chef, som det Corps bliver anbetroet, kommer om Borde, hans Ordres.

Tit. VIII.

Om den en Chef Commanderende
over Soldatesqven.

§. 50.

Han skal, saa snart han er commanderet med sit underhavende Mandskab at gaae paa Flaaden, eller Escadren, melde sig hos den over Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende, for at undersøge sig og alt sit Mandskab hans Commands, som da bestemmer, hvad Dag de skal embarqueres, og foranstalter Baade og Chalouper til den Tid at være tilstæde.

§. 51.

Før Folkene skal embarqueres, skal han lade eftersee, at de ere forsynede med saadanne Klæder, Strømper, og Skoe, at de kan være skikkede til at gjøre Tjeneste, og være ved Sundhed.

§. 52.

Han gjør den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren, bekjendt, hvormange Ober-Officierer, og af hvad Character, som og hvor mange Under-Officierer og Gemeene der under hans Commando ere commanderede, hvorefter da den en Chef Commanderende gjør Fordeelingen, og giver ham en Lisse paa hvor mange Ober-Officierer, Under-Officierer og Gemeene der til hvert Skib commanderes.

§. 53.

Efter den Fordeeling udnævner, commanderer og anviser han Ober-Officiererne med saa mange Underhavende, som Reparitioney tilholder, hver til sit Skib; og maae han ikke, naar de engang ere reparerede, ombytte nogen af dem fra eet Skib paa det andet, eller med andre i Land, uden med den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren, hans Tilladelse.

§. 54.

Han besorger, at enhver Officier, som skal være Commanderende over Soldatesqven paa et Skib, haver en Kulle færdig paa sit underhavende Mandskab, forend det embarqueres, paa det samme Kulle kan attesteret overleveres til Skibs-Chefen, naar Mandskabet

Kommer ombord: Som han og for hvert Skib lader sig give en Kulle til sit Brug, den Dag Borens Deputerede foretage Monstring, som han ved den, i Henseende til Soldatesqven, skal være tilstede.

§. 55. Saa ofte han agter det fornødent, og Lestighed det tillader, lader han sig gjøre Rigtighed af sine underhavende Compagnie-Chefer om Compagniernes og Folkenes Tilstand.

§. 56. Han tilholder sine Officierer, at adressere sig om alt det, som med deres underhavende Mandskab kan foresalde, til Skibs-Chefen paa det Skib, de ere commanderede, som besorger alle Ting domt og straffet efter den Jurisdiction, som er inden Skibsborde, og dette Artikels-Brevs Medfor.

§. 57. Skulde nogen af hans underhavende Officierer sig i nogen Maade over nogen Skibs-Chef have at besvare, da skal Officieren ham det foredrage, han igjen recommandere deres Sag til den over Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende, som da lader enhver vederfares, hvad Ret er.

§. 58. Naar han af den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, commanderes med den største, eller en stor Deel af Soldatesqven, til at gjøre en Landgang, eller anden Entreprise, da skal han deri rette sig efter den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, hans Ordre og Disposition, og vise den Bravour og

Conduite, som af hannem, der en sliig Post er anbeforet, bliver forventet, og kan fordres.

Tit. IX.

Om Løimasteren i en Flaade, eller Escadre.

§. 59.

Han skal efter den ham leverede generale Fortegnelse og Liste om ethvert Skibs Artelie-Gods nøje eftersee paa ethvert Skib, at det, som enhver Artelie-Mester til sit Skib er blevet leveret, bliver forsvarlig fordeelt og behørig hensat.

§. 60.

Han skal have en general Indseende med alt, hvis Artilleriet vedkommer, saasom Stykkernes Fordeeling, Forsiining o. s. v.

§. 61.

Naar Krudet er leveret til hvert Skib, og paa Fadene findes marqueret hver Sort og dens Force, da skal han have Indseende med, at Artelie-Mesterne efter den fra Flagget givne Ordre, fylde Carduserne med sin Sort Krud, tegne dets Force paa Carduserne, og lægge dem af lige Force for sig selv i Cardus-Risterne, paa det ved Reffens Ende hver Sort Krud kan styrtes i sine Londer, og det flattere Krud ved Styrtning blive blandet med det bedre.

§. 62.

Naar Carduserne ere fyldte, skal han eftersee, at de ere behørigt fyldte, og at hver Sort har den rigtige Vægt.

§. 63.

Han skal tilholde Arkelie-Mesterne, at nedstube deres Bahre-gods paa de belejligste Steder, paa det de kan have alting parat og ved Haanden, naar nogen Bataille foresfalder.

§. 64.

Naar der exerceres med Canoner, skal han, i det mindste een-gang i en Campagne, være tilstæde paa hvert Skib, for at see, at Exercitien skeer som den bør og til Nytte.

§. 65.

Han haver nu og da, nu paa eet, nu paa et andet Skib at eftersee Arkelie-Mesterens Huusholdning og holdende Regnskab, og, om han finder Mislighed, det Skibets Chef, eller efter Omstændighederne den over Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende, at melde.

§. 66.

Naar en Arkelie-Mester requirerer Ammunition, eller Arkelie-Gods, da skal han være i Stand at kunne, efter den over Flaaden en Chef Commanderendes Ordre, give sin Betænkning, hvorvidt ethvert Skib kan behøve.

§. 67.

Naar noget Skib mangler Skarp, og derpaa fra et andet Skib skal gjøres Leverance, da haver han Tilsyn med Arkelie-Mesteren, at Annammelsen skeer efter Stykkerne's Calibre af gammel, eller ny Vægt, paa det Skarpet kan være skiftet efter Stykkerne.

§. 68.

Naar en Action er til Ende, da haver han, om den en Chef Commanderende maatte saa finde for got, at Beholdningen af Ammunition og Skarp af ham skal sees eftersees, samme paa det anordnede Skib at eftersee, og derved tillige at være i Stand, efter de fra hvert Skib til Commando Flagget indkommende Extracter, at give om Fordeelingen sit Betænkende.

§. 69.

Naar han paa noget Skib vil foretage nogen Eftersyn med Arkelie-Mesterne, eller Arkelie-Godset, da haver han at melde det for Skibets Chef.

§. 70.

Ang. Artill. Under-Offic. og Constablers Examination i Colleg. Neter 23 Decbr 1800. †

Naar nogen Ober- eller Under-Arkelie-Mester, eller Constabel, doer, eller afgaer, da haver han at gjøre Forslag paa den, som i det vacante Numer skal indsættes, samme examinere, og efter befundne Dygtighed det den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, til Approbation at referere.

§. 71.

Han skal underrette Chesen paa en Brander, hvoiledes, og med hvad Forsigtighed han bør lade aabne Løbe-Rorene, og anbringe Løbe-Krudet, og, om den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, det befaler, selv, for Actionen begynder, gaae om Bord paa Branderen, og det eftersee.

§. 72.

Naar noget Bombardement foretages, skal han have Over-Opsigten med Morsernes og Kruders Behandling, saa at Bomberne kan gjøre den foranstaaende Virkning.

§. 73.

Naar der ved Landgang noget Batterie skal opkastes, da skal han i Mangel af Ingenieurs dermed have Indseende; Men hvor Ingenieurs ere med, der besorger han Brigernes Indretning.

Tit. X.

Om Krigs Commissairen i en Flaade eller Escadre.

§. 74.

Han skal, saa snart han er beskikket til at gaae ud med en Flaade, eller Escadre, melde sig hos den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, paa det han kan vorde anvist, hvad Skib han skal være paa.

§. 75.

Han skal have Opsigt over Regnskabsførerne, at deres Regnskaber rigtig holdes efter de derom gjorte Anordninger, da han, om han finder nogen Mislighed, derom skal advare Skibets Chef, og det for den over Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende efter Omstændighederne melde, paa det derpaa kan raades Bod, og Regnskaberne rigtig kan aflægges.

§. 76.

Som han, før han gaaer ud, forsynes af Borens Committerede Admiralitets- og General Commissariats Collegio med Penge og Creditiver, efter den i Land fattede Slutning: Saa haaber han sig paa Skibet altid sin Casse og sine Brevskaber under forsvarlig Laas, Lukke og Bæretagt.

§. 77.

Naar den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, ved skriftlig Requisition fordrer, at der til ham, eller nogen, skal til Fogtets Fornødenhed udtalles den eller den Summa, da skal han uden videre Forklaring mod behorig Qvittering den erfordrede Summa udtalle, og det i sit Regnskab til Udgift anfore.

§. 78.

Naar han kommer til et Sted, hvor han efter sit Creditiv kan oppebære Penge, da melder han den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, sin Casses Behovning, og forespørger sig, om han formæener, at der til Fogtets Fornødenhed flere Penge skal optages, og hvor mange? Og haver han da, om den en Chef Commanderende saa finder for got, den Summa, som af ham begjæres oplæget, der efter sit Creditiv at have.

§. 79.

Vil den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, ved en og anden Lejlighed have til Flaadens, eller Escadrens, Fornødenhed gjort Indkjøb af Proviant, Ammunition, Skibs-Nedskab, eller og Forfriskelse, og han det skriftlig af ham requirerer, da haver

han efter samme Brevs Indhold strax de fornødne Anstalter at søge, og Indkjøbet for den bedste Pris, og under de bedste Vilkaar, som mueligt, at gjøre. Og som ham bør være bekendt, paa hvilke Steder, man for bedst Kjøb kan gjøre Indkjøb af een og anden Sort til Flaadens Fornødenhed, sær af Proviant, han desuden af General Extracter over Provianten, som hannem leveres, kan see, af hvilket Slags der snarest vil komme til at komme: Saa haver han, naar han kommer paa det Sted, hvor den Sort lettest Kjøb er at bekomme, derom at gjøre Erindring til den en Chef Commanderende, som der kunde efter Tugtets Beskaffenhed behøves, deraf at gjøre Indkjøb, og saa hans Requisition derom afvarte.

Han skal flittig correspondere med Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, og Dem hans Casses Behold, de oppehaarne Penge, dem af ham gjorde Credit med videre, som hans Embede vedkommer, rapportere, og hvad hannem af Lister, Kuller, Extracter fra Commando-Flagget maatte være tilstillet, Dem tilsende.

§. 81. Han skal, naar der i Flaaden, eller Escadren, af den en Chef Commanderende skal, Provianten angaaende, anordnes nogen Commission, og derom til ham gjøres Requisition, hvoaane samme som Med Committeret.

§. 82. Ang. Snakkege f. Coll. Reser. 4 Decr. her 1804. †

Skulde der nogensteds i Land oprettes Lazaretter, eller Hospita-ler, for at henlægge Dødsede, eller Syge, da skal han, naar det af den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, require-res, samme besørge foranstaltede, og see de Syges Transport og Leje det bedste muligt indrettet.

§. 83.

Naar Bataille skulle forefalde, da skal han overtræde med Cassen og sine Brevskaber paa den Fregatte, som den en Chef Commanden-de dertil maatte finde for got at udsee.

§. 84.

Der som den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, haver nogen Paaanke imod ham, da, naar samme bevisligen for Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Col-legio er andragen, skal han derfor efter Sagens Beskaffenhed worde tiltalt og ansæet.

Tit. XI.

Om Flaadens Secretaire.

§. 85.

Han skal være den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren, horig og lydig, og hvad af ham vorder befaleet troelig forrette.

§. 86.

Udi en med Borens Combinerede Admiralitets- og General Com-missariats Collegii Segl forseglet Protocol besørger han alle de til den

D

over Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende indkomne Ordres, og andre Breve, Expeditionen vedkommende, indførte; Men, dersom noget deraf skal holdes hemmeligt, da indfører han det med egen Haand i en ham dertil leveret og med bemeldte Collegii Segl forseglet Protocol.

§. 87.

Han skal efter den en Chef Commanderendes Ordre concipere, lade reenskrive, og paraphere alle de Ordres, som i Flaaden, eller Escadren, udstædes, og føre al den Correspondence, som, Expeditionen vedkommende, maatte forefalde. Som han og, naar Flag-Commandeuren i den en Chef Commanderendes Navn æfter noget, hans Embede vedkommende, forretter, det besørger fuldbyrdet.

§. 88.

Udi en fra det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats-Collegio ham leveret og forseglet Protocol besørger han indført for hver Dag alle de Ordres, som udstædes, alt det, som ved Parolen mundtlig, eller og ved Signaler, befales, som og alle de fra den en Chef Commanderende udgaaende og Expeditionen vedkommende Breve og Relationer. Men dersom nogen Ordre, noget Brev, eller Relation skal holdes hemmelig, da indfører han den med egen Haand i en ham dertil fra det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats-Collegio medgiven og forseglet Protocol.

§. 89.

Naar Krigs-Raad holdes, indfører han i en ham fra det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats-Collegio dertil med-

givet og forseglet Protocol alt det, som i Krigsraadet er handlet, anfører hvers Botum, lader hver underskrive sit Botum, og forfatter saadant af de fleeste Stemmer flydende Resultat den en Chef Commanderende til Esterretning.

§. 90. Udi alle de fra Skibene indkomne Lister og Extracter, Bemandingen, Proviantretningen, Ammunitionen og Reserva-Godsset vedkommende, besørger han efter den en Chef Commanderendes Ordre de generale Extracter og Balancer.

§. 91. Alle Concepter, Ordres, Breve, Kuller, Lister, Extracter, samtler han hver for sig, henlægger det maanedlig i Bunder, og forfatter derover til den en Chef Commanderendes og sin Esterretning de fornodne Registraturer.

§. 92. Den ham medgivne forseglede Jusfitsprotocol bruger han udi beordrede Krigs-Retter, rettende sig, dem angaaende, efter det, som om Jurisdictionen er anordnet.

§. 93. Alt, hvad som bør holdes hemmeligt, holder han taugst, som og alle Ordres, Breve, Documenter og Protocoler, som af ingen bør sees, skjulte.

§. 94.

Naar Bataille skulde forefalde, da skal han betimelig besørge alle de udi hans Forvaring varende Protocoler, Brevskaber og Docu-

menter indpakkede, og, om Lejlighed falder, overførte paa den ham af den en Chef Commanderende anviste Fregatte; Men ellers paa-agte, at samme paa sikkert Sted i Skibet blive nedfattede.

§. 95.

Imedens Bataille varer, skal han fore til Protocols alle de Signaler, som værende Bataille af den en Chef Commanderende blive gjort. Men som han ofte, især i Lø, ikke strax kan see de udfædte Signaler; Saa skal han i Protocollen anføre, deels hvor lange han ikke for Nøg har kunnet faae Commando-Skibet i Sigte, deels hvad Minut det vajende Signal af ham blev seet.

§. 96.

Bed Campagnens Ende leverer han alle Protocoller og Documenter til Forvaring i Archivet.

§. 97.

Forseer han sig i at ikke holde sine Protocoller, eller Brevskaber, i den Stand, han bør; da straffes han paa een, eller nogle Maaneders Gage, med Arrest paa nogen Tid, ja vel og paa Embede, efter Sagens Beskaffenhed.

Holder han ikke det taugst, som bør ties, da have han sit Embede og Væ forbrudt, ja vel og miste sit Liv, ved at halskugges med Dye, alt efter Sagens Beskaffenhed.

Forseer han sig ubi Rettens Administration, da straffes han som det om andre Bore Justits-Betjente anordnet er.

TIT. XII.

Om Escadre-Skriveren.

§. 98.

Han haver at rette sig efter næst foregaaende XI. Tit.

TIT. XIII.

Om Flag-Skriveren udi Corps de Bataille.

§. 99.

Han skal være den en Chef Commanderende i Flaaden horig og lydlig, og det, ham befales, troslig forrette.

§. 100.

Han skal gaae Secretairen i Flaaden tilhaande med at skrive, hvad som han i Folge af sit Embede haver at skrive.

§. 101.

Den ham medgivne og forseglede Justits-Protocol bruger han udi de udi Corps de Bataille beordrede Krigs-Retter, rettende sig, dem angaaende, efter det, som om Jurisdictionen er anordnet, og leverer samme ved Campagnens Ende til at forvares i Archivet.

Forseer han sig ubi Rettens Administration, da straffes han som det om andre Bore Justits-Betjente anordnet er.

TIT. XIV.

Om Flag-Skriveren i Avant- og Arriere Garden.

§. 102.

Han skal være den Flag-Mand, som han ved Ordre bliver anvist, horig og lydlig, og hvad ham befales troslig forrette.

§. 103.

Hvad Ordres, eller Signaler, som Flag-Manden fra den en Chef Commanderende over Flaaden tilstilles, som og hvad der ved Parolen, det Corps vedkommende, befales, skal han indføre i den fra det Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegio ham medgionne og forseglede Protocol.

§. 104.

Han skal efter Flag-Mandens Ordre concipere, reenskrive og paraphere alle Ordres, som i det Corps udstædes, og føre al den Correspondence, som Expeditionen vedkommende, maatte foresalde. Som han og, naar Flag-Capitainen i Flag-Mandens Navn aker noget, hans Embede vedkommende, forrettet, det besorger fuldbyrdet.

§. 105.

Alle de Ordres, som udstædes, samt hvad mundtlig, eller ved Signaler, udi det Corps befales, som og alle de fra Flagget udgaaende Breve og Relationer, skal han føre til Protocols udi den fra det Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegio ham leverede og forseglede Protocol.

§. 106.

Alle Concepter, Ordres, Breve, Nuller, Lister, Extracter, samler han hver for sig, henlægger det maanedlig i Bundter, og forfatter derover til den Commanderende Chefs og sin egen Efterretning de fornødne Registraturer.

§. 107.

Den ham medgionne og med det Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegii Segl forseglede Justitz-Protocol bruger han udi beordrede Krigs-Retter, rettende sig dem angaaende efter det, som om Jurisdictionen er anordnet.

§. 108.

Bliver noget hemmeligt ham betroet, da skal han holde det taugst, og hvad Ordres og Documenter, som af ingen bør sees, skjulte.

§. 109.

Naar Bataille skulde foresalde, da skal han betimelig besorge alle de i hans Forvaring varende Protocoller, Brevstaber og Documenter indpakkede, og paaagte, at samme paa et sikkert Sted i Skibet hensættes.

§. 110.

Ved Campagnens Ende leverer han alle Protocoller og Documenter til Forvaring i Archivet.

§. 111.

Forseer han sig imod nogen af sine Pligter, da straffes han, som i Tit. XI. §. 97 anordnet er.

Tit. XV.

Om Søe-Krigs-Procureuren.

Est. Rescr. 19 Decbr. 1748. Søe-Krigs Procureur. Instr. 20 Jan. 1792. Anord. 7 Jan. 1782. §. 1.

§. 112.

Han skal, saasnart han er beordret at gaae ud med en Flaade, eller Escadre, melde sig hos den en Chef Commanderende over Flaad-

den, eller Escadren, paa det hannem kan blive anvist det Skib, paa hvilket han skal være.

§. 113. Han skal udi alle Over-Krigs-Forchorer, og Over-Krigs-Retter, som og i alle forordnede Krigs-Forchorer og Krigs-Retter, som ogsaa Officerer, Betiente, eller nogens Ere, Liv og Bestilling, naar han derom fra den en Chef Commanderende er bilagt Dødre, være Actor, Sagen ved Klage gjøre anhangig, paatale, og efter Lovskiftet Trettesættelse den til Doms begjære optagen.

§. 114.

Udi alle begangne Misgjerninger, eller andre Vaade-Gjerninger, som behøve Syns-Forretning, skal han, efter Bedkommendes til ham gjorte Requisition Synet bivaane, og Forretningen med underskrive.

§. 115.

Udi alle retter han sig efter det, som om Jurisdictionen udi Flaaden og Escadren anordnet er.

§. 116.

Naar der dommes til Boder i de Sager, hvor han er Actor, da skal han besørge dem indbrøne, og overlevere dem til det Skibs Provisant-Skriver, paa hvilket den idømte er, og hvor de ikke kan indbrønes, lade dem hos bemeldte Provisant-Skriver antegne; da han ved Hjemkomsten indgiver til Bodes Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats-Collegium en Fortegnelse paa de Boder, som ere faldne, attesteret af den, som i Retten har forrettet Auditeurs, eller Over-Auditeurs, Embede.

§. 117. Forseer han sig imod sit Embede, da straffes han paa Ere, Embede, eller med Boder, efter Sagens Beskaffenhed og Landets Lod.

Tit. XVI.

Om Flaadens Medico.

§. 118.

Han skal med Over-Chirurgo og Divisionernes, samt Holmens Chirurgis proponere alle de til Flaaden, eller Escadren, behøvende Skibs-Chirurgo, Over-Mestere, Second- og Under-Mestere, og skal ingen til Skibs-Chirurgen antages, for at være Over-Mester, eller Over-Mesters Tjeneste at forrette, som ikke kan fremsiße Attestatum om sin Dygtighed fra den, eller de, som til at examinere ere autoriserede.

§. 119.

Udvalgte Medicamenterne ej ere i Stand, da foreskriver han med Over-Chirurgo de behøvende Medicamenter til Kisternes Istandsættelse, og tilseer med ham, at Apothekerne preparere dem af funde og gode Species, og at Chirurgi med Instrumenter, Lærred og Tilbehør ere forsynede.

§. 120.

Han skal med Over-Chirurgo forordne en Reserva-Kiste med Medicamenter til at forsyne Skibene med, paa det der ikke skulde være nogen Mangel, og de Syge blive forsynede. Ved Udleveringen lader han Skibs-Chirurgi kvittere for det, de anngaa. Skulde paa Tog-

tet til denne Reserve-Kistes Completering behøves nogle Species, da gaaer han med Over-Chirurgo i Raad, og requirerer samme af den en Chef Commanderende anskaffede.

§. 121.

Han skal underrette Skibs-Chirurgos om Medicamenternes Brug, og hvorledes de sig med de Syge have at forholde.

§. 122.

Naar den en Chef Commanderende behøver hans Tjeneste, skal han med største Vindfibelighed Nat og Dag være bereed, og ellers i alle Lejligheder være tjenstvillig, om nogen Officier, eller Subalterne, hans Raad og Tilsyn er begjærende.

§. 123.

Han skal tilholde Skibs-Chirurgos, eengang hver Uge at indgive til sig en Fortegnelse paa de Syge, og med hvad Sygdom de ere behæftede.

§. 124.

Han skal, naar Vejrliget og Lejlighed det tillader, paa hvert Skib, eet efter det andet, sær paa Hospital-Skibene, besøge de Syge, erkjendige sig om deres Tilstand, og hvorledes de blive tracterede, om de med fornøden Underholdning og Opvartning blive plejede, og tilholde Skibs-Chirurgos, at see dem vel behandlede.

§. 125.

Han skal tilholde Skibs-Chirurgos, at de hos Skibs-Chefen see foranstaltet, at de Syge kunne være samlede paa et bekvemt Sted i

Skibet, hvor de med fornøden Opvartning kunne blive plejede, og at det er tillades de Syge at ligge mellem de Sunde.

§. 126.

Han skal tilholde Skibs-Chirurgos, at, saa snart nogen af hid-sig Sygdom overfalder, den da holdes separat, og jo for jo hellere forskyttes til Hospital-Skibet, samt at de besørge, at der holdes reent hos de Syge, og at der daglig roges med Røgeelse.

§. 127.

Han skal med Over-Chirurgo see derhen, at Skibs-Chirurgi trolig og flittig efterkomme deres Pligt og Embede, og, om han finder Mislighed, melde det til Skibets Chef, for at faae det redresseret.

§. 128.

Han skal med Over-Chirurgo eftersee Hospital-Skibenes Indretninger, om de medgionne Dyrer, Lagener, Forfriskninger med videre ere i behørig Stand, og derom den en Chef Commanderende rapportere.

§. 129.

Han skal med Over-Chirurgo, naar en Bataille er forefalden, see, at de Døstedes Leje og Pleje det bedste mueligt foranstaltes, om der inden Skibs Borde, eller paa Hospital-Skibene, ikke findes fornøden Plads, eller Commodite, ved den en Chef Commanderende see foranstaltet, at de, om Omstændighederne det tillade, kunne debarqveres i Land, for der bedre at vorde behandlede.

§. 130.

Skulde han til sin Forretnings Fuldbgyrdelse behøve nogen Assistance, melder han det for den en Chef Commanderende, som da derom Bedkommende nærmere Ordre bilægger.

§. 131.

Skulde han være efterladt i sit Embedes Pligter, da straffes han med Mulet af een, eller flere Maaneders Gage, ja vel og med at affattes fra sit Embede, efter Sagens Beskaffenhed.

Tit. XVII.

Om Ober-Chirurgo i Flaaden, eller Escadren.

§. 132.

Han skal i alt efterleve det, som i foregaaende Tit. er anordnet at skulle skee af ham tilligemed Flaadens Medico.

§. 133.

Han skal, før Flaaden, eller Escadren, gaaer her fra Rheden, tage om Bord paa ethvert Skib, for at undersøge Skibs-Chirurgi deres Disposition, især med Medicamenterne og Bandagen.

§. 134.

Behøver han til sin Forretnings Fuldbgyrdelse nogen Assistance, da melder han det for den en Chef Commanderende, som da derom Bedkommende nærmere Ordre bilægger.

§. 135.

Behøver den en Chef Commanderende hans Assistance, da skal han med største Bindstibelighed Nat og Dag være bereed, og ellers i

alle Lejligheder være tjenstvillig, om nogen Officier, eller Subalterne, hans Raad og Tilsyn er begjærende.

§. 136.

Er ingen Medicus med, da retter han sig i alle Ting efter næst foregaaende Tit.

§. 137.

Forseer han sig i sit Embede, da straffes han, som Tit. XVI. §. 131. anordnet er.

Tit. XVIII.

Om Vice-Propsten i en Flaade, eller Escadre.

§. 138.

Han skal i alt det, som hans Embede vedkommer, rette sig efter Borets Lov, Ritual og Forordninger, saavidt de udi Kirke-Sager i et Skib kan efterleves.

§. 139.

Han skal, før han gaaer ud, conferere med Propsten ved Sæe-Staten om alle de Ordonnancer og Anstalter, som for kan være gjorte, og raadfore sig med ham om alle de Difficulteter, som forud kan vides, for at kunne give de andre Skibs-Præster, naar behøves, Raad og Anledning.

§. 140.

Hvad de Ting angaaer, som ej efter Ritualet kan indrettes ved Kirke-Ceremonier og andet, foreslaaer han den en Chef Commandende over Flaaden, eller Escadren, skriftlig sin Formeening, hvor-

den Uniformite kan holdes paa alle Skibene ved den offentlige Guds-
tjeneste, og, naar det er approberet, communicerer han det de andre
Præster, for sig derefter at rette.

§. 141.

Naar den en Chef Commanderende skulde finde fornødent, at
erindre Præsterne om noget, eller dem noget i Borets høje Navn at
befale, da skal han efter Requisition sammenkalde Præsterne, eller
dem, som forlanges at skulde møde.

§. 142.

Han skal have nøje Tilsyn med, at alle Præsterne efterkomme
deres Pligt. Skulde mod Forhaabning findes nogen Uordentlighed
hos nogen, enten i hans Embedes Forelse, eller Opførelse, da skal
han saadan en advare og paamine, ham vel og i tvende Præsters Over-
værelse tilrettefatte, og siden lade sig underrette, om nogen Bedring
er skeet, hvilket han ved sin Hjemkomst anmelder for Bispens og See-
Statens Provst.

§. 143.

Skulde nogen faa stor Stridighed, eller Forargelse paakomme,
at der over en Præst behøvedes at holdes Forhor, da forholder han sig
dermed efter det, som om Jurisdictionen er anordnet.

§. 144.

Han skal som Præst paa det Skib, som den en Chef Comman-
derende er paa, i alle Ting considerere og opføre sig sem Skibs-Præst
efter Tit. XXVIII.

Tit. XIX.

Om Mester-Tommer-Manden i en Flaade
eller Escadre.

§. 145.

Han skal efterse den i Flaaden, eller Escadren, en Chef Com-
manderendes Ordre, og hvad han, hans Embede vedkommende, be-
sæfer, trolig forrette.

§. 146.

Han skal tilholde Tommermandene paa hvert Skib at de tilber-
lig undersøge, naar nogen Læs i Skibene forefalder, hvorfra den kom-
mer, paa det den strax med al muelig Flid kan blive hjulpen, og at de
ham om alle Ting rapportere.

§. 147.

Naar Flaaden, eller Escadren, er i Søen om Midsommers Tid,
og den maatte behøve Calfatering, da melder han det for den en Chef
Commanderende, at Tommermandene fra alle Skibene, saa mange
mueligt er at faae, kunne samles paa eet Skib efter det andet, og
Calfateringen forrette, ved hvilken han da selv skal være tilstede, Ar-
bejdet paadrive, og iagttage, at alting bliver forsvarlig gjort.

§. 148.

Han skal paa agte, om Master og Bugspryder ved Ansætning
og Stagning i noget Skib skulde tage Bugt, og det da strax for Skibs-
Chesen bekendtgjøre, paa det sig Ulempe betids kunde forekomme,
uden videre Skade til Maskerne.

§. 149. Art. 8. 26.

Naar nogen Klage fra nogen Skibs-Chef maatte foresfalbe over Skraaget, Master, Rundholter, Mars o. s. f., da haver han efter Ordre at tage til sig nogle af de andre Oer-Tommermand, og noje besigtige og overlægge, hvorledes det kan blive hjulpet; paa det ikke noget Skib skulde formedelst Mangel af Hjelp, saavidt det staaer til ham, vorde forarsaget at gaae fra Flaaden, eller Escadren. Besigtelsen communicerer han Skibets Chef, som ved Skibets Oer-Tommermand seer det fuldført, og flere Tommermand, om de behøves, af den en Chef Commanderende requirerede; Men han haver over Arbejdet Oer-Opsigten. Skulde ved hans Forseelse noget Skib ikke forsvarlig blive hjulpet, eller for Mangel af forsvarlig Reparation være nodt til at forlade Flaaden, eller Escadren, da straffes han med at miste sin Gage for den Campagne, eller med at degraderes paa en vis Tid, ja vel og med at casseres af Tjenesten.

§. 150.

Naar Rundholter skal gøres, eller repareres, i Steden for dem, som ved en og anden Lejlighed maatte have faaet Skade, da haver han noje Ofsigt med, at de blive forfærdigede efter de Dimensioner, som ethvert Stykke staaer anført for, samt gjort paa den bedste og menagerligste Maade, til at gøre Tjeneste i den Campagne. Begaaes herudi nogen betydelig Forseelse, da skal han erstatte den derpaa anvendte Beskøffning.

§. 151.

Udi den ham medgionne og med Equipage-Contoirets Segl foreseglede Journal antegner han, hvad som besynderligt ved hvert Skib foresalder, hvilken han ved sin Hjemkomst leverer til Holmens Chef.

Tit. XX.

Om Qvarteermanden, eller Formanden, i Escadren.

§. 152.

Han retter sig efter den næstforegaaende XIXde Tit.

Tit. XXI.

Om Skibs-Chefen.

§. 153.

Han haver, som den Skibet er betroet, som den der fører Commandoen, og som af alle bør agtes og ansees som en Commandant i en Fæstning, at befale alle de Officierer og Betjente, som ere under ham i Skibet, til alt det, som Tjenesten udkræver, til Ankers og under Sejl, i Tid af Bataille, Stormvejr, og andre Tilfælde, alt efter Expeditionens Medfør. Til den Ende bør han udi det ham betroede Skib, som en fornuftig og erfaren See- og Orlogs-Mand, føre Commandoen, selv efterleve, og alvorlig tilholde alle sine Underhavende noje at efterleve dette Borets Artikels-Brev, alle Ordres, Ordonnancer og Reglementer, hver efter sit Embedes Medfør, og om enhver især sig som oftest lade rapportere, hvorvidt de efterkomme de dem paalig-

gende Pligter, og tilholde alle, efter Eed og Pligt, og uden Modsigelse, at betee sig villig og ufortroden udi alt det, som til Borens Tjeneste anbefales, og ellers udfordres, det være sig i Krigs- eller Skibs-Occasioner, og deri ingen Fare eller Umage, skye, saa lange Gud under Livet og Forlighed.

§. 154.

Saa snart han er beordret til et Skib, melder han sig hos det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, for at faae Bemandings Reglementet for Skibet paa det Tøgt, samt at Proviant Ordres efter det kunde vorde udsærdigede.

§. 155.

Naar han om Skibets Equiperung har meldet sig hos Holmens Chef, erklyndiger han sig hos den, som tilforn har ført Skibet, om Skibets Styrlastighed, samt onde og gode Qualiteter; Men er det et nyt Skib, da forespørger han sig hos Holmens Chef om det, som kunde tjene ham til Underretning.

§. 156.

Udi Krigs-Tider, saa snart Skibet er søgt uden Bommen, eller og hvor han indløber i nogen indenrigs eller udenrigs Havn, maae han ikke nogen Nat ligge fra Borde; Ej heller maae han det letteligen i Freds Tider gjøre, med mindre han ved Equiperungen, Provianteringen, eller andre Borens Forretninger, dertil kunde have skjellig Marsag. Ligger han i Krigs Tider fra Borde, da bør han straffes efter Omstændighederne, enten med at miste et halv Mars Gage, eller at sættes fra Skib; Sker imidlertid nogen Skade, hvor hans Nærværelse i Sø-

belehed havde været nødvendig, eller den det kunde have forebygget, eller hindret, da bør han, efter Sagens Beskaffenhed, enten sættes fra Skib, arresteres paa vis Tid, degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Raade, beaffediges i Unaade, eller og cassetes. Men ligger han i Freds Tid uden skjellig Marsag fra Borde, da skal han efter Omstændighederne, enten miste een eller flere Maaneders Gage, eller og af Retten reprimanderes; og, om Skade sker, hvor hans Nærværelse kunde været nødvendig, eller den hindret, der skal han enten miste et halv Mars Gage, sættes fra Skib, arresteres paa vis Tid, eller og degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Raade, alt efter Omstændighederne og Sagens Beskaffenhed.

§. 157.

Saa snart hans Canoner ere afblæste, skal han besørge Canonerne paa det øverste Dæk, og paa Skandsen og Bakken af de Skibe, som have dem, saavel som ogsaa endeel af sit Haand-Gevær, ladet, paa det at Skibet ikke skal være uden al Defension. Efterlader han det, da straffes han enten med at miste nogle Maaneders Gage, med at sættes fra Skib, med at arresteres paa vis Tid, degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Raade, med at beaffediges, beaffediges i Unaade, eller og cassetes, alt efter Omstændighederne og Sagens Beskaffenhed.

§. 158.

Han skal lade enhver Officier beholde sin Hytte, som den ham efter Ancienniteten tilkommer, og deri ikke, uden høj Fornødenhed det til Borens Tjeneste udfordrer, gjøre nogen Forandring.

§. 159. Det til Skibet commanderede Mandſkab ſkal han lade anvise hoer ſin Plads, og den Lejlighed, de ſkal have, ſamt tilſee, at ingen tager for mange Kiſter, eller for meget Gods, med ſig om Borde, hvorved Skibet belemres; men gjøre Fordeelingen ſaa, at nogle Folk blive om een Kiſte og eet Skrin.

§. 160.

For han gaaer under Sejl, ſkal han fordeele Skibets Mandſkab, ſaavel Over- og Under-Officierer, ſom Matroſer og Soldater, i tvende lige Deele til Vagt, eller ſaa kaldet Qvarteer, for at regjere og manoevrere med Skibet under Sejl, over hvilke han da lader ved den næſt ham commanderende forfatte de behorige Vagt-Ruller, ſom op-hanges ved Styr-Pladsen, paa det enhver kan ſee til hvad Qvarteer, eller Vagt, han henhorer.

§. 161.

Med Vagten ſkal han have ſittig Indſeende, og ſamme iblant ſelv viſitere, men ellers ved ſine underhavende Officierer lade viſitere, ordinere de nødvendige Poſter udfatte, og paa-agte, at der bruges ſtorſte Barſomhed med Ild og Lys, med Krudet i Krudkammeret, og i Arkeliet.

§. 162.

E. Anhangene 12 Aug. 1785, 5 Martii 1790 og Tilſægget til bits 4 Aug. 1794. Om Under-Offi-cier-ſkolens Elevers Underviſning ſ. 21 Septbr. 1797. Kong Muſik-ſkolens Elever til Skibs ſ. Coll. Reſcr. 27 Septbr. 1805 og 10 Julii 1806. †

Han ſkal, ſaa ſnart Skibet er udlagt, lade den næſt ham Com-manderende forfærdige Skytt-Rullerne, og, ſaa ſnart Lejlighed gives, lade ſine Skibs-Folk exercere baade med Takkel og Loug, med Styk-fer og Haand-Gevær, og undertiden med klart Skib, hver ved ſin

Poſt; hvilket i Journalen bør indføres, og ſkal han lade ſig af den næſt Commanderende melde, naar dertil for andet Skibs-Arbejde bedſt haves Tid. Fremdeles ſkal han, ſom noget der tjener til Landets Fordeel og Tjenestens Laro, ideligen ſee derhen, at Cadetterne øves i alt det, ſom deres Metier vedkommer, og at de ſaaledes anvende deres Tid i Farten, at de kunde blive gode Søe- og Orlogs-Mænd, og ſtillede til Borens Tjeneste, hvorfor han bør beſorge, at de gaae med, og ſee alting gjort. Findes han deri efterladet, da ſættes han fra Skibet, eller og arreſteres paa nogen Tid.

§. 163.

Naar han er ſejllar, melder han ſig hos Borens Combinerede Admiralltets- og General-Commiſſariats-Collegium, for at blive myn-ſtret, og derefter at faae Sejlings Ordre, overleverer ved Mynſtrin-gen en af ham underſkrevet og forſeglet Rulle, og, derſom der er no-get Mandſkab om Bord, ſom ikke tilforn udi Orlogs eller faſt Tjeneste har gjort Os deres allerunderdanigſte Troſkabs Eed, da tager han dem i Eed.

§. 164.

Naar han har bekommet Sejlings Ordre, maae han ingen unyt-tige Ligge-Dage holde, men gaae Sejl med forſte gode Vind, og ſee ſin Ordre om det Togt fuldbyrdet. Forſommer han god Vind, da ſtraffes han efter §. 157. Formeld.

§. 165.

Som han, naar han gaaer i Søen, ſkal have lagt Skibet paa ſin Amning efter Reglementet, ſaa tillades ham dog, ifald han i Søen ved Manoevrering finder, at det med mere eller mindre Styrlaſtig-

hed skulde gjøre sine Sager bedre, at lempe og lægge Ballasten efter eget Godfindende. Men paa hvad Maade han det haver gjort, og hvad Effecten deraf har været, skal han anføre i Journalen, og ved sin Hjemkomst rapportere skriftlig til Holmens Chef.

§. 166.

Volontaires og Passagerer maae han ikke tage med sig om Borde uden Tilladelse fra Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, eller den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren; End mindre maae han tillade Qvind-Folk at følge med Skibet, eller 2 a 3 Dage, før han sejler, tilstøde dem at komme i Skibet. Handler han herimod, da bøde han een eller flere Maaneders Gage, efter Sagens Beskaffenhed.

§. 167. E. Colleg. Ref. 1 Decbr 1803. +
Par. Bes. 23 Febr. 1510. +

I det han betroede Skib maae han ikke selv tage, ej heller tillade nogen af hans Underhavende at tage med sig Kjobmands Vahre, mindre bruge nogen Handel; Han maae end ikke paa nogen Maade tillade Kjobmands Vahre, eller Pakker, hos sig at indlægges, paa det ikke ved ham, eller nogen af hans Underhavende, noget skulde skee til Afbræk og Svig i vores Told og Indtrader. Driver han nogen Handel, da bør han sættes fra Skib og degraderes paa en vis Tid, eller paa Borens Maade. Indtager han nogle Vahre for andre, da bør han beaffædiges i Unaade, eller cassetes, efter Omstændighederne.

§. 168. E. Anmerk. ved S. 8. og 29.

Naar han er kommen under Sejl, skal han eftersee, om hver er paa sin Post, dernæst mynstre han Folket, og ifald nogen er agter-

ubeslet, da melder han det fra Dragoe, Sundet, eller ved første Lejlighed til det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, anfører paa Fortegnelsen over dem Marsagen, om de ved Commandering, ved Permission, eller af Modvillighed, ere blevne i Land, og sender tillige en Gienpart deraf til Holmens Chef, paa det de enten kunde blive ham eftersendte, eller derfor tilstalte.

§. 169.

Han skal, naar hans Ordre ikke er hemmelig, tilkjendegive den væst ham Commanderende sin Ordres Indhold, paa det han i et og andet Tilfælde strax kan vide, hvad han haver at gjøre. Saaer han lyst Ordre, da skal han ikke aabne den, før paa det Sted, og den Høi, han er befalet, og da skal Aabningen skee i de tvende næst ham Commanderende deres Overværelse, paa det han i fornødent Tilfælde kan bevise, at Aabningen ikke skeede uden paa det befalede Sted og Tid. Aabner han den før, da skal han sættes fra Skib, og degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Maade.

§. 170. Ang Syges og Dnastedes Behandling
i Ref. 1810. +

Han skal have flittig Tilsyn med sit underhavende Mandskab, at de selv holdes ved et muntert og got Mod, at de beholde god Helbred, og kunne være dygtige til Tienesten. Han skal derfor lade sig rapportere af den næst ham Commanderende, om nogen af Folkene ej selv tager vare paa sin Helbred, eller om noget kunde være at anke paa een eller anden Ting, sær paa Provianten, da han det med al Omhyggelighed seer forebygget og forandret. Bliver nogen syg, da drager han

for ham al muelig Omfarg, seer til, at han separeres for sig selv, og at han vedborlig pleies, i Særdeleshed om der af Os for Plejen nydes Betaling.

Lager han mod Forslegnings Penge af Os, og de Syge ikke forsvarlig spises og plejes, da skal han erstatte det, som han derfor har oppebaaret, som den, der paa en ulovlig og nedrig Maade sig haver villet berige.

§. 171.

Han maae ingen Forandring gjøre paa Master, Stænger, Raer, Takkelase o. s. f., ikke forandre Hytter, Skodder, eller opsætte nye Kammere, ej heller nedbryde noget, som Skibet vedkommer, men lade alting forblive efter Reglementerne. Handler han herimod, da skal han erstatte den derved forarsagede Skade, og bode een Maanedes Gage.

§. 172. Ufr. Instruct. 28 Martii 1794. §. 23. †

Han maae ikke bruge noget af Skibets Værelse-Gods uden til det, hvortil det er medgiøet, med mindre han derom lader holde en formelig Forretning; Ej heller maae han lade forfærdige nogen Slags nye Sorter, i hvad Navn de have kunde, og derved formeere Inventarium. Gjør han det, da erstatter han det, som samme har kostet.

§. 173.

Han maae ikke heller bruge noget af Skibets faste Sejl, eller Læ-Sejl, til at bedække Fartøjerne i Skibet med, eller til Comodækkene. Gjør han det, da erstatter han den derved forarsagede Skade.

§. 174.

Han skal i Storm og Uvejr menagere Flag og Gjød saa tit, som mueligt er.

§. 175.

Han maae ikke tilstæde, at Dækkene og Roster-Berkerne vorde skræbete oftere, end høfligen fornødent gjøres, men lade holde reent og sundt Skib, spule, soabre, samt lufte under Dækket og i Lasten saa tit, som mueligt er.

§. 176.

Han maae ikke selv bruge, eller tilstæde nogen anden at bruge, nogen af Skibets Mandskab i eller uden for Skibet til sin egen, eller andres, Nytte; saasom intet Arbejde, uden det, som kan regnes at henhøre til Børes Tjeneste, dem maae paalægges. Handler han derimod, skal han erstatte det, som Mandskabet, der til andet Brug er anvendt, har kostet, og desuden straffes efter §. 157. Formeld.

§. 177.

Alle betydelige, eller farlige Tilfælde, saasom at kappe Anker, Master, Tonge, landløbe Skib, qvitere sin Post, skorte paa Proviant, sætte Cours, hvor den er vanskelig at bestemme o. s. f., skal han, som Omstændighederne det erfordre, holde Skibs Raad, og dertil sammenkalde sine Over-Officerer. Udfordrer Tingens Beskæftenhed, at flere dertil maae kaldes, da lader han dertil indkalde Over- og Under-Styrmænd, Høj-Baadsmænd, eller Baadsmænd, Skib-Mænd, Over-Artelie-Mesteren, Under-Artelie-Mesteren, eller Constabelen, Over-Tommermanden, eller Tommer-Manden, og

Quarteer-Mesteren, alt som Tingene og Forretningen dem kunde vedkomme; dog saa at han efter holden Raad og indhentede Stemmer selv deri deciderer. Kalder han ikke Skibs-Raad, da er han selv ansvarlig for hvad deraf kunde flyde.

§. 178.

Hvor Lots-Farvand er, og Lots er at faae, der skal han betjene sig af sig dertil anordnet erfaren Mand.

§. 179.

Hvad Steder, ham er anbefalet at søge Forfriskning, skal han søge, og ingen andre, og maae han ellers ikke søge nogen Havn, eller due op for nogen Nehd, uden med saa Skjel han uforbigængelig er nødt dertil. Gjør han det, da straffes han efter Omstændighederne, enten paa nogle Maaneders Gage, ved at reprimanderes af Keiten, eller at arresteres paa vis Tid.

§. 180.

Naar han sætter for nogen af Borets Fæstninger, skal han sende een af sine underhavende Officierer i Land til Commandanten, og forhøre, om noget Bred, eller nogen Ordre, kunde være til ham, som Chef af det eller det hans Majestæts Krigs-Skib, indloben.

§. 181.

Han maae ikke for een eller anden Marsags Skyld, enten selv gaae, eller lade nogen af sine Underhavende gaae, nogensteds i Land, som er fiendtligt, med mindre han dertil har Befaling. Gjør han det, da skal han degraderes paa vores Raade, ja vel og casseres.

§. 182.

Udi alle fremmede Havne bør han bruge største Forsigtighed, at ingen af hans Folk gaaer i Land, uden at en Officier sendes i Land, der kan tilholde de Underhavende, saaledes at opføre sig, at ingen derover kan have Marsag sig at besvare, og, hvor nogen sig med Foje kan besvare, skaffe dem behørig Satisfaction.

§. 183.

Naar han kommer til Ankens i nogen fremmed Havn, skal han erkundige sig om, hvad der efter Landets, eller Stedets, Søe-Ret maatte være at iagttage, at han ikke noget mod Landets, eller det Steds, Love skulle foretage, som kunde foraarsage Stridighed og Ulempe.

§. 184.

Om Mandskabets Dvælse i at bruge Paand-
lobbet s. Coll. Rescr. 13 Jullii 1801. †

Hvor han gaaer til Ankens, skal han erkundige sig om Grunden, og hvor meget Long der kan udstikkes. Paa de Nehder, hvor han ej er bekendt, og hvor det er tilladt, skal han med Chaloupen lade lobbe 2 a 3 Cabel-Længder nær rundt omkring Skibet, for at vide Grundens Beskaffenhed, og at lade Boje Dreebene eftersee, og efter Dybden trendse, paa det at ingen skal tage Skade paa hans Anker.

§. 185.

Han maae ikke, naar han ligger paa fremmed Nehd, eller Havn, tillade, at nogen Banqverouterer, Misdæder, eller nogen, hvorved han kunde komme i Stridighed med det Steds Øvrighed, i det ham anbefoede Skib finder Tilholds Sted, eller Hjælp til Undvigelse.

Skæer det, da skal han sættes fra Skib, og degraderes paa Borens Raade, ja vel og beaffediges i Unnaade, efter Sagens Beskaffenhed.

§. 186.

Udi Efterhøst bør han, om Fornodenhed det udkræver, og af Forsynlighed, lade overtjære det staaende og faste Tong-Berk, samt forsee Skibets Skraag, Maaster, Blotke o. s. f., med Lapsalving.

§. 187.

Han maae ikke selv afstvinge, ej heller see igjennem Fingre med, at nogen af hans Underhavende i ringeste Maader afstvinger nogen af Borens egne, eller fremmede, Coffardie-Skibe, noget, i hvad Navn det have kunde, saafremt det ikke maatte være til Skibets højeste Fornodenhed; og hvad han i saa Maade maatte bekomme, derfor skal han give et rigtigt Beviis, at de paa behorigt Sted derfor kunde worde fornojede, efter som den herimod forovede Forbrydelse ej allene skal straffes med at erstatte det, som ulovligen maatte være bekommet, men og efter Sagens Beskaffenhed med at arresteres paa vis Tid, degraderes paa nogen Tid, eller paa Borens Raade, ja vel og med at cassetes.

§. 188.

Skulde det hændes sig, at nogen af Borens Undersaatters Skibe i Soen rencoutrerede ham, og højligen behøvede hans Assistance af Folk, Proviant, eller Redskab; da maae han mod vedborlig Beviis, naar det ikke skulde forbolde ham selv Ulempe, assistere samme. Møder han en fremmed Nations Skib, som maatte være bestædt i stor Nød og Fare; da maae han, for at forekomme den største Ulykke, mod vedborlig Beviis assistere det; dog saa at ikke noget derved i Borens

egen Tjeneste vorder forsømt, eller Os til Ulempe vorder forarsaget. Og maae han for al sliig Assistance ikke oppebære nogen Skient og Gave, under Straf at sættes fra Skibet, og blive arresteret paa vis Tid, ja vel og efter Sagens Beskaffenhed at degraderes paa nogen Tid, eller paa Borens Raade.

§. 189.

Gr. Placat 25 Julii 1798, og Forordning 2 Novbr. s. 11.

Naar han udi Krigs Tid, eller naar Krig er at forventes, sejler fra nogen Havn, skal han betimelig bekendtgjøre det for Coffardie-Skipperne, der ere af bore Undersaatter, som vilde gaae samme Vej, og som ere seilfærdige, og saa give dem fornoden Lejde, saa lange deres Cours er overensstemmende med hans; men imod sin Ordre maae han ikke, under hvad Skin det være maatte, opholde sig efter dem, med mindre han vil vente, at straffes efter §. 157. Formeld. Udi den Tid og ellers, saavidt Lejligheden og Expeditionen det tillader, skal han beskytte og forsvare bore Undersaatters Regoee, og forhindre, saavidt mueligt, at dem ingen Bøds, eller Uret, vederfares. Han maae vel og tage fremmede Nations Skibe under sin Convoij til Beskermelse, naar det er mod Bore Fiender, men ellers ikke, under Straf at cassetes. For sliig Assistance maae han ikke, under hvad Navn det være maatte, afstvinge nogen Skipper nogen Skient, eller Gave. Gjør han det, da straffes han efter §. 187.

§. 190.

Gr. Rescr. af 2 Aug. 1770. † Indroff. Forord. 8 Jan. 1802 §. 67, og 3 Junii 1803, §. 66. Coll. Rescr. af 5 Jan. 1804 †

Træffer han nogen fremmed Nations Skib udi Tid af Orlog, og efterat Vi Bore Undersaatter have indkaldet, da maae han sende

en tilførladelig Officier om Borde, examinere deres Mandſkab, og dem, ſom maatte være Bore Underſaatter, til ſig tage, ſamt tilholde Skipperen, at betale dem deres til den Tid fortjente Løn; Dog maae han ingen ſaa blotte for Folk, at Skibet kunde derover komme til Ulykke. Blotter han Skibet for Folk, ſaa det derover tager Skade, da ſkal han erſtatte alt det, deraf kunde flyde.

§. 191.

Skulde det ham anbetroede Skib ſtøde an paa en Klippe, eller Rif, eller og ved Ulykke ſtrande, ſaa det ved Storm og Uvejre ſkulde befrygtes at worde tabt; da ſkal han, ſaavelſom alt paa Skibet værende Mandſkab, ej forlade Skibet, ſaa længe det er mueligt der at forblive. Noder han for paakommende yderſte Fare at forlade det, da ſkal han med Mandſkabet begive ſig paa næſte derved liggende Land, ſom mueligt er, og derfra, ſaavidt gjorligt, ſtedſe have Agt paa Braget, og af yderſte Cone ſtræbe, ſaa meget mueligt er, at faae berget. Ved første Lejlighed ſkal han derom tilſkrive Bores Combinerede Admiralitets- og General-Commiſſariats Collegium, paa det ham al muelig Hjelp og Biſtand kunde ſendes. Forlader han Skibet for den yderſte Nodvendighed det udfræber, da bør han caſſeres. Søger han ikke at berge ſaa meget mueligt, da bør han paa Bores Naade degraderes.

§. 192.

Seer han noget af Bore eller Bore Underſaatters Skibe at være raget paa Grund, eller i andre Tilfælde at være kommet i Ulempe, da ſkal han ſtrax ſende det Hjelp af Chalouper, Bary-Ankere, Cabel-Lou-

ge o. ſ. v., og ikke lade det mangle paa nogen ſin Aſſiſtence; med mindre hans Expedition er af den Vigtighed, at den ikke taalte Opriktelſe. Er han under Commando, da gjør han Signal, at han ſeer Skib i Ulempe.

§. 193. C. Coll. Reſcr. 14. Febr. 1309. †

Han ſkal paa ſit Togt, naar Lejlighed gives, correſpondere med Bores Combinerede Admiralitets- og General-Commiſſariats Collegio, Dønnem om Skibet og Skibets Mandſkab give Efterretning, ſamt til Holmens Chef melde, hvad Mangel, eller Bræk, der ved Skibet, eller ved Skibets Redſkab, med videre, kan forefalde, ſamt hvad Inventarium og Vahre-Gods han til Completering maatte behøve. Men hvad Breve han til Bores Collegium ſriver, ſkal alle Tider om Commandoen og Logtet ſrives ubi eet, og hvad Deconomien angaaer i et andet Brev.

§. 194.

Af de ham medgivne og forſeglede Journaler ſkal han holde den ene, og Overſtyrmanden i den anden rigtig antegne alt, hvad forefalder; Men, naar Rejſen er endt, indfører han en kort Extract af det merkværdigſte, hans Journal indeholder. I øvrigt haver han Indſeende med, at Lieutenanterne og Cadetterne, ſamt Under-Syrmændene, holde deres Journaler efter den i Bores Flaade brugelige Maade og de ubi Tit. XXXIV. foreſkrevne Formularer, rigtige og tilførladelige, og lader ſig give hver Middag deres Beſtik. Skulde han vidende føre noget falſkt ind i Journalen, eller den forandre, da

skal han efter Omstændighederne enten degraderes paa Børes Maade, eller og reent cassetes.

§. 195. Oftr. Instruct. om Deconom. 23 Mart. 1794. §. 62. †

I de ham medgivne forseglede Protocoller indfører han ved Tid, Dag og Datum, alle de Ordres og Instructioner, som maatte vorde ham medgivne, eller tilsendte, Commandoen, eller Togtet, vedkommende; dernæst de Ordres, som af ham udstædes; de Skibs- eller Krigs-Raad, som i Skibet maatte holdes, og al anden Correspondence Togtet vedkommende, og endelig til Slutning sin Betænkning over Skibet for den Campagne, med hvis han til Forbedring kunde have at erindre, hvorledes han har fundet Skibet i Sejlads, Ridning, Styring, Rankhed, eller Stivhed, af hvilken Betænkning han leverer Holmens Chef en Gjenpart. I den anden indfører han alle de ham bilagde Ordres og Ordonnancer, Provianteringen og dens Deconomie vedkommende, alle de af ham derom udstædte Ordres, og forte Correspondence, samt alle Besigtelser og Inventerings-Forretninger, som Indtægt og Udgift er vedkommende. I den 3die indfører han alle Ordres, Ordonnancer, Taffelassen, Bahre-Gods, Inventarium og Ammunition vedkommende, samt alle Besigtelser og Inventerings-Forretninger, de Ting vedkommende, hvilken han ved sin Hjemkomst i Collegio tilbageleverer. Skulde han udi nogen af disse Protocoller bitterligen anføre noget falskt, eller deri forandre, da straffes han efter foregaaende Sgraphi Formeld.

§. 196.

Som han skal tilholde alle Regnskabs-Forerne, at de føre deres Regnskab rigtig, og saa, at det ved Campagnens Ende og Beholdningens Aflevering kan vorde sluttet, for strax paa vedkommende Steder at vorde indleveret: Saa skal han især have Øje med, at Bahre-Gods-Regnskabet saaledes føres, som det sig ber, at ikke noget bliver uafgjort, og, for at være vis paa, hvad der haves i Behold, iblandt lade Beholdningen eftersee, og den med Regnskabet confrontere, hvilket især maae skee ved et Aars Ende, om Campagnen saa længe vedvarer, paa det den effective Beholdning i Regnskabet kan anføres.

§. 197.

Til alle Besigtelse-Forretninger ordinerer han 2de Over-Officerer, og 2 Under-Officerer, og i Mangel paa Over-Officerer ligesaa mange Under-Officerer, og skal Forretningen saaledes være forfærdiget, at de den med Eed kan bekræfte; da den originale Besigtelse-Forretning, naar den er fort til Protocols, med hans Paategning leveres til Regnskabs-Foreren, for at bilægges ved Regnskabet.

§. 198.

Oftr. Instruct. 23 Martii 1794 §. 56. †

Han skal, naar Besigtelse-Commission af ham bliver anordnet over det af Taffelassen staaende, eller lobende, Redskab, samt Anker- og Cabel-Louge, eller Vert-Liner, der som forslidt og ubrugbart cassetes til gammelt Loug-Verk, beordre det kappet til Skibmandsgarn, Verk, Brandgods, eller heelt Brandgods, og ved Vægt til Indtægt af Regnskabs-Foreren annammet, og nøje tilholde Commissionen ej at opfinde anden Character, end som virkelig i Regnskabet

findes: End videre skal han lade paasee, at det Træ-Bark, som maatte worde casset, Tid efter anden virkelig opbrændes i Cabysen, og at cassetede Carduser kastes over Bord.

Han anordner ugentlig, eller stadig, en Lieutenant, som han finder beqvemst til at have Indseende med hvad af Højsbaadsmandens, Over-Sommermandens og Sejlsæggerens, samt Over-Artikel-Mesterens betroede Gods daglig udleveres, og som kan attestere Forbrugelsen i deres Journaler; og skal han selv see derhen, at Journalerne altid ere i Stand og attesterede, paa det, om samme Lieutenant blev afløst, da alle Bogerne i vedborlig Stand kunde den, som dertil commanderer, forevises.

§. 200.

Ligesledes ordinerer han ugentlig en Lieutenant med 2de Under-Officerer, og, om han haver Soldatesque, Land-Lieutenanten med een Under-Officer, at være tilstede, naar Proviant-Skriveren udleverer, eller udvejer Kaaften til Rokken, som og naar den igjen fra Rokken til Bakkerne udvejes og uddeles; Hvilken Søe-Lieutenant udi Proviant-Skriverens Journal skal attestere det, som efter Tit. XXXII. behøver at attesteres.

§. 201.

Naar nogen Regnskabsfører ved Døden skulde afgaae, eller forbrude det saa grovt, at han maatte suspenderes, eller arresteres, (thi ellers maae med dem, som ere gangne ud med, ingen Forandring skee)

da haver han at beskikke en anden, som dertil af ham findes bygtig; Samme skal ved en ordentlig Commissions-Forretning det den forrige antroede Gods til-inventeres, og saa den Forretning in Originali, naar den først er ført til Protocols, med første Lejlighed forsendes, naar det er Provianten vedkommende, til Borens Combinerede Admiraltiets og General-Commissariats Collegium; Men, naar det er Klædes-Gods, Inventarium, og Artikel-Gods vedkommende, til Holmens Ches, paa det at det paa vedkommende Steder i Tide kan være ansagt.

§. 202.

Str. Refcr. 23 Febr. 1810. †

Han skal, medens Campagnen varer, tilholde sine Officerer, at de gjøre sig Matrosernes Capacite bekendt, paa det han ved Campagnens Ende kan forfatte en Rulle, og, uden Hensigt til den Character af Besarenhed, Matroserne har bragt med sig om Bord, give enhver den Character, som han er befunden inden Skibs Bord virkelig at kunne, eller at have, gjort Tjeneste for; Dog maae han i sig Forbering ikke overskride det Antal, som Reglementet tilholder; Men dersom der er flere, som kunde fortjene Augmentation, da maae han antegne dem, som de, der kunde fortjene den Character, paa det de udi næste Campagne kunde komme i Consideration.

§. 203.

Som alle Officerer skulle have dette Søe-Krigs Artikels Brev, saavel til Lands, som til Vands, udi Eje, paa det de ved dets Igjennemtagning og Overvejelse kunde have en fuldkommen Kundskab om de dem selv og deres Underhavende paaliggende Pligter, og saaledes

des bedre deels selv dem efterkomme, deels paaagte, at de af alle og enhver vedkommende blive eftersevede: Saa skal han tilholde enhver Officier, som er commanderet om Bord, at have under een Maanedes Gages Forbrydelse dette Borets Søe-Krigs-Artikels Brev med sig om Borde. Desuden skal han, paa det den meenige Mand kunde om sine Pligter vorde underrettet, for dem ved Cahyt-Skriveren lade deraf offentlig oplæse alt det, som dem vedkommer, og dermed gjøre en Begyndelse strax forend han gaaer Sejl, ugentlig eengang i det mindste dermed continuere, og saaledes hver Gang lade et tilstrækkeligt Stykke oplæse, at det nogle Gange i en Campagne kan være dem forelæst, og ingen sig med Uvidenhed om deres Pligter undskyldde.

§. 204. S. Kongl. Rescr. 15 Martii 1793. 7

Han bør ikke see igjennem Fingre med nogen sine Underhavende, naar de sig forsee, eller noget mod deres Pligter udi dette Borets Artikels Brev forbryde: Hvad Forbrydelser, som med Straf ere belagde, henviser han til Rettens Kjendelse; Men de, som han kan rette ved Advarsel, Trusel og Tilrettesættelse, eller og ved Revselse, og for hvilke ikke udi sær nogen Straf er bestemt, tillades det ham at see rettede, saa at han derfor kan reprimandere Officiererne og Betjenterne i Cenrum, eller nogle Officiers Nærvarelse, revse Under-Officiererne med at krumsluttes i nogle Timer, bære Flinter i 1 til 4 Timer, holdes i Bojen arresteret fra 1 til 8 Dage paa deres Kaast, eller paa Band og Brod, eller med at staae til Væls ved Masten med Skoe, eller uden Skoe, een eller flere Dage, i visse Timer, fra 1 til

4 Timer daglig. De Gemeene med at bankes for Canonen i 3 Dage med 3 Gange 27 Slag af de smaa Lampe, eller med visse Slag over 27 indtil 3 Gange 27 Slag; at sluttes i Bojen ved en Ringe-Bolt paa overste Dæk i visse Dage, fra 1 til 8, paa Band og Brod; at misse Brandeviin i visse Dage; at gjøre reent med Svaberen efter Maastuberne i visse Dage, eller at holde Gallionen reen i vis Tid; og yndelig Drengene med at kattes med visse Slag af de smaa Katte.

§. 205. S. Kongl. Rescr. 15 Martii 1793. 7
 Skulde han være under Commando af nogen ældre Skibs-Chef, eller under et Flag i en Flaade, eller Escadre, da skal han i alle Tilfælde rette sig efter den en Chef Commanderendes Ordres, iagttage Subordination, og i alle Ting, som han kan skjønne, den en Chef Commanderende bør give ham Ordre om, eller og bør være vidende om, gjøre Forespørgsel, eller give Rapport.

Tit. XXII.

Om Capitainen, som er den næst Commanderende i et Skib.

§. 206. S. Anmerk. ved §. 162.

Hans Pligt er at adlyde Chefen i alt, hvad som henhører til Kienestens Befordring, og være ham ansvarlig, at alle hans Ordres nøiagtig blive efterkommede, som han og bør eftersee, at enhver i Skibet efterkommer sin Pligt, at dette Artikels Brev og alle Ordre-nancer og Reglementer efterleves, at Skif og Orden i alle Ting holdes; da han, om noget findes mislig, det for Chefen bør melde. 3

ovrigt besorger han Skibets Tilstakling, Proviantering, Udensning, Aftakling og Dplægning, efter Chefens Anordning, som det sig bor. Han besorger og Vagt-Rullerne forfærdigede, samt Skib-Rullen, efter hosføjede Formular No. L, saavidt Skibets Beskaffenhed, Bemandingens Storrelse og Expeditionens Medfør det tillader, indrettet, og saa Billetter gjorte, der kan med hver's Navn og Forretning opslaaes ved hver Canon og paa de spredte Steder. Er han derudi forsømmelig, da straffes han efter Sagens Beskaffenhed med at bode nogle Maaneders Gage, med at reprimanderes af Rietten, eller med at arresteres, eller at degraderes paa vis Tid.

§. 207.
Han skal paasee, at Chefens Ordres af Regnskabs-Governe efterleves, at alting rigtig udleveres, at Regnskaberne rigtig fores, og at ikke noget af dem paadrages uafgjort.

§. 208.
Han skal advare Chefen, naar Lejlighed gives, at Folkene kunde øves med Canonerne og Haand-Gedder, Sejlene og anden Manoeuvring, samt naar der kan exerceres med klart Skib.

§. 209.
Han skal have flittig Indseende med Mandskabet, at de holde sig reenslige og tørre deres Klæder, paa det de kunne være ved god Helbred og dygtige til Borens Tjeneste, og tilholde Officiererne og Under-Officiererne, at de ham rapportere om nogen deri findes efterladt og modvillig.

§. 210.

Han skal paa-agte, at Fartøjerne blive hver Aften indsatte, eller forsvaellig fortojede, efter Omstændighederne.

§. 211.

Han skal, naar Skibet er under Sejl, commandere Kongens Quarteer, og forholde sig derudi, som det sig bor.

§. 212.

Han skal stræbe at vedligeholde Eenighed, at sligte Stridigheder, og, naar det ikke er mueligt, Chefen det melde.

§. 213.

Han skal i Skibs-Chefens Fraværelse holde sig Tit. XXI efterrettlig, og maae han, saa længe Chefen er fra Borde, ingen Tid gaae i Land. Gaaer han i Land uden Chefens Tilladelse, da straffes han med Arrest paa vis Tid; Skeer i den Tid nogen Skade, som ved hans Navværelse kunde været forebygget, eller hindret, da bor han derfor degraderes paa vis Tid. Er det i farlige Tider, da bor han begraderes paa Borens Raade, ja vel og kasseres.

§. 214.

Doer Chefen, da paatager han sig Commandoen, og melder det saa til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium ved første Lejlighed.

Tit. XXIII.

Om Capitainen, som er den tredie Commanderende i et Skib.

§. 215.

Han skal adlyde Chefen i alt det, som han hannem befaler, til Tjenestens Befordring. Findes han deri forsømmelig, straffes han efter Tit. XXII. §. 206.

§. 216.

Naar Skibet er under Sejl, commanderer han Dronningens Qvarteer, og forholder sig derudi, som det sig bør.

§. 217.

Udi den næst Commanderendes Graværelse efterlever han næst foregaaende Tit. XXII.

§. 218.

Ere der flere Commanderende Capitainer med et Skib, da holde de sig alle denne Tit. efterrettlig.

Tit. XXIV.

Om Capitaine-Lieutenanten.

§. 219.

Er han Skibs-Chef, da retter han sig efter Tit. XXI.

§. 220.

Er han næst Commanderende, da retter han sig efter Tit. XXII.

§. 221.

Er han tredie Commanderende i et Skib, da retter han sig efter Tit. XXIII.

§. 222.

Er han fjerde, femte, eller længere ned ad Commanderende, da tager han den Post, som Chefen ham anviser.

§. 223.

Han skal paatage sig alle Dag-Vagter, saa længe Skibet ligger til Ankers (ere der flere, da alturnere de med hinanden).

Tit. XXV.

Om Lieutenanten.

§. 224.

Han skal, om han er Chef af et Skib, holde sig Tit. XXI. efterrettlig.

§. 225.

Er han den næst Commanderende, holder han sig Tit. XXII. efterrettlig.

§. 226.

Er han den tredie Commanderende, holder han sig Tit. XXIII. efterrettlig.

§. 227.

Er han den fjerde Commanderende, da tager han den Post, som Chefen ham anviser.

§. 228.

Han skal ikke alene selv gjøre det, ham af Chefen befales, men endog see, at det, som af Chefen befales at andre skal gjøre, bliver executeret; saasom det ikke kan tjene ham til Undskyldning, naar det befalede ej er efterkommet, at han det efter Chefens Ordre haver Bedkommende anbefalet, men han skal selv være ansvarlig for, at det saaledes er skeet, som det sig bor; Og skal, naar han sig herimod forseer, og ikke een og anden Trettesættelse, endog i Officierers Nærværelse, kan hjælpe, han derfor straffes med Arrest paa vis Tid.

§. 229

Naar ham en Bagt er betroet, enten under Sejl, eller til Anfers, da forretter han samme, som det sig bor.

§. 230.

Han skal paa-agte, at Under-Officiererne efterkomme de enhver af dem, efter dette Artikels-Brev, paaliggende Pligter, selv see, om de dem efterkomme, derom erindre dennem, og de befundne Misligheder den næst Chefen Commanderende melde.

§. 231.

Han skal, naar flere Lieutenanter ere om Borde, tage Tour, for at see til de Syge og deres Pleje, samt til det øvrige Mandskab, om de holde sig reenslige, og tørre deres Klæder efter Regn-Bejr, og saaledes ikke ved Efterladdenhed paadrage sig Sygdom, samt tilholde Under-Officiererne, at de ham det melde, da han igjen det den næst Commanderende rapporterer: Gjør han ikke det, straffes han efter §. 228.

§. 232.

Fra den Tid, at Skibet er udlagt paa Rejden, og til det igjen indligger, skal han holde Journal efter den indrettede Formular, forsyne sig med Søe-Charter, Bøger og Instrumenter, Navigationen vedkommende, saasom han skal forevise sin Journal til Eftersyn udi Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, for at han kan faae den paategnet, der at være forevist.

§. 233.

Naar han vorder befaleet at gaae om Borde i noget Skib for at inquirere, da skal han nøje efterleve Chefens Ordre, og ikke lade over 3 Mand gaae over med sig, men holde de øvrige i Chaloupen; og skal han entholde sig og sine Folk fra at fornærme Skipperen, hans Folk, eller Klobmands Wahre; fra at tage Skienk og Gave, eller at opholde sig længere, end fornødent gjøres. Handler han herimod, da skal han efter Omstændighederne arresteres paa vis Tid, degraderes paa vis Tid, eller Borens Raade, ja vel og casseres.

§. 234.

Naar noget af vedkommende Regnskabs-Førere udleveres, da skal han i den Tid, han er beordret at være ved Udleveringen, nøje paaagte, at hverken meere eller mindre til Forbrugelse udleveres, end som befaleet er, og fornødent gjøres, og det hver Aften i Regnskabs-Førerens Journal attestere. Attesterer han mere, eller mindre, end udleveret er, af Efterladdenhed og Mangel paa retskaffent Tilsyn, da skal han arresteres paa vis Tid. Skeer det med hans Vidende forsætlig, da skal han paa vis Tid degraderes.

§. 235.

Naar enten Provianten udleveres til Koffen, eller Maden fra Koffen til Bakkerne, da skal han den Uge, han er beordret derved at være overvarende, for at hindre al Worden og Underflod, paa-agte, at det rigtig til Folkene vorder udvejet, opballet og udgivet.

§. 236.

Naar Skibet er kommet hjem, og han af Chefen er beordret at være ved Leverancen af Regnskabs-Forerens Beholdning, da tager han al den Præcaution, som han finder fornoden, enten ved at sætte Vagt, eller forsegle de Steder, hvor Godset ligger; er selv daglig tilstede ved Leverancen, attesterer dens Rigtighed paa de udstædte Qvitteringer, og det saaledes, som han, i fald der findes nogen Discrepance mellem det, som annammes fra Skibet, og leveres til vedkommende Forvaltere, derfor efter §. 234 Formeld vil være ansvarlig.

Tit. XXVI.

Om Capitainen over Soldatesqven.

§. 237.

Han skal, naar han er commanderet med saa mange Soldater, som han paa et Skib skal have under sin Commando, og han er anvist det Skib, paa hvilket han skal overtræde, melde sig hos Skibets Chef, og indhente hans Ordres, hvilke han sig i alle Tilfælde til Næstens Befordring lader være efterrettlige, og anseer ham, medens Campagnen varer, som sin foresatte Chef.

§. 238.

Naar han med sit underhavende Mandskab embarqveres, leverer han en underskreven og attesteret Kulle til Skibs-Chefen, som da lader ham anvise Pladsen, hvor Folkene skal ligge, og de behovende Dække-ner og Hange-Matter leverede, hvilke hans Officierer besørge ved Folkene og nogle af Matroserne, som dem til Hjælp anvises, ophængte.

§. 239.

Han skal see derhen, at alle Ting, som Soldatesqven anbefales, uden Modsigelse, uden at gjøre Forskjel paa Arbejdet, og uden Bulder og Villarm, af dem fuldbyrdes; tilholde dem at vise sig villige til det Arbejde, dem anvises, og, naar der raabes overalt, strax at gaae op til Arbejdet paa Dækket.

§. 240.

Om Vagten forespørger han sig hos Skibs-Chefen, efter hans Ordre ordinerer saa mange, som dertil behoves, og uddeeler dem til de befalede Poster. Naar Skibet er i Soen, ere Officiererne og Soldaterne fordeelte i 2de Qvartere, og gaae da Vagt om Vagt, ligesom Søesolket.

§. 241.

Han tilholder sine Folk, at de have deres Haand-Gevar reent og Laab Orden, saa det altid kan bruges, naar det behoves, og tilseer, at Vinterne med gode Stene ere forsynede.

§. 242.

Han tilholder saavel Over- som Under-Officiererne, at see derhen, at Folkene conserveres, at de ikke lægge sig med vaade Klæder, men at

de holde sig reene for Utoij, saasom det holder dem baade ved Helbred og got Mod.

§. 243.

Han tilholder sine Officierer og alle sine Underhavende, at de efterleve dette Artikels-Brev, og søger at vedligeholde stedse god Orden mellem Mandskabet.

§. 244.

Om alt det, som imellem hans Underhavende indbyrdes, og imellem dem og Skibs-Folkene, kunde forefalde, adresserer han sig til Skibets Chef, som besørger enhver domt og straffet efter dette Artikels-Brevs Medfør; Men Executionen besørger han ved sine Under-Officierer.

Tit. XXVII.

Om Lieutenanten, eller Færnikken, af Soldatesqven.

§. 245.

Han skal, naar ingen Capitaine er med over Soldatesqven, efterleve Tit. XXVI.

§. 246.

Han skal stedse see derhen, at Folkene udrette alt det, som vorder befalet, og holde dem til alt det Arbejde, som skeer imellem, eller paa, Dækket.

§. 247.

Er hans Kammer paa underste Dæk imellem Soldatesqven, da skal han see derhen, at alle Ting imellem dem gaae ordentlig til, ikke

tilstøde, at de gjøre nogen Allarm, og hindre andre fra deres Nojagtighed.

§. 248.

Naar Skibet er i Soen, og hans Vagt varer, skal han som oftest gaae ned imellem Dækkene, for at see, om Skildvagterne ere naarvaagne.

§. 249.

Naar Skibet er til Ankers, trækker han paa Vagt, og forholder sig, mens Vagten varer, saaledes, som til Lands brugeligt er, og som ubi dette Artikels-Brev om Ceremoniellet er anordnet.

§. 250.

Som Soldatesqven nyder samme Føde, som Soe-Folket, og med dem alternerer at tage een Dag om den anden deres Mad først; Saa skal han den Dag, han er commanderet, med een af sine Under-Officierer være tilstøde, naar Proviant-Skriveren udmaaler og udnyjer til Koffen, som og naar Maden fra Koffen uddeles til Mallerne.

§. 251.

Han maae ikke tilstøde, at nogen af hans Underhavende enten hemmelig kluerer, eller offentlig sig besværer, over noget, men, om det skeer, det tilkjendegive, paa det saadanne andre til Exempel kunde blive affræffede; Thi dersom nogen haver skjellig Marsag at klage, da bør saadan en det sammeligen for ham andrage, og han igjen Chefen der melde, paa det at det kan vorder redresseret.

Tit. XXVIII.

Om Præsten.

§. 252.

Han skal i alt det, hans Embede vedkommer, rette sig efter Borets Lov, Ritual og Forordninger, saavidt samme i et Skib kan efterleves.

§. 253.

Han skal agte og ansee Præsten paa den en Chef Commanderendes Skib i en Flaade, eller Escadre, for sin Vice-Provst.

§. 254.

Alle Ting, som ej paa Skibet efter Ritualen kan indrettes, skal han følge den Skik, som af Vice-Provsten følges og bekendtgjøres, paa det der kan være Uniformite i den offentlige Guds-Tjeneste.

§. 255.

Hver Son- og Hellig-Dag skal han prædike over Dagens Evangelium, ikke over een Time, men vel, om han derom advares, kortere; og skal han i alle Maader føje sig efter Lejligheden, og de Tilfælde, som kan falde til Soes. Til den Ende skal han forud meditere og berebe sig til sin Prædiken, at han kan tale Guds Ord i Kraft og med Fynd, og fremsføre ordentlig og grundig den Materie, han handler om, og som kan passe sig paa hans Menighed. For Prædiken synges eengang: Aleneste Gud i Himmerig, og den paa Dagen anordnede Psalme; En anden Gang: Den anordnede Psalme, og: Vi troe alle paa een Gud o. s. v., og tredie Gang: Den anordnede

Psalme, og: Nu bede vi den Hellig Mand o. s. v. Efter Prædiken synges den til Slutning paa Dagen anordnede, eller sig paa Omstændighederne passende, Psalme. Udi den ved Prædikens Slutning anordnede Bon skal han paa sit behørig Sted bede for Os og Borets Kongl. Huus, for Borets Raad, for Borets Flaade, om Guds Baretagt, Velsignelse, tjenligt Vejr, og Lykke; for den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, om Raade, Held, og Lykke til alt det, han sig foretager til Borets Tjeneste, og endelig for alle høje og lave Commanderende, og det ganske Mandskab.

§. 256.

Stedet, til at holde Prædiken paa, og Tiden, naar Guds Tjenesten skal begyndes, bekendtgjøres ham af Skibets Chef.

§. 257.

Den offentlige Communion holder han saa ofte et temmeligt Antal af Communicanter sig have anmeldet, hvorfor han Søndagen tilførs, at der næste Sondag bliver Communion: Anmeldelsen bør ske i det mindste 3 Dage forud, da han tager de Gemene for sig paa en beqvem Tid til Præparation med Catechisation i de nødvendige og ensfoldigste Stykker, og med Formaning til Dodsfærdighed og Omvendelse: Dem, han da finder særdeles vankundige, melder han for Chefen, at de kan beordres, en vis Tid om Dagen at komme til ham, og undervises i de nødvendige Saligheds Stykker. De, som antages til Communion, skal han Dagen forud om Eftermiddagen kiste, og det hver især, og da communicere Officierer og meenige Mand Søndagen efter Prædiken. Under Communionen maae han

formedelst Skibets Bedagelse vogte sig, at intet af det consecrerede Brød og Viin spildes, og derfor ikke sjenke mere i Kalken, end Bejrets Lejlighed tillader, og tillige conservere den hooftaaende Glaske med Viin, som til Communionen den Gang agtes fornøden; Men den fra Communionen overblevne Viin tager han i Forvaring, indtil den behøves, saa længe den ikke bliver fordærvet.

§. 258.

Over dem, som communicere, skal han holde et rigtigt Mandtal, saavel over Officierer, som Gemene, og i Mandtallet melde hos hver, hvilken Division og Compagnie, Børning, eller Regiment, de henhøre under; hvilket Mandtal han, naar Skibet oplægger, skal levere til Vice-Proosten, for at indleveres til Bispen.

§. 259.

Sondag Eftermiddag holder han en Repetition af Prædiken, og en Catechisation for de yngste, som enten ikke have været til Guds Bord, eller ere nye Confirmerede, og for Oploberne, med smaa korte og enfoldige Spørgsmaal og Svar. Catechisationen, som ej maae vare, naar Lejligheden det ikke tillader, over en halv Time, begyndes med en kort Psalme og Bøn, og endes med en Bøn og en Psalme, eller et par Vers af en Psalme.

§. 260.

Han maae aftale med Skibets Chef, hvad Dag i Ugen og Time paa Dagen det kunde være bedst belejligt, at holde Catechisation for alle dem, som ikke have været til Guds Bord, som nyelig have været antagne, og dem, han har befundet vanfundige; da han med saadanne

handler i al Lemfældighed, og gjør dem en Lyst dertil, at de med Glæde og Begjærlighed holde sig til ham. Catechisationen bør skee paa det ham anviste Sted offentlig, at andre, som vilde, og kunde høre derpaa.

§. 261.

Han skal stittig hos Skibs-Chefen erkjendige sig, om nogen er syg indi Skibet, og dem da, før paa den Tid, naar Chirurgus sjonner, at han kan være dem bedst til Nytte, besøge, dennem tiltale om deres Salladeds Sag og Sjæles Tilstand, og efter befundne Beskaffenhed formane, troste, husvare og opmuntre dem.

§. 262.

Over Morgen og Aften skal han holde offentlig Bøn paa de vedtagne Lieder; da der først sanges een af de i Skibs Psalme-Bogen anførte Psalmer, derefter Bønnen, som sluttet med Fader vor, med Besiguelissen og den daglige i bemeldte Bog forordnede Psalme. Naar Lejligheden det tillader, læses for Bønnen et Capitel i Bibelen, om Morgenen i Evangelisterne, og om Aftenen i Pauli Epistler.

§. 263.

Han maae være betænkt paa, naar det befales, i Flaaden, eller Skibet, at holde en extraordinaire Prædiken, om nogen Action skulle forud vides, eller noget Desein udføres, over en beqvem Text; og da formane alle til med Trofskab, Redelighed, Mod og Mandts Hjerte at gjøre sit Bedste som retskaffene og Vere-kjære Undersaatter, og opmuntre dem i sandt Bødsfærdighed at indflye til Gud om Naade og Bistand, og saa at vise en tapper Frimodighed. Iligemaade maae han

vare betænkt paa at holde en extraordinaire Prædiken over en beqvem Text, om en Talsfigelses Fæst for nogen besynderlig Guds visse naadige Baretægt, Held, Lykke, eller Sejer, skulde vorde anbefalet.

§. 264.

Naar Actionen skal begynde, begiver han sig til det Rum, ham bliver anvist, hvor de Dødsede henbringes. De, som didbringes, tiltaler han efter Personernes Omstændigheder med Formaning, Provelse, Trost, Opmuntring, og betjener dem, som ere i Døds Fare, og det forlange, alt saa kortelig, som Tiden det tillader.

§. 265.

Skulde nogen Død i Soen udkastes, eller føres i Land, at begraves i Strand-Brædden, da holder han en meget kort Tale, om det forlanges, hvori han tiltaler de Levende at betænke deres Død, og at Havet engang skal igjengive sine Døde at møde for Dommen. Gives ham noget derfor af det, den Døde har efterladt sig, da kan han tage derimod; Men ellers bør han gjøre det for intet. Begraves den Døde paa Kirkegaard, da hører den Forretning Stedets Præst til: Men vægrer han sig der, hvor ingen Betaling for Forretningen følger, da bør han, som Skibs-Præst, det forrette.

§. 266.

Han skal begegne Skibets Chef med al Verbodighed, og i alle tvivlsraadige Tilfælde om de udbortes Ting til hans Embedes Fuldbyrerdelse conferere med ham. De andre Officierer og Betjente omgaaes han hofflig, og den meenige Mand hjærlig, og viser sig i alt det, som loovligt er, føjelig. Haver han paa Embedes Begne nogen Officier,

eller Betjent, om sit Forhold at erindre, da maae det skee i Centrum, og han med Kjærlighed og Sagtmodighed søge at overbevise ham: De Gemeene tiltaler han og for deres Synder hemmelig, hjærlig og sagtmodig; Skulde de ikke efter een og anden Udvarsel ville komme til ham, eller bedre sig, da giver han det Skibs-Chefen tilkjænde.

§. 267.

Skulde nogen virkelig Hinder skee ham i hans Embede, eller fremturende Ugudelighed over, hvorved Guds Fortørnelse over Skib og Flaaden kunde opbækkes; da melder han det for Skibs-Chefen, og om højeste Nødvendighed det udkræver, for Vice-Propsten, at det tilsen ved ham kan meldes den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Esquaden.

§. 268.

Han maae stedse føre et exemplarisk, ædru, og en Herrens Tjener anstændigt Forhold i Ord og Gjærning, i al Kjærlighed, Sagtmodighed og Taalmodighed, og i sit Embede vise, at det er ham om intet andet at gjøre, end at omvende Sjæle, og føre dem til Christum og Salighed.

§. 269.

Naar Skibet oplægges, fersyner han sig med Skibs-Chefens Attest, hvorledes han sig haver opført i sit Embede og øvrige Forhold, og foreviser samme Holmens Provst og Bispen.

Om Skibs-Chirurgo eller Over-Mesteren.

Saales nu Over-Skibs-Chirurg. S. Instrux for ham 1789. † saa og Refex.

23 Febr. 1810. L. †

§. 270.

Han skal, saa snart han er antagen, annamme paa det ham af Borens Combinerede Admiraltets- og General-Commissariats Collegio anviste Apothek de til Skibs-Risten ordinerede Medicamenter og behøvrige Ting; og, naar han har efterseet sammes Quantitet at være conform efter det ham af Medico, eller Over-Chirurgo, leverede Catalogo, samt fundet dem friske og forsvarlige, forsojer han sig med sine Under-Mestere til det Skib, hvortil han er bestemt.

§. 271.

Saa snart han kommer om Borde, melder han sig hos Skibets Chef, paa det han ved hans Foranstaltning kan placere Medicament-Risten, hvor den henhører.

§. 272.

For Curen af alle de indvortes og udvortes Sygdomme og Skader, som paa komme de inden Skibs Borde sig befindende Personer, skal han være ansvarlig, og efter sin forhen ved Examen beviste Capacite fore over de Syge sig Disposition, som han efter bedste Samvittighed og Vidende kan tilsvare. Men skulde ham kunne overbevises, at han formedelst Forsommelse, Efterladenhed, Skjodesløshed, eller anden grov Forseelse, havde bragt nogen Patient om sin Helbred, Forslighed, eller Livet; da skal han dommes til at være uærdig nogen Tid Chirurgien i Bore Riger og Lande at practisere.

§. 273.

For Skibet sejler fra Næhden, skal han forberedige sine Apparatus Chirurgicos, saasom Bandage til Exstirpationes og Fracturas Ossium o. s. f., Binder til adskillige Længder, og hoad videre dertil hører, hvilket ej til andet Brug maae anvendes.

§. 274.

Instrumenta Chirurgica skal han holde ved Under-Mesterne i forsvartlig Stand, saa han i uformodentlige Tilfælde ikke skal være forelegen; Tilgemaade skal han rangere Medicamenterne i Risten i saa god Orden, at baade han og Under-Mesterne, naar Medicamenterne i en Hast behøves, dem strax kunne forefinde; Til hvilken Ende han skal forevise Under-Mesterne Medicament-Ristens Indretning, samt dens Catalogum; Men Nøglen bliver alle Tider, undtagen naar han er fra Borde, i hans Forvaring.

§. 275.

Saa snart han kommer om Bord, og ellers for Skibet gaaer under Sejl, skal han eftersee, om nogen maatte være med nogen Sygdom behæftet, der maatte være af smitsom Art, da han det Chefen melder, paa det Medicus, eller Over-Chirurgus, kunde tage samme ubi Desyn, og han efter Omstændighederne bringes i Land, eller paa Hospital-Skibet.

§. 276.

Han maae ikke tillade nogen at holde sig i Kojen, som ikke er syg; Fornemmer han sig Skulke-Syg, da foreholder han samme,

at han just derved fører sig Sygdom paa Halsen; Men kan det ikke hjælpe, melder han det for Skibs-Chefen.

§. 277.

Alle Roje-liggende Syge skal han med Under-Mesterne visiteres Kl. 7 om Morgenen, og dem med de fornødne Medicamenter forsyne: Derefter besøger han de udbortes Skaders Forbindning; Om Middagen Kl. 12 efterseer han de Syges Spisning og Pleje, at dermed enhver skeer, som det sig bør. Om Aftenen Kl. 5 skal han atter besøge de Syge, og, om det gjøres fornødent, de udbortes Skader forbinde; den øvrige Tid af Dagen paa-agter han, at de behørigte Fomentationes og Decocta af Under-Mesterne vorde præparerede, og de vedkommende Syge vorde applicerede og tilskillede.

§. 278.

Naar Skibs-Chefen besøger de Syges Pleje og Spisning, afsaler han hver Aften med ham, hvorledes de følgende Dag skal vises og plejes, hver efter sine Omstændigheder, og indgiver derover en Liste, vedtegnet, hvad der for enhver især kunde behøves at vorde til-lavet; og som Skibs-Chefen da faaer derfor Betaling, saa skal han, naar Proviant-Skriveren foreviser ham en Liste paa de Syge, som værende Campagne har været paa Skibet, samme conferere og exami-ner, eftersom han skal attestere dens Rigtighed, alt med den Sand-færdighed, at han det med Eed kan bekræfte. Men skulde Vi selv be-sørge de Syges Pleje og Spisning, da skal han, som der da medgives Species til Syge-Kaasten, hver Aften paa en Liste ordinere, hvad Slags Spisning og Drikke den følgende Dag skal koges, hvilken han

Proviant-Skriveren leverer, paa det samme af ham kan foranstaltet. Paa samme skal han og opføre, om noget især for een eller anden skulde behøves at tillaves.

§. 279.

De Syge, som maatte have Febres malignas, Petchial, Dy-senterie, eller andre maligne Sygdomme, besøger han, efter Requisition hos Skibets Chef, paa een eller anden Side for eller agter i Skibet at vorde forlagde. De erteerne og mindst manglende holder han for sig, paa det den ganske Betjening og Tilsyn kan paa bedste og ordent-ligste Maade administreres, og enhver efter sin Tilstand conserveres.

§. 280.

S. Anmærk. ved S. 170.

Han haver selv og ved Under-Mesterne at paa-agte, deels at der hos de Syge holdes reent, deels at de med fornødne Opvartere forsy-nes, hvilke han tilholder eengang om Dagen i det mindste at gjøre Døkket reent, og derefter besprænge det med Viin-Edike, da han og, naar han finder det fornødent, lader Luften udroge med Tjære, Gene-bar o. s. f.

§. 281.

Over de Syge holder han en rigtig Journal, og det daglig, i hvil-ken han tegner de Syges Navne, Numer, Division og Compagnie, Bar-ting eller Regiment, Sygdommen og de dertil forbrugte Medicamenter, paa det han kan attestere den af Proviant-Skriveren forfærdigende Syge-Liste, og ellers gjøte Næede ved Medicament-Kistens Aflevering, hvor-ledes Medicamenterne ere distribuerede; og skal den Journal ved Cam-pagnens Ende leveres i Borens Combinerede Admiralitets- og General-

Commissariats-Collegio, for dersaa Medicus, eller Over-Chirurgus, til Eftersyn at tilstilles. Findes udi hans Journal nogen Mislighed til Medicamenternes slette Forbrugelse, da skal han erstatte dem, ja vel og efter Omstændighederne straffes paa nogle Maaneders Gage.

§. 282. *Se. Anmærkn. ved §. 82.*

Hver Morgen skal han melde Skibs-Chefen, eller den næst ham Commanderende, de Syges Tilstand og Antal, og requirere, hvad han til deres Pleje formeener at bør foranstaltet. Forsømmer han det mod given Advarsel, da skal han, efterat han af Chefen et par Gange er mulcteret til Fattigbøssen paa nogle Mark (dog ikke over sex Mark hver Gang) straffes paa een, eller nogle Maaneders Gage.

§. 283.

Han skal, naar nogen med nogen hæftig, eller betænkelig, Sygdom er belastet, melde det Skibets Præst, og ham den Tid tilkjendegive, som han meener kunde være beqvem, at handle med samme om hans Saligheds Sag.

§. 284.

Han bør om alle Curer konsulere Medicum og Over-Chirurgum, naar nogen er, dem han, saa vidt mueligt er, 2de Gange om Ugen indberetter de Syges Antal og Tilstand, hvad besynderlige Casus ham ere mødte, tilmelder Medicamenternes Brug, og, naar nogen Species forter, den begjærer suppleret.

§. 285.

Naar Medicus og Over-Chirurgus visiterer de Syges Tilstand, og eftersee, hvorledes de tracteres, som og vil examinere Medicamen-

ternes, Instrumenternes, Bandagernes, og alt det øvrige Tilbehør dets Tilstand, da haver han alle Ting dennem at forevise, om alting at give Underretning, og, hvad de foreskrive og anordne, at holde sig efterrettelig.

§. 286.

Naar Action forefalder, skal han med sine Undermestere paa det ham anviste Sted tilforn have gjort en fornøstlig Disposition til de Qvæstedes hastige Forbinding, Henlæggelse, Tilsyn og Pleje, og om de dertil behøvende Foranstaltninger hos Chefen have gjort Requisition: I Actionen skal han see de til ham henbragte Qvæstede paa det snarest og forsigtigste behandlede, med Amputationer bruge den største Forsigtighed, at samme ej for tilig, eller for sildig, institueres, paa den Tid med sine Undermestere alturnere i Natte-Vagt hos de Syge, for at være tilstede, om nogen Blodstyrning, eller andet farligt Accident, sig yttrede. Men efter Actionen see de fløtteste til Hospital-Skibet, eller i Land til Lazarettet, transporterede.

§. 287. *Se. Anmærkn. ved §. 82.*

Naar Syge, eller Qvæstede, til Hospital-Skibet, eller i Land til Lazarettet, transporteres, da skal han med dem indsende en rigtig og fuldstændig Fortegnelse paa deres Personer og Sygdomme, paa det Chirurgus paa det Skib, eller Sted, kan om deres Tilstand faae en grundig Kundskab; Men selv bør han være tilstede, og besørge, at de værlig transporteres.

§. 288. E. Coll. Refcr. 27 Septbr. 1805. †

Skibets Chef, Officierer og Betjente besørger han barberede, naar de det forlange, saa og Skibets Bemanding efter Tidens og Lejlighedens Bestaaffenhed, i det mindste hver ottende Dag.

§. 289.

Han skal omgaaes sine Under-Mestere med al Høflighed og Skikkelighed, og de igjen i alle Tilfælde vise ham Hørsommelighed og Flittighed, i hvad han dem befaler.

Tit. XXX.

Om Second-Mesteren.

Kaldes nu Skibs-Chirurg.

§. 290.

Han skal i alle Tilfælde vise Over-Mesteren al Hørsommelighed, og med Flittighed efterkomme det, ham befales.

§. 291.

Naar Over-Mesteren ved Døden afgaaer, eller ved Sygdom, eller anden Omstændighed, sættes ude af Stand at forrette sit Embede, da træder han i hans Plads og forretter hans Embede, indtil at en efter Medici og Over-Chirurgi Forslag med den en Chef Commanderende udi Flaaden, eller Escadren, hans Constitution til Skibet bliver ordineret; hvilken da alting bliver rigtig tilinsenteret.

§. 292.

Er ingen Over-Mester i et Skib, men han forretter Over-Mesters Embede, da holder han sig Tit. XXIX. efterretlig.

Tit. XXXI.

Om Skibs-Chirurgo paa Hospital-Skibet.

§. 293.

Han skal, saa snart han er antagen, med Medico og Over-Chirurgo i Flaaden, eller Escadren, overlægge om Hospital-Skibets Indretning, eftersee det i Skibet til de Syge og Døvestede afdeelte Stueb, samt de for dem indrettede Senge, anskaff. de Dyrer, Lagerer, Forfriskninger, med videre, paa det derfor i Tide, om det behøvedes, lunde gjøres de fornødne Anstalter.

§. 294.

Han skal, naar Syge, eller Døvestede, transporteres til Hospital-Skibet, uden Bagring og Brangvillighed tage imod dem, og over dem holde en rigtig Journal ved Navn, Numer, Division og Compagnie, Børbing, eller Regiment, og af hvad Skib.

§. 295.

Foruden den Liste, som af Proviant-Skriveren med hans Attest gives om de Syge, skal han een eller to Gange om Ugen forfærdige en Liste paa Restituerede, der ere saa vel, at de kunne transporteres fra Hospital-Skibet over paa det Skib, de ere komne fra, og deri melde hvers Navn, Numer, Division og Compagnie, Børbing, eller Regiment, samt fra hvad Skib de ere, paa det den kan attesteres af Skibs-Chefen tilstilles Flagget til videre Foranstaltning.

§. 296.

I øvrigt skal han holde sig foregaaende XXXte Tit. efterretlig, for saavidt samme indeholder Pligter, der saavel i Hospital-Skibet,

som paa de andre Skibe, med Medicamenterne, de Syge, deres Spisning, Pleje og Eftersyn skal iagttages.

Tit. XXXII.

Om Skibs Proviant-Skriveren.

S. Instruct. for ham 28 Martii 1794. §. 26. †

§. 297.

Han skal, saa snart han er antagen til at fare med et Skib, melde sig hos Skibets Chef, agte og ansee ham for sin foresatte Chef, og efterleve de Ordres, som han selv til ham udstæder, eller ved sine Officiere i sit Navn læder ham tilægge.

§. 298.

Han annammer den assignerede Proviant i Overvarelse af en dertil fra Skibet anordnet Officier, og een af de Proviants Committerede, deres Overvarelse, og maae han ikke tage imod noget, som ikke er sundt og got, og som ikke haver sit rette Maal og Vægt, mindre kvittere for noget, som ikke er i Ferraad, og som han ikke annammer: Og som han kvitterer for det aanammede, saa skal Officieren attestere Annammelsens Rigtighed. Kvitterer han for det, han ikke annammer, da skal han svare Os det, han saaledes kvitterede for, og arbejde een Maaned i næste Fæstning.

§. 299.

Han maae ej modtage af de ham til Annammelse beordrede Sorter vider end det, som efter Chefens Anordning kan berges. Bliver een eller anden Sort enten ikke annammet, eller efterstaaende, da skal derfor tages Chefens Attest, som maae indeholde Aarsagen, og det saa i Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio meldes, paa det at det kunne, om det mangler, anskaffes, eller eftersendes, eller andet i dets Sted medgives, efter Omstændighederne.

§. 300.

Saa snart han har annammet Provianten, skal han bruge Omsorg for, at den kommer vel og uformindstet om Bord, og at den paa de anviste Steder vorder vel forvaret.

§. 301.

Naar han annammer Brodet, skal han tilsee, at det, saavidt som mueligt, ikke støbes i sonder, eller alt for meget smules, hvorudi og Chefen er ham assistentlig.

§. 302.

Naar han annammer Øllet, skal han tilsee, at det annammes i justerede og brændte Tønder, eller Fustager, at de vel ere udbundne, og i Spundet opfyldte. Ere ikke justerede Fade i Ferraad, da skal han leveres rigtigt Maal, for hver Tønde 136 Potter, og skal i den for Øllet giene Dvitting meldes, paa hvad Slags Fustager, det er annammet.

§. 303.

Di Stærk Ml maae han hverken paa Bryggerhuset, eller andensteds, annamme i Steden for Skibs-Ml, eller paa nogen anden Maade, uden at han derfor haver Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegii skriftlige Ordre.

§. 304.

Provianten skal paa Skibet være under hans egen Forvaring, Laas og Luffe, Brændevinen og Ølsene unbtagen, til hvilke Chefen, eller den næst Commanderende, tillige med ham skal have hver sin differente Nøgel.

§. 305.

Han annammer desuden med Dvitting det fornødne Maal og Vægt, samt Sælle, Brænde, eller Steen-Kul, efter Reglementet, de til Bemanningen fornødne Hænge-Matter, samt hvad ellers af Klæder, Sloe, Strømper, o. s. f., for Mandskabet kan være fornødent.

§. 306.

Naar han af Holmens Chef har faaet paa den af ham over Mandskabet forfattede og af Skibs-Chefen paategnede Liste paategnet, hvad Dag Riakket skal tændes, da skal og Spisningen strax begynde, og tilstiller han den saa strax Vores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, at den kan blive observeret og paategnet, saasom han med den sit Regnskab skal tillægge.

§. 307.

Den Alb Riakket er tændt, skal han til hvert Maaltid beregne hver Mand, som spiser, den Sort af Kost, som Epise-Darten tilholder, hvilken skal være opslagen til Folkens Efterretning paa Melang-Massen; og skal Kofken i de dertil anordnede Officiers og Under-Officiers Overvarelse udtages og utmaales, saavel til Kofken, som og naar Maden opbækkes.

§. 308.

Nævedes det, at en Sort skal spises for den anden, at visse Maaltider skulle kortes, eller der i Maaltidene skal kortes paa visse Sorter af Provianten, da skal det af ham see efter Chefens Ordre og Gødsindende.

§. 309.

Om Dmsaltningssalt der til det aanammede Kjøb og Fleskes Conservation nødvendig medgaaer, derfor tager han den ved Dmsaltningen beordrede Officiers Attest.

§. 310.

Med Uddelingen af Brændevod og Steen-Kul til Regning forholder han sig saa, at han kommer ud med det, Reglementet tilholder, skjønt han ved Maaltidene beregner sig en vis Deel til Udgift.

§. 311.

Med Uddelingen af Lys til Mandskabet forholder han sig efter Reglementet, i fald Chefen ikke finder, at der paa een og anden Maade paa et og andet Sted kunde være at menagere, som bør see naar der enten ikke i Kassen, eller andensteds, er saa meget Arbejde, eller og i Bemanningen ikke saa meget Mandskab, at der paa det ene og andet Sted, i Kammerne og til Spisningen, kan medgaae saa meget, som Reglementet bevilger; og skal, baade for at observere den Menage, og at den sande Udgift kan vides, i Journalen anføres, og af Chefen ugentlig attesteres, hvor meget der til de Steder er bevilget og udtaget, enten lige efter, eller til Menage i Reglementet, og saa den sande Udgift af ham anføres paa sit Sted i hans Regnskab. Og som der altsaa ingen Forbrugelse kan være til Overflod, eller Reglementet ikke overstiges, uden Chefens expresse Ordre, saa bliver ogsaa, om der ved Revisionen findes at være brugt, enten mere, end Reglementet tilholder, eller end som nodig var, Chefen selv for den Forbrugelse ansvarlig, i fald derfor ikke antagelig Aarsag i Journalen er anført.

§. 312.

Af Brændevinen maae ej heller mere udtages, end det, som enten efter Spise-Taxten skal forbruges, eller af Chefen til extra er befaleet, som af ham i Journalen attesteres.

§. 313.

Som han ingenlunde maae anføre flere end de, som bør spise, og ikke beregne nogen, enten han kommer, eller gaar, noget Maaltid mere, end han virkelig har bekommet: Saa skal hver Mand, som commanderes om Borde, under et No. (men, om han haver Maaned-Seddel, tillige under det No.) gives en Kost-Seddel (see Formularen No. II.) som kan vise hvad Dag, og til hvad Maaltid, han er kommen om Borde, og til hvad Maaltid han igjen er afgaaen, hvilken Kost-Seddel han underkriver, og af Chefen lader attestere; og maae sliig Kost-Seddel ikke paategnes, efter at Marten er gaaen fra Borde, eller tiere udstædes end eengang, mindre maae han sig den tilforhandle. End videre, og paa det Rigtigheden over Mandtallet kan være des vissere, saavel i Henseende til dem, som commanderes til og fra Skibet, som og dem inden Skibs Borde, som nu ere ved Maaltiderne tilstæde, nu andensteds hen commanderede, og paa anden Maade nyde Forslegning i den Tid; da skal han foran i sin Journal over alle, fra den højeste til den laveste, holde en kommende og gaaende Liste (see Formularen No. III. a) altid over de Kommende lade sig give fra det Sted, de komme, en rigtig attesteret Liste paa deres No. og Navne, som viser Tiden og Stedet, eller Skibet, naar og hvorfra de komme, og, om det er fra Skib, til hvad Tid de der sidst have spiset, hvorefter han paa en lige lydende Liste skal attestere deres Ankomst til det Maaltid, de ankomme, hvilken han sender til det Sted, eller Skib, hvorfra Folkene ere. Tilgemaade skal han over de Afgaaende forfatte en rigtig og attesteret Liste, og den Folkene medgide, og saa igjen forfatte sig tilbage en attesteret Liste fra det Skib, eller Sted, de ere ankomne.

Skulde det hænd sig, at de, som kom fra et Skib, eller Sted, ikke havde saadan attesteret Liste med sig, da forfatter han selv en, lader den af Chefen attestere, samt anmoder Chefen, den Rigtighed paa behørig Sted at melde.

I disse Lister maae rigtig ved hver anføres, hvad enten han er af Haandværk-Stolken, af Divisionerne, og af hvad Compagnie og No., eller af Værbingen, fra hvad Province og Bøe, og under hvad Maaned-Seddels No.: Som det og ved Soldatesquen maae anføres af hvad Regiment, Compagnie, og deres Nummer.

Med Døde, Syge og Deserterede forholder han sig som med Gaaende, undtagen at han til Chefens Underskrift opsætter en Afgaaende Seddel med de Syge til det Sted, hvor de leveres, og, for at erstatte deres Afgang, en Requisition til Polmens Chef, eller ubi en Flaade, eller Scaadre, til den en Chef Commanderende, om andre i deres Sted.

§. 314.

Kommer nogen Skibs-Baad, eller Chaloupe, fra et andet Skib om Bord, og er forlegen for Proviant, eller og Lods, eller andre, ved Tilfælde til Skibet ordineres, da haver han slige Folk at spise, saa længe de blive ved Skibet; og, om saadan Skibs-Baad, eller Chaloupe, behøvede Proviant fra Skibet med sig, da leverer han det efter Chefens skriftlige Ordre, og lader sig for det af medværende Over- og Under-Officerer kvittere, desuden giver han en Gjenpart af den Kvittering, attesteret af Chefen med Farkojet, paa det den Chefen paa det Skib, de tilhøre, kan forevises, og der være Proviant-Skrivere til Efterretning. Men han skal, om det ham til Udgift skal passere, requirere af sin

Skibs-Chef, at han den Udgift til det andet Skibs-Chef anmelder, paa det han kan tilholde sin Proviant-Skriver det i sit Regnskab at observere.

§. 315.

Hverken til dem, som gøtgøres Penge, og dog maae spise enkelt Rangon Skibs-Kost, imod at samme dem i Pengene kortes; Ej heller dem, der efter Spise-Taxten nyde halvanden Rangon, og ikke paa Skibet den halve ville fortære; og end mindre de Skibs-Chefer, der lade deres Cahyt-Bagtere, eller Domestiquer, spise i Cahytten, maae han give deres Skibs-Kost at fore i Land.

Men alle de, som Kost-Penge ere tillagte, og ville forleige sig selv, eller ville spise Skibe-Kost enkelt Rangon, skulle, saa snart de komme paa Skibet, give Skibs-Chefen det tilkjende, og haad da vedtages, skal han antegne, og maae deri ingen Forandring ske uden sær vigtig Marsag. Dernæst skulle alle de, som efter Spise-Taxten nyde halvanden Rangon, og begjære, at den halve Rangon maae blive staaende, som og de, der spise i Cahytten, og lade Skibs-Kosten staae, naar de det begjære, tilkjendegive ham det, paa det han kan antegne det, og de ved deres Hjemkomst af ham faae Attest, og derfor af Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio nyde Gjengjæld.

§. 316.

Han maae hverken selv, eller ved sine Under-Skrivere, sælge, eller tilforhandle sig, nogen Skibs-Proviant, eller andre Vahre, end ikke efterstaaende halve Rangons, eller andet, af hvad Navn det være maatte, ej heller tillade, at andre sig noget deraf tilforhandle. Handler han herimod, da skal han erlægge bets Bardi, som henfalder til Dvaale-Huset, og desuden straffes med at have 3 Maanedes Væge forbrudt.

§. 317.

Bliver noget af Skibs-Kosten ved et Maaltid tilovers, fordi nogle af Folkene have under Maaltidet været commanderede fra Borde, da leveres det dem, naar de igjen ankomme, i fald de ikke imidlertid paa andre Skibe have nydt Forslegning; Men har de imidlertid andensteds nydt Forslegning, da gives det dem til næste Maaltid, og kortes saa i de Sorter, som dem til det Maaltid efter Spise-Taxten tilkommer.

§. 318.

Kommer nogen Proviant ved Storm, eller andre Tilfælde, til Skade, da skal samme, saalænge den er spiselig, frem for nogen anden fortæres.

§. 319.

Besindes noget at være ublækket, bedarvet og uspiseligt (hvilket sigte forstaaes om Brød, naar det er saa smaat, at det ikke kan bides, men er Stov) da skal han forlange af Skibs-Chefen en egentlig Besigtelse: Over det, som da findes ublækket, bedarvet, eller uspiseligt, giver Besigtelses-Commissionen en tydelig Forretning beskrevet, og anfører de dertil befundne Aarsager, og om det ikke ved hans som Proviant-Skrivers Omhyggelighed og Vindskibelighed kunde været conserveret, hvilken Forretning skal være saaledes, som de den med Tid vilde bekræfte.

§. 320.

Med Sorter, som ham til de Syges Epidning medgives, forholder han sig efter Spise-Taxten, og beregner dem imidlertid ikke Skibs-Kosten, men anfører dem paa sin kommende og gaaende Liste, ved Sygdom til Gaaende, og ved Restitution til Kommende. Har Skibs-Chefen de Syge at pleje, da beregner han dem i den Tid ej heller Skibs-Kosten; Men han skal give Skibs-Chefen en med

hans og Skibs-Chirurgi-Haand underkryvne Attest om dem, som paa Rejsen have været syge, og i hvor lang Tid Sygdommen haver været.

§. 321.

Hænder det sig, at Skibs-Chefen i Søen anskaffer nogle Proviant-Sorter, som behøves, da skal de Sorter af ham vejes, eftermaales og annammes i Overværelse af en Skibs-Officier, som dets Rigtighed attesterer. Men ellers forholder han sig efter §. 298, 299. deres Formeld. Den Dvittering, han derfor udstæder, skal af ham føres i hans Journal, af den, som leverer Provianten, verificeres, og saaledes være indrettet:

De i oven anførte Ordre specificerede Proviant Sorter har jeg Proviant-Skriver N. N. annammet af N. N., hvilket jeg mig til Indtægt fører, og enten den af mig udgivne Original Dvittering, eller denne ligelydende Copie af ham verificeret, kommer til det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium og Revision, da skal jeg ved den, som først kommer tilstøde, for de annammede Sorter debiteres og derimod

Kjøbmand	} N. N.	} gotgjøres
Proviantskriver		
Datum Skibet N. N. den . . . . . Anno		
tesserer		
Kjøbmand	} N. N.	} Proviantskriver
Proviantskriver		
N. N.		
Skibs-Officier.		

§. 322.

Naar han efter Skibs-Chefens Ordre Proviant til et andet Skib, da skal han derfor forsyne sig med Dvittering, efter §. 321. Formeld. Men den originale Dvittering han faaer, skal han med første Lejlighed indsende til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium til Deres Efterretning, da han af samme tager en Gjenpart, som af Chefen attesteres til hans egen Sikkerhed.

§. 323.

Erfordres det, at een og anden Forstætte skal udleveres til Skibets Fornødenhed, da skal i den af Skibs-Chefen ham derfor givende Ordre være indrykket, hvortil den i Skibet skal bruges.

§. 324.

Befales det, at Lønder skal stoves og staaes i Staver, da paa-agter han, at det skeer paa den Maade, som Tit. LI. om Bøkkeren er befaleet, og skal Aarsagen meldes i Chefens Attest.

§. 325.

Som der medgives Klæder, Strømper, Skoe, Tobak, o. s. f., til Skibs-Mandskabets Fornødenhed, hvilket dem for Penge overlades: Saa maae han dog ikke uden Chefens Tilladelse og Kjenning over det, som af dem begjæres, og hvor meget dem i Hensende til deres fortjente og fortjennende Gage kan overlades, lade dem faae de Sorter, de begjære, hvilket han i Journalen under Vedkommendes No. og Navn med den udi den Uge Inspection havende Lieutenants Attest anfører

efter den Priis, som han fra det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio er medgivet, og antegner saa strax i Lieutenants Overværelse paa hans Koft-Seddel, som Varene beskrevet haver, hvad han derfor bliver skyldig, hvilken Paastrivning ikke maae ske i Kryds og Quær, men med fulde Bogstaver, uraderet og umaculeret, lige ned, eet efter det andet; Til hvilken Ende den til Koft-Seddelen, naar den er fuldkreven, om Worde af Skibs-Chefen mere Papir kan under Forsøgning tilføjes. Skulde nogen noget inden Skibs Worde have forkommet, for hvilket han skulde fortes i hans Gage, eller han for noget skal debiteres; da skal det ligelædes efter Chefens Ordre i Journalen anføres, og paa Koft-Seddelen antegnes

§. 326.

Hænge-Matter, hvoraf kun en for hver Campagne hver Person leveres, lader han sig ej af Skibs-Kollet, men alene af Soldateqven paa Drøgs-Vogt tilbagelevere, saasom enhver behøver den, han har annammet, for Betaling og den satte Priis, som anføres efter §. 325.; Men om det ej er paa Drøgs-Vogt, da tager han af samtlige Mandskabet Hænge-Matterne tilbage. For de udleverede og ej tilbageleverede anfører han Vedkommendes Navne og Nummer i Journalen og paa Koft-Seddelen.

§. 327.

Over alt dette skal han føre et ordentligt Regnskab. Til den Ende skal han holde en Journal, efter Formularen No. III. Udi den skal han

- 1) holde den Mandtals-Rulle over Kommende og Gaaende som §. 313 er emtalt, efter Formularen No. III. a.
- 2) Med Dag og Datum indføre alt, hvad han annammer efter Ordre til Indtægt, efter Formularen No. III. b.
- 3) Antegne hvad Forandring, der daglig kan foresfalde, hvad han efter Ordres og Dvitteringer udleverer, efter Formularen No. III. c., og skal Ordres og Dvitteringer følge med Journalen og være litterede og numererede.
- 4) Derudover skal han føre et ordentligt Regnskab, i hvilket han anfører:
  - 1) Indtægten af alle Sorter, efter Formularen No. III. d.
  - 2) Udgiften af den daglig forspisede Proviant, dog ikkuns udi Maaltider. See No. III. e.
  - 3) Maaltidernes generale Beregning enhver Uge især, efter Formularen No. III. f.
  - 4) Alle de Maaltider anslagne til Proviant, og tillige Udgiften af halve Rangener til Extra-Eftning til Laan til andre Skibe, af cafferete Sorter, o. s. f. See No. III. g. Men som der stant fortes paa een og anden Sort Proviant; Saa skal han, siden han i Regnskabet anfører alle Maaltidernes fulde, nøje observere, at han i Maaltidernes Beregning for de Dage udi den Specie ikke anfører mere, end som virkelig er udgivet.
  - 5) Ugiften af de Sorter, som ere til Syges Forsøgning medgivne. See No. III. h.
  - 6) Ugiften af hvad Vahre, han efter §. 325. Indhold overlader til de Trangende i Skibet. See No. III. i.
  - 7) Ugiften af een og anden Ting, han har annammet til Proviantens Gjemme, See No. III. k.
  - 8) Den sande Udgift af Lys, efter Formularen No. III. l., og endelig
  - 9) En General-Balance over alle Ting Indtægt, Udgift og Behold, og hvad han maatte komme til kort, eller have tilovers af. See No. III. m.

§. 328.

Han skal ugentlig, og ellers saa ofte Chefen det forlanger, forfatte deels en rigtig Extract over Indtægt og Udgift, hvad der er udspist, til andre Skibe udsleveret, eller og som bedrevet cassetet, og endelig over Beholdningen med Forklaring, hvor lang Tid Skibs-Bemandingen dermed kunde udkomme, efter Formularen No. IV; Deels en rigtig Extract over Skibs-Bemandingen, efter Formularen No. V., og en Sæge-Liste attesteret af Skibs-Chirurgo, efter Formularen No. VI.

§. 329.

Naar Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium vil ud at mynskro, eller og at Chefen begjærer Nullen over Skibets Mandskab, da forfarbiger han saa mange, som af ham befales efter Formularen No. VII.

§. 330.

Sit sit Regnskab annammer han de fornødne Bøger, forsegles med Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegii Segl.

§. 331.

Han skal have flittig Indsende med at Ud-Rustagerne, som han har bekommet, ej modvillig beskadiges, at de ej blive urene og Tadesule, og i saa Maade paa-agte at Bødkeren efterkommer sin Pligt.

§. 332.

Om Bødkeren skal gjøre ham Rigtighed for det, han haver under Hænder: Saa skal han have Indsende med ham, at han holder sin Journal, hjælpe ham med samme, om han ikke kan skrive, og af den føre Udgiften i sit Regnskab.

§. 333.

Naar ingen Præst er med Skibet, da besøger han Bøden holden Aften og Morgen, og om Søndagen Psalmerne hængne, og Evangelium med dets Forklaring læst.

§. 334.

Han skal, hvor ingen Søs-Krigs-Procureur er med, rette sig efter Tit. XV. Men naar nogen er med, da er han ifkuns Actor i de Sager, som ikke Søs-Krigs-Procureuren ere paalagte, og gjer han da Sagen mod den Skyldige ved Klage anhangig, paataler den, og efter Lov-skiiftet Rettesatselse begjærer den til Doms optagen.

§. 335.

Han skal i de Sager, han er Actor, besørge de Bøder, som nogen dømmes til, indbringe; hvor de ikke kan indbringes, tegne dem paa den Dømdes Gonto, eller Kost-Seddel; hvilket og af hamnem Meer, i Henseende til de Bøder, som falde, hvor Søs-Krigs-Procureuren er Actor; da han alle Bøder oppebærer og for dem aflægger Regnskab til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, om hvis Rigtighed han skal bilægge deres Attest, som Auditeurs og Over-Auditeurs Embede forrettet have.

§. 336.

Naar Tøgtet er til Ende, skal den Dag, Skjollenet slukkes, hans Beholdning af de fra Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio bestilte Proviant-Committerede forsegles, paa det der efter deres Forretning til Vedkommende kan gaae Indtægts Ordre, hvorefter han da besøger det leveret, da det ham efter de for-Leverancen annammede Dvitteringer til Udgift pas-

sees. Men dersom det skæde hende sig, at de Committerede ej til den Tid kunde komme om Børde, da skal Forseglingen foranstaltet af Skibs-Chefen ved een af Officiererne, som tillige med Proviant-Officieren sætter sit Segl for, eller og det med Dagt lader forvare.

§. 337.

Naar Tøgtet er til Ende, forfatter han over Soldatesquens ved Caractee, Navn, Regiment og Compagnie, fra Over-Officerer og til Gemene, 2de ligeløbende Nulle, som indeholde deres Til- og Afgang i den Tid, Skjollenet har været tændt, og hvad enhver af bemeldte Soldatesque maatte have bekommet, eller forkommet, eller for Maaltiders, eller Madens Skortning i Maaltider, kunde i Gulte-Renge tilgabelomme; hvilken Nulle af Skibs-Chefen og Soldatesquens Over-Officer attesteres, og til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium indleveres. Tillige forfatter og efter Journalen en Nulle over Søs-Mandskabet, og i den anfører hvad enhver efter sin Kest-Seddel maatte blive Os skyldig for det, han havde bekommet, eller forkommet, samt hvad han for Maaltider, eller Madens Skortning i Maaltider, hos Os kunde komme til Gode, hvilken Nulle af Chefen vare attesteret, og saa til bemeldte Borens Collegium indleveres.

§. 338.

Capitainet Skjollenet skal slukkes, forfatter han over Skibs-Mandskabet en rigtig General-Nulle, som af Skibs-Chefen attesteres, og af Holmens Chef paategnes, hvad Dag og til hvad Maaltid Skjollenet skal slukkes; som da til bemeldte Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium indleveres.

§. 339.

Hans Proviant-Regnskab skal han med Journal og Bilager indlevere til Revision fire Uger, efterat Skjollenet er slukket, under 1 Adirs, Straf for hver Dag, det overskrider.

§. 340.

Quod han ubi sit Regnskab kommer til End, derfor bliver han ansvarlig, som den, der skal erstatte det. Men begaer han noget falskt ubi Regnskabet, eller med Provianten, Kost-Sedler, eller paa andet Maade gjor lidet Understab til Folkens Førnærvelse, da straffes han efter Omstændighederne, enten med at have nogle Maaneders, ja vel al sin Gage forbrudt, med at arresteres paa vis Tid, eller med at arbejde i næste Fasting paa vis Tid.

Tit. XXXIII.

Om Cahyt-Skriveren.

Kaldes nu Skibs-Secretær. S. Instruct. 28. Martii 1794, for ham. †

§. 341.

Han skal skrive alle de Ordre, Rapporter, Breve, Protocoller og Journaler, som af Chefen maatte ham befales, og det troligen og redbeligen forrette. Viser han sig derudi overhørig, da, efterat han af

Chefen er mulcteret een og anden Gang fra 1 til 3 Rdlr. til de Fattige, og det ikke har kunnet hjælpe, straffes han efter Omstændighederne paa nogle Maaneders Gage, ja vel og med at casseres.

§. 342.

Betroes ham noget, som skal holdes hemmeligt, da holder han det taugé: Holder han det ikke taugé, som bor holdes hemmeligt, da straffes han med ævigt Fængsel, ja vel og efter Omstændighederne paa Ere og Liv, ved at miste sit Hoved med Øre.

§. 343.

Den ham medgivne og forseglede Justis-Protocol bruger han ubi alle anordnede Krigs Forhører og Krigs Retter, rettende sig efter det, som om Jurisdictionen er anordnet. Begaaer han derudi nogen Mislighed, da straffes han, som om andre Borez Justis-Betjente anordnet er.

§. 344.

I den ham medgivne og med Equipage-Contoivrets Segl forseglede Protocol indfører han alt det, som Præsten, Overstyrmanden, Højsbaadsmanden, Over-Commermanden, Skib-Manden, Sejl-Læggeren og Roffen er betroet, og efter de af Højsbaadsmanden, Over-Commermanden og Sejl-Læggeren, holdende Journaler, fører han al Indtægt og Udgift i et ordentlig Regnskab efter Formularen No. VIII. saaledes, at han anfører Inventarii Tong-Verket, og enhver Inventarium, Skiffeviis, men lader imellem enhver Sort være et Rum af 2 Fingers Brede, saa han derimellem kan anføre Udgiften af enhver Journals Paginis efter Formularen No. VIII. a.; Men Vahre-God-

set anfører han ved Indtægt og Udgift, efter Formularen No. VIII. b.: Og skal han holde Regnskabet i den Stand, at han, naar Chefen det ælter, ugentlig, eller maanedlig, i den dertil destinerede Rubrique kan balancere Udgiften imod Indtægten, samt at Regnskabet ved Campagnens Ende sluttet kan Borez Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio forevises, og at den anordnede Inventerings-Commission kan, naar den efterseer Beholdningen, i den dertil destinerede Rubrique indføre den effective Beholdning, saa at Regnskabet den Dag vorder sluttet, og Højsbaadsmanden overleveret til Underkrift, da han tillige underskriver det, som den der samme har forfattet.

Begaaer han ubi Regnskabet nogen Urigtighed, da er han derfor ansvarlig; Begaaer han Falsk, da bøde han sine tre Mark.

§. 345.

Med Contracter, Testamenter, og Auctioner forholder han sig efter Tit. LXXXI.

Tit. XXXIV.

Om Over-Styrmanden.

§. 346.

Han skal, saa snart han har faaet Ordre til Skib, annamme paa vedkommende Steder Compas og Sand-Glas efter Reglementet, og derfor give Højsbaadsmanden sin Døttering. Compasserne og Glas-seue fører han om Borde, beholder dem under sin Opsyn, besorger dem saaledes hense, at de ikke kan komme til Skade, og forvarer, at ikke noget Jern kan komme dem nær, at ikke deres rette Vandring skulde

hindres. Kommer noget ved hans Forseelse, eller Forsømmelse, til Skade, da skal han derfor være ansvarlig.

§. 347.

Han skal selv være forsynet med Quadrant, Grad-Stok, Soes-Bøger, Charter, og hvad til Styrmandskab er nodigt, og tilsee, at Under-Styrmandene sig og dermed have forsynet; Thi den, sig ikke dermed haver forsynet, paa hans Bekostning skal Chefen det anskaffe.

§. 348.

Han skal strax ved een af Under-Styrmandene lade afdeele 2 eller 3 Log-Liner, som skal være mellem hver Knob 42 Danske Fodder. Ligeledes skal han lade afdeele Lod- og Haand-Liner, hvilke han som tiest skal eftermaale, paa det at det, som Linerne have strakt sig, kan reddes, og de altid have det sande Maal.

§. 349.

Naar Skibet ligger til Ankers, skal han have Opsyn med, at Tongene altid ere vel klædede, paa det de ikke i Rhydsen, ved Skjægget, eller og under Skibet, skal worde skamfilede.

§. 350.

Naar Skibet ligger for eet Anker, skal han paa-agte, naar det gjøres nodigt, enten at stille Tong, eller korte Butt, og i saa Maade advare den Vagt-havende Officier: Lillige skal han paa-agte, hvorledes Skibet svajer, og at det ikke kommer over Ankeret: Har han ikke kunnet afværge det, da skal han strax tilkjendegive det, paa det Ankeret kan vindes op, og Skibet ikke blive liggende med u-klart Anker. Men naar Skibet ligger fortojet, skal han ved foranderlig Strøm, eller

Vinde, see derhen, at han ved Hjælp af Roret, eller Sejlene, kan bringe Skibet saaledes til at svaje, at der ikke kommer Slag i Tongene, men at der beholdes aabet Rhyds.

§. 351.

Han skal have Opsyn med, at Roret vel vandrer, og at ingen Ting er i Vejen, som kan hindre det fra at komme heelt i Bordre: Illigemaade skal han see efter Watt-Linen, at den ej alene altid er klar, men og at den ikke i Hullerne paa Dækket, eller paa anden Maade, bliver skamfilet.

§. 352.

Han annamner af Chefen en forseglet Journal. I den anfører han efter Formulæren No. IX. alt, hvad som passerer, efter Soemands-Coutume, og annoterer saa tit som eet, eller flere, Sejl bliver tilsat, eller taget fra, samt hvad ellers mærkbardt sig tildrager. Og paa det den vagthavende Styrmand ikke skal gaae ned af Dækket, skal der paa Dækket være et Log-Bræt, hvorpaa der kan tegnes alt, hvad som passerer, medens Vagten varer; Men, naar Vagten er ude, tegner han det i den vertil indrettede Log-Bog, hvilken altid bliver paa Dækket, og fjerner alle dem, som holde Journal, til Efterretning. Understaaer han sig vitterlig at tegne andet ned i Log-Bogen, end det, som stod paa Log-Brættet, eller i Log-Bogen at forandre, eller anderledes at føre ind i Journalen, og saaledes at anføre noget falsk, da skal han efter Sagens Beskaffenhed bestraffes til Matros, ja vel og arbejde i Jern paa vis Tid, eller sin Livs Tid.

§. 353.

Han skal ved Togtets Ende levere sin Journal underskreven til Chefen, og tilholde Under-Styrmændene at de for sig selv holde en particulære Journal efter samme Methode, som hans er indrettet.

§. 354.

Naar Skibet er under Sejl, skal han lade logge i det mindste hvert andet Glas, og sætte Skibets Fart ned i Journalen.

§. 355.

Han skal under Chefen dirigere Skibets Sejlads, og, naar Chefen har sagt, hvor de skal hen, sætte Coursen, hvor de skal sejle, og for samme være ansvarlig, med mindre han kan bevise, at Chefen det udtrykkelig anderledes har befaleet. Sætter han falsk Cours, da skal han efter Omstændighederne bøde een, eller flere, Maaneders Gage, eller degraderes til Matros, ja vel og arbejde i Jern paa vis Tid, eller sin Livs Tid.

§. 356.

Under Land, i Sigte af Land, eller hvor Lod-Skud kan have, lader han Loddet flittig gaae, for at gjøre sig Grunden bekjendt, og at opdage, om noget ubekjendt i Farvandet kunde findes, da han tilkjendegiver det den Bagthavende Officier, og dristig advarer ham, naar der skal vendes af Frygt for Grund, eller anden Fare; Thi hvis han det ej betids haver gjort, da er han ansvarlig efter foregaaende §. 355. Og som Bore Skibe ere som oftest i knappe Farvande, og derfor ikke Forsigtighed nok kan bruges: Saa lader han udi slak Band, hvad enten han det for den Tid haver fornoden, eller ej, Haand-Lod-

det flittig gaae; I øvrigt tilholder han den Bagthavende Styrmænd ved hver Bagts Udgang at indgive til den Bagthavende Officier den beholdne Cours og Distance for Bagten, hvilket da Chefen rapporteres.

§. 357.

Han skal tillige med de andre Styrmænd, saa tit Lejlighed gives, tage Solens Højde, og ingensunde forsømme det, naar de ere i Sigte af Land, paa det de Lande, som ikke ret vare nedlagde, kunde ved idelige og gode Observationer ret i Charterne nedlægges.

§. 358.

Han skal tillige med de andre Styrmænd, saa tit Lejlighed gives, ved Solens Op- og Nedgang, pejle den med allerstørste Accurateffe, regne Compassets Misvisning, og det i Journalen indføre: Han skal og saa nøje, som mueligt, ved Solen observere Tiden, og derefter, naar han det den Bagthavende Officier har tilkjendegivet, rette Glassene.

§. 359.

Han skal tillige med de andre Styrmænd pejle alle de Lande, som de passere, og, om mueligt, tage Kryds-Pejlingen. Kommer noget Fyr i Sigte, da skal han ej aleene pejle det, og indføre samme i Journalen; Men han skal endog strax fra den Tid af logge, og sejle en vis Distance, hvorefter han igjen pejler Fyret, og saa udregner Distancen, hvilket ellers ved Gissning kunde være bedrægligt.

§. 360.

Han sætter og ned i Journalen, om han decouvrirer nogle nye Grunde, som ikke tilforn have været bekjendte, eller som ikke ved

Vejslinger ret have været nedslagde, paa det samme i Tide kan forbedres.

§. 361.

Han maae ikke paatage sig at bringe noget Skib ind i nogen Havn, med mindre Havnen er ham desbedre bekendt; Thi, om Ulykke skeer, skal hans Uvidenhed ikke undskyldes ham.

§. 362.

Han skal i alle Havne og paa alle Steder, hvor det er tilladt, naar han Chefen har advaret, lodde nogle Cabel-Længder omkring Skibet, antegne Grundens Egenkab i Journalen, samt hvor samme Havn er bedst og sikkest at ankre i; Han paa-agter og, at Højsbaadsmanden oprændser og efterseer Boje-Reebene, og anfører det, hvor det er fornødent, i Journalen.

§. 363.

Naar Lods kommer om Bord, da forholder han sig efter Lodsens Anordning, og er uden Ansvar.

Tit. XXXV.

Om Under-Styrmanden.

§. 364.

Han retter sig efter Tit. XXXIV., saavidt derudi Pligter ere anførte, som ham vedkomme.

§. 365.

Er han i Skib, og forretter Over-Styrmands Embede, da holder han sig bemeldte Tit. i alle Ting efterretlig.

Tit. XXXVI.

Om Lodsens.

§. 366.

Han skal, naar han kommer om Bord, for at lobe et Skib ind, eller ud, af nogen Havn, paa nogen Sted, eller imellem Grunde, erkundige sig om Skibets onde, eller gode, Qualiteter; eftersee, om Ankerne ere klare, og om der er Loug nok paa Dækket, og saa som Lods alene staae til Ansvar. Dersom han sætter Skib paa Grund, eller saa lodser, at Skib kommer til Skade, eller til Ulykke, da skal han, om det er skeet af Ukyndighed, Forseelse, eller Forsømmelse, erstatte Skaden, og, efter Omstændighederne, enten arbejde i Jern paa vis Tid, eller reent være uærdig at være Lods mere; Men er det skeet af ham forsætlig Wiis, da skal han hænges ved Strandbredden.

§. 367.

Naar han har lodset noget Skib ind i nogen Havn, da skal han, som den Havn er bedst bekendt, besørge Skibet forsvarlig fortoiet; Ujer han det ej, da miste han sine Lods-Penge, som han har fortjent, og, dersom Skade skeer, erstatte han den.

§. 368.

Han skal, for han lodser Skib ind i nogen Havn, advare Chefen, med hvad Vinde han igjen snarest kan komme ud, og fortsætte sin Rejse. Beretter han derudi usandsfærdigt, da bør han aldrig være Lods mere.

§. 369.

I andre Tilfælde retter han sig efter det, som i Sø-Regten om Lodser er anordnet.

Tit. XXXVII.

Om Over-Arkelié-Mesteren.

Kaldes nu Over-Canonerer.

§. 370.

Han skal, naar et Skib, hvis Arkelié-Gods han staaer til Ansvar for, er beordret at equiperes, udtage det til Skibet fornødne Arkelié-Gods, som er under hans Forvaring, i Toj-Barterens og den af Skibs-Chefen dertil anordnede Officers Nærværelse; Men det, som af Arkelié-Godsset er udi Toj-Barterens Gjemme og Ansvar, annammer han af ham som et Laan mod sit ad interim's Bevis, hvis Ket kan indføres i en indbunden Bog, som Toj-Barteren altid maatte have, i hvilken han det Bevis med egen Haand underskriver. Samme Bog skal være saa indrettet, at Beviset kun skrives paa den ene Side af Bladet, saa den anden er blank, og altsaa, naar den skal tilbageleveres, kan affjæres. Det øvrige, saavel som Wahre-Godsset, annammer han hos Bedkommende, som det har udi Ansvar, imod sin Qwittering og den anordnede Officers Attest.

§. 371.

Ved Krudets Annæmmelse skal han paa agte, at det ej er Steensløben, eller haver nogen Fejl; at alt, hvad han tager imod, er dygtigt og forsvarligt; at det er af behørigt Maal og Vægt; ser at Skarpet er af behørigt Calibre, og Haand-Geværet i brugbar Stand.

§. 372.

Han skal eftersee Cardus-Risterne og Krud-Kammerne, før Krudet bringes om Borde, om de ere i behørig Stand. Finder han nogen Fejl derved, anmelder han det Chefen, at det kan i Tide redresseres.

§. 373.

Saa snart Godsset er kommen om Borde, lader han strax sye saa mange Carduser, som der behøves at fylde alt sit Krud udi, og 4 Deel i Reserva. Men fra Chefen indhenter han Befaling, hvor meget Krud der skal fyldes; hvorved han dog agter, at der ikke fyldes mere, end som i Krud-Risterne kan gjemmes, og at Fylningen skeer efter Tojmesterens derom udgivende Ordre. Thi omendkjönt Reglementet tilholder halv Kugel-svart Krud for hvert Skud, enten udi ordinære Occasioner, eller til Storm-Skud; Saa bør det dog kun foreslaaes, naar ham ingen anden Ordre er bilagt; hvorfor og alle Ordre, det angaaende, udi en af ham holden Journal bør være indførte.

§. 374.

Naar Carduserne fyldes, da skal han efter det, som findes markeret paa Fadene, tegne paa Carduserne, med hvad Sort de fyldes, og lagge dem, som ere af lige Force, for sig selv i Cardus-Risterne, paa det hver Sort Krud ved Rejsens Ende kan styrtes sammen, og det slettere ved Styrtning ikke blive blandet med det bedre.

§. 375.

Han skal nedstube sit Wahre-Gods paa de besælligste Steder, saa det kan have ved Haanden i Tid af Bataille.

Udi Equipage-Contoiret, annammer han 2de med Equipage-Contoirets Segl forseglede Protocoller. I den eene, som hans Journal, indfører han daglig med fulde Bogstaver al Indtægt og Udgiot, alle Ordres, som af Chefen gives mundtlig, eller skriftlig, alle Besigtelse-Forretninger, o. s. f. Hvilken han hver Uften den af Chefen anordnede Officier foreviser, paa det han kan attestere den; Men hver Uge lader han den af Chefen revidere og attestere.

I den anden, som Hoved-Regnskabs Bog, indfører han Indtægt og Udgift af hver Sort, og henviser til Journalens Sider; efter Formularen No. X. §. 377.

Han maae ikke, uagtet det i Forbrugelses-Reglementet er anført, hvor meget han sig i sit Regnskab maae fore til Udgift af hver Sort udi de fleste forefaldende Tilfælde, opføre meere, end der virkelig er medgaaet, langt mindre opføre meere, end Reglementet tilholder, med mindre Fornødenhed u-omgængelig maae erfordre det, da de derfor værende Aarsager skal i Journalen anføres, og af Chefen attesteres. Paa samme Maade skal al Forbrugelse i de Tilfælde, som ikke udi Reglementet ere specificerede, med dens Aarsager i Journalen anføres, og af Chefen attesteres; og maae paa ingen Maade noget i hans Regnskab indføres under Navn af en general Forbrugelse paa den heele Rejse, som al Udgift skal være under den rette Dato, og speciel beskrevet.

Han skal gjøre tilbørlig Anstalt med sine Folk, at alting holdes udi Orden inden Borde, saavidt ham vedkommer, og at ingen omgaaes flodestøst med Jib, Lys eller Krud. Skulde noget utilbørligt forsvares, skal han give det Skibs-Chefen tilkjende, at det kan vorde hemmet og straffet.

Han skal have flittig Tilsyn med det ham anbeiroede Gods, at intet deraf vorder forkommet, bedærvet, unyttig, eller unødvendig anvendt; hvorfor han og hver Morgen skal eftersee, om noget af Godset, som ikke er, eller kan være, i hans Lufke, eller i Arkivet, er spolest, eller forkommet. Befindes slikt, bør han det strax for Chefen at anbrage, paa det derom kan skee behørig Undersøgning. Forsømmer han det, og han ikke kan bevise, hvø deri er skyldig, da skal han selv svare til det beskadede, eller forkomne; Men udfindes den Skyldige, da bliver det efter befundne Brøde den Skyldige til Ansvar anregnet, som ansiges saa hos Proviant-Skriveren, for at anføres paa hans Kost-Seddel. Vorkommer ellers noget Gods ved Storm, eller nogen uheldelig Hændelse, da skal han, saa snart gjorligt, begjære af Chefen, at det maae vorder undersøgt. Og i begge disse Tilfælde skal alle Omstændighederne, Quantiteten og Qualiteten, og, hvor den Skyldige udfindes, hans Navn, og en udførlig Relation om Sagen og Personen, i Journalen indføres, og af Chefen attesteres; da en Gjenpart deraf til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium indleveres.

§. 380.

Hvad Gods, han behøver af Proviant-Skriveren og Høj-Baadsmanden, saasom gammelt Smør, Tjære, brugeligt Tougverk, o. s. f. skal han skriftlig begjære af Skibets Chef, og for det annammede udstøde sin Quitting udi saadant Maal, Vægt, eller Tal, som den anden er chargeret med udi sit Regnskab; Men udi sit eget Regnskab anfører han det udi saadant Maal, Vægt, eller Tal, som der er specificeret, saasom: Om han skulde være nodt til at gjøre nye Forladninger inden Borde, saa quitterer han Høj-Baadsmanden for Vægten af det gamle Tougverk, han dertil bekommer; Men debiterer sig selv illuns for det Antal og Calibre af Forladninger, deraf er gjort. Men til Bevis for ham, skal Annammelsen skee i den dertil af Chesen ordinerede Officiers Overværelse, som Rigtigheden i Journalen attesterer, og saa i Journalen være bemeldte Officiers Attest for det Antal og Calibre Forladninger, som deraf er bleven forfærdiget.

§. 381.

Han skal hver Maaned indgive til Chesen en Seddel, hvori skal være specificeret alt det, som i hver Uge er forbrugt, eller forkommet. I den anfører han tillige, for hvor lang Tid han er forsynet med alle Sorter af de courante brugelige Vahre, samt om han haver, eller befrygter, Mangel paa nogen Sort af det Gods, han bør have, og gjør han saa en skriftlig Begjering til Chesen, at de Sortementet efter den og den Quantite, dog ikke at Reglementet overstiges, maatte med første given Lejlighed anskaffes; Hvilken Begjering til hans Sikkerhed af ham i Journalen indføres.

§. 382.

Saa længe Skibet er equiperet, skal de søldte Carduser, een gang hver Maaned i det mindste, vendes og eftersees, hvilket han af Chesen skriftlig begjærer foranskaffet. Ved Vendingen paa-agter han, at ingen Blanding skeer udi de adskillige Sorter efter §. 374. Formeld. Men intet Arbejd med Krudet, eller Indgang i Krud-Kammerne, eller Abning af Krud-Risterne, maae skee uden i den dertil anordnede Officiers Nærværelse, som kan have Opsyn med, at alting skeer ordentlig og med den behørig Forsigtighed; Og skal Chesen til den Ende med en a parte Rogel til Krud-Kammeret og Krud-Risterne være forsynet.

§. 383.

C. Instruct. 28 Martii 1794 §. 56.

Indes Carduser, Cardus-Papir, item ubestaget Træ-Bark, Blotte (Skiber-undtagen) at være bedæret, eller i andre Maader ubrugbar, da begjærer han af Chesen derover en Besigtelse, og naar det er casset, da skal det i Commissionens Paasyn kastes over Bord; Men Træbarket forbrændes i Cabysen. De andre Ting, som maatte være bedævede, maae ikke om Bord ødelægges, men skal in Natura afleveres ved Hjemkomsten.

§. 384.

Afblækning gøtgjøres ej mere end een gang i een Campagne. Stykkerne maae ikke afblæses, før de skal lades, og naar de engang ere ladte, maae Krudet ikke fratages, oftere end hver 3die Maaned, med mindre dertil haves vigtige Anstager, hvilke da i Journalen skal

anføres, og af Chefen attesteres: Ellers maae han ikke lade flere Canoner, eller Haand-Gevær, end som af Chefen vorder anbefalet.

§. 385.

Naar Signal, eller Salut-Skud, skeer, skal saavel Datum, i hoed Bagt, og efter hvis Ordre, det skeer, samt hoed dertil er forbrugt, i Journalen anføres, og, om Chefen finder for got, at give ham Marsagen tilkjende, den tillige indføres.

§. 386.

Befaler Chefen, at der skal exerceres med Canoner, da skal alle de Skud, som i saa fald gjøres, skee fra det øverste Dæk, og Consumptionen, der skeer ved Exercitien, tilligemed Marsagen i Journalen anføres, og af Chefen attesteres. Han skal og udlevere Krud og Lodd, naar der exerceres med Haand-Gevær, dog ikke for den samme Dag, Exercitien skal skee, og, naar den er over, tilsee, at Ladningen tages fra de Gevær, som endnu maatte være ladte, og det overblevne Krud rigtig tilbageleveres, paa det ingen Misbrug dermed skal forøves. For det Krud, han udgiver til Soldatesqven, skal han foruden Chefens Attest forsyne sig med den commanderende Land-Officiers Qwittering i Journalen.

§. 387.

Hoed han i Søen, eller paa fremmede Stæder, bliver beordret at annamme, skal han føre sig til Indtægt i sit Regnskab efter Journalens Pagina; i hvilken strax efter Indtægts Ordren skal indføres Copie af hans Qwittering, og af den, som gjør Leverancen til ham, verificeres, og saa være indrettet;

De i ovenanførte Ordre specificerede Sorter Ammunition, har jeg N. N. annammet af N. N., hvilket jeg mig til Indtægt forer, og enten den af mig udgivne original Qwittering, eller denne ligelydende Gjenpart af ham verificeret, kommer først i det Combinerede Admiraltets- og General-Commisariats-Collegio, da skal jeg ved den, som først kommer tilstæde, for de annammede Sorter debiteres, og derimod

Kjøbmanden) N. N. { gøtgjøres

Over-Arkliemesteren) { dechargeres

Datum Skibet N. N. den . . . . Anno . . . . N. N.

N. N.

testerer

Over-Arkliemester

Kjøbmand

testerer

Over-Arkliemester

N. N.

N. N.

Skibs Lieutenant.

§. 388.

Han maa ingenlunde udlevere, eller bortlaane, noget af det hannem betroede Gods, lidet eller stort, uden skriftlig Ordre af Skibs-Chefen, naar Omstændighederne det tillade, og Qwittering fra Bedkommende, og skal i Ordren være anført, hvo Godset skal annamme, og derfor qwittere. Udleverer han noget efter Chefens mundtilige Ordre, da skal det af Chefen i Journalen attesteres. Befaler Skibets Chef af een eller anden ham ubekjendt Marsag, at han skal udlevere, udlane, eller forbruge, saadan Qvantitet af een, eller flere Sorter, saa at han formener, at saa stor en Qvantitet ikke uden Consequence i Skibet kan undværes, da skal han med al Sammelighed og Erbo-

dighed Chefen sine Tanker mundtlig forestille; Men derefter horsommeligt efterleve, hvad Chefen befaler.

§. 389.

Naar han efter Skibs-Chefens Ordre noget ud til andet Skib, da skal han derfor forsyne sig med Qvittering efter §. 387. Formeld. Den originale Qvittering, som han, hvor han noget udleverer, af nogen annammer, skal han med første Lejlighed til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium til Deres Eftersyn og videre Foranstaltning indsende. Men, naar han indsender samme, kan han først tage Gjenpart deraf, og lade den af Chefen attestere.

§. 390.

Naar Skibs Baaden, Chaloupen, eller andet Fartøj, armeres, da skal han efter Chefens Ordre til den dertil Commanderende udlevere den beordrede Ammunition imod hans Qvittering, og skal saa den, som det annammede, ved Tilbagekomsten indlevere til Skibets Chef en af den paa samme armerede Fartøj commanderende Officier, eller Under-Officier, attesteret Specification over det, som paa loelig Maade er forbrugt, eller forkommet, hvilken Chefen efterseer, og efter befindende Bished til ham leverer, paa det Forbrugelsen i Journalen og hans Regnskab kan indføres, og derimod den annammede Qvittering ekstraheres, da der ingen videre Attest behøves, siden Chefen egentlig attesterer Forbrugelsen. Men, dersom han ved Aflevering kommer til iført, saa han derfor ikke kan gjøre Rede, da skal han i Journalen derfor debiteres, hvilket af Chefen attesteres, og saa paa den Skyl-

diges Koft-Seddel antegnes, samt Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio til Affortning meldes.

§. 391.

Action lader han sig, besynderlig være magtpaaliggende, at alting skeer i behørig Orden: At Krudets og Skarpets Langning og Uddeling, skeer ordentlig og forsigtig; At ingen af Canonerne uden speciel Befaling, af Chefen lades med dobbelt Skarp; At ingen Koe-Podder, under hvad Skin det være maatte, lades i Canonerne; At Canonerne betimelig vorde affvalede; At intet Skud skeer, eller Skarp vorder employeret, uden det, der efter Omstændighederne kan give tilborlig Effect; At Chefen advares betimelig, forend de fyldte Garduser, eller nogen anden Slags Ammunition, er forbrugt; At Dællene og Gangene fra Krud-Kisterne bestandig blive vedskede, paa det ingen Ulempe af det Krud, som mueligen kunde spildes, skulde forarsages; At hvad Brak, som arriverer paa Rapperter, deres Taster, Broger, o. s. f., strax vorder repareret, eller andre i Stæden ihagede og isskaarne: Til hvilken Ende han for Actionen skal gjøre saadan Disposition, at alt, hvad som kunde behøves, ligger saaledes tilrede, at det strax kan saaes, samt at Haand-Geværet, som efter Chefens Ordre fordeles og placeres i Skibet, er i complet Stand, og at derved findes alt, hvad dertil behøves.

§. 392.

Naar Actionen er over, skal han strax tilsee, at han faaer al den distribuerede Ammunition, for Krudet, og andet Gods tilbage i sin Gjemme, eller lagt i tilborlig Orden: Derefter skal han i Overvæ-

relse af den, eller de Officiere, som Chefen dertil ordinerer, eftersee, saavidt Omstændighederne det tillade, hvad Beholdning han haver af Krud, spidte Carduser, Skarp og Forladninger, og derover give Chefen en Fortegnelse: Ligeledes indhenter han Ordre, hvorledes han for varende Tid skal gjøre Forladninger, med videre. Saa snart Leffligheden tillader, begjærer han af Chefen en Commission ordineret, der kan ordentlig eftersee, hvor meget der af det ham anbetroede Gods er forbrugt, bedarvet, eller forlist i Actionen; hvilken Forretning i Journalen indføres, og efter den forer han sig da det manglende til Udgift; Dog maae han ikke vente, at han bliver ved Revisionen gjort de manglende Sorter, som i en Action ikke vel kunde være forbrugte, eller forkomne, med mindre derfor i Forretningen er anført antagelige Marsager.

§. 393.

Bliver han skudt i en Action, eller han døer, før alt det, som i næst foregaaende §. er meldt, er bragt i Rigtighed, da skal den, som beordres at træde til Regnskabet, begynde sit Regnskab og Indtægt, som sædvanligt, efter en Commissions Forretning over Beholdningen; Og skal den Afdødes Sterbboe ikke være ansvarlig til noget manglende, uden for saavidt det maatte være Sorter, der ikke kunne forbruges, eller forkommes, i Tid af Action, og det, som han ellers i andre Maader kunde være debiteret for.

§. 394.

Han skal, hvor en Tojmester er med i en Flaade, eller Escadre, efterkomme alle hans Ordre, og gjøre ham Rede og Rigtighed for alle Ting.

§. 395.

Noar Skibet hjemkommer, og efter Ordre desarmeres, da haver han i den dertil anordnede Officers Nærværelse at levere alt Arkelie-Gods, som haves i Behold, paa sit behørigt Sted paa Toj-Huset, da Toj-Barteren lader ham for det, som mangler, efter den ved Indlagningen anordnede Commissions Forretning, om det er Arkelie-Gods, som han selv er debiteret for, ved Revisionen hæfte, og hos Tojhus-Skrivere dechargere, men om det er Arkelie-Gods, som Toj-Barteren er debiteret for, give sig imod den udstædte Interims-Quitterings Eyradition, et Bevis for det manglende til Hæftelse ved Revisionen, og Decharge hos Tojhus-Skrivere; Men for det øvrige, og for det Wahre-Gods, som til Vedkommende tilbage leveres, tager han deres Quitting.

§. 396.

Tillade Conjunctionerne, Hjont Godset tages ud af Skibet, ikke saadan Leverance, da skal Godset, saa vidt see kan, henlægges i Skibets Kammere, under de sædvanlige Luffesser, og han blive staaende for det alt, indtil ordentlig Leverance skeer, til Ansvar; Men for de Sortementer, som af Toj-Barteren og Tojhus-Skrivere til Gjemme annammes, tager han i den Tid deres ad interim Bevis.

§. 397.

Kommer han ikke til at levere Godset, fordi han strax skal ud igjen, da skal dog Godset ved Hjemkomsten eftersees, det brøstfaldige leveres, og det manglende requireres.

§. 398.

Hans Regnskab skal han levere 8te Dage, efterat han har afleveret sin Beholdning, ind til Revisionen, under Straf at korte i Adlr. for hver Dag, det overskyder.

§. 399.

Alle de Ting, som findes, eller ere Afgang underkastede, skal hannem ved Regnskabets Revision gotgjøres efter Besigtelse-Commissionens Kjendelse. Findes større Afgang, end sædvanlig, da er han derfor ansvarlig, med mindre derfor i Journalen findes antagelige Aarsager. Men begaaer han noget falsk i Regnskabet, eller noget Understab, da skal han erstatte det, og efter Omstændighederne straffes, enten med at have nogle Maaneders, eller al sin Gage, forbrudt, eller med at degraderes til Gemeen paa vis Tid, eller paa Forbedring, ja vel og med at arbejde i næste Fæstning i nogle Aar.

§. 400.

Han skal selv, og ved Under-Arkeli-Mesteren og Constablerne, exercere Mandskabet i at drille med Canonerne, og især see derhen, at Commandeurerne og Vice-Commandeurerne af Canonerne ere vel exercerede, saa at de ved Lejlighed kan undervise de andre.

§. 401.

Han skal øve Mandskabet saaledes, at de blive færdige med Haand-Gevær at lade og skyde efter Tit. LXVII.

Tit. XXXVIII.

Om Under-Arkeli-Mesteren.

§. 402.

Han skal under Ober-Arkeli-Mesteren forrette alt det, som hannem vorder befalet, og, for saavidt ham vedkommer, efterleve foregaaende Tit.

§. 403.

Han skal, hvor ingen Ober-Arkeli-Mester er, og han staaer for Regnskab, holde sig Tit. XXXVII. efterrettelig.

Tit. XXXIX.

Om Constabelen.

Kalbes nu paa dette Sted: Under-Canoner.

§. 404.

Han skal, som tredje Under-Officier ved Artilleriet, forrette under Ober- og Under-Arkeli-Mesteren alt det, som ham befales, efter Tit. XXXVII. Indhold.

§. 405.

Han skal, hvor ingen Ober- eller Under-Arkeli-Mester er, og han staaer for Regnskab, holde sig Tit. XXXVII. efterrettelig.

§ 2

Om Constabels-Mathen.

Kalbes paa dette Sted nu: Under-Canoneers-Mast.

§. 406.

Han skal, som 4de Under-Officier ved Artilleriet, under Over- og Under-Arkfelle-Mesteren, eller Constabelen, forrette alt det, som befales, efter Tit. XXXVII. Indhold.

§. 407.

Han skal, hvor ingen Over- eller Under-Arkfelle-Mester er, og han staaer for Regnskab, holde sig Tit. XXXVII. efterretlig.

Tit. XLI.

Om Høj-Baadsmanden.

§. 408.

Han skal, naar et Skib er beordret at equiperes, udtage Skibets Takkelase og Inventarii Loug-Berk i Takkel-Mesterens og en af Skibs-Chefen ordineret Officiers Overvarelse: Det behovende Vahre-Gods annammer han mod sin Qwittering, og een af Skibets Officiers Attest, hos vedkommende Forvaltere. Men Inventarium annammer han hos Takkel-Mesteren, som et Laan, mod sit med Officiers Attest forsynet ad-interims Bevis, som indfores i en indbunden Bog, og er saa indrettet, at Qwitteringen, eller ad-interims Beviset, som maa skrives paa een Side, saa at den bageste er blank, kan ved Afleveringen uden Hinder affjæres: Og som han for Skibets Takkelase og Inventarii Lougverk i Inventarii-Contoiret er hæftet,

Saa hæftes han for Vahre-Godset i Revisions-Contoiret; Men for Inventarium bliver han ikke hæftet, for Nødvendighed det udkræver, siden det ikkun som et Laan skal ansees.

§. 409.

Alt, hvad af Præsten, Over-Styrmanden, Over-Tommermanden, Sejl-Laggeren og Koffen, høves i Ansvar, være sig Inventarit, eller Vahre-Gods, skal han ved dem lade annamme, men selv derfor qwittere, imod at han sig igjen af dem lader qwittere.

§. 410.

Alt, hvad som forbruges ved Equiperingen, skal han annamme hos Material-Forvalteren paa Ny Holm, om det der equiperes; Men, om det equiperes paa Gammel Holm, hos den der værende Material-Forvalter.

For alt det, som saa annammes, laanes, eller tilbageleveres, holdes en Bog hos Material-Forvalteren, i hvilken det indfores, og af den ved Taklingen anordnede Officier igjennemgaaes og attesteres. Og paa det han inter af sit Vahre-Gods skal forbruge, da skal, om een eller anden Ting, der hører til det, som under Equiperingen medgaaer, af ham inden Skibs Borde skulde behøves at forfærdiges, hannem medgives saa meget Vahre-Gods uden for Reglementet, at det deraf kan forfærdiges, da han siden beregner sig det, som deraf maatte forovriges, til Indtagt i sit Vahre-Gods-Regnskab.

Men over det, som til Taklingen er medgaaet, gjøres, naar Taklingen er til Ende, af Bogen en general Extract, som af ham qwitteres, og af Takkel-Mesteren attesteres.

Hos Chefen requirerer han 2de ædruelige og flikkelige Matroser til Hellegats-Gaster, der kan passe paa Godsset, og antegue det, samt i Skibet opbringes til Forbrugelse, som og en Dreng, der kan regne og skrive.

§. 412. Naar han kommer uden Bommen, maae han ikke kappe noget Loug-Berk, eller forbruge noget Gods, uden han derom har advaret den Officier, som er anordnet til Eftersynen dermed.

§. 413. Han annammer i Equipage-Contoiret en forseglet Protocol til Journal, i den skal han enten selv, eller ved sin Dreng, indføre af sin Indtægt, dernæst under rigtig Dag og Datum af Forbrugelse af Inventarii Loug-Berk, Vahre-Gods, med videre: Fremdeles alle Ordres, Qvitteringer, Besigtelse-Forretninger, o. s. f., og skal samme Journal daglig den anordnede Officier forevises, af ham for den Dag gienngaaes og attesteres, og saa ugentslig af Chefen revideres og attesteres. Men alle Originale Ordres, Forretninger, o. s. f., følge litererede, eller numererede, med Journalen.

§. 414. Han skal, siden Præsten, Over-Styrmanden, Ober-Commandanden, Sejl-Læggeren og Kokken, staae ham til Ansvar, paasee, at de med det anbetroede forsvarlig omgaaes, og at de, som skulle holde Journaler, rigtig holde dem, at de daglig og ugentslig lade dem attestere, og at de hver Morgen forevises Cahyt-Skriveren til Ind-

førelse i Regnskabet, saaledes som han selv leverer ham sin Journal, for at den at indføre i Regnskabs Bogen.

§. 415. Eft. Instruct. 28 Martii 1794 §. 56. + Imedens Campagnen varer, skal han nu og da requirere en Besigtelse-Commission af Chefen over det af Taffelassen udskaarne, samt i andre Maader senderbrudte og forslidte, som ej mere kan tjene til sit forrige Brug: Og som samme Commission skal sjonne, hvad af ovenmeldte kan forfærdiges, eller hvortil det kan forbruges: Saa skal han efter den Character, det har haft, føre det til Udgift, og det deraf forfærdigede efter den nye Character til Indtægt; Men det, som ved Besigtelsen blev casseret, skal, om det er Træ-Berk, strax forbrændes under Cabysen, og føres saa til Udgift.

§. 416. Hvad han i Soen, eller paa fremmede Steder, beordres at annamme, derfor skal han anføre Indtægts-Ordren i sin Journal, samt indføre den Qvittering, som derfor gives, hvilken af den, der giver Leverancen, skal verificeres, og bør lyde saaledes:

De i ovenanførte Ordre specificerede Sorter har jeg N. N. paa Skibet N. N. annammet af N. N. hvilket jeg mig til Indtægt fører; og hvad enten den af mig udstædte Original-Qvittering, eller denne ligehyldende Gjenpart, af ham verificeret, kommer først til det Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium og Revision, da skal jeg ved den, som først kommer, for de annammede Sorter de

biteres, og derimod N. N. det leverede gotgjøres. Datum Skibet N.
N. den . . . . . No. . . . .

N. N.

Saaledes rigtig tilstaaer

Høj-Baadsmænd.

Kjæbmand.

in fidem

N. N. Høj-Baadsmænd

N. N.

Skibs Officereer.

§. 417.

Laaner han efter Skibs-Chefens Ordre noget ud til et andet Skib, da skal han derfor forsyne sig med Quitting efter §. 416. Men den originale Quitting, han faaer, sender han med første Lejlighed til Døres Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium til Døres Efterretning, da han af samme tager til sin Sikkerhed en Gjenpart, som af Chefen attesteres.

§. 418.

Naar Baaden, eller nogen af Skibets Chalouper, armeres, da skal den, som efter Chefens Ordre har imodtaget, og qvitteret for det udleverede Gods, indlevere til Chefen en af den paa det samme Fartøj Commanderende Officier, eller Under-Officier, attesteret Specification over alt det, som i værende Tid er forbrugt, eller som maatte være forkommet. Naar samme af Chefen er examineret og befunden rigtig, da føyer han den med Chefens Paategning i Journalen, da derimod den givne Quitting ertraderes. Men dersom der efter Chefens Paategning noget kommer til kort, for hvilket ingen Rede og Rigtighed kan gjøres, da skal han debitere bemeldte, som derfor faldt til Ansvar,

i Journalen, besørge det af Proviant-Skriveren antegnet paa hans Kost-Seddel, og med første Lejlighed besørge det til Døres Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium meldet til Døres Efterretning og videre føjende Foranstaltning.

§. 419.

Naar noget i Action, eller og i Storm, samt ved anden uslykkelig Handelse, spoleres, eller bortkommer, da skal han requirere, at det behørig bliver examineret, og specificeret, og i Journalen til Udgift attesteret; Men hvad som af nogen af Skjodesløshed eller Skarnvarenhed, bortkastes, eller forkommes, det skal han til Sikkerhed for sig see vel examineret, og i Journalen til Udgift attesteret; Men han besørger tillige, at den Skyldige, om mueligt, kan udfindes, og at det efter hans befundne Brøde bliver i Journalen ham til Debet anført, paa hans Kost-Seddel af Proviant-Skriveren antegnet, og saa ved første Lejlighed Døres Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio til Døres Efterretning og videre føjende Foranstaltning meldet.

§. 420.

Ang. Indberetning om forbrugt Material til Eligkister, s. Anm. ved Tit. XXI. †

Skulde nogen inden Skibs Borde ved Døden afgaae, og Skibs-Chefen befalede ham at udlevere noget til Begravelsen af de Materialier, som ere under hans Ansvar, da tager han derfor Ordre, og besørger Udgiften; Men paa det samme Udgift paa den Afdødes Conto kan hæstes, saa antegner han ved No., Character, Division, og Compagnie, eller Værbing, den, som det er udleveret til (Soldaterne

undtagne, saasom de nyde fri Begravelse) og anfører det bag i Journalen speciel for sig, lader det antegne paa den Afsødes Koft Seddel, og ellers seer det ved første Leilighed Borets Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio tilmeldet.

§. 421.

Naar Skibet skal lægge op, skal han requirere af Chefen en Commission anordnet, der kan eftersee hos enhver især den effective Beholdning af alt det, som føres i hans Regnskab, og saa tegne den sande og befundne Beholdning i den dertil udi Regnskabet destinerede Rubrique, efter Formularen No. VIII. b., samt stadfæste den Beholdning med deres Paaskrift, efter Formularen No. VIII. c.

Efter denne Commissions Forretning besørger han, og den ved Leverancen anordnede Officier, Beholdningen, enten under Vagt, eller Forsegling, paa det Sted, hvor det ligger, forsvarligen bevaret, og saa rigtig afleveret, efter Holmens Chæfs Ordre, til Bedkommende mod deres Qwittering, og formeres saa af ham et Continuations Regnskab efter Formularen No. VIII. d., hvilket bilægges med de antammede Qwitteringer.

§. 422.

Hvad Inventarium, ham har været betroet, leverer han til Takkel-Mesteren i den Stand, det findes, da ham hans Interims Bevis tilbageleveres; Men kommer han noget til kort, da giver han derfor Takkel-Mesteren sit Bevis, som lader det ansige i Revisions-Contoiret, paa det at det derfra paategnet kan indgaae i Inventarii Contoiret til Decharge.

Ligeledes tilseer han, at de andre, som staae ham til Ansvar, og have antammet noget sem Laan, aflevere det, som de saaledes have antammet, og at der af dem et saadant Bevis for det manglende udstedes, at de derfor kunne vende hæftede.

Men hvad Takkelase og Inventarii Toug-Berk angaaer, da, paa det der kan vides, om noget deraf mangler, enten fordi det ikke i Skibet har kunnet været istandsat, eller fordi det i Nødsfald ved Splidning, Knobning, o. s. f., er forandret, skal han requirere af Chefen et Bevis om Takkelasens Tilstand, som af ham leveres til Takkel-Mesteren til Observation for dets Istandsættelse. Skulde endda nogen Mangel findes ved Indlægningen, da skal samtlig Commissionen, som er ved Indlægningen, give en underskrevet Forretning om den Mangel, efter hvilken Takkel-Mesteren besørger ham hæftet i Revisions-Contoiret, og at den saa paategnet derfra gaaer i Inventarii Contoiret til Decharge.

§. 423.

For det, som maatte saaledes komme til kort i hans Indtægt, og som befindes manglende af Besigtelse-Commissionen, derfor bliver han ansvarlig. Men det, Præsten, Over-Styrmanden, Over-Commermanden, Sejl-Læggeren og Røkken, tilforkommer, derfor blive de ansvarlige. Paa lige Maade forholdes, om noget tilforkommer i den effective Beholdning.

§. 424.

Er Skibet lagt inden Bommen, og ikke skal aflevere sit Gods, for at kunne komme des hastigere ud igjen, da skal han af Chefen re-

quirere en Commission, der kan eftersee ej alene den effective Beholdning af Inventarii, eller Vahre-Gods, men endog Taffelassen, og hvad som videre maatte behøve Reparation, eller af nyt at leveres, efter hvilken Forretning han skal requirere hos Holmens Chef ved Skibs-Chefens paategnede Recommendation det manglende completeret, og det brosfældige i Stand sat.

§. 425.

Men dersom Skibet ej er kommet inden Bommen, fordi det skal ud igjen paa en hastig Expedition, da skal han ifkuns søge at blive complet med Inventarii og Vahre-Gods, og hvad som han ellers efter Tidens og Expeditionens Medfor nødvendig behøver; Dog skulle alle hans Requisitioner af Chefen ligeledes recommenderes.

§. 426.

Hans Skibs Regnskab, som af Cahyt-Skriveren holdes, skal han indlevere i Revisions Contoiret 8te Dage, efter at hans Beholdning er forfattet af Commissionen, med Journalen og behorige Bilager, under Straf at korte i Røde for hver Dag, som overskyder. Under samme Straf skal han indlevere sit Continuations Regnskab 8te Dage, efterat han har gjort sin fulde Leverance, og annammet af Bedkommende den sidste Dwittering.

§. 427.

Som han for al Tilforkommelse er ansvarlig, saa skal han desuden, om noget falskt af ham i hans Regnskab begaaes, eller noget Underlæg ham overtyses, straffes efter Omstændighederne, med at have nogle Maaneders, ja vel al sin Gage, forbrudt, med at degras-

beres paa vis Tid, eller paa Borens Raade, til Matros, ja vel og med at arbejde i næste Fæstning i nogle Aar.

§. 428.

Han skal desuden til Skibs tage sig alt Arbejdet an, som skeer paa Dækket og i Bejret, og indhente Befaling fra Officiererne om hvad som først skal foretages, og saa sætte Folkene til Verks. Til den Ende skal han være der første oppe om Morgenen, heele Dagen ved Arbejdet, og den sidste oppe om Aftenen, og i alle Lejligheder i-see, om Arbejdet er forsvarligt, og at intet er forgjeves gjort, hvortilmod han, saalange Skibet er til Ankers, skal være forskaaet for at gjøre Vagt.

§. 429.

Al de bedste Folk i Skibet maae han udsøge sig sine Gaster, i et Skib paa 90 Canoner 4 Balker, paa 70 og 60 = 3 Balker, paa 50 og 40 = 2 Balker, og paa de andre armerede Fartøjer proportionaliter; Men imellem hver Bakkes Folk skal være en Oplober, som derved skal anføres til at blive god Matros.

§. 430.

Som hans første Arbejde i Skibet er, at see samme tiltakket, saa skal han fra Forstningen af ordinere alting saa, at intet gjøres forgjeves, at Taffelassen, naar den kommer i Skibet, bliver lagt saaledes, at det, som skal bruges først, bliver lagt overst og ved Haanden, og at Folkene sættes paa behorige Steder til Arbejde, da han udleverer dem det, som dertil behøves; til hvilken Ende ham et

Skade, eller blive spildt. Det samme skal see, naar Fartøjerne skal sættes ind i Skibet, da han selv skal være derved, og lade dem forsvartig surre.

Tit. XLII.

Om Baadsmanden.

§. 439.

Han skal efterleve foregaaende Tit. XLI. dens 428 til 438 §§. inclusive.

§. 440.

Hvor ingen Høj-Baadsmand er, der retter han sig efter næst foregaaende Tit. XLI., Regnskabet vedkommende.

Tit. XLIII.

Om Baadsmands Mathen.

§. 441.

Han skal under Høj-Baadsmanden og Baadsmanden efterleve alt det, som ham befales.

§. 442.

Hvor ingen Høj-Baadsmand er om Borde, der retter han sig efter Tit. XLI. dens 428 til 438 §§. inclusive.

§. 443.

Staaer han for Regnskab, da retter han sig efter Tit. XLI., Regnskabet vedkommende.

Tit. XLIV.

Om Skibmændene.

§. 444.

Den, som Lasten er anbeføet, skal fra det første, han er commanderet til Skibet, antage sig den, og see efter at Lasten, naar Skibet er ledigt, og forend Ballasten kommer ind, bliver overalt vel renset. Derrest skal han lægge Ballasten, som det ham af Officiererne befales, stroe den, menagere Rummet saa meget mueligt er, og lægge Lempe-Jernene saaledes, at han uden Besvær kan komme til dem, naar det udkræves.

§. 445.

Han skal være Høj-Baadsmanden ansvarlig til den Takkelase, og de Band-Justager, han skal gjøre Rede for: Fremdeles skal han være Proviant-Skriveren ansvarlig til det Antal Fade, han haver under Hænder, og at den Proviant, der ligger i Lasten, ikke uden i Proviant-Skriverens, eller hans Under-Skriveres, Overbærelse aabnes. Handler han herimod, da skal han ej alene erstatte det, som derved maatte komme til kort; men endog efter Omstændighederne degraðeres paa vis Tid til Matros, eller paa nogen Tid arbejde udi Jern; ja vel og efter Sagens Beskaffenhed straffes som for Tyverie.

§. 446.

Han maae udvælge sig een Vakkets Folk, hvilke, naar Lasten er sluet, og Skibet har alting inde, gjøre Arbejde med Baadsmands Gasterne.

Kammer, eller Skab, under Bakken skal anvises, hvori han kan have det, som meest udkræves.

§. 431.

Han skal tilsee, at Takkelasen bliver hængt, Mersene, Stængene og Rundholsterne komme op, at dermed forsvarlig omgaaes, at Arbejdet haver Fortgang, og at ingen Folk af Forseelse, som det kaldes, hvilket dog den meeste Tid er Uforsigtighed, formeddelt slet Opsyn kommer til Skade.

§. 432.

Medens Taklingen skeer, skal han stedse see derhen, at den Takklase, som skal ligge paa hinanden, forsvarligen bliver klædt, og ellers i Almindelighed al Takkelasen saa forseeet, at ikke noget uforsvarligviis vorder skamlet.

§. 433.

Naar det ssaende Redskab er hængt, og det løbende indskaaet, og Bantterne sættes an, da skal han have Indsende med, at Folkene ikke ufornuftig sprænge Talsje-Redene, men at de stedse vel smøre og dreje Bantet med Touget, og ikke, i det de dynne, rykke alt for stærk.

§. 434.

Naar Ankerne komme om Borde, skal han eftersee, om Nødringen er god, hvis ikke, gjør han den, stikker Tougene i, bänder dem, saaer dem op for Kranen, og saaledes voster de andre, der skal ligge paa Rehtingen, som det af Officiererne vorder anordnet.

§. 435.

Han skal see derhen, at Pertur-Linen stedse er klar, og ingen Ting i Bejen, naar det i en Hast skulde befales at lade Anker falde, og naar Ankeret er faldet, skal han strax besørge, at Boje-Redet bliver trendset.

§. 436.

Naar der vindes op, skal han i Tide see at fange Bojen og advare Folkene, at staae i Spillet, naar Ankeret er for Klydset; Men forinden skal han have Kartten affaget, at Ankeret uden Tids Spilde kan blive haget, komme op for Kranen, og videre, naar det befales, blive klippet.

§. 437.

Enten Skibet er under Sejl, eller til Ankers, skal han stedse see derhen, at Takkelasen er i Stand; til hvilken Ende han skal hver Morgen og Aften opsende paa hver Top 2 af sine Mahter, eller fornuftigste Gaster, for at eftersee, om noget af Toug-Verklet, Blok-Verklet, Stroppe, eller andre Ting, fattes noget: Naar han saaer derom Rapport, skal han strax eftersee det, og da melde det den Bagthavende Officier, for at indhente Ordre om Istandsættelsen.

§. 438.

Naar nogen Proviant, Vand, eller andre Ting, kommer om Borde, som skal hidses ind i Skibet, da skal han ordinere Takterne dertil, og een af hans Mahter at være derved, som skal paasee, at Tougene blive forsvarlig paalagte, og advare Folkene, naar de skal hidse og stryge, paa det ingen Folk, eller Proviant, skal komme til

§. 447.

Smedens der equiperes, skal han see derhen, at alle Ting, som komme ned i Lasten, blive vel stuvede.

§. 448.

Han skal være ansvarlig til, at intet Vand bliver spildt, og at intet udleveres uden Chefens expresse Ordre, undtagen det, som Kofken behøver, saaledes som det af Chefen er fastsat. Til den Ende skal han hver Morgen indgive til den næst Commanderende en Seddel, paa hvad Ol og Vand der Dagen tilforn er medgaaet, og hvad der igjen er i Behold. Forøder han Vand i den Tid, der spares paa det, da straffes han som for Tyverie.

§. 449.

Han maae ikke styrte Ollet paa Rangon-Fadet, men han skal tappe det af Justragen, paa det ikke Barmen skal komme i Ollet.

§. 450.

Han skal, for des bedre at beopagte alle Ting, være fri for at gjøre Bagt til Ankers.

§. 451.

Den, som Lougene ere anbetroede, skal besørge Anker- og Cabell-Lougene, samt Pert-Linerne, saaledes skudte og lagte, som det af Officiererne anordnes, saa at det ene ikke belemrer det andet: Fremdeles skal han splidse dem, som det befales, og give Agt paa, at Lougene altid holdes rene, og derfor ingenslunde tillade, at Folkene spise derpaa; men lade Aften og Morgen Lougene udenbords spule rene, i fald nogen Ureenhed kunde være falden derpaa fra Gallionen: Og

endelig seer han derhen, at Lougene og Cabelaringerne ere opfangede, at der paa dem ikke trædes, eller at de faae nogen anden Skade.

Kan Røvselse ikke hjælpe, da skal han derfor degraderes til Gemeen paa nogen Tid.

§. 452.

Han maae ligeledes udvælge sig een Bakkes Folk, hvilke dog ellers i Skibet skulle gjøre Arbejde, som Baadsmands Gaster.

§. 453.

S. det paaafste Bilag ved Tit. XXI.
23 Febr. 1810. c. †

Da der som tiest behøves Lys ved Arbeidet, som seer i Lasten, saa haver han dermed at være meget varlig og forsigtig, ikke tillade, at noget Lys vorder udtaget af Lanterneerne, ej heller betroe nogen med Lys, undtagen han er forsikkret om, at samme er ædruelig og varsom.

§. 454.

Han skal ikke belemre Løbe-Gravene med noget Slags Gods; Men det af Chaloups Master og Arer, som er i Vahre, kan han fange under Dækket, som dog, naar det kommer til Action, skal nedspjæres, saa at Løbe-Gravene kan være ganske ryddelige.

§. 455.

Naar Ankeret skal falde, skal han forespørge sig og indhente Ordre, hvor meget Loug, eller Bugt, han skal have paa Dækket, laste Beding, og have Stopperne og Svakken-Halsen tilrede efter Omstændighederne af Vejrliget: Naar da saa meget Loug er stuktet, som befales, da skal han sætte Stopperne for got, og kløde Louget.

§. 456.

Naar der skal vindes op, skal han fordeele Folkene til at sejse, paa det at de i Tide sejse op og af, saa og at der berids bliver gjort Bugt, at de ikke blive forlegne, og Bindingen derved hindres; og skal han, naar Ankeret er for Klybset, strax paa-agte, at sætte Stopperne paa, og saa forfare med Stopperne, indtil Pertur-Linen er stukket i Ankeret.

§. 457.

Han skal efter befundne Omstændigheder begjere af Chefen, at han maae foranstalte Tougene at blive vandede.

§. 458.

Hvor ikkun een Skibmand er om Borde, der ere ham baade Lasten og Tougene anbetroede.

Tit. XLV.

Om Skibmands Mathen.

§. 459.

Under Skibmanden skal han forrette troligen udi Lasten og ved Tougene, hvad som hannem maatte vorde anbefalet.

§. 460.

Naar ingen Skibmand er i Skibet, da holder han sig Tit. XLIV. efterrettelig.

Tit. XLVI.

Om Qvarttermesteren.

§. 461.

Han skal blandt meenige Mand holde Orden og Skik, paa-agte, at alt det, som derom er anordnet, efterleves; med Kiærlighed see at

vedligeholde og stifte Eenighed og Nolighed; med Naarvaagenhed, Uvorklighed og Drift hindre alle Forseelser og Mishandlinger; uden Frygt for nogens Brede og Had i Forvisning om Haandhævelse melde det for den Bagthavende Officier, og i alle Ting strabe selv ved hans Commando og gode Opførsel at vinde Chefens og Officierernes Unbest.

§. 462.

Naar Folkene komme om Bord med deres Røje-Toj, skal han fordele dem paa de Pladser, som af Officiererne anvises, at Hænge-Matterne skal opslaaes, paa det at den ene ikke skal betage den anden Rum.

§. 463.

Han skal see derhen at der holdes reent imellem Daskene, at der om Morgenene, og ellers altid, naar Folkene har skaffet, bliver fejjet, sær under Mapperterne, paa det ikke noget skal blive liggende, og ved Stank bringe Sygdom i Skibet.

§. 464.

Han skal have Indseende med, at Mandskabet holder sig reent, ikke lægger sig efter Regn Vej med vaade Klæder, og tørre dem paa sig, samt at de unge holde sig rene for Utoj, og ikke føre andre fuld deraf. Draffer han nogen, som sig herudi forseer, da melder han det den Bagthavende Officier.

§. 465.

Han skal drive Folket til alt Arbejde i Skibet, sær de uvillige; men i alt Arbejde see derhen, at det gaaer over hele Mandskabet.

§. 466.

Han skal mynstre Folket til Vagt, og, naar Purre-Glas er slagen, strax faae dem op af Rojen, paa det de kan være paa Dækket, for Vagten er ude.

§. 467.

Naar der skal lættes Anker, skal han see, at Cabelaringen ligger ret om Spillet, fordeele Folkene i Bommen, og til at holde af, sætte een ved Valen, og til at flappe op, have Heste-Touget tilrebe til at sætte paa, naar det er nodigt, og, naar Ankeret skal falde, have saa mange Folk, som nodig gjøres, ved Svare-Touget til at hale op.

§. 468.

Naar Skibet skal vende, eller gjøre andre Manoeuvres, da skal han fornemmelig paa-agte, at Vagts-Folkene ere paa Dækket, fordeele dem efter Sømands Skionsomhed til Redskabet, og udvalge de Befarneste til at kaste det magtpaaliggende løb.

§. 469.

Naar der skal reves, eller Mars-Seisene skulle beslaaes, da skal han gaae op i Marsset, eller paa Vsel-Hovedet, for at tilsee, at alting skeer i den Orden, og den Hast, som der udkræves, at den ene hjælper den anden, og Mandskabet igjen gaaer strax ved, naar Arbejdet er gjort.

§. 470.

Naar Sommermanden begjærer Folk til at pumpe Skibet, skal han anordne dem dertil efter Rullen, at Arbejdet kan gaae over hele Mandskabet; Men naar der er pumpet læns, giver han Styrmans-

den tilkjende, hvor mange Stog der er pumpet, for at indføres i Journalen.

§. 471.

Han skal, saa længe Vagten om Natten varer, ofte efter aftalt Tour, uden videre Befaling, gaae ned at patrouillere mellem Dækkene, saa at der eengang hver Glas eftersees, deels at Lysene, som hange, ej gjøre Skade, deels at Skildvagterne ere aarvaagne, deels at der ingen Bulder gjøres, som kan hindre Folkene fra at sove.

§. 472.

Han skal fordeele Folkene til Bakkerne, og see til, at een Oplober, eller een Dreng, kommer ved hver Bakke.

§. 473.

Han skal, naar der lydes til Bon med Klokker, faae Folkene til at være samlede, forend der lydes 3die Gang, og ikke tilstæde nogen at holde sig derfra.

§. 474.

Naar der ringes til at skaffe, skal han lade een af Drengene, hver i sin Tour, forend Folkene gaae til deres Bakker, træde til Store-Masten, og der læse en kort Bon til Bords, og holde Folkene i varende Rid til Stilhed og Andagt.

§. 475.

Naar han er ordineret til at styre nogen Chaloupe, eller Fartøj, da skal han annamme samme i forsvarlig Stand, imidlertid fornuftig med den omgaaes, ikke ved Broer, eller Passager, lægge sig i Vejen for andre, ej heller ved Flag-Skibe nær Fal-Neebet, for ej at hindre

andre at komme til, og selv blive stød og beskædiget; Ikke ved Sejsling, eller Sejsforing, ruinere Fartøjet, og exponere Folkene; men tilsee, at dets Arer og Tilbehør varlig omgaaes, og at det, naar det er om Borde, stadig med en Vagt er forsynet, og tilforladelig fortojet. Thi dersom Fartøjet, eller Chaloupen, ved nogen hans Forseelse, eller Forsømmelse, kommer til Skade, da er han derfor ved Afleveringen ansvarlig.

§. 476.

Han skal, naar han gaaer fra Borde, visiterer Chaloupen, eller Fartøjet, at ikke noget, Skibet vedkommende, er skjult deri, eller føres i Land, som og, naar han gaaer om Borde, at ikke noget, som af Chefen er forbudet at bringes i Skibet, indbringes.

§. 477.

Han maae ikke føre Fremmede, eller Qvindfolk, om Bord uden Chefens Tilladelse.

§. 478.

Han skal tilholde Chaloup-Koerne, at de stedse blive i Chaloupen; og maae han ikke uden Officierens udtrykkelige Tilladelse give nogen Forlov at gaae ind i Byen, eller i Landet, det maatte være Bore egne, eller fremmede, Steder.

§. 479.

Han skal exercere Chaloup-Koerne i at roe, holde dem til at roe smukt, afværge at de ikke negligere sig ved at snakke, og holde Passare, og ej tillade dem, naar de have sat fra Borde, og ingen Officier er med, at roge Tobak.

§. 480. Naar det Fartøj, han er ordineret til, skal armeres, annammer han Haand-Gevær og Ammunition af Ober-Artillerie-Mesteren, og visiterer derfor, fordeler det saa til Chaloup-Koerne, anbefaler dem at omgaaes forsigtig dermed, og haver selv Indseende med, at ikke enten de selv, eller Geværene, ved deres Uforsigtighed komme til Skade; Thi hvad ved hans Forseelse, eller Forsømmelse, maatte spores, eller forkommes, hvorfor ingen skjellig og antagelig Marsag er, derfor bliver han ved Afleveringen ansvarlig.

§. 481.

Naar nogen, medens hans Vagt varer, bliver sat i Bojen, da slutter han ham deri, og visiterer, om han haver nogen Kniv, Gaffel, eller andet Redskab, hvormed han kan gjøre sig, eller andre, Skade; Han leverer den arresterede derpaa til Vagten, og Røglen til den næst Chefen Commanderende, hvor han igjen afhenter Røglen, naar Arrestanten skal bringes til Gallionen, som er 3 Gange om Dagen, Morgen, Middag, og Aften.

§. 482.

De Executioner, som, medens hans Vagt varer, maatte forefalde, dem skal han forrette med al Nidkjerhed.

Tit. XLVII.

Om Over-Sommermanden.

§. 483.

Han skal, saa snart det Skib udrustes, til hvilket han er commanderet, annamme i den anordnede Officiers Overværelse og med

hans Attestering alle de Materialier, som ere hans Haandverk vedkom-
mende, og i Taffel-Bogen anførte, og derfor give Høj-Adm. Manden
sin Qvittering.

§. 484.

Saa længe Skibet er under Equipering, forbruger han intet af
de Materialier, han har annammet, paa det at alting, naar Skibet
er lagt uden Bommen, efter Taffel-Seddelsens Formeld kan være
i Behold.

§. 485.

Naar noget forbruges, efterat Skibet er lagt uden for Bommen,
skal han i en ham leveret og med Equipage-Contoires Segl forseglet
Protocol, som hans Journal, rigtig indføre sin Forbrugelse, hvilket
daglig af den anordnede Officier skal attesteres. Hver Morgen fore-
viser han Cahyt-Skriveren sin Journal, paa det Forbrugelsen kan af
ham worde indført i det ordentlige Regnskab ved Indtagt og Udgift.
Journalen lader han hver Uge attestere af Skibs-Chefen.

§. 486.

For Skibet gaaer i Soen, skal han erkjendige sig om alt det Ar-
bejde, som ved Skibet, for det skalde gaae ud, er foretaget, og fore-
spørge sig, hvorledes Skibet under Kjolhalingen skal omgaaes? om
det kan taale at ligge tomt? eller om det skal have Ballast inde? Hvor-
ledes det bør ligge, for at faae Hælen ud af Vandet? Om det behøver
Skjold, og hvor høj den skal være, med videre? paa det han i paa-
kommende Tilfælde kan vide at forestaae dets Kjolhaling, i fald Fornø-
denhed udkrævede, at samme paa et andet Sted skalde foretages. Om

alt dette kan han begjære et skriftligt Pro Memoria ved Holmen, paa
det ingen af de nødvendige Omstandigheder skalde gaae ham af Glemme.

Han bør og forsyne sig med Dimensionerne af Master, Rund-
holter, Mars, o. s. f., og eftersee Bahre-Rundholternes Proportion,
paa det han i fornødne Tilfælde ej skal være forlegen, men kan forsør-
dige eet eller andet Stykke, som maatte behøves.

§. 487.

Han skal stedse see efter, om der ved Skibet bliver noget beska-
diget, eller om Master, Stanger, Rundholter, o. s. f., have taget
Skade, og det da Chefen melde, at det kan worde istandsat.

§. 488.

Naar Skibet er under Sejl, skal han see efter, at Portene ere
surrede, at Spy-Gatterne holdes aabne, paa det intet Vand skal
blive staaende paa Dækket, men kan have sit Aflob, og tilholde Tom-
mermandene, at gaae Skibet rundt, og visiterer, samt, naar de finde
noget, ham det at melde.

§. 489.

Han skal have Pumperne under sin Opsyn, altid holde deres
Redskab i Stand, have Ugt paa, naar det gjøres nodig, at pumpe,
requirere Folk dertil af Qvarteer-Mesteren, og saa see Skibet lænset.
Skulde han blive vaer, at Skibet gav mere Vand, end sædvanlig,
da bør han det for Chefen i Centrum med al Sædelighed melde, gaae
ned i Lasten, for at undersøge og udfinde dets Aarsag, og det saa Che-
fen tilkjendegive, samt, om fornøden gjøres, lade sig nedfire udenbords,
for at stoppe det.

S 2

hans Attestering alle de Materialier, som ere hans Haandverk vedkom-
mende, og i Taffel-Bogen anførte, og derfor give Høj-Adm. Manden
sin Quittering.

§. 484.

Saa længe Skibet er under Equiperung, forbruger han intet af
de Materialier, han har annammet, paa det at alting, naar Skibet
er lagt uden Bommen, efter Taffel-Seddelsens Formeld kan være
i Behold.

§. 485.

Naar noget forbruges, efterat Skibet er lagt uden for Bommen,
skal han i en ham leveret og med Equipage-Contoivrets Segl forseglet
Protocol, som hans Journal, rigtig indføre sin Forbrugelse, hvilket
daglig af den anordnede Officier skal attesteres. Hver Morgen fore-
viser han Cahyt-Skriveren sin Journal, paa det Forbrugelsen kan af
ham worde indført i det ordentlige Regnskab ved Indtagt og Udgift.
Journalen lader han hver Uge attestere af Skibs-Chefen.

§. 486.

For Skibet gaaer i Soen, skal han erkjendige sig om alt det Ar-
bejde, som ved Skibet, før det skal gaae ud, er foretaget, og fore-
spørge sig, hvorledes Skibet under Kjøhalingen skal omgaaes? om
det kan taale at ligge tomt? eller om det skal have Ballast inde? Hoor-
ledes det bør ligge, før at faae Hælen ud af Vandet? Om det behøver
Skjold, og hvor høj den skal være, med videre? paa det han i paa-
kommende Tilfælde kan vide at forestaae dets Kjøhaling, i fald Fornø-
denhed udkrævede, at samme paa et andet Sted skulde foretages. Om

alt dette kan han begjære et skriftligt Pro Memoria ved Holmen, paa
det ingen af de nødvendige Omstændigheder skulde gaae ham af Glemme.

Han bør og forsyne sig med Dimensionerne af Master, Rund-
holter, Mars, o. s. f., og eftersee Vahre-Rundholternes Proportion,
paa det han i fornødne Tilfælde ej skal være forlegen, men kan forfar-
dige eet eller andet Stykke, som maatte behøves.

§. 487.

Han skal stedse see efter, om der ved Skibet bliver noget beska-
diget, eller om Master, Stanger, Rundholter, o. s. f., have taget
Skade, og det da Chefen melde, at det kan worde istandsat.

§. 488.

Naar Skibet er under Sejl, skal han see efter, at Portene ere
surrede, at Spy-Gatterne holdes aabne, paa det intet Vand skal
blive staaende paa Dækket, men kan have sit Afsej, og tilholde Tom-
mermandene, at gaae Skibet rundt, og visitere, samt, naar de finde
noget, ham det at melde.

§. 489.

Han skal have Pumperne under sin Opsyn, altid holde deres
Redskab i Stand, have Ugt paa, naar det gjøres nødigt, at pumpe,
requirere Folk dertil af Quarteer-Mesteren, og saa see Skibet lænset.
Skulde han blive vaer, at Skibet gav mere Vand, end sædvanlig,
da bør han det for Chefen i Centrum med al Sædelighed melde, gaae
ned i Lasten, for at undersøge og udfinde dets Aarsag, og det saa Che-
fen tilkjendegive, samt, om fornøden gjøres, lade sig nedfire udenbords,
for at stoppe det.

§ 2

§. 490. Som han altid skal være forsynet med plysset Verk efter Reglementet, og have Skyt-Plader, Tælle-Propper, Spiger, o. s. f., i forsvarlig Stand, at det strax kan bruges: Saa skal han, saa snart han kommer inden Borde, see at bringe alting i behørig Stand og Orden, og deels intet uden Chefens Vidende, deels ikke mere, end som undværes kan, forbruge, og altsaa i Tide see requireret og anskaffet det, som kan være fornødent; paa det der i Tide enten kan holdes til Raade dermed, eller til mere findes Raad, at ikke noget, naar det meest behøves, maatte mangle. Haver han ikke alting i behørig Stand, men deri er efterladt; da skal han, om Revselse ikke har kunnet hjælpe, straffes paa nogle Maaneders Gage, ja vel og efter Sagens Beskaffenhed degraderes til de nedrige Classer. Mangler noget, naar det meest behøves, fordi han det ikke betimelig har requireret; da skal han efter Omstændighederne degraderes til de nedrige Classer, eller arbejde i Jern paa vis Tid. Er det mod Tid af Action, da skal han arbejde i Jern paa Borens Raade.

§. 491.

I Tid af Bataille skal han med de anordnede Sommermand være neden i Løbe-Gravene, og have alt behørigt Redskab tilrede paa det han kunde, om et uheldigt Skud skeede, strax stoppe det, og blive Mester deraf. Saa snart sligt bliver ham bekjendt, skal han strax advare Chefen derom i Cenrum og al Stilhed. Skulde det behøve at stoppes udenbords, da skal han enten selv lade sig nedfire udenbords, eller ved en anden af sine Underhavende see det paa det hastigste stoppet.

Forsommer, eller vagrer han sig ved, herudi at efterkomme sin Pligt, da bør han enten arbejde i Jern sin Livs Tid, eller og casseres og arqbeuseres i Nyggen.

§. 492.

Naar Skibet kommer hjem, skal han rapportere Chefen skriftlig hvad Eccage, Brostfældighed, o. s. f., han har befundet ved Skragget, Rundholsterne, Marsene, med videre.

§. 493.

Naar en Flaade, eller Escadre, er ude, og med den en Mester-Sommermand, Quarteer-Mand, eller Formand, da skal han være den samme horig og lydlig; og som da al den ved Skibet befundne Brost af Chefen meldes til den en Chef Commanderende, og af ham en Besigtelse anordnes: Saa skal han, naar Besigtelse-Forrerningen og den om Reparationen fattede Slutning ham communiceres, holde sig den i alle Maader efterrettelig.

Tit. XLVIII.

Om Sommermanden.

§. 494.

Han skal under Over-Sommermanden forrette alt det, hannem befales.

§. 495.

Er ingen Over-Sommermand i Skibet, da holder han sig næst foregaaende Tit. XLVII. efterrettelig.

Om Sejl-Læggeren.

§. 496.

Han skal paa sit An- og Tilsvær udi en Officiers Dørværelse og med hans Attestering mod sin til Højbaadsmanden udstødende Dvittering annamme alle Sejlene og Flag-Godsset, og hvad videre i Takkel-Bogen er anført at høre til det Skib, hvortil han er commanderet.

§. 497.

Førend han lægger Vahre-Sejlene i Sejl-Rojen, skal han see at den er vel reengjort, og saa meget som mueligt mod Utoj forseet.

§. 498.

Tengang om Maaneden skal han, naar Bejrliget og Lejligheden det tillader, faae Sejlene op paa Dakket, for at lufte dem, og da tillige eftersee, om de af Utoj ere beskadigede; i hvilket Fald han skal søge at udfinde, hvorfra Utojet kommer ind, paa det derpaa kan paa een eller anden Maade raades Bod.

§. 499.

Hvad Sejl, som behøve at flyes, dem skal han flye og i Stand sætte, og, ifald de skulde casseres, derover requirere en Besigtelses-Commission.

§. 500.

Skjører Sejlene under Naaen, da skal han gaae op, og see dem flyede og i Stand sætte.

§. 501.

Naar noget Sejl bliver slaaet fra Naaen, og et andet igjen slaaet under, da maae han ikke lægge det, som kommer fra Naaen, ned, for det er efterseet og flyet. For alting maae han ikke lægge det ned, førend det er vel tørret, at det ikke i Sejl-Rojen skal opraadne. Skeer det, da ber han betale Sejlet, og desuden bøde 1 Maanedes Gage.

§. 502.

Han skal daglig eftersee Naaderne over Sejl-Rojen, paa det de kunde blive digtede og calsfaterede, ifald de skulle være raabne, og noget Vand kunde komme ind. Skulde Sejlene derved være blevne vaade, da skal han med første Lejlighed faae dem op at tørres.

§. 503.

Over hvad Sejl-Dug, Sejl-Garn, Traad, o. s. f., som til Sejlens Reparation medgaaer, skal han holde en Journal, som med Equipage-Contoivrets Segl er forseglet; den han hver Dag af den anordnede Officier, og hver Uge af Chefen lader attestere, og den saa hver Morgen Cahyt-Skriveren foreviser, paa det hans Indtægt og Udgift i Højbaadsmandens Regnskab kan indføres.

Tit. L.

Om Bøsse-Smeden, eller Corporalen.

§. 504.

Han skal, naar han er commanderet til Skibs, hos Over-Arkelemesteren paa Skibet annamme under sit An- og Tilsvær mod sin Dvittering alt det, som til hans Forretning behøves.

§. 505.

Han skal staae under Over-Arkeliemesterens Direction, og, i saavidt han ham befaler til Tjenestens Befordring, findes villig.

§. 506.

Han skal i Skibet et beqvemt Sted anvise, hvor hans Verktøj kan staae, og han kan arbejde.

§. 507.

Haand-Geværet skal af ham altid holdes i brugbar Stand; Thi bør han beslitte sig paa at holde det vel reent, og at det i Tide bliver vel oliet og smurt; Dog maae han see at menagere Springerne og Skrueerne, at de ikke for meget slappes og slides. Naar Geværene ere reengjorte, skal han see dem lagte paa de anordnede Steder.

§. 508.

Naar Haand-Geværet ved Togtets Ende skal afleveres, da skal det være af ham reengjort, og tilbage igjen reent og blankt leveres; og maae han ikke vente sig sin Gage udbetalt, før han derom har erholdt Over-Arkeliemesterens Attest.

Tit. LI.

Om Bødkeren.

Gr. Instruct. for Proviantforvalt. 28 Martii 1794. §. 17. f

§. 509.

Han skal, naar han er commanderet til Skibs, i den anordnede Officers Overværelse og med hans Attestering imod sin til Proviant-Skriveren udstedende Quittering ankomme paa sit An- og Tilsvær alle

de Materialier, som hans Haandværk bedkommer, og i Tallet-Bogen staae anførte.

§. 510.

Han maae ingen Tid opslaae, eller stikke Hul, paa noget Flesk-Rjod, eller Ol-Fad uden Proviant-Skriverens Vidende. Gjør han det, da bliver han ansvarlig for hvad, der maatte mangle, i ja det og efter Omstændighederne straffes som for Tyverie.

§. 511.

Han maae ikke forbruge noget af Wahre Godsset, uden det Proviant-Skriveren meldes, som den der skal føre det ind i sit Nægskab.

§. 512.

Han skal holde alle Poser, Bakker, Ol-Staaber, og andet smaat Bødker-Gods i forsvarlig Stand.

§. 513.

Naar han opslaaer Flesk eller Rjod-Fade, skal han mærke Bunden, hvorledes den sad i Fadet, og forvare den indtil Fadet bliver ledigt. Naar Fadet er tomt, skylles og toer han det reent ud, sætter Bunden forsvarlig ind igjen paa sit rette Sted, og fastslaaer Jernbaandene. Ligeledes skal han, naar Ol-Fadet er udtappet og tomt, det strax besørge udspulet og reengjort, om det er Jernbaands Fade, mærke Bunden, som han slog ud, og saa, efterat de ere udtoede og reengjorte, sætte den forsvarlig i, og fastslaae Jernbaandene. Gjør han det ei, da straffes han paa een eller nogle Maaneders Gage.

§. 514. Beordrer Chefen paa Rejsen at skoube, eller at slaae nogle Fustager, af hvad Sort det er, i Staver, da skal han numerere Staverne, Bundene og Jernbaandene, saaledes som de hore til Fustagen, og dem sammenbinde, paa det de efter fuldendt Rejse kan samles og i Stand sættes. Forsømmer han det, da er han ansvarlig for Fustagen.

§. 515.

Naar Skibet gaaer under Sejl, og Londe-Bojerne ere i Skibet, da skal han strax undersøge, om der findes noget Vand i dem? Hvis saa er, skal han tappe det ud, blæse i dem, for at fornemme, om de ere tatte, og efter Befindende sætte dem i Stand.

§. 516.

Naar han har Arbejde i Skibet, skal han een, eller to, anvise af Skibets Mandskab.

§. 517.

Skulde noget paa Rejsen sonderlaages, eller bedarves, at det skal casseres, da melder han det for Proviant-Skriveren, at han derover kan begjære en Besigtelse-Commission, og det saa efter Cassationen blive brændt under Cabysen.

§. 518.

Rjod, Glesse og Ol-Fadene, samt alt andet Bodker-Gods, skal ved endte Rejse affeверes reent, og efter Omstændighederne i forsvarlig Stand.

§. 519.

Over det, han forbruger, skal der holdes en Journal, som af den anordnede Officier daglig, og af Chefen ugentlig, attesteres, af hvilken Proviant-Skriveren indfører Udgiften i sit Regnskab.

Tit. LII.

Om Skibs-Rokken.

§. 520.

Han skal, naar han er commanderet til Skibs, i den anordnede Officiers Overværelse og med hans Attestering annamme paa sit Ansvar alt det, som i Takkel-Bogen er anført til Cabysen og Folkets Spisning, og for det give Høj-Raadsmanden sin Quittering.

§. 521.

Naar han annammer Proviant, som til Spisning udeliveres, da skal han advare den dertil anordnede Officier, paa det han med de behøvende Under-Officerer kan være tilstede og see, at Proviant-Skriveren udeliverer saa meget, som Folkene tilkommer.

§. 522.

Han skal see til, at Ferske-Ballierne ere vel surrede, at de ikke kan spules over Borde, og, naar Rjodet er lagt ned, for at ferskes, skal han vande det saa tit, som nodigt gjøres, og saa lægge Laas derfor, og af den Bagthavende Officier requirere en Skildvagt. Skulde noget mangle, da skal han betale det.

§. 523.

Han skal i rette Tid gaae til Fyrs med Maden, saa den bliver nok kogt, see derhen, at den ikke faaer for meget, at Kraften af Rjodet ikke bortfoges, og af al Formue stræbe, at Folkene faae det got, og dermed kan være fornøjede. Kan Advarsel og Nedsættelse ikke hjælpe, da straffes han paa een eller flere Maaneders Gage.

§. 524.

Han skal være færdig med Maden om Middagen til Klokkeren II, og om Aftenen til Klokkeren 5 eller 6.

§. 525.

Han skal tilholde hans Mæther, at de med allerstørste Reenlighed omgaaes Maden, holde Kedlerne vel rene, og gjøre Bakkerne, naar Mandskabet har skaffet, vel rene til næste Maaltid.

§. 526.

Naar Rjod og Flest er kogt, og skal udvejes til Folkene, skal han derom advare den dertil anordnede Officier, som da med de behøvende Under-Officierer er tilstæde, og besørger, at den ene Bakke ikke faaer mere Been, end den anden, men alle ligemeget Rjod, som og at det, som maatte blive tilovers, naar der til dem alle var udvejet, bliver deelt paa alle Bakkerne.

§. 527.

Fittet, som udkoges af Rjodet, skal bevares og bruges for at komme paa Erterne, eller Supperne, Folket til Nytte. Men hvad, som ikke er got, bruges til Skibets Fornødenhed.

§. 528.

Han skal omgaaes meget sparsommelig med Brændet, eller Kulene, og meget varlig med Jlden.

§. 529.

Han skal være ligesaa sparsom med Vandet, og paa det intet Vand skal spildes, maae han ikke tage mere, end uomgængelig behøves, og af Chefen er tilkadt. Han skal derfor ikke, uden naar Skibet er i en Havn, hvor Vand uden Besværighed kan faaes, ferste Rjodet med frisk Vand, men i Soen altid bruge See-Vand, og derfor des tiere vande det.

§. 530.

Naar Kessen er endt, skal han indlevere sit Inventarium i den rene og skikkelige Stand.

Tit. LIII.

Om Skif og Orden.

§. 531.

Som alle Ting bør begynde med Gud, og ethvert Menneske bevise Ham, som sin Skaber og Herre, al Ere og Hæder, og Hans guddommelige Villie af Horighed og Lydighed, om ellers det, som foretages, skal nyde Hans Belsignelse, og fra Ham Held og Lykke: Saa bør enhver inden Skibs Borde Hannem med al Hjertens Oprigtighed dyrke, og Hans hellige Villie i alle sine Gjæringer stræbe at efterkomme, og ikke paa nogen Maade være saa ugudelig, at han i

Ord, eller Gjerning, vilde vise nogen Banære, eller Foragt, mod ham, Hans hellige Bæsen og Billie.

Er nogen saa ublue, og Guds forgjættten, da skal Tungen hennem levende af hans Mund udsjæres, og saa hans Hoved afflaaes med Dre.

§. 532.

Som alle inden Skibs Borde bekjende sig til den Christne Troe; Saa bør ingen tale om dens Lærdomme til nogen Banære og Foragt: Gjør nogen det, da skal han, om han er Gemeen, kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, og sidde i 8te Dage i Bojen, sluttet ved en Ringe-Bolt paa øverste Dæk, paa Baud og Brød. Er det en Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf. Er det en Officier, eller Betjent, da skal han arresteres paa vis Tid.

§. 533.

Ingen maae ved Eder og Bander tage Guds hellige Naavn forfængelig, eller letfindigen misbruge det, som i den Christelige Troe og hans Troes Bekjendelse holdes helligt: Gjør en Gemeen det, da revses han efter Chefens Tykke; Men gjør en Under-Officier det, da bør han efter Chefens Sigende erlægge til Fattig-Byssen 1 Mk., og, om det er en Officier, 2 Mk.

§. 534.

Str. Forordn. 27 Septbr. 1799. §. 5.

Den offentlige Guds-Tjeneste Morgen og Aften, samt om Søndag og Hellig-Dagene, maae ingen uden han er syg, eller andensteds commanderet, forsomme, og skal en Gemeen derfor revses efter Chefens Tykke; Men en Under-Officier erlægge til Fattig-Byssen 8 R., og en

Officier, eller Betjent, 1 Mk. Hindrer nogen ved letfindige Lader og Fagter, Bulder, Stojen, eller Latter, de andres Andagt, da fordobles Revselsen, eller Boderne.

§. 535. Som der inden Skibs Borde findes de, der ere af en anden Troes Bekjendelse end den, som i Borens Riger og Lande almindelig vedtagen er: Saa maae ingen udraabe den anden for Kjætter, eller ham hans Meeninger i Religionen bebrejde, eller forekaste, mindre ham i hans Maade af Guds Dykkelse hindre, eller forstyrre; Ja end ikke om nogen Religions besynderlige Meeninger bringe nogen Trætte paa Bane. Handler nogen Under-Officier, eller Gemeen, herimod, da revses han efter Chefens Tykke: Er det en Officier, eller Betjent, da erlægges han 4 Rdlr. til Fattig-Byssen efter Chefens Sigende.

§. 536. Foruden den Forbindtlighed, med hvilken alle de, som ere i Borens Tjeneste antagne, ere Os, som Undersaatter, enten ved Fodsel, eller Eed, forpligtede, skal enhver fra den høieste til den laveste, som er inden Skibs Borde, efter den en Chef Commanderes Foranstaltning med Eed tilforpligte sig, at han vil som en tro, redelig, og ærefier Tiener og Dannemand bevise Os, sin Konge og Herre, al Lydighed og Troskab; være Borens retmæssige Arve-Successores huld og tro; for Os og Bore Riger og Lande i paakommende Tilfælde Guds, Liv, og Blod tilsatte paa dette Togt, som en brav og tapper Dansk Søe og Krigsmand; bruge, hvor fornøden givres, al retskaffen Søemandskab og Soldatskab; i alle Maader være den foresatte

Øvrighed og Befallingsmand hørig og lydig, og sig efter Borets Lov, Forordninger, Anordninger, og dette Søe-Krigs Artikels Brev i al Underdanighed rette og forholde: Til hvilken Forpligtelses Oplæsning han med tydelig Røst skal svare: Ja det skal skee, saa sandt hjælpe mig Gud ved sit hellige Ord.

§. 537. Skulde nogen mod Formodning sig forstikke, eller tie stille, i den Tænke, at han da Eeden ei havde samtykket og aflagt; da skal sliig Undskyldning dog ei kunne være ham til Frelse, naar han sig mod Eeden havde forbrudt, saasom han i alle Tilfælde skal ansees, som om han Eeden virkelig aflagt havde.

§. 537. Er nogen saa formastelig, at han sig mod Borets Høihed forgriber, da skal han, om han er Gemeen, hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 27 Slag af Roste, og halshugges med Dye: Er det en Under-Officier, da cassetes han, og belægges med samme Straf: Er det en Betjent, da vrrs han samme Straf underkastet: Er det en Officier, da skal han cassetes, hans Vaaben og Raarde brydes af Boddelen, og han halshugges med Dye.

§. 538. Dernæst skal alle i en Flaade, Escadre, eller Skib, bevise Borets Combinerede Admiraltets og General-Commissariats Collegio, som den over Søe-Chaten en Chef Commanderende, naar det kommer i Flaaden, Escadren, eller om Borde i et eller andet Skib, saasom ved Mynstring, Betaling, o. s. v., al Høiagtning, og i det, som til Tienesten bifales, al Hørigheid og Lydighed. Begyrrer nogen sig

med Opsætighed at efterlede Borets Befalinger, da skal han efter Omstændighederne, om han er Gemeen, kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, og arbejde i Jern paa Borets Raade, eller og kattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 3de Gange 27 Slag, og arbejde i Jern paa Livs Tid: Er han Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf: Er han Betjent, da arbejde han i Jern, enten paa Livs Tid, eller paa Borets Raade; Men om han er Officier, da enten degraderes han paa Borets Raade, beaffediges i Unaade, eller cassetes. Forseer nogen sig imod bemeldte Collegium med Uqvems, Uerovrige, eller Trusels Ord, da skal han efter Omstændighederne, om han er Gemeen, kattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 150 Slag, og arbejde i Jern sin Livs Tid; Om han er Under-Officier, degraderes og belægges med samme Straf; Om han er Betjent, arbejde i Jern sin Livs Tid; Og om han er Officier, cassetes, ja vel og tillige sættes i evigt Fængsel. Forgriber nogen sig mod Det med Haands Paalæggelse, eller Gøvars Blottelse, da skal samme, om det er en Gemeen, hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 27 Slag af Roste og miste sit Hoved med en Dye: Om det er en Under-Officier, da cassetes han, og belægges med samme Straf; Men om det er en Officier, eller Betjent, den samme miste sit Hoved med et Sværd.

§. 539.

Dernæst skal den, som i en Flaade, eller Escadre, har den høieste Commando, af alle bevise Høiagtning, og i det, som til Tjene-

sten befales, Hørlighed og Lydighed: Vægrer nogen sig med Opsætsighed at efterleve hans Ordres, eller forseer, eller og forgriber sig mod ham paa ovenanførte Maade, da straffes han ligesom der anordnet er.

§. 540. Enhver Skibs-Chef skal af det i hans Skib værende Mandskab bevise samme Verbodighed, saa og i alt det, som Tjenesten vedkommende befales, samme Hørlighed og Lydighed, som en Commandant i sin Fæstning. Vægrer nogen sig med Opsætsighed at efterleve hans Befalinger, da skal han efter Omstændighederne, om han er Gemeen, kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, og arbejde i Jern, enten paa vis Tid, eller Bores Maade: Er det en Under-Officier, degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Betient, da enten bøde han nogle Maaneders Gage, eller suspenderes fra sit Embede, og arresteres paa vis Tid, ja vel og have sit Embede forbrudt: Er det en Officier, enten degraderes paa vis Tid, eller Bores Maade, ja vel og beaffediges i Unnaade. Forseer nogen sig imod ham med Ugjæms, Ererorige, eller Trusels Ord, da skal han efter Omstændighederne, om det er en Gemeen, kattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt enten med 3 Gange 27, eller med 150 Slag, og arbejde i Jern sin Lives Tid: Er det en Under-Officier, degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Betient, arbejde udi Jern i vis Tid, eller paa Bores Maade: Er det en Officier, degraderes paa Bores Maade, beaffediges i Unnaade, eller og casseres. Forgriber nogen sig paa ham med Haands Paalæggelse, eller Gevær's Blottelse, da skal han, om han er Under-Officier, eller Gemeen,

mist sit Hoved med en Dye: Er det en Officier, eller Betient, da skal han arqbeuseres.

§. 541. Enhver, som under Skibs-Chefen haver at befale, skal af alle inden Skibs Borde vises Verbodighed, og i det, som til Tjenesten befales, Hørlighed og Lydighed. Vægrer nogen sig med Opsætsighed ved at ville efterleve hans Befalinger, da skal han efter Omstændighederne, om det er en Gemeen, kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, ja vel og tillige arbejde i Jern paa vis Tid: Om han er Underofficier, degraderes og belægges med samme Straf; Om han er Betient, bøde nogle Maaneders Gage, eller suspenderes fra sit Embede og arresteres paa vis Tid; Men, om det er en Officier, degraderes paa vis Tid, eller Bores Maade. Forseer nogen sig mod ham med Ugjæms, Ererorige, eller Trusels Ord, da skal han efter Omstændighederne, om han er Gemeen, kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, og arbejde i Jern, enten paa Bores Maade, eller sin Lives Tid; Om han er Under-Officier, degraderes og belægges med samme Straf; Om han er Betient, enten bøde nogle Maaneders Gage, og giøre offentlig Ufbigt for Metten, eller suspenderes og arresteres paa vis Tid: Er det en Officier, da skal han degraderes paa vis Tid, eller Bores Maade, ja vel og beaffediges i Unnaade. Forgriber nogen sig paa ham med Haands Paalæggelse, eller Gevær's Blottelse, da skal han, om han er Gemeen, eller Under-Officier, arqbeuseres; om det er en Betient, arbejde i Jern sin Lives Tid; om det er en Officier, casseres.

§. 542.

Er nogen gaaen fra Borde, eller commanderet i Land, da maae han ikke tænke, at han i den Tid kunde sætte den for hans Chef, eller de ham Commanderende, pligtige og behørige Verbodighed og Lydighed til Side; saasom han i den Tid, og hvor han er, lige saa fuldt er under deres Commando, som i Skibet; og skal altsaa den, som sig mod Chefen, eller de Commanderende, uden for Skibet forseer imod det, som udi §§. 539, 540 og 541 forbudet er, straffes efter bemeldte §§. deres Formeld.

§. 543.

Alle Officierer og Under-Officierer skal af et andet Skibs Mandskab bevises al Verbodighed og Høflighed, og, hvor det med eller under dem vorder commanderet, bevise dem samme Høflighed og Lydighed, som dets egne foresatte Befalingsmand, under den Straf, som §. 541 er anordnet.

§. 544.

Hvad Anordning, eller Befaling, som offentlig til alles Efterretning maatte vorder nogensteds opslagen, skal af alle hædres, og maae ingen dem sønderrive, eller besmitte, under Straf at kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage, og at arbejde i Jern paa Borens Maade.

§. 545.

Som ingen under Straf maae bruge Modsigelse mod dem, som have ham at befale, ej heller vise sig overhørig, uhydig, studs, opsatsig, og overmodig; men det, som ham befales, endog der, hvor han formeener sig fornærmet, uden Bægren skal efterkomme: Saa er det

ham tilladt siden med al Sømmelighed sig over Befalingen for den, som er den andens Øvrighed, at besvare, da han kan vente sig efter Omstændighedernes Beskaffenhed at vederfares Ret og Skjel.

§. 546.

Derimod skulle alle, som have at befale, med Skikkelighed, og, saavidt mueligt, uden Haardhed befale, ingen ubillig ubi Ord eller Gjerning medhandle; ikke umaadelig, mindre under Commando saa uforsigtig, slaae, at nogen lemlæstes, eller dræbes; ikke tillade, at nogen i nogen Maade forurettes, men see derhen, at de, som ved Retten ere bundne, ved den mod al Uret og Ubillighed blive haandhævede. Dersom nogen medhandler nogen ubillig i Ord, eller Gjerning, da skal han efter Sagens Omstændigheder og Personens Beskaffenhed straffes med at igjenkalde det, han haver talt, med at bøde nogle Maaneders Løse, at gjøre Afbit, reprimanderes af Retten, sættes fra Skib, eller arresteres paa vis Tid, ja vel og med at degraderes paa vis Tid. Slaaer nogen uforsigtig, og med ulovligt Redskab, saa han lemlæster nogen, da skal han betale den Lemlæstede sin Svie, og Badskjærlønnen, og saa bøde halv Mande-Boed: Dræber han nogen derved, da bøde han heel Mande-Boed, og degraderes paa vis Tid.

§. 547.

Alle og enhver skulle uden Forskjel paa Nation og Religion trolig elske hinanden, den eene omgaaes den anden efter hverandres Vilkaar ærbødig, høflig og kjerlig, holde Fred og Eenighed; Og skulle de, som have at befale, især Chefen, derover holde, og, naar Stridighe-

der rejse sig, see dem sigtede og hævde; Men, hvor det ikke kan skee, Sagen til Rettens Behandling henvise.

§. 548.

Ingen maae lade sig forlyde med hoed Maneer paa andre Steder være kunde, i Commando, Indretninger, Anordninger, Anstalter, o. s. f.; men lade det være sin Pligt, at efterleve det, som er befalet og anordnet.

§. 549.

Ingen maae understaae sig at kræve højere Befolding, end den, han er antagen for, eller maatte blive forbedret til, ej heller vægre sig ved at modtage det, som ham ved Mynstring, eller efter Borens Combinerede Admiraltets- og General Commissariats Collegii Ordre, vorder ubbetalt: End mindre maae nogen offentlig i Skibs Forsamling raabe paa Penge, Betaling, Afregning med videre; saasom enhver med Sammelighed skal andrage sin Løn for den foresatte Øvrighed. Forseer nogen sig herimod, da, om det er en Gemeen, straffes han med at kattes i 3 Dage med 3 Gange 27 Slag, og at arbejde i Jern paa Borens Raade: Er det en Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Betjent, da arbejde han i Jern paa Borens Raade: Er det en Officier, da degraderes han paa Borens Raade.

§. 550.

Ingen maae begynde Mytteri, Notering, eller saadan Tummel, hvorved Opløb kunde foraarsages. Skeer det af en Gemeen, da skal han henge fra Naar-Nokken: Er det en Under-Officier, da casseres

han, og belægges med samme Straf: Er det en Officier, eller Betjent, da skal han miste sit Hoved ved et Sværd.

§. 551.

Ingen maae begynde Stempling, eller Forraderie. Skeer det af en Gemeen, da skal han hudstryges af Boddelen for alle Skibene i Flaaden, eller Escadren, i alt med 3 Gange 27 Slag af Roste, og miste sit Hoved ved en Øre: Er det en Under-Officier, da casseres han, og belægges med samme Straf: Er det en Betjent, da miste han sin Øre, og sit Hoved ved en Øre: Er det en Officier, da skal han casseres, hans Vaaben og Kaarde brydes af Boddelen, og han halshugges med en Øre.

§. 552.

Ingen maae følge andres Exempel, saasom Forførelse ikke skal kunne undskylde nogens onde Forhold, men han være lige Straf underkastet med Ophavsmanden: Ere de mange, da skal hver Iode belægges med samme Straf, og de 9 hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 3 Gange 27 Slag af Roste, og saa arbejde i Jern deres Livs Tid, og skal i saa Fald Lodkastning udgjøre, hvis der skal bode med Livet.

§. 553.

Ingen maae mundtlig, skriftlig, eller ved Budskab, tale med nogen Fiendtlig, eller give Fienden Tegn ved Skud, Fyr, Flag, eller andet Middel, om noget, der kan tjene ham til Efterretning. Gjør nogen det, da straffes han, som Forrader, efter §. 551. Formeld.

§. 554. Skulde nogen vorde vidende om, eller inden Skibs Borde træffe, nogen Spejder, eller mistænkt Person, da skal han det aabenbare for Chefen. Gjør han det ej, og det robes, at han derom haver været vidende, da ansees han som en Forræder, og straffes efter §. 551. Formeld. Men Spejderen hænges fra Naa-Rollen.

§. 555. Den, som noget hemmeligt Anslag er betroet, maae det ikke aabenbare. Aabenbarer nogen det, da skal han, om han er en Under-Officier, degraderes paa Livs Tid; Men, om Anslaget derover mislykkes, arqvebuseres. Er det en Officier, da bør han enten casseres, eller arqvebuseres.

§. 556. Ingen maae udsprede nogen Tidende, eller Rygte, om noget, som kunde sigte til Flaadens Misfordeel, eller Banære. Gjør en Gemeen det, da revses han paa det haardeste: Gjør en Under-Officier det, da degraderes han paa Livs Tid: Er det en Officier, da casseres han.

§. 557. Ingen maae af sig selv, eller efter andres Mund, udsige falske Tidender, der kunde forarsage Kleinmodighed, eller Forsagelse, blandt Skibs-Folket; Thi dersom noget veed noget tilforladeligt, da bør han melde det for Chefen. Handler nogen herimod, da, om det er en Gemeen, revses han paa det haardeste: Er det en Under-Officier,

da degraderes han paa Forbedring; Men er det en Officier, da degraderes han paa Borens Maade, ja vel og casseres.

§. 558. Ingen maae i paakommende Fare vise sig forsagt, eller feig, mindre, førend Chefen derom giver Ordre, lade sig mærke med at ville forlade Skibet, at hjælpe Chaloupen over Borde for at redde sig, eller at ville springe over Borde. Gjør nogen det, da, om Chefen, eller de Commanderende, forgribe sig paa ham, have han det borte, om han end derover tilfattede Livet; Men ellers skal han straffes, om han er Gemeen, med at kattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 3de Gange 27 Slag, og arbejde i Jern sin Livs Tid: Er det en Under-Officier, da casseres han, og belægges saa med samme Straf: Er det en Officier, da skal han beaffkediges i Unaade, eller og casseres.

§. 559. Skjuler nogen sig i Tid af Action, eller taler om at give Skibet over, da ligge han paa sin Gjerning, om Chefen ham strax nedlægger; hvis ej, da skal han casseres og arqvebuseres i Ryggen.

§. 560. Ingen maae blive fra Borde den Dag, han er ansagt at møde om Bord, mindre den Dag, der mynstres.

§. 561. Ingen maae give nogen Lov at gaae fra Borde uden Chefens Minde. Giver nogen Officier dertil sin Tilladelse, da bøde han een Maanedes Gage, ja vel og reprimanderes derfor af Retten.

§. 562. Efr. Instruet. for Prov. Forvalt. 28
Martii 1794. §. 4. †

Ingen maae uden Forlovs gaae fra Borde. Skee det af en Gemeen, da skal han, efterat Revselse ikke har kunnet forbedre ham, kattes med 27 Slag: Er det en Under-Officier, da degraderes han paa Forbedring: Er det en Betjent, da bøde han nogle Maaneders Gage: Er det en Officier, da skal han degraderes paa vis Tid.

§. 563.

End maae ingen efter erholden Forlovs blive længere fra Borde, end hans Forlovs det tillader. Er det en Under-Officier, eller Gemeen, da revses han derfor efter Chefens Tykke; Er det en Betjent, da straffes han, efterat Tilrettelættelse ej har kunnet hjelpe, efter foregaaende §. Formeld; Men er det en Officier, da skal han, naar han efter Tilrettelættelse sig atter forseer, arresteres, eller degraderes paa vis Tid.

§. 564. E. Anmerk. ved §. 204.

Naar Signal gjøres for Sejling, skal alle, som ere commanderede, eller forlovede, i Land, strax begive sig om Bord. Lader nogen sig agter udseile, da, om det er en Gemeen, og det skeer af Forsømmelse, skal han springe fra Naaen, i 3 Dage bankes for Canonen hver Dag med 27 Slag af de smaa Tampe, og sluttet i Bojen paa Vand og Brød visse Dage indtil 8te ved en Ringe-Volt paa øverste Dæk; Men er det forsætlig, da skal han kattes hver Dag i 3 Dage med 27 Slag, ja vel og arbejde efter Omstændighederne en vis Tid i Jern: Er det en Under-Officier, da degraderes han paa vis Tid,

eller paa Forbedring, og belægges med samme Straf: Er det en Officier, da skal han efter Sagens Beskaffenhed enten arresteres paa vis Tid, eller degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Raade.

§. 565.

Ingen maae, saa længe et Logt varer, begjære, eller paastaae, sin Afsked, skjønt han kunde have udtjent. Gjør han det, skal han arqvebuseres.

§. 566. E. Pac. 27 Decbr. 1780 og Kongl.
Parel. Bef. 22 Martii 1808.

Ingen maae undvige, eller bortløbe. Er det en Gemeen, da skal han hænge fra Naa-Rokken: Er det en Under-Officier, da belægges han med samme Straf: Er det en Officier, da skal han arqvebuseres. Traffes han ikke, da er han fredløs, og hans Navn skal slaes paa Galgen: Overløber han til Fienden, da skal han, om han er Gemeen, hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden i alt med 27 Slag af Roste, og halshugges med Dye. Er det en Under-Officier, da casseres han, og belægges med samme Straf: Er det en Officier, da casseres han, og arqvebuseres i Ryggen.

§. 567.

Bliver Skib taget, eller nogen tagen til Fange, da maae ingen lade sig antage i Fiendens Tjeneste, saasom han af Os bliver underholdet og rangeret. Gjør han det, da straffes han som Overløber efter foregaaende §. 566.

§. 568.

Ingen maae forlade det Sted, eller den Post, han er commanderet til. Handler nogen herimod, da skal han efter Omstændig-

hederne enten haardeligen revses, eller kattes med 27, eller 3 Gange 27 Slag, ja vel og straffes som fejs efter §. 558. — Er det en Under-Officier, da skal han enten revses haardelig, eller degraderes paa vis Tid, og belægges med samme Straf, eller og straffes som fejs: Er det en Officier, da skal han enten degraderes paa Borens Naade, eller og efter Omstændighederne straffes som fejs.

§. 569.

Naar der raabes: Overalt, skulle alle gaae paa Dækket til Arbejde, og maae ingen lade sig finde i Krumholtet, at ikke de villige skulde arbejde for ham.

§. 570.

Udi Arbejde skulle alle, som troe Staldbrodre, staae hinanden bi, især maae mellem Matroser og Soldater ingen Forskjel gøres, men de skulle alle ansees som eet slags Folk, som de og ere det; hvorfor og alt Arbejde skal være almindeligt, og alle, Soldat som Matros, være lige villige til det Arbejde, dem anvises.

§. 571.

Ingen maae gaae fra det Fartøj, han er gaaen til Lands med, op i Byen, eller paa Landet, enten paa Bore egne, eller fremmede, Steder, uden Officiers Tilladelse.

§. 572.

Ingen maae gaae fra det Arbejde, som han er sendt i Land til at forrette.

§. 573.

Naar Bagten er opsat, og Tapto er slagen, da maae ingen være paa Dækket uden den Bagthavende, men alle de andre skulle forsoje sig til Roje, og alting skal være stille.

§. 574.

End maae ingen gjøre nogen Bulder, eller Allarm, eller gjøre Skud, Fyr, Ild, Blus, som ikke er befaleet.

§. 575.

Ingen maae efter den Tid tale noget fremmed Sprog, eller deri holde Samtale med nogen.

§. 576.

Ingen maae ved Dag, eller Nat, naar Skibet er under Sejl, gjøre saadan Allarm, at det, som befales, ikke kunde høres.

§. 577.

Ingen maae bortsende noget Brev uden Chefens Tilladelse udi en Flaade, eller Escadre, uden paa den Tid, naar Signal derfor vaer.

§. 578.

Ingen maae forstikke noget fremmed Menneske, gammelt eller ungt, inden Skibs Borde, uden Chefens Vidende.

§. 579.

Ingen maae forstikke nogen Krigs-Fange, eller være ham behjelpelig i at komme bort, saasom slige Fanger hore Os til. — Sker det af en Under-Officier, eller Gemeen, da arbejde han i Jern sin Lives Tid: Er det en Officier, da skal han degraderes paa Borens Naade.

§. 580.

Naar Breve, Protocoller, o. s. f., tages i et fiendtligt Skib, eller ved nogen Lejlighed opsnappes, da maae det leveres til Chefen, og det, som er forseglet, ikke aabnes, men ubrudt ham overleveres.

§. 581.

Enhver skal tage vare paa sin Vagt, eller Post, og paa det, ham i varende Tid er befalet. Forsommer nogen det, og det ikke ved Nødsfælde kan afgjøres, da straffes han efter Sagens Beskaffenhed med at springe fra Kaaen, bankes for Canonen med 3 Gange 27 Slag af de smaa Tampe, og sluttet i Bojen paa Vand og Brød i visse Dage fra 1 til 8te Dage ved en Ringe-Volt paa øverste Dæk, eller og med at kattes med 27 Slag: Er det en Under-Officer, da degraderes han i vis Tid, eller paa Forbedring: Er det en Officer, da reprimanderes han af Rietten, arresteres paa vis Tid, ja vel og degraderes paa vis Tid, eller paa Borets Raade.

§. 582.

Intet Fartøj maae uadvaret Dag eller Nat komme om Borde. Skee det, da, om det er af den Consequence, at det ikke ved Nødsfælde kan afgjøres, straffes den, som samme uadvaret Lod anlægge, efter §. 581.

§. 583.

Ingen maae gaae fra sin Vagt, eller forlade sin Post, for han er afløst, under samme Straf.

§. 584.

Ingen maae forsøge sit Qvarteer, men ved Purringen rejse ud, og ved Qvarteer-Slagning være paa Dækket.

§. 585.

Ingen maae komme drukken paa sin Vagt. Er det en Under-Officer, eller Gemeen, da revses han efter Chefens Lykke. Er det en Officer, da bøde han nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Rietten, eller arresteres paa vis Tid.

§. 586.

Ingen maae drikke sig drukken paa sin Vagt, under samme Straf. Men er det en Officer, da kan han og vel degraderes paa vis Tid, eller paa Borets Raade.

§. 587.

Ingen maae lade nogen anden gaae til Koers, paa Udkik, eller paa Vagt, for sig, uden den Vagthavende Officers Tilladelse.

§. 588.

Ingen maae sove paa sin Vagt, Udkik, eller Post. Skee det, og det ikke ved Nødsfælde kan afgjøres, da kattes han med 27 Slag.

§. 589.

Ingen maae anfælde nogen Kund, Patrouille, eller Vagt. Gjør han det, og han vederfares nogen Ulempe, da have han den borte, og skal han derfor arqvebuseres.

§. 590.

Enhver, som har faaet Løsenet, eller Auraabnings Ordet, maae huske samme, paa det at ikke samme enten aldeles ikke af ham kan gives, eller gives falskt. Vederfares ham derover Ulempe, da tilskrive han sig det selv, og maae ingen Vagt lade nogen Chaloupe, som giver falskt Ord, passere.

§. 591.

Naar Bagten raaber nogen an, da skal den, som anraabes, svare, hvo han er. Gjør han det ej, og ham tilføjes derover Ulempe, da have han det borte.

§. 592.

Naar der raabes: Fald, skal de, som høre til Chaloupen, strax være forsømmelige.

§. 593.

Enhver maae tage sig vare, at han ei tilføjer staaende, eller løbende, Medskab, Inventarii eller Vahre-Gods, nogen Skade, ej heller farver Tobak paa Stænger, Rundholter, eller paa noget, som derved kan beskadiges; Thi om saa skeer, bliver han ej aleene derfor ansvarlig, men revses desuden efter Chefens Gotsfindende.

§. 594.

Enhver, som vorder leveret nogen Blok, Strop, Merse-Pren, Brændsel o. s. v. maae saa varlig omgaaes dermed, at det ej ved hans Uagtsomhed bortkommer, eller falder over Borde; Thi, om saa skeer, skal han betale det.

§. 595.

Ingen maae paa en Chaloupe holde Passiare, ej heller røge Tobak, end ikke, naar ingen Officier er med.

§. 596.

Ingen maae røge Tobak uden paa overste Dæk, fremmen for Stor-Massen, og det med Hætte paa Piben. Findes nogen, uden paa det anordnede Sted, med eller uden Hætte, da skal han, naar

Medfælle ikke har kunnet forbedre ham, springe fra Kaaen, bankes for Canonen i 3 Dage, hver Dag med 27 Slag af de smaa Tampe, og stattes i Boksen i visse indtil 8te Dage paa Vand og Brød ved en Ringe-Volt paa overste Dæk. Men findes han i Lasten, skal han fattes med 27 Slag.

§. 597. Efr. det paadiffte Refcr. ved Titl. XXI
23 Febr. 1810. c. †

Paa behørig og befalet Tid og Sted skal om Aftenen al Lys og Ild være slukt; og maae ingen, efterat Lupto er slagen, i sit Kammer have Lys tændt uden Chefens Tilladelse, og paa underste Dæk ingen Tid være Lys uden i Lygte.

§. 598. Efr. Anmærkn. ved §. 597.

Ingen maae gaae med Lys uden i Lygte, eller med Ild uden i Fyr-Balle, nogensteds i Skibet.

§. 599. Efr. Anmærkn. ved §. 597.

End mindre maae nogen gaae med Lys om Aftenen ubi Lasten. Gjør nogen det, straffes han efter §. 596. Formeld.

§. 600.

Skulde nogen være saa formastelig, at gaae med bar Lys i Arkellet, eller tage Lys af Lygten i Krud-Kammeret, eller Cardus-Kisten, da straffes han med at miste sit Hoved med et Sværd.

§. 601.

Ingen maae fyre noget Stykke af, uden de, som dertil ere beskaffede.

§. 602. Ingen maae føre flere Kister, Pakker, eller Laase-Tønder, om Bord, end som tilladt er.

§. 603. Ingen maae føre Stand-Køje, eller Sengestue, om Borde uden med Tilladelse.

§. 604. Bat-Sække, stoppede med Ho, eller Halm, maae ingenlunde føres om Borde.

§. 605. Hvad Kost, som ikke kan opædes, maae af ingen forkømmes, eller kastes over Borde.

§. 606. Skulde med Spisningen af en eller anden Marsag ske nogen Forandring, eller anden Anordning, da skal enhver dermed lade sig nøje, endog om der enten bleve Maaltider afskappede, eller og skortet i Maaltider paa Maden, saasom ham ved hans Hjemkomst det, som skortes, skal i Penge blive gotgjort. Og skulde der være noget over Maden at klage, da skal den, som sig derover vil besvære, uden at forarsage noget Ry, eller Opløb, blandt de andre, med Samvillighed og uden Hidsigthed for de Bagthavende Officerer det andrage, da derpaa efter Omstændighederne af Chefen raades Bod. Klager han enten paa uanstændig Maade, eller og paa anstændig Maade uden Marsag, da kan Chefen ham derfor revse; Men dersom Omstændighederne det erfordre, da skal han straffes, enten med at springe fra

Maaen, bannes for Caanonen i 3 Dage, hver Dag med 27 Slag, og sluttet i Bojen i 8te Dage paa Vand og Brod ved en Ringe-Bøst paa overste Dæk, eller og med at kastes med 27 Slag, eller 3de Gange 27 Slag.

§. 607. Ingen maae gaae fra den Bakke, til hvilken han er fordeelt, hen til en anden at spise.

§. 608.

Enhver skal gjøre reent for sig paa det Sted, hvor han har sidet; og spise, som resten af de andre.

§. 609. Ingen maae lægge sig i den andens Køje.

§. 610. Ingen maae forurolige nogen i sin Køje, eller skjære den ned.

§. 611. Enhver skal holde sig reentlig, hvorved han befries fra alt slags Uegnem.

§. 612. Ingen maae efter Regnvejr lægge sig i sin Køje med vaade Klæder, men han skal ved første Torrevejr tørre sine Klæder, om de ere bleve vaade; thi derved holdes han ved Sundhed.

§. 613. Ingen maae lade sit Vand inden Borde nogensteds, ej heller bændle Caanoner, Rapperter, Skibs-Redskab, eller andet; Men de

friske og sunde skulle begiøbe sig til det anviste Sted, og efter gjorte Anstalt sig forholde.

§. 614.

Tobak og Brændeviin maae aldeles ikke føres om Borde og forholde. Gjør nogen det, da skulle Barenne kastes over Borde, og hvor Nødvendighed det ej har kunnet hemme, den Skyldige kattes med 27 Slag, om han er Gemeen, men, om han er Under-Officier, degraderes paa vis Tid.

§. 615.

All Salg, Kjøb og Kjøttebytte, som ikke skeer med en Officiers Tilladelse, skal være forbuden under samme Straf; og skal det, som kjøbes, uden Betaling gives tilbage, men det, som derfor er betalt, leveres i Fattig-Byssen.

§. 616.

Ingen maae drikke sig drukken inden Skibs Borde.

§. 617.

All Spil og Dobbelt skal være forbuden, hvorfor og ingen Gemeen maae tage med sig Kaart-Spil, Tærninger, eller noget, som henhører til saadan Leeg; Men, dersom nogen af Officiererne, eller Betjenterne, spille store Spil, da skal alt det, som er vundet, være forbrudt til Fattig-Byssen, og hver af dem strax erlægge efter Chefens Sigende 5 Rdlr. til Fattig-Byssen.

§. 618.

Ingen maae holde noget Qvind-Folk inden Borde, naar Skibet er Sejl-færdigt.

§. 619.

End mindre maae nogen inden Skibs Borde øve med Nogen Uobagtighed. Dræffes nogen deri, da skal Qvind-Mennesket overøses med Band, og saaledes føres i Land; Men han skal, om han er Gemeen, strax efter Chefens Foranstaltning springe fra Raaen, bankes for Canonen med 3 Gange 27 Slag, og i 3 Dage sidde paa Band og Brød i sluttet i Bojen ved en Ringe-Volt paa øverste Dæk: Er det en Under-Officier, da skal han ligeledes strax sættes i Bojen paa Band og Brød udi 8te Dage.

§. 620.

Ingen maae aflægge nogen falsk Eed; Gjør han det, da miste han sine 2 Fingre, og forvises Landet.

§. 621.

Ingen maae betjene sig af falske Penge under Straf at kattes i 3 Dage, hver Gang med 27 Slag.

§. 622.

Straffen for at eftergjøre Banko Sedler
s. Forordn. 8 Martii 1737. S. 8.

Ingen maae forfærdige falsk Mynt. Gjør nogen det, da miste han sin Ere, og sit Hoved med en Øre.

§. 623.

Ingen maae enten selv forfærdige, eller ved andres Hjælp betjene sig af, noget falsk Skrift, Segl, eller Navn. Den, som forfærdiger samme, miste sin Ere og sin Haand, og den, som betjener sig deraf, arbejde i Jern paa Borens Naade.

§. 624.

Ingen maae udstrøe noget Skand, eller Stikle-Skrift. Er det en Gemeen, da straffes han med at fattes i 3 Dage hver Dag med 27 Slag, og arbejde i Jern paa Borens Naade: Er det en Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Betjent, da arbejde han i Jern paa Borens Naade: Er det en Officier, da degraderes han paa Borens Naade, beaffrediges i Aarsaa, ja vel og casseres, alt efter Sagens Beskaffenhed.

§. 625.

Ingen maae tilfoje nogen Borger, Bonde, eller nogen Borens Underfaat, nogen Overlast. Gjør nogen det, da skal han erstatte den Skade, han ham tilfojede, og efter Omstændighederne, naar han er Gemeen, enten derfor revses, eller straffes med at springe fra Raagen, bankes for Canonen med 3 Gange 27 Slag, og stattes i Bojen paa Vand og Brød i 8 Dage ved en Ringe Bole paa Grøfte Dæk, eller og med at fattes med 27, eller i 3 Dage hver Dag med 27 Slag, ja vel og med at gaee efter udstandne Straf med Katning ubi Jern en vis Tid: Er det en Under-Officier, da degraderes han paa vis Tid, og belægges med samme Straf: Er det en Betjent, da skal han enten gjøre Afbigt for Retten, bøde nogle Maaneders Gage, arresteres paa vis Tid, eller arbejde i Jern en vis Tid: Er det en Officier, da skal han enten gjøre Afbigt for Retten, bøde nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Retten, eller arresteres paa vis Tid, ja vel og degraderes paa vis Tid.

§. 626.

Hvor nogen sendes i Land, der maae intet, end ikke Fatalie, i nogen Naade nogen affvinges, eller noget mod deres Villie, og i forvorne Tilfælde, uden et dem derfor givende Bevis, efter hvilket de kan nyde Erstatning, dem fratages. Skeer det, da erstatte han det, og straffes desuden efter foregaaende §. Formeld.

§. 627.

Hvor Landgang gjøres, der maae ingen Flyndring mod nogen foreves, uden det er efter Chefens Ordre. Skeer det af en Gemeen, eller Under-Officier, da straffes han som for Tyverie: Er det en Officier, der tillader det uden Ordre, eller dermed seer igjennem Fingre, han skal casseres.

§. 628.

Ingen maae ved Landgang, eller paa noget Logt, forove Bold, mindre beskafte Dvinder, Born, Gamle, eller dem, som ingen Værn have, eller ikke ere i Stand til at gjøre Modværg. Er det en Gemeen, da skal han fattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, alt med 150 Slag, og arbejde i Jern sin Livs Tid, ja vel og efter Omstændighederne hænges: Er det en Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Officier, da skal han casseres.

§. 629.

Den, som finder noget, skal lyse det op, og uden Hittet-Løn give det tilbage. Gjør han det ej, da bliver han Thy derfor.

§. 630.

Ingen maae lade Nøglen sidde i sin Kiste, at ikke noget skal blive borte, og en Uskyldig mistænkt. Mister han noget, og den Skyldige udfindes, da skal vel den Skyldige straffes, men han nyder ikke Tingene af ham erstattet, om den er forkommen.

§. 631.

For smaae Tyverier, eller Beskæringer, der ikke overgaae 2 Rdlrs. Værdi, kan Skibs-Chefen sætte en vilkaarlig Straf, som dog ikke maae overgaae 27 Slag med Rattene, og saa see det Beskærede igjen erstattet.

§. 632.

Ingen maae stjæle noget fra nogen. Stjæler nogen, da skal han erstatte det Stjælnet, og første Gang kattes i 3 Dage, hver Dag med 27 Slag; Men anden Gang hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 27 Slag af Koste, brændemærkes paa Ryggen, og arbejde i Jern sin Livs Tid. Bryder han, eller dirker, noget op, da skal han hudstryges, som før er meldt, brændemærkes i Panden, og arbejde i Jern sin Livs Tid.

§. 633.

Stjæler nogen noget Os tilhørende, Fætalsje, Krud, Rugler, Gevær, Skibs-Nedskab, o. s. f., eller Tommermands, Bodkers, eller Corporals Haandværks-Toj, han skal erstatte det Stjælnet, hudstryges af Boddelen for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 27 Slag af Koste, brændemærkes i Panden, og arbejde i Jern sin

Livs Tid. Bryder han, eller dirker noget op, da skal han hænges fra Naa-Mokken.

§. 634.

Stjæler en Skilboagt, da skal han hænges fra Naa-Mokken.

§. 635.

Hvo som er Tyvs Medvinder, eller hæler med ham, straffes som Tyv.

§. 636.

Ingen maae angribe nogen med Udvems Ord, Skieldts Ord, eller tillægge nogen noget Dge-Navn. Er det en Gemeen, eller Under-Officier, da skal han gjøre den anden offentlig Ufbigt, og saa revses efter Chefens Tykke: Er det en Officier, eller Berjent, da skal han gjøre Ufbigt, og enten bøde een eller flere Maaneders Gage, reprimanderes af Metten, eller arresteres paa vis Tid.

§. 637.

Ingen maae oprippe gammel, eller yppe nye Trøtte; Mindre maae han, naar ham Uret er vederfaret, tage sig selv til Rette; Men han skal enten lade Sagen bilægge ved andre, eller deele sig Riet til ved Loven og dette Artikels-Brev; Thi forbydes herved alt Slagsmaal, eller at nogen i vrede Hu slaaer den anden med Næve, Stok, Tong, eller andet.

§. 638.

Ingen maae understaae sig i vrede Hu at trække Kniv, eller blotte Væрге, mod den anden. Trækker nogen Kniv, da skal den slaaes igjennem hans Haand til Stor-Masten, og han selv rive den ud.

Blotter han andet Børge, eller tager til noget dødeligt Gevær, da, om han er Gemeen, skal han kattes med 3de Gange 27 Slag i 3 Dage: Er han Under-Officier, da degraderes han paa vis Tid, og belægges med samme Straf: Er han Betjent, da sættes han paa vis Tid i Fængsel: Er han Officier, da degraderes han paa vis Tid, eller paa Børes Raade. Saarer, eller beskadiger, han nogen, da skal han desuden erstatte den Saarede sin Sovie og Badskar-Løn.

§. 639.

Ingen maae udi Trætte staae saa ivrig og ufornuftig, at han skjønt mod sin Villie, dræber nogen. Skee det, da skal han, om han er Gemeen, kattes for hvert Skib i Flaaden, eller Escadren, i alt med 150 Slag, og arbejde i Jern sin Livs Tid: Er det en Under-Officier, da degraderes han, og belægges med samme Straf: Er det en Officier, eller Betjent, da sættes han i evigt Fængsel.

§. 640. E. Anmærk. ved §. 538.

Dræber en nogen med bred Hu, da skal han miste sit Hoved med Sværd.

§. 641.

Myrder en nogen, da skal han, om han er Gemeen, bindes til den Myrdes Krop og druknes: Er han en Officier, Under-Officier, eller Betjent, miste han sin Haand og Hoved med en Dye.

§. 642.

Ingen maae i nyppet Trætte raabe sine Landsmænd til Hjælp: Skee det, da skal han kattes med 27 Slag, og den, som blander sig i Trættens, belægges med samme Straf.

§. 643.

Ingen maae udfordre nogen til Slagsmaal, som og ingen maae lade sig indfinde, naar han udfordres, under den Straf, som derom i Loven er anordnet.

§. 644.

Skulde nogen have begaaet Sels-Mord, da hanges han ved Venene fra Naa-Nokken til Solens Nedgang.

§. 645.

Ingen uden de dertil forordnede maae give nogen, som er sluttet i Bojen, at æde, eller at drikke.

§. 646.

Ingen maae hindre den, som skal executere nogen Straf. Gjør nogen det, og han derover fanger Skade, da tilskrive han sig det selv. Dræbes han, da ligge han paa sin Gjerning; Men ellers skal han udstaae den samme Straf, som skulde executeres.

§. 647.

Ingen maae true eller undsige Quarttermesteren, fordi han har affraffet ham. Gjør nogen det, da skal han kattes i 3 Dage, hver Dag med 27 Slag, og arbejde i Jern sin Livs Tid.

§. 648.

Sætter en Delinquent sig til Modbørge, og han ikke uden Magt kan tvinges, da skal det skee; Dræbes han derover, da ligge han paa sin Gjerning.

Om Tilstakling og Aftakling.

S. Instruct. 28 Martii 1794 for Skibs-Chefer. †

§. 649.

Saa snart en Officier er beordret, at tiltræde som Commanderende Chef et af Vore Krigs-Skibe, da skal ham gives 1 til 3 Officierer, eller Cadetter, naar han begynder at equipere, armere og proviantere, hvilke han skal bruge til Hjælp ved Skibet, og i Land, og fordele dem saa, at den, der er næst ham Commanderende, bliver om Bord, for at see Skibet equiperet og taklet, og at de andre besørge Taffelasens, Inventarii og Vahre-Godssets, Artilleriets og Proviantens rigtige Annammelse, og al fornøden Tjeneste i Land.

§. 650.

Han melder sig derpaa strax i Vores Combinerede Admiraltets og General-Commissariats Collegio efter Tit. XXI. §. 154. Dernæst anmelder han for Holmens Chef sin Ordre, for af ham at faae al Assistance med Skibets hastige Equipering og Forsyning efter Reglementerne.

§. 651. S. titnævnte Instruct. af 28 Martii 1794. §. 1. †

Som Over-Artilleri-Mesteren, Høj-Baadsmanden og Over-Tommermanden, ere ved Skibet, og strax blive ham anviste: Saa antager han strax Cahyt-Skriveren, som den der skal fore Regnskabet;

Men til Skibets Equipering requirerer han som stadigt Mandskab efter Skibets Calibre, om det er

	Høj-Boardsmand.	Boardsmands-Master.	Sticmand.	Sticmands-Master.	Quartiermester.	Boardsmands-Casler.	Under-Artilleri-Mester.	Commodor.	Boj-Skriver.
et 90 Canon-Skib	1.	2.	2.	2.	3.	40.	1.	1.	6.
- 70	1.	1.	1.	1.	2.	30.	1.	1.	6.
- 60	1.	1.	1.	1.	1.	25.	1.	1.	5.
- 50	1.	1.	1.	1.	1.	20.	-	1.	4.
- 40	-	1.	1.	1.	-	15.	-	1.	3.
- 30	-	1.	1.	1.	-	10.	-	-	3.
- 24	-	1.	1.	1.	-	10.	-	-	3.
- 18	-	1.	1.	1.	-	6.	-	-	2.
- 14	-	1.	-	1.	-	6.	-	-	2.
- 12	-	1.	-	1.	-	4.	-	-	2.
- 10	-	1.	-	1.	-	4.	-	-	2.
- 8	-	1.	-	1.	-	3.	-	-	2.

§. 652.

Naar Over-Tommermanden, som staaer ved Skibet, melder sig hos ham, da haver han tilligemed een af Officiererne, som han dertil udvalger, at lade sig anvise Skibet overalt, og selv at tage alting, saavidt Skrog og Rundholter anbelanger, i Ojesyn: Finder han da noget, som ej er i saa forsvarlig Stand, som det bør være, skal han derover requirere skriftlig af Holmens Chef en Besigtelse, den han underskriver at være skeet i hans Overværelse. Skulde Skibet da kjothales, eller dokkes, da haver han med sine underhavende Officierer at eftersee, at alting bliver forsvarligen forset, og Arbejdets Fort-

gang paadreven; Men han maae i ingen Ting, i hvad Maad det have funde, befatte sig med at ordinere noget nyt Slags Arbejde gjort.

§. 653.

Naar Skibmanden' melder sig hos ham, haver han at beordre ham, at Lasten overalt reengjores, som og Proviant-Kammerne, og at dem derefter gives al muelig Luft.

§. 654.

Hvad Fartøjer og Pramme han behøver til at føre det behøvende en Borde med, skal han efter Forlangende af Holmens Chef anvise; Men han skal stille den Ordre, at de, saasnart de komme, uden Ophold losses, og ingenlunde beholde et ladt Fartøj nogen Tid paa Siden; Thi skjønt det synes, som Equiperingen derved befordres, hindres dog derved anden Borets Tjeneste.

§. 655.

Ved den næst ham Commanderende, som forestaaer Skibets Takling, skal han bedrive dets hastige Equipering; Dog at alting forseees og gjøres for got.

§. 656.

Bøder for Subrollerede og Devisions-Mandskab, som ei møder til bestemte Tid, see Rescript 16 og 19 Martii 1801. †

Han skal tilholde een af Officiererne at møde om Morgenen paa Holmen ved Paraden, for at modtage de requirerede og anviste Folk, og sætte dem i Arbejde, og maae samme ikke gaae fra Borde, for Folkene om Aftenen paa Holmen gaae fra Arbejde.

§. 657.

Han lader en Officier, den anden, om ham saa mange ere medgivne, være ved, og med Regnskabsføreren tilsee Vanters, Stagers, Takkelasens, Inventarii, Vahre- og Arkelie-Godssets Annammelse, samt paa behørig Steder sin Attest meddeele.

§. 658.

Han lader en Officier, den tredie, om ham saa mange maatte være medgivne, være ved Proviantens Annammelse, formaner ham, ej at modtage nogen bedærvet eller slet Proviant, hvorved Rejsen kunde spildes, og Folkenes Liv sættes i Bøve; som og at paasee, at al Proviant, som annammes, virkelig kommer i Skibet, til hvilken Ende han maae tage al fornøden Præcaution med Vagt, eller Forsøgling.

§. 659.

Han skal tilholde Officiererne skriftlig at rapportere ham hver Aften, hvad Sorter og Quantitet hver Dag af alle Ting er imodtagen, som da i de medgivne Journaler af hver, som det annammer, indføres, og af Officieren attesteres.

§. 660.

Han skal tilholde Officiererne, at de, naar Folkene gaae fra Borde, om Aftenen sætte den fornødne Vagt paa Skibet, og at ingen Ild, eller Lys, eller noget, som kan gjøre Skibet Skade, er om Borde.

§. 661.

Hvad som til Taklingen medgaaer, maae han ikke lade tage af Skibets Vahre-Gods; Men dermed forholdes efter Tit. XLI.

§. 662.

Naar Stager og Banter ansættes, skal han have noje Indseende med, at ikke Master, eller Stænger, faae Bugt, eller Banter og Stager beskadiges.

§. 663.

Han skal betids lade Læggers og Farkens udtage, og dem fylde, for at trækkes og reengjøres.

§. 664.

Ligeledes skal han betids see Ankerne stoffede og rørte.

§. 665.

Han skal tilsee, at Lasten ret strøes og garneres, samt Læggerserne vel stuves, og Vandet fyldes, og, om Skibet ej er mere dybgaaende, end at det kan flyde ud, tage inden for Bommen al sin Proviant i Skibet.

§. 666.

Han skal lade Ballasten og Skibet lægge saaledes, at det, naar det er Sejl klart, kan ligge paa den Amning, som det i Skibs-Reglementet er anført for.

§. 667.

Han skal ikke lade slaae Sejlene under, førend han er lagt uden Bommen, da han og skal annamme Skibets Chelouper og Toller, hvorimod han igjen, saa snart gjorligt er, lader de Chalouper og Toller, han har havt til Brug ved Equiperingen, tilbagelevere.

§. 668.

Han skal ved Skibs Proviant-Skrivere eller Provianten, ved Cahyt-Skrivere eller Inventarii og Vahre-Godsset, og ved Ober-Arkeliemesteren eller Arkeli-Godsset, lade gjøre Extracter, der forklare, om noget rester efter Ordres, eller Reglementer, uannammet; lade samme af vedkommende Regnskabsførere underskrive, og af den Officier, som har været ved Annammelsen, attestere, og tilstiller saa den om Provianten Borens Combinerede Admiralitets og General-Commissariats Collegio, og den om Inventarii og Vahre-Godsset, samt Arkeli-Godsset, Holmens Chef, paa det der om det manglende kan gjøres de fornødne Anstalter; og skal han, naar der mynstres, give Borens Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegio mundtlig, og, om befales, skriftlig Underretning, om han haver Skibet equiperet, armeret og provianteret efter Reglementerne, og om han for den befalede Tid har af alle Sorter forsvarlig Proviant.

§. 669.

Naar der skal hales ud med Skibet, da requirerer han deels det fornødne Mandskab adbaaret til at møde med deres Roje-Klæder, for at hale Skibet ud, deels hvad Assistance, han behøver af Fartøjer, Warp-Ankere og Warpe-Gods, og endelig at Bagerne vorde satte.

§. 670.

Naar der skal gives los fra Holmen, skal Fortoi-Lougene stikkes ud, og, for at undgaae det besværlige Arbejde med at fiske Lougene, Lampen fanges paa samme Pæl, hvor Louget er fastgjort.

§. 671.

Naar Skibet er uden Bommen, lader han først Rjoffenet tænde; Dog ikke før han har faaet Rjoffenets Tændelse af Holmens Chef paategnet paa Listen over Mandskabet.

§. 672.

Saa snart Skibet er uden Bommen, annammes saa meget Krud, som behøves til Canonernes Afblæsning, og at lade øverste Dæk, Skandsen og Bakken, samt fornødent Krud til Haand-Geværet. Men, naar Skibet er uden for Castels Pynten, annammes alt Krudet i en Officiers Nærværelse.

§. 673.

Naar Skibet skal lægges ud i Nenden, gives ham det dertil fornødne Folk om Borde, da det og skal blive befalet, om det skal fortojes, eller ej.

§. 674.

Naar han faaer Ordre til at aftakle, desarmere, og oplægge det ham anbetroede Skib, da melder han sig for Mynstringens Skyld i Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegio, besorger saa efter Ordre Soldaterne i Land, og gjør sit Bedste med at faae Skibet jo før jo hellere inden for 3 Kroners Lønder.

§. 675.

Han anmelder strax sin Ordre for Holmens Chef, for af ham at nyde al Assistance.

§. 676.

Før han lægger inden Bommen, besorger han Krudet styrket, og sendt til Krud-Taarnet, saa at intet havees om Borde uden det, som til Skibets Defension er fornødent.

§. 677.

Naar Sejlene ere tørre, frastaaes de, og leveres strax, om Lejlighed gives, paa Sejl-Køstet.

§. 678.

Dersom Vejrsliget, eller nogen anden Ting, forhindrer Indhalingen, eller og Skibet stikker saa dybt, at det ej kan flyde ind, da skal Vandet styrtes, og bør det, om det er mueligt, udpumpes.

§. 679.

I slige Tilfælde kan der og begyndes med Aftaklingen, for Skibet lægger ind.

§. 680.

Rjoffenet slukkes, og det øvrige Krud besorger leveret, den Dag, Skibet haler inden for Bommen, saasom det ingenlunde bør føres ind med Skibet.

§. 681.

Skjont Rjoffenet er slukt, forblive Folkene ved Skibet, og fortoje det.

§. 682.

Skal Skibet aftakle og lægge op for got, da besorger Proviantens Udlosning efter de Proviant-Committeredes Anvisning; Canonernes og Rapperternes Henlægning, Takkelasens, Inventarii og

Arkelié-Godssets Leverance, under Besigtelse om dets Tilstand, til Bedkommende, samt Læggers og Farkens deres Henlægning, eller Udlevering, alt efter Holmens Chéfs Foranstaltning.

§. 683. G. Instruct. 28 Martii 1794. §. 22. †

Skal Skibet oplægges, som i Krigs Tider, for des hastigere at være klart til næste Campagne, da aftalles Skibet, Stængerne stryges, Ræerne kastes langs Skibs og i Marsket, alting beholdes udi Skibet, undtagen Sejlene, som leveres paa Sejl-Løftet, Provianten, som leveres efter de Committeredes Andvisning, og Flinter, Pistoler, Sukkerter, Emter-Biler, o. s. f., samt Krud, Carduser, og Cardus-Papir i Arsenalen: Han anordner saa en Commission over al Takkelasen, Inventarii og Vahre-Godsset, samt over det Arkelié-Gods, som regnes at være Skibets Inventarium: Over det brostfældige forfattes en Specification, som han paategner, til Holmens Chéf om en nærmere Besigtelse og Istandsættelse: Over Vahre-Godsset, samt Arkelié-Godsset, forfattes en Extract med 4re Rubriquer, som skal indeholde hvad der efter Reglementet skal være, er forbrugt, er i Behold, og behøves, hvilken han tilstiller Holmens Chéf til nærmere Foranstaltning og Completering. Imidlertid besørger han Takkelasen henlagt i sikker Bevaring, de mindste Piecer i Sejl-Rojen, det øvrige paa Bannierne, og meest midtskibs, hvor og Canonerne hensættes, og Vahre-Godsset udi Hellegattet, da han tilseer, at Høj-Baadsmanden ikke benytter sig af andre, end sine egne, Gjemmer, saasom intet i Cabysen, Hytterne, eller Kammerne, maae henlægges. Dernæst lader han Lasten brække og kaste over, for at den kan luftes og renses,

da den derefter igjen sættes, og Garneringen indgraves. Og endelig erindrer han, saasnart Vejrsliget det tillader, at requirere Skrogget og Rundholterne forseeete med Lapsalving. I øvrigt seer han til, at Skibet saaledes holdes i Stand, at han, saasnart Ordre om Equipering udsædes, kan efterkomme samme.

§. 684.

Til Aftaklingen og Afleveringen beholder han een Officier, og saa mange Under-Officierer og Baadsmands-Gaster, som Holmens Chéf finder at være fornødne.

Tit. LV.

Om Orden under Sejl og ved Ankring.

§. 685.

Den en Chéf Commanderende i en Flaade, eller Escadre, skal under Sejl lempe sig, saa meget mueligt, og som Togtet det udkræver, med Sejlforingen efter de mindst beseilede Skibe, for derved at holde samlet Flaade, eller Escadre.

§. 686.

Han skal, saavidt mueligt, gjøre een og anden Evolution efter den ham medgivne Signal-Bog, særdeles bringer han, hvor Lejlighed dertil gives uden Hinder i Rejsen, Skibene udi Linie de Bataille.

§. 687.

Noder han udi Soen, paa nogen Rehd, eller i nogen Havn, en ældre en Chéf Commanderende over en Flaade, eller Escadre, da skal han, som den yngre, gaae om Bord til den ældre, for at erfare,

om han medfører nogen Ordre til ham, og, ifald de skulde conjungeres, underkaster han sig den Eldres Commando; Men skulde de blive separerede, efterlever hver sin havende Ordre: Dog skal den yngre, saa længe de ere samlede, enten fordi de sejle eens Course, eller fordi de formedelt Stille, eller Modvind, ikke kunne stilles ad, efterleve den Eldres Signaler, og rette sig efter hans Manoeuvres, særdeles om Natten, paa det den ene ikke ved different Manoevrering skal komme den anden om Borde, som han og til Ankers skal rette sig efter den Eldre, i Henseende til Manoeuvres og Ceremonier, og melde den Eldre, om han bliver længst liggende, naar han agter at sejle.

§. 688.

Den Commanderende i Avant eller Arriere Garden skal repetere den en Chef Commanderendes Signaler, for saavidt de efter Signal-Bogens Formeld ere hans Corps vedkommende, og see at de blive efterlevede.

§. 689.

Han skal baade under Sejl og til Ankers indrette sin Distance fra den en Chef Commanderende, saa at den bliver henimod $\frac{1}{4}$ Dansk Mil, naar intet Signal er gjort for nogen vis Orden.

§. 690.

Chefen af et Skib i en Flaade, eller Escadre, skal, naar den gaaer Sejl, og han med sit Skib er kommen under Sejl, saaledes manoevrere, at den en Chef Commanderende kan komme ham forud, ifald han er agten for ham, med mindre noget Signal er gjort for en vis Orden.

§. 691.

Han skal holde sig til sit Flag i det Corps, han er, paa den anbefalede Post, og tage sin Distance i Agt fra sit Flag og det ham nærmeste Skib efter Vejrligets og Farvandets Beskaffenhed.

§. 692.

Naar han ved een og anden Lejlighed er kommen Flaaden, eller Escadren, af Sigte, da, naar han faaer den at see igjen, efter at have været een Nat udaf Sigte, skal han gjøre det befalede Kjendesignal, hvad enten han er til Luvart, eller i Lø.

§. 693.

Han skal gjøre de anordnede Signaler, naar han seer fremmede Sejlere, bliver Grund vaer, eller selv kommer til Ulempe, ligeledes, om han har noget sær vigtigt at tale med den en Chef Commanderende.

§. 694.

Gjør noget particulaire Skib Signal, og han, som nærmere Skib ved den en Chef Commanderende, kan skjonne, at det ikke har kunnet være seet, da repeterer han Signalet.

§. 695.

Han skal ikke tilstøde nogen fremmed Sejlere at gaae igjennem Flaaden, eller Escadren, men, som nærmest Skib, anholde og examinere det.

§. 696.

Kommer han fra et Kryds-Togt, og finder Flaaden, eller Escadren, til Ankers, da, om Havnen og Næheden det tillader, holder han

under Sejl, og maae ikke ankre, forend han har meldet sig, affattet sin Rapport, og forhørt, om videre Ordre for ham kunde være.

§. 697.

Han skal, naar han ikke er under nogens Commando, og han i Soen, paa nogen Rehd, eller i nogen Havn, moder en ældre Skibs-Chef, som den yngre, omendstjont han havde Skibe under sin Commando, gaae om Bord til den ældre, for at erfare, om der maatte være nogen Ordre med for ham, og saa, om de skulle conjungeres, underkaste sig hans Commando; Men skulle de blive separerede, efterlever hver sin havende Ordre: Og skal han, saa længe de ligge sammen til Ankers, rette sig efter den Ældre, baade i Henseende til Manøvrer og Ceremonier, og, isald den ældre skulde blive længst liggende, melde, naar han agter at sejle.

§. 698.

Ved alle Lejligheder, hvor et Skib bør vige for et andet, hvad enten der sejles romstjods for Vinden, eller ved Vinden, over een og den samme, eller paa adskillig Bug, ved Ind- eller Udsejling i og af Havn, skulle alle vige for den en Chef Commanderende, et yngre Flag for et ældre, men et mindre Skib for det større, uagtet Chefens Character og Ælde; Men med lige store Skibe viger en yngre Chef for en ældre.

§. 699.

Naar Signal er gjort for noget Skib at jage, da skulle alle de Skibe, som maatte ligge imellem det, der skal gjøre Jagt, og det, hvorefter der jages, saaledes manøvrere og vige, at det, som gjør

Jagt, hverken behøver at lude, eller dreje for dem; Udi hvilken Lejlighed det og tillades en Skibs-Chef at gaae til Lavart og for over af et Flag, som ellers forbydes ham.

Tit. LVI.

Om Vagt og Qvarteersholden under Sejl.

§. 700.

Med Vagten forholder Skibs-Chefen sig efter Tit. XXI. §. 161, og agter selv, hvor Fornødenhed maatte udkræve hans egen Nærværelse, Tilsyn og Commando.

§. 701.

Som Tit. XXII. og XXIII. er anordnet, hvo der skal staae for Kongens og Dronningens Qvarteer; Saa skulle de øvrige Officierer fordeeles efter deres Ancienneté til de 2de Qvartere.

§. 702.

Den Commanderende Vagthavende Officier skal, saa snart den forbigangne Vagt afringes, antræde Vagten. Til den Ende skal et Purre Glas slaaes, naar det 8de Glas i Vagten er halv ude, og lader han sig saa Vagten overlevere af den Aftrædende, tilligemed Forklaring om det, som han bør ham tilkjendegive og overdrage.

§. 703.

Saa snart han er kommen paa Vagt, og Qvarteer begynder, skal han enten selv, eller ved en af sine Vagthavende Officierer, lade

B B

Quarteermesteren mynstre Folket, efter den Tit. XXI. §. 160. anbefalede Bagt-Rulle, og saa for Resten have Indseende med, at Baadsmandene, Skibmandene, og Quarteermesterne forrette deres Embede, at enhver i-agttager de dem paaliggende Pligter i alle Tilfælde, at Skif og Orden vedligeholdes, at det ham meldes, om alting under Dækkene er i behørig Orden, og om der vaersom omgaaes med Ild og Lys, samt om noget misligt sig maatte tilbrage.

§. 704.

Han besorger de behørige Skibvagter satte paa de anordnede Steder, saavel oven, som under Dækket, sær de, som skulle have Udkik, og at dem gives den Advarsel, at de alt, hvad som sig tilbrager, strax melde.

§. 705.

Han skal, om Skibet er i en Flaade, eller Escadre, stadig have Øje paa Commando-Skibet, for at agte, hvad Signaler derfra gjøres, eller hvad Manoeuvres, som foretages, og dem strax Chefen melde. Om Matten skal han særdeles tilsee, at Signal-Studdene rigtig tælles, og at der for den Skyld paa Skibet er meget tyst. Forsommer han at melde noget Signal, eller han melder noget Signal fejl, eller han ikke melder alt det mærkbare, som sig tilbrager, og som ved hans Agtsomhed kunde været agtet, og meldet, da skal han derfor staae til Ansvar, og efter Omstændighederne derfor enten bøde nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Retten, arresteres paa vis Tid, eller degraderes paa vis Tid, eller Børes Naade, ja vel og efter Sagens Beskaffenhed casseres.

§. 706.

Han skal lade nøje eftersee, at intet befalet Fyr udgaaer og slukkes,

§. 707.

Med Sejlforingen retter han sig efter den Ordre, som ham af Skibs-Chefen er bilagt; Men er Skibet i en Flaade, eller Escadre, da retter han Sejlene efter det, som Commando-Skibet fører, enten det er mange, eller faa, og sætter saa selv saa mange Sejl til, som han finder fornødne, for at Skibet altid kan være paa sin Post. Er han deri efterladt, da straffes han efter Omstændighederne, enten med at bøde nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Retten, eller og med at arresteres paa vis Tid.

§. 708.

Naar een eller anden Manoeuvre skal foretages, enten ved at gaae over Stag, eller at vende for Vinden om, eller at ankere, da fordeeler han sine Underhavende Officierer til de Poster, han finder meest fornødent; Særdeles sætter han den næst ham Commanderende ved For-Sejlene, og commanderer saa selv Manoevrene.

§. 709.

Han skal have flittig Indseende med, at den ordinerede Cours bliver rigtig styret, og at Styrmandene holde rigtig Journal efter Formularen. Selv maae han ikke forandre Coursen, eller vende med Skibet, uden at han Chefen det melder: Som han og skal melde, naar han bliver Land, Grund, eller fremmede Sejlere, vaer, sær om Matten.

§. 710.

Hverken han, eller hans underhavende Officierer, maae, saa lange Qvarteret varer, uagtet der ikke var noget at forrette, være fra Dækket; men de bør idelig være oven paa, holde Folkene aarvaagne, og ingen Tid være saa trygge, som om ingen usformodentlig Hændelse, Overtumpling, eller noget sigt, var at forvente. Forseer han sig herimod, da straffes han efter §. 705.

§. 711.

Naar Bagten er ude, haver han Indseende med, at Styrmanden affætter den beholdne Cours i Logbogen med videre, som ham paa ligger; og skal han, før han gaaer fra Bagten, læse igjennem det, som for den Bagt er tilfort, for at være vis paa, at alting er rigtig indført.

§. 712.

Ved Afløsningen overleverer han til den Aflosende alle de Ordres, som paa hans Bagt ere udstædte, og som skulle tjene den Aflosende til Efterretning.

§. 713.

Om alt det, som paa Bagten ved Tid og Stund sig haver tilbraget, aflagger han Rapport til Chefen, om han det forlanger, strax, naar Bagten er ude, eller og, naar Bagten har været om Natten, om Morgen.

Tit. LVII.

Om Bagt og Qvarteersholden til Ankers.

§. 714.

Naar Chefen efter Tit. XXI. §. 160. har anordnet, hvor mange af hvert Qvarteers Folk efter Bagts Rullen skulle have Bagt; Saa skal foruden Dag-Bagten, hvorom Tit. XXIV. §. 223. er gjort Anordning, paa hvert Qvarteer, saa længe Fornødenhed ingen anden Anstalt udkræver, een Lieutenant have Bagt: Men paa de Skibe, hvor ikkuns een Lieutenant er commanderet, der forsynes Bagten med 2de Under Officierer.

§. 715.

Den Commanderende Bagthavende forholder sig ved Afløsningen efter Tit. LVI. §§. 702, 703, 704, 705, 706, 710, 712, 713.

§. 716.

Fremdeles skal han have Indseende med, at Ankeret holdes klart, at der vorder stukket Butt, og igjen indført i rette Tid, efter Bestaaffenhed af Vind og Vejrligt, og, naar Skibet ligger fortojet, at der holdes klart Loug.

§. 717.

Han skal melde naar Fartøjer komme om Borde, og ikke om Natten lettelig uden fornuftig Overlæg og Anstalt, samt Chefens Vidende, lade nogen komme om Borde, ej heller uden Chefens Tilladelse efter Tapto sende noget Fartøj fra Borde, og ellers, naar noget

Fartøj sendes fra Borde, have Indseende med, at ingen sniger sig bort med samme.

§. 718.

Han skal visiterer sine Poster, see om de ere aarvaagne, ikke lade Skildvagterne oven paa være uden ladet Gevær paa Post, have Indseende med, at Ild og Lys paa de behørigte Steder er slukket, og at Under-Officererne efterkomme deres Pligt.

Tit. LVIII.

Om Parolen, Felt-Geschrej, Runden og Patrouillen i en Flaade, og en Escadre.

§. 719.

Parolen, som og kaldes Ordet, eller Losenet, og Feltgeschrej, eller Anraabnings Ordet, skulle i en Flaade, eller Escadre, daglig afhentes hos den en Chef Commanderende, naar Signal-Flag vajer; Men, naar Vejrtiliget hindrer, at ingen Chaloupe kan komme om Bord, da udstædes det ved forud foranstaltede Signaler.

§. 720.

Enhver Skibs Chef skal ved den næst ham Commanderende Officer lade Losenet give til alle Officerer, og, naar Bagten er opsat, til den Bagthavende Under-Officer; Men Anraabnings Ordet meddeeles alle Bagthavende Officerer, Under-Officerer og Posterne paa øverste Dæk, Slandse og Bak.

§. 721.

Der skal hver Nat udgaae 2de Runde, een Hoved-Rund, og een Nat-Rund; Men, om Natten er meget kort, kun Hoved-Runden alene: Ligeledes skal der udgaae paa visse Tider Patrouiller fra visse Skibe, eftersom baade Tiden, paa hvilken, og Skibene, fra hvilke, de skulle udgaae, af den en Chef Commanderende ved Parolens Udstædelse bliver anordnet, og skulle deres Chalouper være armerede.

§. 722.

Hoved-Runden skal gjøres af en Capitaine, eller Capitaine-Lieutenant, som fra det udnævnte Skib paa den bestemte Tid skal roe langs Flaadens, eller Escadrens, Linie paa begge Sider, for at fornemme, om alting er i Orden og Skik, og om Patrouillerne ere i Forbandet paa deres Poster.

§. 723.

Nat-Runden, som gjøres af Skibets 1ste Lieutenant, skal fra det udnævnte Skib roe ud paa den bestemte Tid, og paa samme Maa- de forholde sig, som Hoved-Runden.

§. 724.

Patrouillerne, som skal være en Officer, skulle roe ud fra de dertil udnævnte Skibe og paa bestemte Tider, og indtil Dagningen blive roende, eller sejlende, langs Flaadens Linie, og saaledes separere sig, at intet Fartøj kan komme i Flaaden dem uafvidende.

§. 725.

Patrouillen skal raabe Runden an, naar de mødes, og Runden skal svare, at den er Rund, og give Anraabnings Ordet, og da skal Patrouillen lægge an paa Siden af Runden, og give ham Losenet.

§. 726.

Finder Munden, eller Patrouillen, noget Fartøj at roe, eller sejle, i Flaaden, eller Escadren, efter opsat Vagt, som ikke kan svare, eller som giver falsk Anraabnings Ord, da skal de bringe dem om Bord paa det nærmeste Skib i Arrest til nærmere Ordre fra den en Chef Commanderende.

§. 727.

Kommer Munden, eller Patrouillen, noget Skib i Flaaden, eller Escadren, saa nær, at den kan anraabes, da raabes den an fra Skibet, hvo den er, og svares da tillige med Anraabnings Ordet om den er Mund, eller Patrouille; hvorpaa der fra Skibet sporges, om de ville om Bord, som af dem nægtes, eller bejaes: Vilde de om Bord, da skal Officieren først alene gaae over i Skibet, og give den Vagthavende Officier Løsenet. Skulde Skibet ikke raabe ham an, da skal han raabe Skibet an, og efter givet Anraabnings Ord gaae om Borde, og Chesen om den Efterladsen give Underretning.

§. 728.

Naar det 6te Glas er ude i Dag-Vagten, skal den Officier, der har havt Nat-Munden, og de, der have været Patrouiller, rapportere Hoved-Munden om noget er forefaldet, og han igjen affatte for sig og dem Rapport til den en Chef Commanderende.

Tit. LIX.

Om den en Chef Commanderende i en Flaade, eller Escadre, hans Forhold i Tid af Fægtning.

§. 729.

Som han er den, til hvilken Vi udi Tid af Bataille have den Fortrolighed, at han udi alle Tilfælde søger Borens Gavn, Bore Nigers og Landes Forsvar, og Bore Fienders Skade, samt at han udi alle Lejligheder viser den Conduite, og Mandighed, som en erfaren, tapper og ærefjær Orlogsmænd egner og anstaaer: Saa haver han siedse at bestræbe sig, at alt hans Foretagende svarer til denne Borens om ham havende Tanke, og til ham bærende Fortrolighed; Til hvilken Ende han af yderste Formue skal tilholde alle sine Underhavende, at de for, i, og efter Bataille efterleve alle de dem tilstillede Ordres og for dem gjorte Signaler, og som tapre og ærefjære Underfaatter agte Landets Velfærd, og Bort Kongel. Huses Velgaaende, høje end Guds, Liv, og Blod: Selv efterlever han de ham bilagte Ordres: Naar han venter Fienden, sejler han med Flaaden, eller Escadren, i saadan Orden, at han uden Forhaling og Norden ved første Signal kan komme i Linie de Bataille, om mueligt vinde og maintainere Luven, eller Fordeel, over Fienden: Naar han har begyndt Slaget, agter han paa Fiendens Mandøevres, søger at gjøre Fiendens Anslag til intet, at gjøre dem al Afbræk og Skade, og at erholde Sejer: I hvilket alt han viser Forstand, Skarpsindighed, Erfarenhed, Forsigtighed, Raskhed, Mod og Mandighed.

§. 730.

Forend han indlader sig i Action med Fienden, skal han hosbe Krigs-Raad efter Tit. I. §. 14. dens Formeld, med mindre at enten Fordeelen paa Vor Side var ojsensynlig, eller nogen virkelig Fordeel ved Forhaling kunde ventes at blive tabt, eller sat i Bove; Thi i siige Tilfælde overlade Vi ham Myndighed og Magt til at begynde og ende Slaget efter bedste Bidende og Lykke, forladende Os paa hans Forsigtighed, Alraaagenhed, Troskab og Tapperhed. Skulde han, imod Formodning og Vores gode Tanke til ham, vise Fejghed, da skal han uden Naade casseres og arqbeuseres i Ryggen: Begaaer han Utroskab, da skal han casseres, hans Waaben og Raarde brydes af Boddelen, og han saa miste sit Hoved med en Dye.

§. 731.

Naar Actionen skal begynde, og Flaaden, eller Escadren, har Luften af Fienden, skal han (siden det er ham umueligt, at oversee alle Ting) overtræde paa Repetiteuren, for derfra at ndstæde de fornødne Ordres og Signaler, see hvad der passerer, agte hvad der kan være til Flaadens, eller Escadrens, Fordeel, og Fiendens Skade, eftersee om hver gjør sin Pligt, og til Slagets lykkelige Udfald foje de fornødne Anstalter. Til den Ende holder han sig, saa meget mueligt, tværs for sit Commando Skib, paa det de af ham paa Repetiteuren ndstædte Signaler kunde strax gjøres fra Commando Skibet i Flaaden, eller Escadren, og alle hans underhavende Skibe des lettere destingvere og kjende dem.

§. 732.

Bliver noget af de udi Flaaden, eller Escadren, værende Skibe saa ilde tilredt, at det ikke kan istandsattes, men vilde falde i Fiendens Hænder, da fojer han Anstalt til Follenes Bergning, og beordrer saa, at Skibet enten sættes paa Grund, opbrandes, eller synkes.

§. 733.

Naar Actionen er til Ende, og Gud den Allerhøjeste haver forundet Sejer, eller nogen lykkelig Frelse af Fare, da lader han anordne over heele Flaaden, eller Escadren, en Taksigelse-Fest, hvor da prædiktes over en dertil udvalgt Text, og under Canoners Løsning sjunges: O store Gud vi love dig.

Tit. LX.

Om den Commanderende i Avant- og Arriere-Garden hans Forhold i Tid af Sægtning.

§. 734.

Han skal i Tid af Bataille noje efterleve den en Chef Commanderende udi Flaaden hans Ordres og Signaler, og repetere dem, som ham tilkomme efter Signal-Bogen.

§. 735.

Han skal paa-agte, at hver i det ham anbetroede Corps er paa sin Post, holder sig paa sin Post, og gjør sin Pligt. Formeener han at nogen deri mangler, da skal han ved Signaler og Ordres see det rettet.

§. 736.

Skulde det tilbrage sig, at han i Actionen med sit Corps, en Deel deraf, eller og med den hans Corps anviste Brander, kunde foretage noget til Fiendens Skade, eller ved een og anden Manoeuvre forekomme eet og andet Fiendens Dessen, om hvilket hverken af den en Chef Commanderende saa hastig, som fornøden gjordes, kunde indhentes, eller udstædes, Ordre, da skal han beordre, eller iværksætte, samme, og, om mueligt, strax give den en Chef Commanderende derom Underretning.

§. 737.

Forseer han sig ubi sine Pligter, da straffes han som Tit. LIX. §. 730. er ommeldt.

Tit. LXI.

Om Chefen i et Orlog-Skib, Fregat, eller Snauv, hans Forhold i Tid af Fægtning.

§. 738.

Er Fienden i Nærheden, eller i Vente, saa der kan formodes Action, da skal han gjøre saadan Disposition med Skoddernes Redtagelse, Emter-Bilers, Hufferter, Piavers, Pistolers og Granat-Kisters Fordeeling, med Svale-Ballers, Spjeters, og Brand-Spandens, Naas og Anker-Rættingers, Borg- og Stoppernes Placering, med Rojernes Bortsvøning langs Siderne af Skibet i Netterne og i Marsene, samt Kistersnes Hensætning i Lasten med videre, som han veed at være nodigt, at hver Ting, naar Trommen rores til at gjøre klart Skib, kan ligge paa det bequemeste Sted, og betimelig, hurtig,

og uden Noorden og Forvirring, kan komme til sit Brug, naar paa kræves.

§. 739.

Han skal lade eftersee og tilforladeligen være forbisset om, at Løbs-Gravene ere ryddelige, at Over-Tommermanden haver alting paa rede Hænder, og formane ham til, at, om noget ulykkelig Skud skulde komme, han det da strax søger at hjælpe, og lader det ved en fornøftig Mand melde, paa det derved ikke nogen Skrak iblant Folket skulde forarsages.

§. 740.

Hans Baad og Chaloupe, som efter Omstændighederne mandes og armeres, skulle ligge paa den Side af Skibet, som ikke slaer.

§. 741.

Hans egen Post er paa Skandsen, hvor han kan overse alle Ting; Dog forbydes ham ikke at gaae andensteds, hvor hans Nærværelse ved een og anden Lejlighed maatte behøves.

§. 742.

Naar han haver fordeelt Mandskabet efter Skyt-Rullen, den næst ham Commanderende Officier paa overste Dæk, den 3die Commanderende paa underste Dæk, og de andre efter det, han skjønner bequemest; da skal han udnyvne de Officierer, og det Mandskab, som skal bruges til at emtre, naar det befales, og til at modtage og aflaae en Emtring, om den voves; fordeele hver til sin Forretning, og derefter gjøre sin Disposition med Haand-Geværets, Emter-Bilersnes, Hufferternes, Piaverens og Granat-Kistersnes, Placering.

§. 743.

Naar hans fulde Disposition er gjort, anraabes Hærskarernes Gud om Held og Lykke, dernæst formaner han samtlige Mandskabet til Mod og Tapperhed, forsikkrer de skjæffe og ærefjære om Børes Hjuldest og Raade, og lader saa sit eget uforsagte Mod være dem den største Opmuntring.

§. 744.

Han søger af al Formue, naar han faaer et fiendtligt Skib i Sigte, og han efter sin medhavende Ordre bor staae, at holde ned, eller arbejde sig op, til det, og saa efter Omstændighederne, og som han finder paa sin Side at være den største Uvantage, at angribe det.

§. 745.

Han skal ei flyde paa Fienden, for han er saa nær, at han med Effect kan beskyde ham, paa det han ikke unyttig skal spille Krud og Lodd; Men naar han er saa nær, skal han tilholde Folkene, at tage godt Sigte, og saa flyde med al Kraft.

§. 746.

Musketteriet skal han bruge, naar han kan komme nær nok, og dermed kan lange, hvilket han altid skal stræbe efter.

§. 747.

Han skal stræbe at erobre, synke, brænde, eller ødelægge, Fiendens Skibe, og dertil bruge Snildhed, Forsigtighed, og et sundt Overlæg i at betjene sig af de forefaldende Fordeele, saa han ikke uden Muelighed og Rimelighed hazarderer sit eget Skib og Folk. Er det rimeligt, at Emtring kan lykkes ham, da emtrer han det fiendtlige Skib, til

hvilket at udføre Commandoen overdrages den, eller dem, af Officiererne, han dertil finder beqvemst; Men selv maae han ikke forlade det ham anbetroede Skib.

§. 748.

Skulde det fiendtlige Skib stryge for ham, og han erobrer det, da sender han en Officier om Borde, for at bemestre sig det, tage alle Protocoller og Brevskaber til sig, eftersee Krud-Kammeret, og al Ilds Fare forekommen, og desarmere Fangerne: Derefter fordeeler han dem paa begge Skibene, at ingen Overtumpling kan see, bemander det erobrede med saa mange af sine Folk, som han finder fornødent, sætter en tilforsabelig Officier til at commandere det, bisætter ham Ordre om sit Forhold, og især tilholder ham at see derhen, at Mandskabet (thi af ham selv og Officiererne kan ikke ventes, uden at de af sig selv vise Edelmødighed) omgaaes Krigsfangerne med al Omhed og Menneskelighed, samt at ingens Klæder, eller Legeme, plyndres. Men skulde nogen, efterat Skibet er erobret, øve noget fiendtligt, da gives ham ingen Qvarteer.

§. 749.

De Folk, som i Slaget worde dræbte, lægges enten til Side, eller kastes over Borde, efter Omstændighederne; Men de Qvæstede skulle strax bringes til det anordnede Sted at forbindes.

§. 750.

Skulde han selv blive qvæstet, at han ej meere kunde holde sig oppe, da overdrager han Commandoen til den næst Commanderende.

§. 751. Skulde mod Forhaabning findes nogen af Skibets Mandskab, der i Tid af Action fandtes i Mytteri, Stempling, og ikke til det yderste vilde vise Mod, Troskab og Tapperhed, den tillade Vi ham at handle som en Fiende, at nedlægge ham paa sin Gjerning, og saa siden at lade ham ophænge ved Benene fra Raa-Rodden til Solens Nedgang.

§. 752. Nærmere forklaret og bestemt, see 2de Jan. 1782. †

Han skal selv i alle Tilfælde tapper forsvare sit Skib, og laae mandelig indtil det yderste, ingensunde stryge, eller give sig, saalange der er ringeste Skin af Muelighed i at maintainere og conservere Skibet; Men hvor alt Haab er ude om Skibets og Folkenes Conservation, Skibet og ikke med Folkenes Bergning kan sættes paa Grund, synkes eller opbrændes, der maae han, naar han først har forebygget, at Ordres, Protocoller og Brevskaber, ej falde i Fiendens Hænder, hellere overgive sig, end være Marsag i, at saa mange Bore brave Undersaatter skulde forderves og omkomme. Skulde han vise Fejghed, da skal han casseres og arqvebuseres i Ryggen: Begaaer han Utroskab, da skal han casseres, hans Waaben og Kaarde brydes af Boddelen, og han saa miste sit Hoved med en Dye.

§. 753.

Han skal altid, naar han ligger til Ankers, hvor han kunde befrygte at blive attaqveret, have en Pert-Linie klar til at gjøre Spring paa sit Loug, og en Trosse liggende med Boje færdig til at stikke paa Louget, om der skulde kappes, og i saa Fald Sejl paa Stotgarn, for des hastigere at komme under Sejl.

§. 754.

Naar Actionen er til Ende, og Gud den Allerhøjeste haver forundt Sejer, eller nogen lykkelig Frelse af Fare, da lader han strax anordne en offentlig Taksigelse for hans viste Baretægt og Beskjermelse, samt forundte Held og Lykke, og til sidst under Canoners Løsning sjuenges: O store Gud! Vi love dig.

§. 755.

Han skal efter Actionen strax mynstre Mandskabet, forfatte en Liste over Døde og Dvæstede, lade holde Commission over Skibets Tilstand, Ammunitionens og Bahregodssets Forbrugelse, og det til Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium indsende, og en Gjenpart deraf til Holmens Chef.

§. 756.

Til bemeldte Collegium indsender han sin fuldstændige Rapport om alt, hvis passeret er, relaterer tillige Bravouren og Conduiten af sine Officierer, og om nogen af dem, eller Under-Officiererne og de Gemeene, sig i Tapperhed have distingeret.

Tit. LXII.

Om Chefen af et Orlog-Skib, som er under en en Chef Commanderende, hans Forhold i Tid af Fægtning.

§. 757.

Han skal i Tid af Batalle rette sig efter Tit. LXI. §§. 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744.

Db

§. 758.

End videre skal han søge at efterkomme de Ordres, som ham af den en Chef Commanderende ere tilagte, eller ved Signaler werde bekjendtgjorte. Til den Ende skal han have en ordineret, der advarer ham, naar Signal skeer, men selv skal han forbisse sig om Signalet og dets Bemærkelse; Men, som det ikke er mueligt udi Linie de Bataille, naar enhver er paa sin Post, at see den Commanderendes Signaler: saa bliver den Fregatte, som uden for Linien til Repetiteur er beskiftet, hans Dmærke.

§. 759.

Han maae ikke lade give Fyr paa Fienden, før Signal om at begynde Slaget er givet, og det endda ikke, forend han er kommen nær nok at beskyde Fienden med Jern-Skud, da han tilholder Folkene at tage godt Sigte, og skyder saa af al Kraft.

§. 760.

Han skal, saa snart han formeener sig at være paa sin Post, lade Skibets Officierer peile den en Chef Commanderendes Skib, for at være forvissat om, at han er i Folge de vajende Signaler og givne Ordres paa sin Post og i behørig Distance fra Fienden, hvilket han lader nu og da udi Actionen igjentage, og i Log-Bogen indføre til sin egen Sikkerhed, om noget i sin Tid mod ham skulde werde paa-anfet, efter-som han i at holde sig udi Linien det meeste mueligt aleene skal rette og tage sin Pejling fra den en Chef Commanderende, og holde sig paa den foregaaende Compas-Streg fra ham; Thi dersom han end laae udi Linie med 2, 3, eller flere af sine For- eller Eftermand, men ikke med

den en Chef Commanderende, da skal det ikke undskyldes ham. Er han ikke, eller han ikke holder sig, paa sin Post, da skal han derfor begraderes paa Børes Naade, beaffediges i Naade, ja vel og efter Sagens Bestaendighed casseres.

§. 761.

Alle Skibe skulle holde sig fra hinanden paa den Distance, som af den en Chef Commanderende forud er bekjendtgjort, saalange ikke ved Signal anderledes anordnes. De Skibe for den en Chef Commanderende rette Distancen agten ifra, og de agten for den en Chef Commanderende for ifra; Hvilket især i Ngt tages, naar et Skib nodes at forlade Linien.

§. 762.

Ingen maae under Straf af Cassation forlade sin Post, under hvad Skin det være maatte, med mindre han som reddesløs dertil var nødt, da han derom gjør Signal for at blive hjulpen, og, saasnart han er i Stand, søger han igjen sin Post, eller et andet beqvemt Sted i Flaaden, eller Escadren, hvor han kan angribe Fienden: Men naar nogen saaledes gaaer ud af Flaaden, eller Escadren, da skal, om det er agten den en Chef Commanderende, hans Eftermand slutte paa de foreste; Men, om det er for den en Chef Commanderende, Formændene slutte paa de agterste efter §. 761 Formeld. Skulde han ellers skjonne at kunne forskaffe nogen særdeles Fordeel, om han fik Tilladelse at qvittere sin Post, da skal han melde sin Formeening for den Commanderende i det Corps, han sorterer under, og afvarte hans Ordre.

§. 763. Ingen maae under samme Straf gaae af Linien under det Skib at assistere et andet Skib, end ikke den en Chef Commanderendes, som er delabreret, med mindre dertil expresse Ordre gives, eller og det skeer for at hindre en Branders Abordering, eller og for at lagge sig mellem et Flag Skib, som gjør Signal for Hjelp, og et fiendligt Skib. Men Fartøjer til Buxering med videre maae han uden Ordre sende den Delabrerede til Hjelp. Slaes ikke i Linie, da kan han hjælpe den Delabrerede efter Omstændighederne.

§. 764. Ingen maae, hvor han doublerede sig paa Siden af et andet Skib, skyde over det andet Skib, men strax søge at komme paa sin Post.

§. 765. Ingen maae forfølge noget fiendligt flygtende Skib uden Ordre; Men gjøres Signal for at forfølge, da skal han søge at erobre, entre, eller odelægge det, og, naar Signal gjøres for at ophæve Tagten, uden Hensigt til den Fordeel, han kunde have, samme strax ophæve. Handler nogen herimod, da skal han arresteres paa vis Tid, ja vel og begræderes paa vis Tid.

§. 766. Vil Fienden bryde igjennem der, hvor nogle ikke noksom maatte være sluttede, som de burde, da skulle de, hos hvilke han vil bryde igjennem, hellere lade sig aborderes, eller selv aborderes Fienden, end

tillade noget fiendligt Skib at komme igjennem. Kunde nogen hindret det, og han ikke gjør dertil al sin Flid, da skal han casseres.

§. 767. Han maae ej holde op, eller lade af, at slaae, indtil den en Chef Commanderende gjør Signal for at ende Slaget, med mindre han var nodt til at forlade sin Post efter §. 762. Formeld.

§. 768. Skulde noget fiendligt Skib stryge for ham, da maa han, og ingen, under Straf af Cassation meere skyde paa det; Men skulde det efter at have stroget ove noget fiendligt, da gives ingen Qvarteer. Men han skal, naar det stryger, forlade det, og lade det bemestre af Fregatterne, men strax selv attackere et andet, eller komme sin For- eller Algtermand til Hjelp, da, naar Slaget er til Ende, Æren og Nyttens af den Strogne hører ham til; saasom ingen uden den, Skibet strog for, og Fregatterne, som sig det bemestrede, der maae gaae om Bord.

§. 769. End videre retter han sig efter Tit. LXI. §. §. 749, 750, 751.

§. 770. Naar Bataillen er til Ende, skal han, saasnart mueligt, skriftlig rapportere til den en Chef Commanderende sit Skibs og Mandskabs Tilstand, sende Liste over de Dode og Dødsede, Forretningen over Ammunitionens og Bahregodsets Forbrugelse og den effective Beholdning, og saa relatere Bravouren og Conduiten af sine Officierer, samt om nogen af dem, hans Under-Officierer, eller de Gemeene, sig ved

Tapperhed særdeles have distingveret; Men skulde han selv i noget Tilfælde have vlist Feighed, da skal han cassetes, og arqvebuseres i Ryggen. Skulde han findes skyldig i Utroskab, da skal han cassetes, hans Waaben og Kaarde brydes af Boddelen, og han saa miste sit Hoved med en Dye.

Tit. LXIII.

Om Chefen i en Fregatte, eller Snaub, som er under En en Chef Commanderende i en Flaade, eller Escadre, hans Forhold i Tid af Fægtning.

§. 771. Han skal holde sig i Tid af Bataille paa den Distance og Post, som ham udi Linie de Bataille er anvist, og rette sig efter de Signaler, som for ham gjøres.

§. 772. Er han udseet til at være Repetiteur, da skal han have sit Dje altid fæstet paa den Commanderende i det Corps, hvis Repetiteur han skal være, have en Mand ordineret, der skal advare ham, naar Signal skeer, og selv forvise sig om, hvad Signalet er, og det saa usforøbet repetere.

§. 773. Om noget af Bore Skibe maatte blive saa ilde tilredt, at det maatte qvittere sin Post, og gaae ud af Linien, da skal han, naar han ikke er Repetiteur, uden videre Signal, gjøre sit Bedste for at komme op til det, være det af al Formue behjælpelig, og, om fornødent gjo-

res, tage det paa Slæbe-Loug, hvorfor han stedse skal have Cabel-Louge og Vert-Linerne tilreede.

§. 774. Skulde nogen fiendelig Brander gjøre Manoeuvrer at komme et af Bore Skibe nær, da skal han strax være betænkt paa det at afværge, enten ved at emtre den, eller ved Chalouper at borttage dens Chalouper, og burere den bort, med videre; hvorfor hans Chaloupe stadig skal have Emter-Drage med Ketting liggende i sig, og saaledes stræbe paa alle muelige Maader at hindre og forekomme sig Fiendens Entreprise.

§. 775. Naar et Skib stryger for et Skib i Linie, da skal han have Dje med det, og, saa snart der er Lejlighed, bemestre sig det, tage Chefen strax over paa sit Skib med hans Ordres, Protocoller og Drevskaber, eftersee Krud-Kammeret og al Ilds-Fare forekommen, desarmere og fordeele Fangerne saa, at ingen usformødentlig Oerrumpling skulde skee, sætte en tilforladelig Officier paa Skibet det at commandere, og saa tage det paa Slæbe-Loug, om fornødent gjøres, for at bringe det in salvo.

§. 776. Forscer han sig i noget, hans Pligter vedkommende, da straffes han efter Sagens Beskaffenhed som i Tit. LXII. §. 770. om ordnet er.

Tit. LXIV.

Om Chefen af en Bombarderer, Hospital-Skibet
og Proviant-Skibet, hans Forhold i
Tid af Sægtning.

§. 777.

Han holder sig paa den Distance og Post, som ham i Linie de Batalle er anvist, og paa-agter, samt efterlever, de Signaler, som ham vedkommende maatte udstædes.

§. 778.

Han haver sine Chalouper og Joller i Stand, paa det han ved gjorte Signal, og ellers, naar fornødent maatte gjøres, kan med sine Fartøjer bevise eet og andet Skib, som maatte behøve Hjelp, al fornøden Assistance.

Tit. LXV.

Om Chefen paa en Brander.

§. 779.

Han skal, om han er beordret til Branderen, førend den er i Stand sat, dagligen være ved den nærværende, for at see Indretningen, og drive paa Arbejdet; men, er den alt indrettet, erkjendige sig hos Løjtnanten om Korenes Situationer, med hvad videre Indretningen tilhører, for at være kyndig derom i paakommende Tilfælde, og flittig eftersee, om noget kunde derpaa være kommet til Skade, for da at kunne melde det, og faae det hjulpet.

§. 780.

Han og den næst Commanderende maae ingentid paa eenhæng være fra Borde, under Straf at være arquebuseret.

§. 781.

Han skal alvorlig tilholde sine Underhavende, at omgaaes Ild og Lys med særdeles Altsomhed og Varslighed, saasom al Skjodesløshed derved skal straffes dobbelt mod det, som Tit. LIII. om Ild og Lys er anordnet.

§. 782.

Han skal til Ankers, under Sest, og i Tid af Batalle, nøje i Algt tage sin anbefalede Post.

§. 783.

Saa snart det er venteligt, at det vil komme til Action med Fienden, udslukker han Ilden i Skibet paa Lys og Lunter nær, hvilket han i Cahyften under en Skibsvagt lader sætte i Lanterner og Luntevægere; og gjør saa, indtil han beordres at aabne Korene, og at være i Stand til at bruge Branderen, de dertil fornødne Anstalter.

§. 784.

Med Korenes Aabning, Brand-Korets Application, Løbe-Brudets Stroelse, o. s. f., bruger han Hurtighed, samlet med Forsigtighed, til Fiendens Skade, og sin egen samt sine Folkes Frelse.

§. 785.

Som ham fratages en Deel Folk, førend han skal seile ned paa Fienden, saa beholder han kunns saa mange, at han den korte Distance han har at seile, kan regjere Sestene, og udvalger dertil dem,

E e

hvis Edruelighed, Lydighed, Mod, og Djerthed, han har haft meest Prover af, lover dem mod de andre dobbelt Belønning, og gjør saa med dem alt det, som bør gøres, for at opnaae den forønskede Virkning.

§. 786. Udi Redsejlingen, for at opbrænde noget fiendtligt Skib, skal han sætte den bedste Styrmand til Roers, men selv advare ham.

§. 787. Han skal stræbe at lagge Fienden om Bord paa Lus-Bugen.

§. 788. Naar han er Fienden om Borde, da lader han alle Folkene gaae ned i Bartojet, som ligger ham paa Siden, og tænder saa selv Ild, saasom han bør være den sidste Mand, der gaaer fra Borde.

§. 789. Skulde et fiendtligt Skib stryge, forend han har tændt Ild i det, da skal han skaane det, og derfor vente den samme Belønning, som om han det havde opbrændt.

Tit. LXVI.

Om Lejde til Søes, eller Convoy.

§. 790. Den Skibs-Chef, som er beordret at tage Bore egne Proviant-

eller Transport-Skibe, eller og Bore Underfaaters Coffardie-Skibe, under sin Convoy, skal strax gjøre en fornuftig Disposition, hvorledes han dem, saavel under Sejl, som til Ankers, kan beskytte mod alt

fiendtligt Anfald og Overrumpling, enten som eene Skib, eller ved de flere, som enten af Krigs-Skibe til Convojen maatte være ham underlagte, eller som blandt Coffardie-Skibene maatte være værgbare, hvilke han da giver den beqvemteste Post, paa hvilken de med Virkning kunde gjøre Modstand.

§. 791.

Han skal foreskrive Skipperne, hvorledes og i hvad Orden de skulle sejle, for at holde Flaade; ordinere at Flaadens For- og Agtermand, som han dertil har udvalgt, fører om Dagen fra en af Masterne et Coffardie Flag til Kiendetegn, og efter Omstændighederne om Natten et Fyr; tilholde dem, at de ikke sejle ud af den Orden; om det gøres nodig, tage een, eller flere, til at repetere de Signaler, han kunde finde fornødent at udstøde; til hvilken Ende han forsyner hver Skipper med de dertil fornødne Signaler, og giver hver af dem, om de skulde skilles ad, det bestemte Findested.

§. 792.

Hvor han gaaer til Ankers med saadan en Flaade, skal han ikke lade Skibene for meget sprede sig fra hinanden; see at de saaledes kunde ankre, at de, om det er under Land, i en Haven, eller paa en Niehd, kunde paa nogle Sider være bedækkede af Landet og af visse Vinde, og saa selv postere sig og de værgbare Skibe paa det eller de Steder, hvor et Anfald meest kunde være at befrygte.

§. 793.

Han gjør forud Disposition, om hans Flaade skulde vorde attaqueret, og han skulde gjøre Modstand, hvorledes de uværgbare Skibe

Skulde sig forholde; hvad Post de skulde tage, med videre, og giver dem derom i Forvejen tydelige Ordres.

§. 794. Moder han noget fiendtligt værgbart Skib, som han kunde gjøre Pris, da, om han er eene, og ej haver flere værgbare Skibe med sig, ved hvilke han det kunde lade opbringe, eller de ham anbetroede Skibe forsvare, er det ham paa ingen Naade tilladt, at gjøre Jagt derefter, eller det at attaavere. Forseer nogen sig herimod, da skal han sættes fra Skib, paa nogen Tid arresteres, ja vel og paa vis Tid degraderes.

§. 795. Han maae ikke nogen Tid forsomme god Vind, eller holde de hans Convoy underlagte Skibe længere i Soen, end fornødent gjøres, mindre i Hensigt at gjøre een og anden Pris, der kunde falde paa den Vej, forandre den Cours, han skulde følge for at føre de ham anbetroede Skibe til det bestemte Sted. Forseer nogen sig heri, da skal han degraderes paa vis Tid, eller paa Borens Naade.

§. 796. Der som et fiendtligt værgbart Skib skulde attaavere hans Flaade, da afværger han det af alle Kræfter; Men borttages, uden at han det kunde hindre, eet eller andet Skib, da maae han ikke forlade de andre for at gjøre Jagt, og igjen at opbringe det tagne, med mindre han har flere værgbare Skibe under sig, af hvilke han kunde, uden Hazard af at exponere de tilbageblivende og med Rimelighed at reussere, beordre eet, eller flere, at see det opbragte igjen reddet af Fiendens Bold.

§. 797.

Han maae ikke, under hvad Skin det være maatte, afvinge nogen Skipper, som er under Convoy, nogen Skjant, eller Gave, Penge, eller Penges Værd, ej heller tillade nogen af sine Underhævende det, under den Straf, som Tit. XXI. §. 187. er anordnet.

§. 798.

Skulde 2de, eller flere, Convoyer paa eengang gaae ud fra eet Sted, for siden at separeres, da, saa længe de ere samlede, fører vel enhver sine Skibe under sin Lejde, som en Commanderende sin Escadre i en Flaade; Men den Yngste af dem, som commanderer en Convoy, skal dog underlægge sig den Ældres Commando, og hans Ordres og Signaler, saalænge de blive forsamlede, efterleve. Men naar de skal separere sig, da gjør Chefen af den Convoy, som separerer sig, et om Separationen afstalt Signal den anden til Efterretning.

§. 799.

Han skal forfatte en Liste over alle de Skibe, som betjene sig af hans Convoy, med Skibenes og Skippernes Navne, Skibets Drægtighed, det Sted, hvorhen det gives Lejde, og hvorhen det agter sig, &c. &c., og den tillige med Gjenpart af sine Signaler, og Rapport om det, ham paa det Togt er handet, ved første Lejlighed til Borens Combinerede Admiralitets, og General-Commissariats-Collegium indsende.

Tit. LXVII.

Om Exercering med Haandgevær, Granater
og Canoner.

§. 800.

Som Tit. XXI. §. 162. er anordnet, at Mandskabet skal øves med Haand-Gevær, Granater og Canoner, og Tit. XXXVII. §§. 400. 401. Over-Arkeliemeesteren er paalagt derudi at øve Folkene Saa skal han øve Folkene i følgende Haandgreb, som ere de, der til Skibs ere nødvendige og brugelige; udsige Commando-Ordene tydelig, og det sidste Ord kort og stærkt; imellem hver Commando holde lidet op, og see, om det af alle er gjort ret; tilholde Folkene ikke at gjøre tidligere, eller sildigere, udi Exerceringen Grebet, end naar Commando-Ordet er udsagt, men da at gjøre det kort og hurtigt.

§. 801.

Commando-Ordet og de ved Geværet brugende Haand-Greb ere følgende:

Commando-
Ordene.No. 1.
Giver Aigt.

Herved gjøres ingen Haand-Greb, alene alle Mandskabet staaer stille udi deres Rader, eller Gesledder, hver med sit Gevær paa den venstre Skulder, fattet med den venstre Haand under Kolsben, hører efter intet uden Commando Ordene, og vender Djnene til den højre Flojmand.

Haand-Grebene.

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 2.
Fatter Geværet
under Hanen.

I. Tempo.

I. Geværet drejes med den venstre Arm paa Skulderen, indtil Laafen kommer at ligge overst, og Lobet i samme Linie, som for. Med den højre fattes Geværet med fuld Haand under Hanen, og man letter begge Albuerne i lige Højde fra Livet.

No. 3.
Gevær højt.

I. Tempo.

I. Geværet lettes med den højre Haand fra Skulderen, og drejes tillige saaledes, at Lobet vender ind til Ansigtet, og Laafen midt for Ansigtet. Med den venstre Haand fattes Geværet med fuld Haand oven for Laafen saaledes, at Tommel-Fingeren ligger langs Skæftet, og den liden Finger paa Vand-Jederen. Begge Hænderne strækkes fra Livet i Alen.

No. 4.
Gjør jer færdig.

I. Tempo.

I. Geværet trækkes lidt nærmere til Ansigtet, og med det samme lægges den højre Tommel-Finger paa Hanen, Pege-Fingeren for ved Stille-Viaden, og de andre 3de Fingere bag Bølsen, og saa stodes Geværet fra Ansigtet i samme Stilling, som forhen.

NB. Naar der skal skydes, trækkes Hanen op med Tommel-Fingeren.

Commando-
Ordene.

No. 5.

Slaaer an.

1. Tempo.

1. Man lader Geværet falde horisontal, og fører Kolben af Geværet for ved den højre Skulder, slipper den højre Tommel-Finger fra Hanen, lader den venstre Haand glide lidt frem paa Løbet; Den højre Pege-Finger føres saa langt ind for Stille-Pinden, at dens mellemste Led ligger midt paa den. Med det samme træder man tilbage med den højre Fod 1 Fods Distance fra den venstre, bøjer det venstre Knae lidt, holder sig lidt over, og lægger den højre Kind paa Kolben for at sigte.

No. 6.

Giv Fyr.

1. Tempo.

1. Naar der skal fyres, trækkes Stille-Pinden hurtig og maadelig stærk tilbage med Pege-Fingern (men ved Exercitien føjes den bag Bøjlen). Saa snart Skuddet (eller ved Exercering Commando-Ordet) er skeet, synkes Geværet med begge Arme, og føres horisontal til den højre Side, at Kolbens Flade rører Høften; Geværet hviler i den venstre Haand, hvilken Arm sluttes tæt til Livet; den højre Haand lukkes, og Tommel-Fingern sættes paa Panden saaledes, at den derved kan opslukkes. Paa Fødderne bliver man bestaaende, som før.

Haand-Grebene.

Commando-
Ordene.

No. 7.

Trækker Hanen
i Hvile.

1. Tempo.

1. Panden slaaes op med højre Tommel-Finger. Men, naar der fyres, er det Hanen, som skal opsættes, dog ikkun halv, (hvilket vel maae Matrosen indprentes, for at forekomme Ulykke) derpaa fattes Geværet med den højre Haand paa det tynde af Skæftet mellem Kolben og Laasen.

No. 8.

Fatter Patronen.

2. Tempo.

1. Med den højre Haand udtages Patronen. NB. Exerceres der blindt, slaaes paa Patron-Lassen.
2. Haanden føres i lige Linie med Hagen med den udtagne Patron tilluft 1 Qvarteers Distance derfra.

No. 9.

Nabner Patronen

2. Tempo.

1. Patronen føres til Munden og afbides Papiret indtil Krudet.

No. 10.

Fæng Krud paa
Pandem.

1. Tempo.

2. Synkes Haanden indtil Laasen.
1. Man ryfter Krudet af Patronen paa Panden, dernæst lægges Tommel-Fingern paa Nabningen af Patronen, som holdes med de 3de foreste Fingre, og de 2de andre lægges paa Panden.

No. 11.

Slutter Pandem.

1. Tempo.

1. Med de 2de Fingre trækkes Panden til, den tillukte Haand lægges paa det tynde af Geværet mellem Kolben og Laasen.

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 12.
Vender Geværet
til Ladning.

I. Tempo.

I. Geværet skydes ned med den højre Haand, og vendes tilligemed den venstre Haand, og møder saa den højre Haand Mundingen af Lobet Skulder-Højde.

No. 13.
Patronen i Lobet.

I. Tempo.

I. Patronen føres i Lobet og Krudet udrykkes; Derefter fattes Lad-Stokken saaledes, at Tommel-Fingeren ligger nederst.

No. 14.
Trækker Ladstok-
ken ud.

I. Tempo.

I. Den trækkes ud med forkeert Haand, saalangt Armen kan trække den uden Legemets Bevægelse, dernæst fattes den igjen med forkeert Haand, indtil den gandske er ude, da den vendes, saa at den tykke Ende sættes paa det tynde af Livet, og lader man saa Haanden løbe ned til $\frac{1}{2}$ Quarteer fra Livet.

No. 15.
Ladstokken i Ge-
været.

I. Tempo.

I. Den føres til Mundingen af Lobet med den højre Haand, og nedstødes saa Ladningen med den; derefter udtrækkes den igjen med forkeert Haand, og den tynde Ende sættes paa det tynde af Livet, og lader man saa Haanden glide ned til den samme Distance, som før.

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 16.
Ladstokken paa sin
Plads.

I. Tempo.

No. 17.
Skuldrer Ge-
været.

3. Tempo.

I. Med den højre Haand føres Ladstokken til første Nyrterken, og saa hastig, som see kan, nedstødes den paa sit Sted.

I. Med den venstre Arm vendes Geværet tilbage, som det var efter No. 6., og med den højre Haand gribes det under Laasen.

2. Den højre Fod sættes ved Siden af den venstre, og med det samme bringes Geværet for Ansigtet perpendicular, Lobet vendes fra Ansigtet med den højre Haand, og med den venstre fattes det under Kolben.

3. Geværet lader man falde paa den venstre Skulder, slutter den venstre Arm, og lader den højre falde langs med Siden.

No. 18.
Geværet højt.

2. Tempo.

No. 19.
Præsenterer Ge-
været.

I. Tempo.

I. og 2. gjøres som No. 2. og 3.

I. Man trækker Geværet med begge Hænderne, saavidt den højre Arm det utvungen tillader, for sig ned, saa Hanen, som hviler paa den højre Haand, er lige med Knebet af Livet. Albuerne

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

holdes sluttede til Livet, Geværet vel ud fra Livet midt for Ansigtet i lige Linie, og sættes den højre Fod tilbage, saa den højre Hæl staaer tæt bag den venstre, og begge Knæerne beholdes stive.

No. 20. I. Man fører Geværet med begge Hænder midt for Ansigtet, saa Lobet vender ind til Ansigtet, og Laasen midt for Ansigtet; I det samme sæt-

1. Tempo.

tes den højre Fod ved Siden af den venstre, og begge Hænderne strækkes fra Livet $\frac{1}{2}$ Allen.

No. 21. I. Gjøres som No. 17.

1. Tempo.

§. 802.

Naar der chageres, da ere Commando-Ordene og Haandgrebene følgende:

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 22.
Lader Geværet.

Hvorpaa man med al Hurtighed rider Geværet fra Skulderen, bringer det til den højre Side efter No. 6., og saa uden videre Commando lader Geværet efter de Haandgreb, som No. 7. til 16. ere anførte, da Geværet igjen efter No. 17 fastes paa Skulderen.

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 23.
Gjør jer færdig.

Hvorpaa forholder man sig efter No. 2. 3. 4.

No. 24.

Slaaer an.

Da man forholder sig efter No. 5.

No. 25.

Giver Fyr.

Dg saa efter No. 6.

§. 803.

Dispositionen med at placere dem, der med Effect skulle bruge Haand-Geværet, berøer paa Omstændighederne. Men Ladningen af Geværet maae skee det meeste mueligt saaledes, at Folkene staae bedækte for Fiendens Musquetterie. I ovrigt overlades til Chefen, hvorledes det eene Geled skal chageres efter det andet, naar der ere flere, end eet, deri at lade ove Folkene, og de dertil brugende Commando-Ord efter Bessaffenhed at anordne.

§. 804.

Commando-Ordene i Exerceringen med Granater og de derved brugende Haand-Greb ere følgende:

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

No. 1.

Fatter Granaten

I. Den højre Haand, som hænger ned paa Siden, hæves lidet op, og udtages Granaten.

2. Tempo.

II. Exerceres blindt, da staaes paa Patron-Tassen.

Commando-
Ordene.

Haand-Grebene.

2. Udstrækkes den højre Haand i lige Linie med Skulderen hen fra Livet.

No. 2.
Åbner Gra-
naten.

1. Med den højre Haand føres Granaten til Munden, og med Tænderne afbides Papiret.

2. Tempo.

2. Udstrækkes den højre Haand som No. 1 og 2., og Tømmefingeren lægges paa Brand-Røret.

No. 3.

Fatter Luntten.

1. Med den venstre Haand fattes Luntten, som hænger ved den venstre Side i Liv-Baandet.

2. Tempo.

2. Føres den venstre Haand i Kvarteer fra Munden lige for den.

No. 4.

Blæser Luntten af.

1. Luntten føres med den venstre Haand mod Munden, derpaa blæses kort og stærkt paa den, og føres saa Armen fra Munden, som den før holdtes.

1. Tempo.

No. 5.

Tænder Granta-
ten an.

1. Med højre Fod trædes lige tilbage, og vendes Kroppen derved, den højre Haand synkes ned, og med den venstre føres Luntten hen til Granaten, og antænder den.

1. Tempo.

No. 6.

Kaster Granaten.

1. Granaten kastes med den højre Haand til det Mæed, man haver, med det samme trædes med den højre Fod frem for den venstre, for at give Granaten Fart; derefter trædes tilbage, saa Fodderne staae jævnsides, og Armen lader man falde paa Siden.

1. Tempo.

Commando-Ordene i Exerceringen med Canoner og de derved brugelige Haandgreb ere følgende:

Commando-Ordene.

Haand-Grebene.

No. 1.

Staaer klar overalt.

Derpaa stiller Commandeuren sig bag ved Canonen, haver Krud-Hornet hængende fra den venstre Skulder til den højre Side.

Vice-Commandeuren stiller sig paa den venstre Side af Canonen med Luntten. Trede Mand stiller sig paa den højre Side for ved Canonen, for at lade. Fjerde Mand stiller sig paa den venstre Side for ved Canonen, for at lange Cardus, Forladning med videre, til den, som lader. Femte og sjette Mand skal anordnes til at hente Carduser og Kugler fra de Steber, hvor det er placeret. Det øvrige Mandskab deeler sig lige mange paa hver Side af Canonen for at tallie Canonen til Verde, samt at bære.

No. 2.

Gjør løs eders Tallier.

De anordnede gjøre strax Tallierne løse.

No. 3.

Tag ud Spejlet.

Den 3die Mand tager Spejlet ud.

No. 4.

Gjør løs eders Plat-Lod.

Vice-Commandeuren gjør Plat-Loddet løs.

No. 5.

Tag Plat-Loddet af.

Vice-Commandeuren tager Plat-Loddet af, lægger det for ved Fæng-Hullet, og tager tillige Rødingen ud.

No. 6.

Fat Krud-Hornet.

Commandeuren fatter Krud-Hornet.

No. 7.

Tag Rem-Naalen.

Commandeuren tager Rem-Naalen fat.

No. 8.

Stik den i Fænghullet og

Derpaa aabner han Cardusen med Rem-Naalen, strøger den saa af paa Haanden, for at vide, om Cardusen er igjennemboret.

aabne Cardusen.

No. 9.

Giv Fængkrud paa.

Commandeuren giver Fæng-Krud paa, og, efterat Fænghullet er fyldt, strøer han endnu noget agter paa Frisen.

No. 10.

Knus det smaat.

Commandeuren knuser det med Hornet, og samler det lidt med Fingrene, sætter saa strax Proppen i Hornet.

No. 11.

Tag Plat-Loddet paa.

Vice-Commandeuren lægger Plat-Loddet paa.

Commando-Ordene.

No. 12.
Fatter eders Koe-Fodder og
Haand: Spiger.

No. 13.
Bærer Canonen til at flyde
forud.

No. 14.
Stiller Canonen til at flyde
Grund-Skud.

No. 15.
Bærer Canonen til at flyde
agter ud.

No. 16.
Stiller Canonen efter
Masser og Stænger.

No. 17.
Bærer Canonen midt
i Porten.

No. 18.
Stiller Canonen Kern-ret.

No. 19.
Lægger ned eders Koe-Fodder
og Haand: Spiger.

No. 20.
Fat Luntten.

No. 21.
Blæs af Luntten.

No. 22.
Tag af Plat-Liddet.

Haand: Grebene.

208
En Mand paa hver Side af Canonen ved den agterste Kuel
fatter Haand-Spigerne, sætter dem mod Rapperten, og staaer færdig
at bære, hvilken Vej der befales. Den 3die tager en Koe-Fod, og
lægger paa den 3die Afslutning paa Rapperten, for at lette Cano-
nen om befales.

Den Mand, som staaer for Canonen, bærer.

Naar Commandeuren først har taget Hoved-Linien oven paa
Canonen, sigter han derpaa langs Siden af Canonen med Kern-
Linien, og lader Canonen lette med Koe-Foden. Selv stiller han Fi-
sken længere ind, eller ud, indtil Kern-Linien, hans Nje og Stedet
under Horizonten, ere i eet.

Den Mand, som staaer agter Canonen, bærer.

Commandeuren lader Canonen lette, selv tager han Fisken fra,
og lader saa Canonen falde ned i Rapperten, derefter tager han Hø-
ved-Linien saaledes, at Kern-Linien, hans Nje, og Stedet under Mær-
set paa Fiendens Stib, ere i eet.

Begge bære, og agte, at Canonen ikke rører nogen Side i
Porten.

Commandeuren lader Canonen lette, selv stiller han Fisken un-
der saaledes, at Kern-Linien, hans Nje og Horizonten, ere over eet.

De lægges ned tværfæls; Men er Canonen båret agter, eller
forud, da langs med Rapperten i Fods Distance fra Skulene.

Vice-Commandeuren fatter Luntten.

Paa Luntten blæses Fort og stærkt.

Commandeuren tager Plat-Liddet af, og lægger det paa Armen.

Commando-Ordene.

No. 23.
Giv Fyr.

No. 24.
Sæt bort Luntten.

No. 25.
Sætter Røding i Fang-
Hullet.

No. 26.
Lægger Plat-Loddet for ved
Fanghullet.

No. 27.
Fat Bifferen.

No. 28.
Bring Bifferen under Mun-
dingen af Canonen.

No. 29.
Sæt Fingeren paa Fang-
Hullet.

No. 30.
Sør Bifferen ind, og visk.

No. 31.
Tag Bifferen drejende ud.

No. 32.
Bank den af.

No. 33.
Bring Bifferen inden
Borde.

Vice-Commandeuren tænder Canonen an. NB. Exerceres blindt,
da commanderes, forend der gives Fyr: Forslaae Tællerne for at
hale Canonen ind; Og, naar der commanderes Fyr, hales Canonen
ind.

Han sætter strax Luntten fra sig.

Vice-Commandeuren sætter Rødingen i.

Han tager det fra Armen, og lægger det paa.

Laderen tager Bifferen, og holder den langs med Canonen.

Han bringer den under Mundingen.

Commandeuren sætter Fingeren paa.

Laderen fører Bifferen et par Gange ud og ind.

Han drejer den om ved Bunden, og drager den saa drejende ud.

Den bankes af under Mundingen af Canonen.

Han bringer den inden Borde.
NB. Naar der exerceres overalt, og der commanderes: Bring
Bifferen inden Borde, da maae observeres paa de Batterier, hvor
der staae 12 Pundige Canoner og derunder, som har Biffer og An-
sætter paa en Stage, at de vende Bifferen om uden Borde, og ef-
ter Commando bringe den ind, til videre commanderes. Men er det
paa en Fregatte, som fører 12 Pundige Canoner og derunder, com-
manderes alene: Vend Bifferen om uden Borde, og derefter No. 36.

Commando-Ordene.

Commando-Ordene.	Haand-Grebene.
No. 34. Læg ned Visseren.	Den lægges ned paa sit Sted.
No. 35. Sæt Ansætterren.	Han fatter Ansætterren, og holder den langs med Canonen.
No. 36. Bring Ansætterren under Mundingen af Canonen.	Han bringer derpaa Ansætterren under Mundingen.
No. 37. Sæt Cardusen i Mundingen.	Han fordrer derpaa Cardusen af Handlangeren, og sætter den i.
No. 38. Før Cardusen ind.	Han fører Cardusen ind med Ansætterren.
No. 39. Sæt den an med 3 Stød.	Han sætter an.
No. 40. Læg Ansætterren ud.	Han tager den ud, og holder den langs med Canonen.
No. 41. Sæt Forladningen i Mundingen.	Han fordrer Forladning af Handlangeren, og sætter den i.
No. 42. Før Forladningen ind.	Han fører Forladningen ind med Ansætterren.
No. 43. Sæt Forladningen an med 2 Stød.	Han sætter an.
No. 44. Læg Ansætterren ud.	Han tager den ud, og holder den langs Canonen.
No. 45. Sæt Kugle og Forladning i Mundingen.	Han fordrer derpaa Kugle og Forladning af Handlangeren, og sætter dem i.
No. 46. Før Kugle og Forladning ind.	Han fører Kuglen og Forladningen ind.
No. 47. Sæt an med 3 Stød.	Han sætter an.

Commando-Ordene.

Haand-Grebene.

No. 48. Læg Ansætterren ud.	Han tager den ud, og holder den langs Canonen.
No. 49. Bring Ansætterren inden Borde.	Han bringer den ind.
No. 50. Læg Ansætterren ned.	Den lægges ned paa sit Sted hos Visseren.
No. 51. Fatter eders Haand-Spiger, Koe-Fodder og Tallyer.	En Mand paa hver Side af Canonen fatter Haand-Spigerne, og sætter dem under den foreste Arel paa Rapperten, de andre fatter Tallyerne, Commandeuren holder sig bag ved Canonen for at vise den midt i Porten.
No. 52. Haler Canonen til Borde.	De, som har fattet Tallyerne, hale Canonen til Borde.
	Men dersom der bliver commanderet til at lade med Loug-Viskere, da maae følgende Exercise bruges: Naar Canonerne ere affyrede, og altsaa inde fra Borde, da commanderes:
No. 1. Fatter eders Port-Tallyer.	En Mand ved hver Canon fatter Port-Tallyerne.
No. 2. Lader Porten falde.	De lade Porten falde.
No. 3. Fatter eders Loug-Viskere.	Laderen fatter Loug-Visseren, staaer den om Livet paa sig, stiller sig saa paa Siben for ved Canonen.
No. 4. Bring Visseren under Mundingen af Canonen.	Han bringer Visseren hen under Mundingen.
No. 5. Sæt Fingern paa Sanghullet.	Commandeuren sætter Fingern paa.
No. 6. Før Visseren ind, og visk.	Laderen fører Visseren ind ved Hjælp af Handlangeren.
No. 7. Læg Visseren drejende ud.	Laderen drejer den om ved Bunden, og i det han skal bruge den ud fatter Handlangeren ved Ansætter-Kesben, og drejer om tillige med Laderen.

Commando-Ordene.	Haand- Grebene.
No. 8. Bank den af.	Den bankes af under Mundingen af Canonen, imidlertid haver Handlangeren Bugten.
No. 9. Vend Visseren om.	Laderen vender den om.
No. 10. Bring Ansættereren under Mundingen.	Han bringer derpaa Ansættereren under Mundingen.
No. 11. Sæt Cardusen i Mundingen.	Han fordrer derpaa Cardusen af Handlangeren, og sætter den i.
No. 12. Før Cardusen ind.	Han fører den ind.
No. 13. Sæt den an med 3 Stød.	Han sætter an.
No. 14. Tag Ansættereren ud.	Han tager den ud, og holder den hos sig ved Canonen.
No. 15. Sæt Forladningen i Mundingen.	Han fordrer Forladning af Handlangeren, og sætter den i.
No. 16. Før Forladningen ind.	Han fører den ind.
No. 17. Sæt den an med 2 Stød.	Han sætter den an.
No. 18. Tag Ansættereren ud.	Han tager den ud.
No. 19. Sæt Kugle og Forladning udi Mundingen.	Han fordrer derpaa Kugle og Forladning af Handlangeren, og sætter dem i.
No. 20. Før Kugle og Forladning ind.	Han fører dem ind.
No. 21. Sæt dem an med 3 Stød.	Han sætter an.

Commando-Ordene.	Haand- Grebene.
No. 22. Tag Ansættereren ud.	Han tager den ud.
No. 23. Sæt Krud- Hornet.	Commandeuren fatter Krud-Hornet.
No. 24. Tag Rem-Naalen.	Commandeuren tager Rem-Naalen fat.
No. 25. Stik den i Fænghullet og aabne Cardusen.	Derpaa stikker han Rem-Naalen i Fæng-Hullet, og aabner Cardusen.
No. 26. Giv Fæng-Krud paa.	Commandeuren giver Fæng-Krud paa.
No. 27. Knus det smaat.	Commandeuren knuser det smaat med Hornet.
No. 28. Læg Plat-Loddet paa.	Vice-Commandeuren lægger Plat-Loddet paa.
No. 29. Fatter eders Port-Tallier.	Nogle af Mandskabet ved Canonen fatter Port-Tallierne.
No. 30. Haler op Porten.	Laderen gaar til og sætter Porten ud, imidlertid tallie de andre Porten op.
No. 31. Fatter eders Haand-Spiger, Koe-Fodder og Tallier.	En Mand paa hver Side af Canonen fatter Haand-Spigerne, og sætter dem under den foreste Arel paa Rapperten; De andre fatter Tallierne. Commandeuren holder sig bag ved Canonen, for at vise den midt i Porten.
No. 32. Haler Canonen til Borde.	De, som have fattet Tallierne, hale Canonen til Borde.
No. 33. Lægges ned eders Koe-Fodder og Haand-Spiger.	De lægges ned tværsfids.
No. 34. Sæt Luntten.	Vice-Commandeuren fatter Luntten.
No. 35. Blæs af Luntten.	Paa Luntten blæses Fort og stærkt.

Commando-Ordene.

No. 36.
Tag af Plat-Loddet.
No. 37.
Giv Fyr.
No. 38.
Sæt bort Luntten.
No. 39.
Sæt Røding i Fæng-Hullet.
No. 40.
Læg Plat-Loddet for ved Fæng-Hullet.

Haand-Grebene.

Commandeuren tager Plat-Loddet af, og lægger det paa Armen.
Vice-Commandeuren tænder Canonen.
NB. Skal der længere exerceres, da commanderes.
No. 1. Fatter eders Port-Tallier.
No. 2. Lader Porten satte.
Derefter No. 38, 39, 40, og saa begyndes fra No. 3.
Vice-Commandeuren sætter Luntten bort.
Vice-Commandeuren sætter Røding i.
Commandeuren lægger det fra sig.

§. 806.

Skibs-Chefen skal udi øvrigt lade Skibets Folkene øve med at afskyde Pistoler, samt med at bruge Emter-Biler, Hufferter, og Piquer, saaledes som de skulle bruges, enten til at vove, eller afflaae, en Emtring.

§. 807.

Fremdeles skal han i en Flaade, eller Escadre, efter den en Chef Commanderendes Ordre, men paa et enkelt Skib efter bedste givne Lejlighed, foruden den almindelige paabudne blinde Exercise med Haand-Beværlig og Granater, samt Drillen med Canoner, øve Folkene i at skyde med Skarp, og det med Haand-Beværlig efter Skiben, og med Canoner efter Lønde; da den dertil medgaaende Beføstning af Krud og Lod skal i Ober-Artellie-Mesterens Regnskab vorde gotgjort

efter Chefens derfor i Journalen tegnede Attest, efter Tit. XXXVII. §. 386. Formeld.

Tit. LXVIII.

Om Flag- og Bimpel-Føring.

§. 808.

Naar Vi er gaaen om Borde paa noget Skib, da hidses fra Stor-Toppen det Danske Konge-Flag, som er et rødt Flag med hvidt Kors i Midten, og 2de røde Splitter, (i hvis Midte skal være et Skilt med Borets Kongelige Rigers Vaaben): Men fra Campagnen skal vaje det Danske Konge-Flag, og fra Bug-Sprydet den Danske Konge-Gjøs. Skulde ikke Borets Kongelige Flag være i Skibet, som Vi traadte over paa, da skal Bimpelen hidses oven over det Danske Konge-Flag fra Stor-Toppen.

§. 809.

General-Admiralen skal paa det Skib, han er, fore fra Stor-Toppen det Danske Konge-Flag, udi Midten af hvilket skal være et Skilt med 3 forgyldte Kroner i blaat Felt. Fra Campagnen fører han det Danske Konge-Flag, fra Bug-Sprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra de andre Toppe Floje. Skulle i den Flaade, hvor han skal hidse sit Flag, ikke General-Admirals Flag være tilstæde, da skal Bimpelen hidses under det Danske Konge-Flag fra Stor-Toppen.

§. 810

General-Admiral-Lieutenanten skal paa det Skib, han er, fore fra Stor-Toppen det Danske Konge-Flag, i Midten af hvilket skal

være 2de Skifter; det eene med det Danske Vaaben, som er 3de blaae Leopardter med 9 røde Hjerter om sig i gult Felt; og det andet med det Norske Vaaben, som er en forgylt kronet Love med en krumbojet Sols-Hellebard i rødt Felt. Fra Campagnen fører han det Danske Konge-Flag; fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra de andre Toppe Floje. Skulde intet saadant Flag være tilstæde, da forholdes efter §. 809.

§. 811.

En Admiral skal føre det Danske Konge-Flag fra Stor-Toppen og Campagnen, fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra de andre Toppe Floje.

§. 812.

En Vice-Admiral skal føre det Danske Konge-Flag fra Fortoppen og Campagnen, fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra de andre Toppe Floje.

§. 813. Eft. Anmærkning ved Tit. IV.

En Schoutbynacht skal føre det Danske Konge-Flag fra Kryddertoppen og Campagnen, fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra de andre Toppe Floje.

§. 814.

En Commandeur, eller Commandeur-Capitaine, naar han er beordret at føre et Antal Skibe, skal, saa længe han er borte fra Commando-Flaget, føre den Danske breede Vimpel, eller Konge-Stander, fra Stor-Toppen; fra Campagnen det Danske Konge-Flag, og fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs, og fra Toppene Floje.

§. 815. Naar der i en Flaade, eller Escadre, ere 3de Commandeurer, da føre de alle tre Standere; Men ere der flere, da føre de Yngste ifkuns Vimpel.

§. 816.

Alle Skibs-Chefer af Krigs-Skibe og armerede Fartøjer skulle føre fra Stor-Toppen den Danske Konge-Vimpel, fra Campagnen det Danske Konge-Flag, og fra Bugssprydet den Danske Konge-Gjøs. Men hvor en Flaade er inddeelt udi 3de Escadrer, der skulle alle Skibene i Corps de Bataille føre Vimpelen fra Stor-Toppen, de i Avant-Garden fra For-Toppen, og de i Arriere Garden fra Kryddertoppen. Men detacheres noget Skib fra Flaaden, da sætter han Vimpel paa Stor-Toppen, indtil han kommer til Flaaden tilbage.

§. 817.

Borens egne Coffardie-Skibe skulle føre det Danske Coffardie-Flag, som er et rødt Flag med hvidt Kors i Midten, fra Campagnen en Konge-Gjøs, fra Bugssprydet og fra Toppene Konge-Floje.

§. 818.

Som det ikke er noget af Bore Undersaatters Coffardie Skibe tilladt at føre det Danske Konge-Flag og Gjøs, mindre nogen Vimpel, hvilken end ikke Commiss-Farere, eller Capere, er tilladt: Saa bør ingen Skibs-Chef, som møder noget i Bore Riger og Lande hiemme hørende Coffardie-Skib, eller Capere-Skib, paa Borens egne, eller paa fremmede, Kyster, Nehder, eller Havne, tillade dem at ligge med andre Flag og Floje, end tilladt er, mindre med nogen

Vimpel; Men hoor han nogen træffer, skal han ham det strax forbyde og tilholde ham at udlevere Flaget og Vimpelen, hvilket han, om det er i en Havn, eller paa en Rehd, naar Leilighed dertil gives, med bilagt Attest af 2 Officierer, eller Under-Officierer, til Stedets Dyrighed i en udførlig Relation oversender, paa det den skyldige efter Borets derom gjorte Anordninger kan blive straffet; Men er det i Soen, da erklynder han sig om Skibets og Skipperens Navn og Tilholds-Sted, og melder det saa ved Leilighed til det Steds Dyrighed, hvor hans Verne-Ting er. Møder han nogen fremmed Nations u-armeret Fartøj med Vimpel paa Borets egne Kyster, Rehder og Havne, da forbyder han det, og tvinger Skipperen til samme at nedtage.

§. 819.

Paa Borets Chaloupe ville Vi foran føre det Danske Konge-Flag med Borets Kongelige Vaaben i Midten.

§. 820.

Borets General-Admiral skal foran paa sin Chaloupe føre det i §. 809. ommeldte General-Admirals Flag.

§. 821.

Borets General-Admiral-Lieutenant skal foran paa sin Chaloupe føre det i §. 810. ommeldte General-Admiral-Lieutenants Flag.

§. 822.

En Admiral skal foran paa sin Chaloupe føre det Danske Konge-Flag.

§. 823. En Vice-Admiral skal foran paa sin Chaloupe føre det Danske Konge-Flag med eet hvidt Kors oven i Hjørnet af Flaget ved Flag-Stangen.

§. 824. C. Anmerk. ved Tit. IV.

En Schoutbynacht skal føre foran paa sin Chaloupe det Danske Konge-Flag med 2de smaa hvide Kors oven i Hjørnet af Flaget ved Flag-Stangen.

§. 825.

Flag-Commandeurer, Flag-Capitainer, og alle Skibs-Chefer, paa de Orlog-Skibe, der bruges i Linie, maae føre det Danske Konge-Flag agter paa Chaloupen.

§. 826.

Alle Capitainer og Capitaine-Lieutenanter, som ere Chefer af Fregatter, og ikke ere under Commando af en Flaade, eller Escadre, eller af et andet Skib, maae føre det Danske Konge-Flag agter paa Chaloupen; Men ere de under et andet Skibs Commando, da fører ikkuns den en Chef Commanderende det.

§. 827.

Borets Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, naar de komme ud i Flaaden, Escadren, eller paa et Skib, skulle foran paa Chaloupen føre det Danske Konge-Flag, og i Midten 2de Skifter; det eene med Admiralitetets Vaaben, som er et paa 2de over kryds lagte blaa Ankere hvilende kronet ovalt Skilt, i hvilket ere 3 blaa Leopard, over hinanden hvilende paa et opreist

blaat Anker i gult Felt. Det andet med Commissariatets Vaaben, som er et ovalt Skilt, i hvilket er et i Søen for fuld Seil gaaende Flag-Skib, med det Motto under: Veniant ad Classica venti.

Tit. LXIX.

Om Væres Skud for Borets Kongelige Huus og Kongelige Personer.

Sfr. Anhang 15 Aug. 1788. † Coll. Refcr. 27 Julii 1793. † R. Ref. 10 Apr. 1795 †
dito 7 Decbr. 1802. † dito 25 Novbr. 1803. † og 2 Decbr. 1803. † Parol-Befal. 31
Aug. 1808. †

§. 828.
Naar vi selv, eller Borets Hjert-elskelige Gemal Dronningen, kommer ud i Borets Flaade, eller Escadre, og passerer den inden en Canons Distance; da skal af den en Chef-Commanderende hilses med 27, og af hvert af de andre Skibe med 15 Skud. Gaae Vi om Borde i noget Skib udi Flaaden, eller Escadren; da skal, om der ikke er saluteret, da Vi passerede den, saluteret paa ommeldte Maade, naar Vi komme og gaae. Medens Saluten varer, kippes Top-Flag og Vimpler.

Er det et enkelt Skib, som Vi saaledes passere, eller træde over udi, da kippes Vimpelen og saluteret med 27 Skud, naar Vi komme og gaae.
Men ville Vi, at den store Salut, som er 3 gange 27 Skud, af den en Chef-Commanderende, og af hvert af de andre Skibe, skal gives, da ville Vi selv lade det befale.

§. 829.

Kommer hans Kongelige Hojhed Kron-Prindsen, eller hans Gemal, udi Borets Flaade, eller Escadre, og passerer, den inden en Canons Distance; da skal af den en Chef-Commanderende hilses med 21, og af hvert af de andre Skibe med 15 Skud. Gaae De om Borde i noget Skib i Flaaden, eller Escadren; da skal, om der ikke er saluteret, da De passere den, saluteret paa ommeldte Maade, naar de komme og gaae.

Er det et enkelt Skib, De saaledes passere, eller træde over udi, da saluterer det med 27 Skud, naar De komme og gaae.

§. 830.

De øvrige Kongelige Prindsen og Prindsesser saluteret som §. 829 er ommeldt; Dog saa at den en Chef-Commanderende ikkuns saluterer med 15, og hør af de andre Skibe med 9 Skud.

§. 831.

Konger, Deres Gemaler og Enker, saluteret som §. 828., undtagen at Top-Flag og Vimplerne ikke kippes.

§. 832.

Chur-Førstelige Personer og andre Kron-Prindsen, deres Gemaler og Enker hilses, naar de komme om Borde i noget Skib, baade naar de komme og gaae, med 27 Skud.

Andre Kongelige Prindsen, Prindsesser, Chur-Prindsen, Deres Gemaler og Enker, hilses, naar de komme om Borde i noget Skib, baade naar de komme og gaae, med 21 Skud.

Om Ceremoniel med Bagt og Tromme for Borets Kongelige Huus og andre Kongelige Personer.

S. Tillæg til Anhanget til S. Nr. Art. Nr. 5 Jullii 1805. †

§. 833. S. Resol. 15 Mai 1795. †

Naar Vi selv, eller Borets Hjert-elskelige Gemal Dronningen, kommer i Borets Flaade, eller Escadre, og passere den; da skulle alle Folkene paa alle Skibene gaae op i Vanterne og paa Stagerne til den Side, Vi passere dem; Bagten træde ud, Gevær præsenteres, slaes Marche, Officieren sælde sin Kaarde, og fra Skibet af alt Folket raabes 3de Gange: Hurra! Gaae Vi om Borde paa noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, slaes Marche, og Officieren sælde sin Kaarde. Passere Vi noget enkelt Skib, da forholdes paa samme Maade.

§. 834. Sfr. Anmerk. ved foreg. §.

Naar Hans Kongelige Højhed Kron-Prindsen, eller hans Gemal, kommer i Borets Flaade, eller Escadre, og passere den; da skulle alle Folkene paa alle Skibene gaae op paa den Side, de passere dem, i Vanterne og Stagerne, Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og slaes en kort Marche.

§. 835.

Mod de øvrige Kongelige Prindsfer og Prindsesser forholdes som §. 834., undtagen at Marchen slaes noget kortere.

§. 836. Mod Konger, deres Gemaler og Enker, forholdes, som §. 833., anordnet er.

§. 837. Mod Chur-Førstelige Personer, andre Kron-Prindsfer, deres Gemahler og Enker, forholdes efter §. 834.

§. 838. Mod andre Kongelige Prindsfer, Prindsesser, Chur-Prindsfer, deres Gemaler og Enker, forholdes efter §. 835.

§. 839. Naar Vi selv, eller nogen af forommeldte høje Hoveder, komme om Bord i noget Skib, da skulle Skibets Officierer staae paa Fald-Debet, for ved Kommende at tage imod Os, og ved Gaaende at give Os Lejde, og det i følgende Orden: Ved Kommende skal Skibets Chef staae nederst, den næst ham Commanderende øverst af Fald-Debet, og de øvrige Officierer være fordeelte saa, at de Yngste ere i Midten: Men ved Gaaende skal Chefen staae øverst, og følge med ned ad, den næst Commanderende nederst, og de andre Officierer i forommeldte Orden.

Tit. LXXI. Om Sorg over Dødsfald i Borets Kongelige Huus.

Sfr. Anmerk. ved Tit. LXIX.

§. 840.

Naar Guld skulle falde Os, Borets Hjert-elskelige Gemal, Hans Kongelige Højhed Kron-Prindsen, eller nogen af det Kongelige

Huus; da skulle udi Flaaden, eller Escadren, paa hvad Rehd, eller i hvad Haan, det er, naar samme sørgelige Dødsfald den en Chef Commanderende er bekjendtgjort, alle Flag, Gjøse og Bimler, udi Soel-Rendingen stryges ned paa halv Stang, alle Ræerne brases i Kryds og Pif, og saa skydes til Middagslavet, hver halve Minut 1 Skud. Et enkelt Skib forholder sig paa samme Maade; dog retter det Skuddene efter Omstændighederne, og skyder i det mindste 3 Gange 27 Skud.

Er det Borens egen Høje Person, Guld bortkalder, da skulle, naar Sorge-Skuddene ere til Ende, siden der i Bore Riger og Lande altid er en Arve-Successor, alle Ting udi Skibene strax sættes udi Orden, hvert Skibs Mandskab tages udi Trostabs Ced, og saa skydes den store Salut, samt slages indtil Solens Nedgang; saasom der ikke mere udi Flaaden, Escadren, eller paa noget Skib, mindst med Forandring i det Danske Konge-Flag og Bimpels Couleurer, skal sees noget Sorge-Tegn, uden at Bore Officiere have Sorge-Dragt efter den derom ved sliq Dødsfald gjorte Anordning.

Tit. LXXII.

Om Tre Skud for Commando-Flaget i Borens Flaade, eller Escadre.

Conf. Anmærk. ved Tit. LXIX.

§. 842.

Naar den en Chef Commanderende i en Flaade, eller Escadre, hidser sit Flag, da skulle alle de Skibe, som ere under hans Commando, hilse det:

Saluten er for et General-Admirals Flag	= = =	27 Skud.
• • • •	General-Admiral-Lieutenants Flag	21 —
• • • •	Admirals Flag	= = = = 15 —
• • • •	Vice-Admirals Flag	= = = = 9 —
• • • •	Schoutbynachts Flag	= = = = 7 —

Men Fregatter og Snauber, der ikke have saa mange Canoner, at de kunne salutere med det Løsen, salutere med det, som de efter deres Canoners Antal kunne give.

Flaget takker igjen med samme Antal Skud.

§. 843.

Skulle tillige med, eller siden, en yngre Flagmand hidse sit Flag i samme Flaade, eller Escadre, da hilses det ej.

§. 844.

Naar et yngre Flag møder et ældere først i en Campagne, da saluterer det yngre efter §. 842. Formeld, og takkes saa, siden det hilser for alle sine Underhavende, med Skud for Skud.

§. 845.

Naar en Stander, eller et Skib, som haver flere Skibe under sin Commando, møder et Flag første Gang i en Campagne, da saluterer det Commando-Skibet efter §. 842. Formeld, og takkes saa af Flaget med 2 Skud mindre.

§. 846.

Naar et enkelt Delog-Skib, Fregatte, eller Snaub, møder et Flag første Gang i en Campagne, da saluterer det efter §. 842. Formeld, og takkes saa af en General-Admiral og General-Admiral Lieu-

Ti

tenant med 6, af en Admiral med 4, og af en Vice-Admiral og Schoutbynacht med 2, Skud mindre.

§. 847.

Af Bore enkelte Orlog-Skibe, hvor de møde Bore's Escadre med eller uden Stander, eller og andre Bore's enkelte Skibe, maa ingen Salut gives.

§. 848. Ang. Russiske Skibe i Tract. 30 Octob. 1731. §. 10.

Bore egne og Bore Undersaatters Skibe og Commiss-Farere skulle, naar de møde noget af Bore Krigs-Skibe, hilse samme, i det de, om de have Mars- eller Top-Sejl, (og om de ikke luvete med Modvind, eller have med en skral Vind, eller slap Kuling, Strømmen imod sig, at de kunne sættes tilbage) sætte paa deres Sejl. Salutere de med Skud tillige, da takkes de efter Skuddenes Antal med 3 eller 1 Skud. Nodsages Bore's Skibe ved nogen Skipper's Efterladenhed, eller Modvillighed, at gøre Varsels, eller Trusels, Skud, da skeer det med Skarp; det første fremmenfor, det andet agter, det 3die lige efter Masten, og de øvrige efter Skibets Skraag; og skal saadan overhorig Skipper bøde for hvert Skud 3 Rigsdaler, som strax maae udpantes.

Tit. LXXIII.

Conf. Anmærkn. ved Tit. LXIX.

Om Hilsming af og for Bore Fæstninger.

§. 849. S. Resol. 4 Septbr. 1801. Reser. 2 Decb. 1803. †.

Naar Bore's Flaade, Escadre, eller enkelte Krigs-Skibe, passere Fæstningen Kronborg, ved at gaae igjennem Sundet, da forholdes

med Saluten efter Tractaten med Sverrige, og takker Fæstningen med Skud for Skud.

§. 850.

Ankrer noget Bore's Flag første Gang i en Campagne under nogen af Bore Fæstninger, Skandser, eller Batterier, da skal Flaget hilses med 3 Skud, og igjen takke med Skud for Skud.

§. 851.

Ankrer nogen, som fører Stander, eller et af Bore Skibe, som haver flere under sin Commando, eller og et af Bore enkelte Krigs-Skibe, første Gang i en Campagne under en af følgende Fæstninger: Aggershuus, Bergen, Christianssand, Corsoer, Friderichsøvern, Friderichsstad, Friderichshald, Fridericia, Fridericssort, Gladstrand, Flekeroen, Glyckstad, Nyborg, Trundhjem, Wardehuus; Da salutes Fæstningen med 3 Skud, og takker saa med Skud for Skud.

§. 852. S. 27 Julii 1793. 10 Apr. 1795.

For alle andre Fæstninger, Skandser og Batterier, skeer ingen Salut.

Tit. LXXIV.

Om Hilsming mellem Bore's og fremmede Puissancers Skibe.

Conf. Anmærkn. ved Tit. LXIX.

§. 853. Conf. Tract. med Rusl. 30 Oct. 1731.

Paa Bore's egne Kyster, fra Bornholm til Nasset, overalt i Coen, og Norden for Nasset overalt i Sigte af Bore's Lande og Der, udi Bore's Havne, eller paa Bore's Kyster, under Sejl, eller til An-

fers, ventes af alle Puissances Flaade, Escadrer og Krigs-Skibe, den første Salut paa følgende Maade:

§. 854.

Moder en Puissances Flag Bore's Flag, da, om de ere lige, eller om det fremmede er et yngre Flag, venter Bore's Flag, første Gang de mødes, Salut, og takker med Skud for Skud.

Er det fremmede et ældre Flag, da skal, naar det sender en af sine Vimpel-Mænd hen for at salutere Bore's Flag, takkes med Skud for Skud.

§. 855.

Moder en Puissances Flag, enten Bore's Stander, eller flere Skibe under eens Commando, eller og et enkelt af Bore's Krigs-Skibe, da skal, naar det fremmede Flag, første Gang de mødes, sender en af sine Vimpel-Mænd hen for at salutere, takkes med Skud for Skud.

§. 856.

Moder en Puissances Stander, eller flere Krigs-Skibe under eens Commando, Bore's Flag, da venter Bore's Flag, første Gang de mødes, Salut, og takkes saa af en General-Admiral og General-Admiral-Lieutenant med 4, og af de andre Flag med 2, Skud mindre.

§. 857.

Moder en Puissances Stander, eller flere Skibe under eens Commando, Bore's Stander, eller flere Bore's Skibe under eens Commando, da venter Bore's, første Gang de mødes, af det fremmede Commando-Skib Salut, og takker saa med Skud for Skud.

§. 858.

Moder en Puissances Stander, eller flere Skibe under eens Commando, et af Bore's enkelte Krigs-Skibe, da, naar det, første Gang de mødes, sender een af sine Vimpel-Mænd hen for at salutere, skal det takkes med Skud for Skud.

§. 859.

Moder en Puissances enkelte Krigs-Skib Bore's Flag, da venter Bore's Flag Salut, første Gang de mødes, og takkes af en General-Admiral, eller General-Admiral-Lieutenant, med 6, af en Admiral med 4, og af en anden Flagmand med 2, Skud mindre.

§. 860.

Moder en Puissances enkelte Krigs-Skib Bore's Stander, eller flere af Bore's Skibe under eens Commando, da venter Bore's, første Gang de mødes, Salut, og takker saa med Skud for Skud.

§. 861.

Moder en fremmed Puissances enkelte Krigs-Skib eet af Bore's enkelte Skibe, da venter Bore's, første Gang de mødes, Salut, og takker saa med Skud for Skud.

§. 862. Nærmere bestemt, s. Rescr. 7 Decbr. 1802. †

Republiqvers Skibe, naar de tillige kipe deres Vimpel, takkes med Skud for Skud.

§. 863. Efr. Tract. med Rusland 30 Decbr. 1731.

Efterlader nogen at give den Salut, da ættes og paastaaes den. Vægrer nogen sig ved at give den, da meldes det ved første Lejlighed til

Bores Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium, for Os at refereres.

§. 864.

Er en Puissances Flag, Stander, eller Vimpel-Mand, besiggende i en af Bore Havne, eller paa nogen af Bore Kyster, tillige med Bores Flag, Stander, eller Vimpel-Mand; da, om et andet Bores Flag, Stander eller Vimpel-Mand, kom ind i Havnen, eller paa Kysten, og der tilforn er saluteret, æfkes ingen videre Salut; eftersom en Salut ikke skeer meere end eengang paa eet Sted.

§. 865.

Skeer Conjunction mellem Bores Flaade, eller Escadre, og en anden Puissance, saa den fremmede er auxiliær; da skal den, naar den saluterer Bores Flag, nyde Skud for Skud.

§. 866.

Saluterer nogen Puissances Flag, Stander, eller Vimpel-Mand, noget Bores Flag, Stander, eller Vimpel, paa fremmede Kyster, Havne, eller Kyster, da skal det takkes med Skud for Skud.

§. 867.

Fremmede Puissancers Coffardie-Skibe skulle salutere Bore Krigs-Skibe under Bore egne og fremmede Kyster i alle Havne og paa alle Kyster, efter Tit. LXXII. §. 848. Formeld.

§. 868.

Naar Bores Flaade, Escadre, eller et af Bore Krigs-Skibe, kommer paa en fremmed Kyst, eller i en fremmed Havn, hvor Fæstning er, som for at modtage Salut toner Flag, der skal, naar han

er forviffet om ved Kommende og Gaaende at nyde Skud for Skud, af Bores saluteret med 3, 5, 7, eller 9 Skud, ja vel og med højere Løsen; Men af Bores egne og fremmede Fri-Stæder æfkes den første Salut, og gives igjen af Bores enkelte Krigs-Skibe Skud for Skud.

§. 869.

Alt hvad Vi i foregaaende af Kronede Puissancers Flaade, Escadrer, Krigs-Skibe og Coffardie-Skibe æfke, og vente under Bore egne Kyster, i Bore Havne og paa Bore Kyster, det ere Vi villige, at igjen deres Flaade, Escadrer, Krigs-Skibe og Fæstninger, af Bore skal bevises under deres Kyster, i deres Havne og paa deres Kyster. Men skulde mod Formodning af nogen Puissance, enten under Bores egne eller deres Kyster, paastaaes anden Salut end den, som heri af Os er tilstaaet; da haver den, af hvilken det fordres, med al Sindighed at give Underretning om, hvad Salut, det ham er tilladt at give, og under hvilke Vilkaar; at afflaae den af den anden gjorte Paaastand; intet at foretage, som er stridigt mod denne Bores Anordning, mindre lippe for noget Flag, men Bores Danske Konge-Flags og Vimpels Højhed af alle Kræfter maintainere og forsvare. Handler nogen herimod, da skal han efter Sagens Beskaffenhed, enten sættes fra Skib, eller degraderes paa vis Tid, eller Bores Naade, ja vel og casseres.

§. 870.

Men hvor Vi med nogen Puissance om Saluten have sluttet nogen Tractat, der forholdes efter dens tydelige Indhold. Forseer nogen sig derimod, han skal efter Omstændighederne og Sagens Be-

Skaffenhed bøde nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Retten, arresteres paa vis Tid, eller og paa vis Tid degraderes.

Tit. LXXV.

Om Ere-Skud for Militære og Stands-Personer.

Eft. Anmærkn. ved Tit. LXIX.

§. 871.

Naar Borez Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium kommer udi Borez Flaade, Escadre, eller Krigs-Skibe for at mynstre, da skal hvert Skib ved Kommende og Gaaende salutere det med 9 Skud.

§. 872.

Naar Borez General-Admiral, eller General-Admiral-Lieutenant, første Gang kommer om Bord paa den en Chef-Commanderendes Skib i en Flaade, eller Escadre, eller paa noget Skib, som ej er under Commando, da skal han, naar han kommer, hilses med 15 Skud.

§. 873.

Naar en Flagmand første Gang kommer om Bord paa nogen en Chef-Commanderendes Skib, som er af en mindre Character, end han, eller og paa noget Skib, som ej er under Commando, da skal han hilses, naar han kommer,

om han er Admiral, med 11 Skud

• • Vice-Admiral • 9 —

• • Schoutbynacht, • 7 —

§. 874.

Naar en Fyrste, eller Prinds, hans Gemal, eller Enke, samt en ugift appanageret Prindsesse, saa og en Ambassadeur Extraordinaire, eller Ordinaire, fra Kronede Hoveder, eller Souveraine agnoscerede Republikker, Borez Store-Cansler, Skatmester, General-Felt-Marskalk, Gehejme-Raader af Conseillet, som ere Riddere af Elephanten, Statholder i Norge, Riddere af Elephanten, og Borez Felt-Marskalk, første Gang kommer om Bord paa den en Chef-Commanderendes Skib i en Flaade, eller Escadre, eller paa noget Skib, som ej er under Commando, da skal han, naar han kommer, hilses med 15 Skud.

§. 875.

Borez General-Feldt-Løjtnant, Generaler til Hest og til Fods, skulle første Gang de komme om Bord paa den i en Flaade, eller Escadre, en Chef-Commanderendes Skib, som er lige, eller mindre, end de, udi Commando, saasom Admiral, Vice-Admiral, Schoutbynacht, Commandeur, o. s. fr., og paa noget enkelt Skib, som ej er under Commando, hilses, naar de komme, med 11 Skud.

§. 876.

General-Lieutenanter skal første Gang, de komme om Bord i en Flaade, eller Escadre, paa den en Chef-Commanderendes Skib, som er lige, eller mindre, end de, i Commando, saasom Vice-Admiral, Schoutbynacht, Commandeur, o. s. fr., og paa noget enkelt Skib, som ej er under Commando, hilses, naar de komme, med 9 Skud.

§. 877.

Geheime Conference-Raadere, Geheime Raader af Conseillet, som ere Riddere af Dannebrog, Borens andre Geheime Raader, og samtlige Riddere af Dannebrog, General-Majorer og Oberster af Garderne og Artilleriet, skulle, første Gang de komme om Borde i en Escadre paa den en Chef Commanderendes Skib, som er lige, eller mindre, end de ovenmeldte Militære i Commando, saasom Schoutbynacht, Commandeur, o. s. f., og paa noget enkelt Skib, som ej er under Commando, hilses, naar de komme, med 7 Skud.

§. 878.

Naar noget af Bore Skibe kommer paa en fremmed Kæb, eller Havn, da maae de Stands-Personer, der kunde regnes med de i ovenmeldte §§ at være af lige Stand og Vilkaar, eller og der paa Stedet af nogen særdeeles Distinction, naar de komme første Gang om Bord, ved Kommende hilses paa ovenangførte Maade med 7 til 15 Skud.

§. 879.

Hvor en fremmed en Chef Commanderende har ved Kommende, eller Gaaende, givet Borens Flag-Mænd, eller og Bore Skibs-Chefer, som ikke ere under nogens Commando, Ere-Skud, der maae Borens Flag-Mænd, eller Skibs-Chefer, naar han kommer om Borde til dem, give ham et lige Antal Ere Skud.

§. 880.

Bore Bagt-Skibe maae ingen Tid gjøre Honneur med Skud.

§. 881.

Ere Vi selv, eller nogen af Borens Kongelige Huus, i Borens Flaade, Escadre, eller paa noget Skib, da skeer for Ingen Honneur med Skud.

Tit. LXXVI.

Om Ceremoniel med Bagten og Tromme for Militære og Stands-Personer.

§. 882.

Se Anmærkn. ved §. 833.

Naar Borens Combinerede Admiralitets- og General-Commissariats Collegium passerer med Flag paa sin Chaloupe inden en Cabel-Længdes Distance noget af Bore Skibe, da skulle alle Folkene gaae op i Vanterne og Stagerne, alle Bagts-Folkene rangere sig paa Siden af Skibet, præsentere Gevær, slaaes Marche, og Officieren falde sin Kaarde: Kommer det om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, præsenterer Gevær, slaaer Marche, og Officieren falder sin Kaarde.

§. 883.

Se bemeldte §. 833.

Naar Borens General-Admiral, eller General-Admiral-Lieutenant, med Flag paa sin Chaloupe passerer noget Borens Skib, eller gaaer om Borde paa noget Skib, da forholdes efter §. 882. Formeld.

§. 884.

Naar nogen Flagmand, der commanderer en Flaade, eller Escadre, en Chef, kommer om Borde i noget Skib, som er under hans

Commando, eller med Flag paa sin Chaloupe passerer det, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, Marche slaes, og Officieren sælver sin Kaarde.

§. 885.

Naar nogen fremmed Flagmand, der commanderer en Flaade, eller Escadre, kommer om Borde i noget af Borets Skibe, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og Marche slaes.

§. 886.

Naar en Admiral kommer om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og en kort Marche slaes.

§. 887.

Naar en Vice-Admiral kommer om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og slaes 3 Virbeler.

§. 888.

Naar en Schoubynacht kommer om Bord i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og slaes 2 Virbeler.

§. 889.

Naar en Commandeur, som fører en Escadre, kommer om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og slaes 1 Virbel.

§. 890.

Naar Borets General-Feldt-Marskalk kommer om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, Marche slaes, og Officieren sælver sin Kaarde.

§. 891.

Naar Borets Felt-Marskalk, General-Feldt-Tojmeester og Generaler til Hest og Fods, kommer om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og Marche slaes.

§. 892.

Naar Borets General-Lieutenanter komme om Borde i noget Skib, træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og slaes 3 Virbeler.

§. 893.

Naar Borets General-Majorer, Oberster af Garderne og Artilleriet, komme om Borde, træder Bagten ud, Gevær præsenteres og slaes 2 Virbeler.

§. 894.

For en Skibs-Chef træder Bagten ud, og Gevær præsenteres, paa det Skib, hvoraf han selv er Chef, af hvad Character han end maaatte være.

§. 895.

For den en Chef Commanderende over Soldatesquen, naar han kommer om Borde i noget Skib, og for Chefen af Soldatesquen paa det Skib, han er commanderet, træder Bagten ud og Gevær præsenteres.

§. 896.

For alle Brigaderer, Commandeurer, og Oberster, samt Oberst-Lieutenanter af Garderne, træder Bagten ud, og Gevær præsenteres.

§. 897.

For alle Commandeur-Capitainer, og Capitainer i Søe-Etaten, som og for Oberst-Lieutenanter, Majorer af Garderne, General-Adjutanter, General-Quartiermestere, Majorer til Hest og til Fods, Ritmestere og Capitainer af Garderne, samt andre militære Personer, som med dem rangere, træder Bagten ud med fuldret Gevær.

§. 898.

Naar Regjerende Fyrster, deres Gemaler, eller Enker, komme om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres, en kort Marche slaes, og Officieren sælver sin Kaarde.

§. 899.

Naar appanagerede Prindsfer, deres Gemaler og Enker, samt ugifte appanagerede Prindsesser, komme om Borde i noget Skib, træder Bagten ud, og Gevær præsenteres.

§. 900.

Naar Ambassadeurs Extraordinaires fra Kronede Hoveder, og Souveraine agnoscerede Republikker, komme om Borde paa noget Skib, træder Bagten ud, og Gevær præsenteres.

§. 901.

Naar Ambassadeurs Ordinaires fra Kronede Hoveder, og Souveraine agnoscerede Republikker, komme om Borde paa noget Skib, træder Bagten ud, og præsenterer.

§. 902.

Naar Borets Store-Cantzler, Skat-Mester, Geheime Raader af Conseillet, som ere Riddere af Elephanten, Statholderen i Norge,

og Riddere af Elephanten, komme om Borde ubi noget Skib, træder Bagten ud, og præsenterer Gevær. Men kommer Borets Statholder i Norge om Borde i noget Skib ubi Norge, da træder Bagten ud, Gevær præsenteres og Marche slaes.

§. 903. Efr. Anordning 28 Juni 1808.

Naar Borets Geheime Conference-Raader, Geheime-Raader af Conseillet, som ere Riddere af Dannebrog, Borets andre Geheime Raader, og samtlige Riddere af Dannebrog, komme om Borde i noget Skib, da træder Bagten ud med fuldret Gevær.

§. 904.

Paa Fregatter og Snauber træder Bagten ud og præsenterer Gevær for alle ovenmeldte Militære- og Stands-Personer. For Capitaine-Lieutenanter og Premier-Lieutenanter i Søe-Etaten, for alle Ritmestere og Capitainer, Capitaine-Bagtmestere, Lieutenanter af Garderne til Hest, Premier-Lieutenanter af Garderne til Fods, General-Quartiermester-Lieutenanter, General-Adjutant-Lieutenanter, Ober-Conducteurer og Capitaine-Lieutenanter, samt andre Militære Personer, som med dem rangere, træder Bagten ud eengang med præsenteret, og siden med fuldret, Gevær.

Men for Second-Lieutenanter af Søe-Etaten, og for Premier-Lieutenanter af Land-Etaten, Cornets af Garderne til Hest, Second-Lieutenanter af Garderne til Fods, Under-Conducteurer, Styk-Junkere, Cornets af Cavalleriet, Færrikker af Infanteriet, Fyrverkere og Verk-Pager, samt andre Militaire Personer, som med dem rangere, træder Bagten ud med fuldret Gevær.

§. 905.

Naar Vi selv, eller nogen af det Kongelige Huns, ere om Bord i noget Skib, da skeer ingen af ovenmeldte Personer nogen Honneur med Bagt, eller Tromme, undtagen følgende:

1. For en Regjerende Fyrste, Hans Gemal, eller Enke, træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og 3 Virbeler slaaes.

2. For appanagerede Prindsfer, Deres Gemaler og Enker, samt appanagerede ugifte Prindsesser, træder Bagten ud, og Gevær præsenteres.

3. For en Ambassadeur Extraordinaire, og Ordinaire, fra Kronede Hoveder, og Souveraine agnoscerede Republiquer, træder Bagten ud, og Gevær præsenteres.

Men i Fald han hos Os paa Skibet fik den første, eller sidste, Audience, træder Bagten ud, Gevær præsenteres, og 3 Virbeler slaaes.

4. For Borens General-Admiral, General-Admiral-Lieutenant, og den Flaaden, eller Escadren, en Chef Commanderende Flag-Mand, saa og Borens General-Feldt-Marskalk, eller den Armeen en Chef Commanderende General, træder Bagten ud, og præsenterer.

§. 906.

Naar ingen Soldatesque er om Bord, da skeer ingen Honneur med Bagt, eller Tromme.

Tit. LXXVII.

Om Tre-Skud for Lig, der sættes fra Borde.

(Se Anmærkn. ved Tit. LXIX.)

§. 907.

Doer en General-Admiral, General-Admiral-Lieutenant, Admiral, Vice-Admiral, eller Schoutbynacht, som var en Chef Commanderende, om Bord i en Flaade, eller Escadre; da skal, naar Hans Lig sættes over Borde, Commando-Flaget, og alle Skibenes Flage, Gjøss og Vimpeler, stryges paa halv Stang, Kæerne paa alle Skibene brases i Kryds og Pisk, Bagten træde ud, Gevær præsenteres, Marche slaaes, og skydes saa hver halve Minut 1 Skud, indtil alle Skibene hoer for sig have skudt:

For en General-Admiral, eller General-Admiral-Lieutenant, 15 Skud.

„ „ „ „ Admiral „ „ „ „ 11 —

„ „ „ „ Vice-Admiral „ „ „ „ 9 —

„ „ „ „ Schoutbynacht „ „ „ „ 7 —

Infanteriet paa hvert Skib skyder 3 Salver.

§. 908.

Doer en Admiral, Vice-Admiral, eller Schoutbynacht, som er under et ældre Flags Commando; da forholdes paa de Skibe, som vare under hans Commando, efter §. 1. Formeld, undtagen at der ikkuns slaaes for en Admiral en kort Marche, for en Vice-Admiral 2de, og for en Schoutbynacht 2de, Virbeler.

§. 909.

Doer en Commandeur, der, som en Chef Commanderende, forer Stander, da forholdes efter §. 1. Formeld, undtagen at der ikkuns slaes I Virbel, og at der skydes fra det Skib, han var paa, 5, og af hvert af de andre Skibe 3 Skud.

Infanteriet paa hvert Skib skyder 3 Salver.

§. 910.

Doer Flag Commandeuren, da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, Campagne-Flaget og Gjosen paa Commando-Skibet stryges paa halv Stang, Ræerne brases i Kryds og Pif; Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og skydes 15 Skud, hvert halve Minut 1 Skud.

Infanteriet skyder 3 Salver.

§. 911.

Doer en Flag Capitaine, da forholdes efter §. 910, undtagen at der ikkuns skydes 13 Skud.

§. 912.

Doer en Commandeur, som forer Stander i en Flaade, da stryges Standeren paa halv Stang, og forholdes paa det Skib, han var, efter §. 910. Formeld.

§. 913.

Doer en Commandeur, Commandeur-Capitaine, Capitaine, Capitaine-Lieutenant, eller Lieutenant, som er Skibs Chef; da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, Flag, Gjøs og Vimpel, stryges paa halv Stang, Ræerne brases i Kryds og Pif, Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og skydes saa fra det Skib, han commanderede, hvert

halve Minut 1 Skud, i alt:

For en Commandeur	13	Skud.
" " Commandeur Capitaine	11	—
" " Capitaine	9	—
" " Capitaine Lieutenant	7	—
" " Lieutenant	5	—

Men haver han haft flere Skibe under sin Commando, da skal paa alle de andre Skibe Flag, Gjøs og Vimpel, stryges paa halv Stang, og Ræerne brases i Kryds og Pif.

Infanteriet skyder 3 Salver.

§. 914.

Doer en Subalterne Capitaine, da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, det Skibs Campagne-Flag stryges paa halv Stang, Ræerne brases i Kryds og Pif, Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og skydes 9 Skud, hvert halve Minut 1.

Infanteriet skyder 3 Salver.

§. 915.

Doer en Capitaine-Lieutenant, eller Lieutenant, da forholdes efter §. 914 Formeld, undtagen at Bagten ikkuns træder ud med skuldret Gevær, og at der skydes:

For en Capitaine Lieutenant	7	Skud
" " Lieutenant	5	—

§. 916.

Doer en Cadet, da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, Campagne-Flaget hidses paa halv Stang og skydes saa 3 Skud, hver halve Minut I.

§. 917.

Bliver nogen af ovenmeldte Personer skudt i Bataille, da skal der skydes for ham, som for en Officier af den Klasse, der er næst for hans Character.

§. 918.

Doer nogen Under-Officier, eller Gemeen, da skal, naar hans Lig sættes over Borde, Campagne-Flaget sættes paa halv Stang; Bliver han skudt i en Bataille, da skydes over ham I Skud.

§. 919.

Doer den en Chef Commanderende over Soldatesqven, da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, Campagne-Flaget paa det Skib, han var, stryges paa halv Stang, Kærne brases i Kryds og Pisk, Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og Infanteriet paa alle Skibene skyde 3 Salver.

Var han af den Character, at ham efter Tit. LXXVI. tilkommer, at Trommen rores, og at ham efter Tit. LXXV. gives Honneur med Skud, da skeer det efter hans Character, og skydes da fra det Skib, han var paa, saa mange Skud, som der er anordnet.

§. 920.

Doer nogen Officier ved Soldatesqven, da skal, naar hans Lig sættes fra Borde, Campagne-Flaget stryges paa halv Stang,

Bagten træde ud, Gevær præsenteres, og skydes da Infanteriet paa det Skib, han var, 3de Salver.

§. 921.

Skulde det hændte sig, at nogen af de i Tit. LXXV. §§. 874, til 877. ommeldte Personer skulle være i en Flaade, eller Escadre, og der ved Doden afgaae; da skal paa det Skib, han var, Campagne-Flaget stryges paa halv Stang, Kærne brases i Kryds og Pisk, med Bagt og Tromme skee den Honneur, som ham efter Tit. LXXVI. tilkommer, og saa skydes saa mange Skud, som efter Tit. LXXV. ere anordnede. Infanteriet skyde 3 Salver.

§. 922.

Alle de udi §§. 907, 908, 909, som og 912. og 913. anførte Officierer skulle staae Lig udi den overste, men alle de andre i de øvrige §§. ommeldte Officierer udi den underste Cahytte.

§. 923.

Liget, som føres fra Borde, skal føres i en Chaloupe med Flaaget stroget paa halv Stang. Er det en Flag-Mands Lig, da følge alle Flag-Mænd og Skibs-Chefer i deres Chalouper efter Liget med Flaaget stroget paa halv Stang. Er det en Skibs-Chef, som fører Skib af Linie, da følge alle Skibs-Chefer. Er det en anden Officier, eller en Cadet, da de dertil beordrede Officierer, eller Cadetter. Er det en Under-Officier, eller Gemeen, da de dertil beordrede Under-Officierer, eller Gemeene.

Om Skyden i adskillige Tilfælde.

§. 924.

Derfom nogen af det Kongelige Huus holder Deres Bilager, og Dagen er bleven Borens Flaade, eller Escadre, bekjendtgjort; da skulle alle Skibene, paa hvad Kæbd, eller i hvad Havn, det er, flage, og, om det er Borens eget Bilager, skydes den store Salut; Men er det nogen anden af Borens Kongelige Huses Bilager, da skyder den en Chef Commanderende 27, og de andre 15, Skud. Enkelte Skibe flage, og skyde 27 Skud.

§. 925.

Naar en Kongelig Kronings-Dag indfalder, da skal Borens Flaade, eller Escadre, naar Dagen er dem bekjendtgjort, i hvad Havn og paa hvad Kæbd de ere beliggende, flage, og skydes saa den store Salut. Enkelte Skibe flage og skyde 27 Skud.

§. 926.

Naar Borens, eller Borens Hiert-elskelige Gemals, Fødsels Dag indfalder, og Borens Flaade, Escadre, eller enkelte Krigs-Skibe, er i en fremmed Havn, eller paa en fremmed Kæbd, eller at der i Bore Lande ligger nogen Puissances Flaade, Escadre, eller Krigs-Skibe, med dem paa Kæbden, eller i en Havn, da skal der flages og skydes, som i Tit. LXIX. §. 828. er anordnet.

§. 927.

Naar Borens Kongelige Arve-Huus glædes med en Prindses, eller Prindsesses, Fødsel; da skal Borens Flaade, naar det den bekjendt-

gjøres, flages; og skydes saa for en Kron-Prindses Fødsel af den en Chef Commanderende 27, og af hver af de andre Skibe 15, Skud; For en Prindses Fødsel af den en Chef Commanderende 21, og af hvert af de andre Skibe 15, Skud; og for en Prindsesses Fødsel af den en Chef Commanderende 15, og af hver af de andre 9, Skud. Enkelte Skibe flage og skyde 27 Skud.

§. 928.

Naar der i en Flaade, eller Escadre, skal skydes Victoria, da skydes den store Salut efter den en Chef Commandendes Ordre.

§. 929.

Bagt-Skibe skyde alle Tider Bagt-Skud paa det Sted, de have deres Poster, Morgen og Aften, af en svar Canon; og maae, efter at Bagt-Skuddet er affyret, intet Skud skydes af noget andet Skib der paa Kæbden, eller i Havnen.

§. 930.

Den en Chef Commanderende i en Flaade, eller Escadre, og den ældst Commanderende, hvor flere Skibe ere paa en Kæbd, eller Havn, skyder hver Morgen og Aften Bagten af.

§. 931.

Skud efter Løds, eller Seilere, som prajes; Skud, som skee af Convojer, eller af Krydsere, til Signal for at vare om Fiendon, eller indhente Kundskab, skeer efter Omstændighederne.

§. 932.

All anden Skyden, som ikke i denne og foregaaende Tit. er tilladt, forbydes herved alvorligen; med mindre dertil efter Omstændig-

hederne af Os, eller Bore's Combinerede Admiraltets og General-Commissariats-Collegio er given Tilladelse; og skal den, som sig herimod forseer, ej alene betale Skuddene, men endog efter Omstændighederne enten både nogle Maaneders Gage, reprimanderes af Retten, eller arresteres paa vis Tid.

Tit. LXXIX.

Om Belønning for Tapperhed udi Orlog.

§. 933. Ufr. Anordn. 28. Junii 1808.

Uagtet enhver i Orlog ved at vise sin Troskab, sit Mod og Tapperhed, ej gjør andet, end det, som ham efter sin Eed, som en redelig Underfaat, og en Vrekfær Søe- og Krigsmand, egner og anstaaer: Saa ville Vi dog vise dem, som ved nogen Manddoms Prøve paa en distingveret Maade forarsage Os, Bore Riger og Lande, samt Bore's Flaade, nogen Fordeel og Gavn, som og Bore's Fiende Afbræk og Skade, eller og dem, som sig højere og videre eventyrer, end det af dem kunde formodes, at Vi i Raade skjonne derpaa, og, hvad enten han er høj eller ringe, hannem efter hans Stand og Vilkaar med Værdighed, Vre Tegne, eller anden Belønning, igjen distinguere.

§. 934.

Til Opmuntring, at gjøre Fienden desmere Afbræk, ville Vi efterdags have skænket som et Bytte til Bore's Flaade, Escadre, eller Krigs-Skibe, alle de fiendlige Krigs- og Handels-Skibe, som af dem nem erobres, eller opbringes, saavel som alle andre fremmede Nationers Coffardie-Skibe, eller Ladning, der ved Bore's Anordning om

Priser ere erklærede ufrie, naar de af dem opbringes: End videre til dem, som odelægge et fiendligt Skib, eller jage det paa Grund, som og dem, der anbringe en Brander, af Bore's Cassa lade udtælle en Gave for den Fienden derved gjorde Afbræk.

§. 935.

Bliver nogen i Bore's Tjeneste saaret, eller lemlæstet, da ville Vi ham paa Bore's Beføstning lade læge, imidlertid give ham hans Besoldning, og saa hannem en Gave lade udtælle:

For begge Dines Forliis	=	"	"	"	"	"	"	1000 Rdlr.
For eet Dje	"	"	"	"	"	"	"	500 —
For begge Armenes Forliis	"	"	"	"	"	"	"	800 —
For den højre Arm	"	"	"	"	"	"	"	400 —
For den venstre Arm	"	"	"	"	"	"	"	200 —
For begge Hænders Forliis	"	"	"	"	"	"	"	800 —
For den højre Haand	"	"	"	"	"	"	"	400 —
For den venstre Haand	"	"	"	"	"	"	"	200 —
For begge Beenenes Forliis	"	"	"	"	"	"	"	600 —
For eet Been	"	"	"	"	"	"	"	300 —
For begge Føddernes Forliis	"	"	"	"	"	"	"	500 —
For een Fod	"	"	"	"	"	"	"	250 —

Mister han enten strag, eller siden, naar Alderen tiltræder, af den Skade sin Forslighed, saa han ikke kan tjene Os, eller sig selv ernære, og han ikke for sin Skade har taget imod den heri belovede Gave; da ville Vi enten tillægge ham for hans Lives Tid et Tilskud, eller Pension, til nodtorstig Underholdning, eller ham til saa-

dant et Embede beskikke, hvortil han endnu kunde findes beqvem, og have Leve-Brod.

§. 936.

Bliver nogen fangen, som sig i Vores Tjeneste vel haver forholdet, hannem ville Vi efter Sædvane fra Fienden lade udløse, eller udveyle, og hannem, indtil det skeer, forsege.

Tit. LXXX.

Om Byttes Uddeeling.

Denne Titul aldeles ophævet s. Anhang 17 Jan. 1809.

§. 937.

Naar en Skibs-Chef, som fører noget Vores Krigs-Skib, være sig Orlog-Skib, Fregat, Snauv, eller andet armeret Fartøj, erobrer noget fiendtligt Krigs-Skib, da lader han strax forfatte over Skibet, dets Redskab og Tilbehør, Ammunition, Inventarium, og alt indehavende Gods, ved en Commission et ordentligt Inventarium. Skibet opbringes efter Omstændighederne til Flaaget, til Kjøbenhavn, eller til een af de Havne, hvor det bedst kan være i Sikkerhed. Men det forfattede Inventarium indleveres til Flagets nærmere Foranstaltning, eller til Vores Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegium.

§. 938.

Naar saadant Skib kommer til Vores Holm, da anordner Holmens Chef en Commission, i hvilken Inventarii Skriveren, som Med-Committeret, forfatter et ordentligt Inventarium over Skibet, og dets Tilbehør, Ammunition, Inventarium og alt indehavende Gods, som med det af Skibs-Chefen indsendte confronteres; hvorpaa Commissionen med tilforordnede Mestere saaledes, som de det med Gød ville vedstaae, skulle taxere alt det ved Inventeringen anførte, hvilken Forretning i Vores Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegio indleveres.

§. 939.

For saadant erobret Skib, om Vi det selv ville beholde, ville Vi af Vores Cassa lade betale:

1. For Skroget		
af et 100de til 90 Canon-Skib inclusive		16000 Rdlr.
90 til 80		14000 . .
80 til 70		12000 . .
70 til 60		10000 . .
60 til 50		8000 . .
50 til 40		6000 . .
40 til 24		5000 . .

af et 24 til 14 Canon-Skib inclusive	3000 Rdlr.
14 til 8	2000 . .

Dg desuden for et Skib,
som fører det 1ste Commanderende Flag . . . 4000 . .
 . . . 2det . . . 3000 . .
 . . . 3die . . . 2000 . .
 Et andet Flag, eller en Commanderende
 Stander . . . 1000 . .
 Samt for en Caper for hver Canon . . . 100 . .
 og for hvert Hoved i Caper-Skibet . . . 20 . .
 2. For Skibets Redskab, Ammunition, o. s. fr., det, som Taxerings-Commissionen har vurderet det for.

§. 940.

Uf alt Bytte udlægges forlobs:

1. Til General-Admiralen, eller General-Admiral-Lieutenanten, naar nogen er, $\frac{1}{10}$; Men dersom ingen er, falder den Deel ind udi den hele Masse, som er til Deeling;
2. Til Søe-Overst-Huset $\frac{1}{2}$ pro Cento.
3. Til Admiralitets Secretairen, som gjør Udlægs Regningen, 1 pro Cento.
4. Til Inventerings og Taxerings Commissionen, naar de noget Skib inventere og taxere, 2 pro Cento, af hvilke Holmens Chef tager 1, Inventarii Skriveren $\frac{1}{4}$, og de $\frac{3}{4}$ deeles imellem de øvrige Committerede proportionaliter.
5. Til Chefen af Skibet, som gjorde Byttet, alt det, som paa det fiendtlige Skib findes hos de Gagne, hvad som findes i Cabytten og Cabysen, al Proviant og Riikken-Toj, samt Haand-Beværet. Dg siden deeles til Udbytte den overskydende Masse i 30 Deele saaledes, som følger:

§. 941.

Naar et Skib erobres i Bataille, eller naar Fiendens Flaade, eller Escadre, maatte være jaget paa Flugt, og Skibet udi Jagningen erobres, da skal Uddeelingen ske paa følgende Maade:

1. Lager den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren $\frac{3}{10}$
  2. Flagmandene i den Flaade, eller Escadre $\frac{2}{10}$
  3. Den Skibs-Chef, for hvilken det erobrede Skib strøg $\frac{3}{10}$
  4. Skibets Officierer af Søe- og Land-Staten til Cadetter inclusive $\frac{3}{10}$
  5. Skibets Betjente og Mandskab $\frac{9}{10}$
  6. Den Flaades, eller Escadres, samtlige Mandskab paa alle Skibene (Den en Chef Commanderende og Flag-Mandene undtagen) $\frac{10}{10}$
- Commanderer en Stander 3die Post i en Flaade, da tager han Deel som en Flag-Mand.
 Erobrer det Skib, hvorfra et Flag vajer, eller en Stander, som commanderer en 3die Post i en Flaade, et fiendtligt Skib, da nyder Flaadens Mandskab ikkuns $\frac{8}{10}$, og de $\frac{2}{10}$ blive ham til Deel.

Er ingen Flag-Mand ubi en Escadre under den en Chef Commanderende, da falder den No. 2 tillagte $\frac{2}{30}$ til No. 6.

§. 942.

Er et Skib detacheret fra Flaaden, eller Escadren, for at jage efter et fiendtligt Skib, og erobrer det, da, hvad enten det fæer i, eller ude af, Flaadens og Escadrens Sigte, fæer Deelingen saaledes:

1. Luger den en Chef Commanderende i Flaaden eller Escadren,	$\frac{3}{30}$
2. Flagmandene i den Flaade, eller Escadre.	$\frac{2}{30}$
3. Skibs-Chefen, som erobrede det.	$\frac{4}{30}$
4. Skibets Officerer af Sø- og Land-Staten til Cadetter inclusive	$\frac{4}{30}$
5. Skibets Betjente og Mandskab	$\frac{10}{30}$
6. Den Flaades, eller Escadrens, samtlige Mandskab, efter §. 941	$\frac{7}{30}$

Er flere, end eet Skib, detacherede, og virkelig hjelpe til at erobre det, da deele de det, som tilkommer det eene Skib, Chefene Skibs Chefens Deel mellem sig, Skibenes Officerer Officerernes Deel mellem sig, og Skibenes Betjente og Mandskab Betjenternes og Mandskabets Deel mellem sig, efter som de detacherede Skibe vare ubi Antal.

§. 943.

Er et Skib detacheret fra Flaaden, eller Escadren, paa en Expedition, eller som Krydser, og erobrer paa sit Dogt et fiendtligt Krigs-Skib, da fæer Deelingen saaledes:

1. Først tager den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren,	$\frac{3}{30}$
2. Flag-Mændene i den Flaade, eller Escadre.	$\frac{2}{30}$
3. Skibs-Chefen, som erobrede det,	$\frac{6}{30}$
4. Skibets Officerer af Sø- og Land-Staten til Cadetter inclusive	$\frac{4}{30}$
5. Skibets Betjente og Mandskab	$\frac{10}{30}$
6. Den Flaads, eller Escadrens, samtlige Mandskab efter §. 941.	$\frac{5}{30}$

Er flere, end eet Skib, detacherede paa een og den samme Expedition, eller Kryds-Dogt, da deele de, hvad enten de vare i Sigte af Fienden, eller ej, efter §. 942. Formeld, med mindre en Krydser paa den Tid havde søgt Havn, saasom den da ikke nyder uben under Flaadens Mandskab.

§. 944.

Er et Skib ved Emtring, da fæer Deelingen saaledes:

1. Luger den en Chef Commanderende i den Flaade, eller Escadre,	$\frac{3}{30}$
2. Flag-Mændene i den Flaade, eller Escadre,	$\frac{2}{30}$
3. Chefen, som entreprenerede Emtringen	$\frac{8}{30}$
4. Den Officer, som commanderede Emtringen,	$\frac{1}{30}$

5. Skibets Officerer, tilligemed den Officer, som commanderede

Emtringen, af Sø- og Land-Staten til Cadetter inclusive $\frac{4}{30}$

6. Skibets Betjente og Mandskab $\frac{10}{30}$

§. 945.

Der som nogen jager et fiendtligt Krigs-Skib paa Grund, eller destruerer det, da ville Wi bere for lade udbetale:

For et 100 til 90 Canon-Skib inclusive	8000 Rdlr.
90 til 80	7000
80 til 70	6000
70 til 60	5000
60 til 50	4000
50 til 40	3000
40 til 24	2500
24 til 14	1500
14 til 8	1000

Og desuden for det, som fører

det 1ste Commanderende Flag	2000
2det	1500
3die	1000

For et andet Flag, eller en Commanderende

Stander,	500
----------	-----

Uddeelingen fæer efter som det Skib, der jagede det paa Grund, eller destruerede det, haver været i Folge §§. 941, 942, 943, Formeld, enten i Flaade, detacheret paa Jagt, eller paa en Expedition, og som Krydser.

§. 946.

Den, som anbringer en Brander med Effect, skal for det Skib, sem opbrandte, udtalles den Summa, som i §. 945 er fastsat, og fæer Uddeelingen saaledes:

1. Luger Chefen af Branderen $\frac{3}{2}$.
2. Dernæst Skibets Mandskab $\frac{1}{2}$. Men i Uddeelingen tage de, som forblive tilsidst paa Branderen, dobbelte Portioner.

3. Det Skib, som førte Branderen an, $\frac{1}{2}$, hvilken deeles efter §. 944. Formeld; Dog saa, at den Deel, som er No. 4. tillagt, falder til No. 6.

Skulde det fiendtlige Skib, i det Branderen vil lægge om Bord, stryge, og han faaner det efter Tit. LXV, §. 789, da ville Wi for det Skib lade udbetale efter §. 939, og gaaer da det, som udbetales for Skroget, til Deeling, som før er meldt; Men det, som for det øvrige efter Taxation udtalles, deeles efter §. 941. dens Formeld.

§. 947.

Gjøres nogen Attaque med Skibe mod Sø-Batterier, eller Fæstninger, og i saadan Havn erobres Skibe, eller Fartøjer, da fæer Uddeelingen efter §. 943; Dog saa, at de Skibe, som vare med, men ikke bleve brugte i Attaquen, nyde $\frac{1}{2}$ mindre, end de andre.

§. 948.

Den, som opbringer et fiendligt, eller anden Puissances ufri, Cossardie-Skib, skal i alle Tilfælde forholde sig efter Borens om Pris- og Commiss. Kavere udstædte Anordning, og skal samme overleveres paa de Stæder, hvor de prisdommes, til de af Borens Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegio anordnede Pris-Commissariater, som, efterat det er prisdomt, besørge det auctioneret, den indkomne Capital indbreven, og i Collegio betalt, alt efter deres Forholds Brev.

Men med Abdeelingen af saadan Pris forholdes saaledes:

1. Tager den en Chef Commanderende, om	
Opbringeren forterer under Flag,	$\frac{3}{30}$
2. Chesen, som opbragte	$\frac{6}{30}$
3. Skibets Officiere af Søe- og Land-Staten til	
Cadetter inclusive,	$\frac{4}{30}$
4. Skibets Betjenter og Mandskab	$\frac{9}{30}$
5. Alle Flagmand i Søe-Staten, hvad enten de ere	
til Skibs commanderede, eller i Land,	$\frac{2}{30}$
6. Alle Søe-Officiere, som staae i Borens faste	
Tjeneste, og ere til Skibs commanderede,	$\frac{6}{30}$

§. 949.

Hvor Deeling skal ske mellem Hoveder, der skal der tages Portion-viis, og Deelingen ske saaledes:

1. Mellem Flagmand saa, at en Admiral tager 5, en Vice-Admiral 4, og en Schoutbynacht 3.
2. Mellem Skibs-Chefer, som efter §§. 942, 943, og 947, have lige Deel i Grobring, der tager hver Skibs-Chef 1 Portion.
3. Mellem et Skibs Officiere til Cadetter inclusive, mellem et Skibs Betjenter og Mandskab, eller mellem en Flaades, eller Escadres, samtlige Mandskab saa, at enhver faaer visse Portioner, som ere folgende:

Flag-Commandeuren, den en Chef Commanderende over Soldatesquen, og Borens General-Adjutant	40
Commandeur, Oberst,	35
Commandeur-Capitaine, Løjmeester, Oberst-Lieutenant,	30
Søe-Capitaine, Major,	25
Søe-Capitaine-Lieutenant, Under-Løjmeester, Capitaine af Land-Staten,	20
Søe-Lieutenant, Premier-Lieutenant af Land-Staten, Styk-Junker, Krigs-Commissaire, Flaadens Secrétaire,	15
Krigs-Procureur, Flaadens Medicus, Over-Chirurgus, Vice-Provst, Meester-Commermand, Fyrverker-Lieutenant,	12

Maanets Tjener-Lieutenant, Second Lieutenant af Land-Staten, Færisk, Fyrverker, Cadet, Quartiermand, eller Formand, Escadre-Skriver, Mineer-Meester,	10
Præst, Flag-Skriver, Over-Meester, Over-Artelle-Meester, Højbaademand, Over-Styrmand,	9
Copiist, Over-Commermand,	8
Under-Artelle-Meester, Baademand, Skibmand, Under-Styrmand, Lods, Under-Fyrverker, Mineer,	7
Skibs Proviant-Skriver, Cahyt-Skriver, Second- og Under-Meester, Constabel,	6
Baadmands Maht, Skibmands Maht, Quartiermeester, Constabels Maht, Land-Constabel, Commermand, Sergeant, Meester-Smed, Commermeester, Under-Proviant-Skriver	5
Byffe-Skytter, Corporal, Sejl-Lægger, Byffe-Smed, Trompeter, Pouker, Bødker, Cahyts Kok og Skibs Kok, Under-Constabler, Commer-Svende, Smede-Svende, Vorerer, Star- og Murmeester, Kammer-Tjener, Hofmeester, Taffel-Dækker,	4
Matroser, Soldater, Tambourer, Officiers Tjenere, Lager,	3
Dylbere og Søe-Vante,	2
Drenge,	$1\frac{1}{2}$

Men for de i §. 948. No. 6. ommeldte ere Portionerne folgende:

Commandeur og Flag-Commandeur	20
Commandeur-Capitaine	16
Capitaine, som ere Skibs-Chefer	12
Capitaine	6
Løj-Meester og Flaadens Secrétaire	5
Capitaine-Lieutenant	4
Lieutenant	2

§. 950.

Er nogen af de i ommelte §§. i Actionen bleven kvæstet, da nyde de $\frac{1}{4}$ mere; ere de temlestede, $\frac{1}{2}$ Gang mere; Men er nogen dræbt, da nyder hans enke, eller Arvinger, dobbelt saa meget, som hans Portioner sig bestode.

§. 951.

Naar sig Udsagnings-Beregning af Admiralitets-Secrétairen er forfærdiget, og under hans Haand udstædt, da betaler Borens Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegium derefter til Bekomende de dem efter Beregningen tilkommende Pris-Penge. Og som det i en Pris-Beregning næsten altid udfalder saa, at der af den addeende Capital bliver et Overskud, som ikke kan deeles i Portioner; saa maae det Overskud deeles i 2de lige Deele, den eene for Admiralitets Contoirets Betjenter, og den anden til det Contoir, som har Møjen med Pris-Pengenes Udtæining.

§. 952.

Naar nogen Landgang Feer, og Bytte gjøres, enten uden eller og ved at Fæstninger indtages, da forstaaes ikke ved Bytte Brand-Skat, eller Ammunition de Guerre, eller de bouche, ej heller ved Fæstninger eet og andet betagret Værk, eller Skanser, paa hvis Erobring een og anden Entreprise maatte beroe; Thi der ville Vi for hver Canon betale 200 Rdlr. til Bytte og Uddeeling.

Alt Byttet skal af de Commanderende Søe- og Land-Officerer bringes til eet Sted, og til enhver uddeles saaledes:

1. Den en Chef Commanderende over Flaaden, eller Escadren, tager	$\frac{3}{30}$
2. Flagmandene i den Flaade, eller Escadre,	$\frac{2}{30}$
3. Den Søe- eller Land-Officer, som commanderede Landgangen, eller Entreprisen,	$\frac{6}{30}$
4. De medværende Officerer af Søe- og Land-Staten til Gadelter inclusive	$\frac{4}{30}$
5. Det øvrige Mandskab, som agerede i Landgangen, og som bleve i Baadene for at bedække dem, som agerede i Land,	$\frac{15}{30}$

Uddeelingen mellem Hovederne Feer efter §. 949.

Tit. LXXXI.

Om Jurisdictionen i et Orlog-Skib, en Flaade, eller Escadre.

§. 953.

Paa det al Mishandling, de Skyldige til Straf, og andre Onde til Skrak, kan vorde straffet, Ret og Retfærdighed de Fromme og Lydige til Beskjermelse blive haandhævet, og saaledes Rettens Pleje uden Persons Anseelse ordentlig og kort forvaltes: Saa skal over alle, som mod dette Artikels-Brev sig inden Skibs-Verde forsee, holdes et loofligt og ordentligt Krigs-Forhør, og derefter sættes en Krigs-Ret, eller Over-Krigs Ret, som Sagen efter Beviser og dette Krigs-Artikels Brev skulle paadomme.

§. 954.

Krigs-Forhør kan holdes over alle begangne Mishandlinger, og alle Personer i et Skib, en Flaade, eller Escadre, Militære og Civile; og skal slikt et Forhør bestaae af 3de Personer, hvoraf den Øverste endelig skal være en Officer, men hvor saa mange Officerer ikke ere tilstede, kunne de andre 2de tages af de fornemste Under-Officerer.

§. 955.

En Krigs-Ret kan holdes over alle subalterne Officerer, fra Capitaine-Lieutenant af, alle Skibs-Betjente, Under-Officerer og Gemeene; og skal samme i det mindste bestaae af 7 Personer, hvoraf den største Deel, om mueligt, skal være Officerer, og Resten Under-Officerer og Gemeene, eftersom den Skyldige selv er enten Officer, Under-Officer, eller Gemeen.

§. 956.

Under Over-Krigs-Retten sortere immediate alle Flag-Mænd, Flag-Commandeurer, Flag-Capitainer, alle Skibs-Chefer, alle Stabs-Officerer indtil Søe-Capitainer og Majorer inclusive, Løjtmester, Flaadens Secretare, Escadre- og Flagskrivere, Søe-Krigs-Procureuren, Flaadens Medicus, og Over-Chirurgus, Mester-Commermanden, Quarteermanden, eller Formanden, og alle andre til Flaget, eller Staben, henhørende Personer, saavel som alle Sager, som kunde henhøre til Crimen laesæ Majestatis, eller Perduellionis, al Slags Forræderi, al utilladelig Brev-Beyling med Fienden, samt alle de, som udi sliige grove Misgjerninger paa een eller anden

Maade have været deelagtige; alle de, som udi Ord og Gjerning vise Opsættighed, eller modvillig Ulydighed, mod den en Chef Commanderende i en Flaade, eller Escadre; alle Mishandlinger, som begaaes af heele, eller halve, Skibs-Mandskaber, saavel som alle Stridigheder og Ueenigheder, hvori Under-Retten er interesseret, eller af andre Marsager ikke kan domme.

Og skal saadan Over-Krigs-Ret i det mindste bestaae af 13 Officierer, og blandt dem, foruden den en Chef Commanderende, 2de Flagmand, da de øvrige tages af Skibenes Chefes og Flag-Officiererne.

§. 957. Dersom Sagen angaaer nogen af Soldatesqven, og Land-Officier er i Skibet, da hivaaner han Forhøret og Krigs-Retten; Er Sagen mod nogen Land-Officier, da hivaaner den over Soldatesqven en Chef Commanderende, eller een af de næst ham værende Officierer, Forhøret og Krigs-Retten; og tages, saavidt laves kan, lige Assessorer af Søe- og Land-Officierer, dog at en Søe-Officier præsidere.

§. 958. Sættes noget Forhør, eller Krigs-Ret, over nogen Skibs-Chirurgus for Embeds Sag, da hivaaner Flaadens Medicus og Over-Chirurgus Forhøret og Krigs-Retten. Er Sagen mod Flaadens Medicum, eller Over-Chirurgum i Embeds Sag, da skal den af disse, som Sagen ikke paagjelder, med 1 eller 2de af Skibs-Chirurgis, om ere Overmestere, hivaane Forhøret og Retten.

§. 959. Begaaer en Skibs Præst nogen Mishandling, da ordinerer den en Chef Commanderende een af Flaadens, eller Escadrens, fornemste Officierer, og 2de af Præsterne til at holde et Forhør. Er Sagen af den Vigtighed, at han burde suspenderes, da melder Vice-Propsten det for den en Chef Commanderende skriftlig, hvorpaa han af de foranførte og alle Præsterne (blandt hvilke den yngste skal være Notarius) ordinerer et Consistorium holdet, som giver deres Betænkende, om Præsten fra Embedets Forretninger bør suspenderes; og, naar de derom have indgivet deres Betænkende, og Forseelsen af den Beskaffenhed befundet, da beordrer han Vice-Propsten, at suspendere samme Præst, hvorpaa Forhøret sluttes, og med den Suspenderede hjemsendes, for i Land ved Provste-Ret at lide Ristelse og Dom.

§. 960. I Krigs-Forhører og Krigs-Retter, som holdes i et enkelt Skib, forretter Kahyt-Skriveren, men i dem, som holdes i en Escadre, eller Flaade, forretter Escadre-Skriveren, eller Flag-Skriveren i det Corps, Skibet er, Auditeurs-Tjeneste. I Over-Krigs-Retter forretter Flaadens Secreætre Over-Auditeurs-Tjeneste.

§. 847. Naar en Krigs-Ret, eller Over-Krigs-Ret, holdes, skal Præsæs med alle Assessorer staaende høre Eeden af den, som foretter Auditeurs, eller Over-Auditeurs, Embedet, oplæse, hvilken Eed skal være saaledes:

"Vi i denne Ret beskikkede Dommere love og sværge ved den
 "almægtige og retfærdige GUD, at Vi udi denne Sag ikke vilde
 "lade Os forleede af Bødd, Magt, Anseelse, Slægtskab, Venfkab,
 "Buld, Gunst, Gave, Had, Avind, Rid, eller Hævn, men aleene
 "have GUD og Retfærdighed for Dine, og i Folge af Sagens beviste
 "og befundne Omstændigheder domme efter hans Majestets Bør aller-
 "naadigste Arve-Konges og Herres Krigs-Artikels-Brev, Love og
 "Forordninger: Saa sandt hjælpe os GUD ved sit hellige Ord!"

Naar Eeden er oplæst, skulle alle og enhver for sig sige: Ja det
 skal skee.

§. 962.

Naar Forhøret og Acterne ere læste, skal enhver give sin Stem-
 me neden ifra, hvilke af den, som forretter Auditeurs, eller Over-
 Auditeurs, Embede, samles, da han efter de fleeste Stemmer
 forfatter Dommen, den parapherer, og Præsidi til Underskrift over-
 leverer, og siden den efter foregaaende Ordre oplæser.

§. 963.

Soc-Krigs-Procureuren skal efter Tit. XV. §. 113. Formeld,
 og Skibs-Proviant-Skriveren efter Tit. XXXII. §. 334. Formeld,
 naar dennem derom Ordre er bleven bilagt, paatale alle Mishand-
 linger, og over de Mishandlende gjøre looskiftet Trettesættelse.

§. 964.

Saa længe en Flaade, Escadre, eller et Skib, er her paa Kæb-
 den beliggende, holdes ikke videre end Forhør over den Mishand-

lende; men han sendes med Forhøret i Land, for at dømmes ved
 den Ret, han efter §§. 956 og 957 forterer under.

§. 965.

En Skibs-Chef, som ej er under Commando af noget andet
 Skib, kan anordne en Krigs-Ret over alle sine Underhavende i
 Skibet, Officierer og Skibs-Betjente undtagne; Han maae og lade
 alle i Krigs-Retten affagte Domme executere, med mindre de an-
 gaae Liv, Ære, eller evigt Fængsel; Thi da skulle de først indsendes
 til General-Auditeuren, for derpaa at erholde Børes allernaadigste
 Approbation.

§. 966.

Hvor flere Skibe ere udcommanderede, maae intet Krigs-
 Forhør i noget Skib anordnes, uden det strax meldes den, som
 Commandoen over alle Skibene er anbeforet, hvilken derpaa an-
 ordner Krigs-Ret, og selv deri præsiderer; Men den, som er en
 Chef Commanderende i en Escadre, præsiderer ikkuns i de Krigs-Retter,
 som angaae nogens Ære, Liv, eller og nogen Officiers og Betjen-
 tes Embede, eller og evigt Fængsel, og den, som er en Chef Com-
 manderende i en Flaade, præsiderer aleene i Over- eller General-
 Krigs-Retten; Dog kan saavel den i en Escadre, som i en Flaade,
 en Chef Commanderende, naar han ved andre Forretninger hin-
 dres, udnævne en af de næst ham commanderende til at præsidere
 i den Krigs-Ret, eller Over-Krigs-Ret, hvor han ellers selv skulde
 præsidere.

§. 967.

Den en Chef Commanderende i en Escadre, som er Vice-Admiral, Schoutbynacht, eller som fører Stander, kan anordne Krigs-Ret over alle under hans Commando værende, saavel Gemeene og Skibs-Betjente, som subalterne Officierer, til Capitaine-Lieutenanter inclussive; Han kan og lade alle Domme executere, uden de, som angaae nogens Ære, Liv, ewigt Fængsel, eller nogen Officiers og Betjentes Charge; Thi paa dem skal først ved General-Auditeuren indhentes Bores allernaadigste Approbation.

§. 968.

Den en Chef Commanderende i en Flaade kan anordne Krigs-Retter, og efter Omstændighederne Over-Krigs-Retter, over alle under hans Commando værende, saavel Officierer, som Skibs-Betjenter og Gemeene; Han maae og lade alle i Krigs-Retterne affagte Domme executere, undtagen de, som angaae Officiers, eller Betjentes Ære, Liv, Embede, eller ewigt Fængsel; Thi over dem, saavel som alle Over-Krigs-Rettes Domme, skal først ved Bores General-Auditeur indhentes Bores allernaadigste Approbation, med mindre den en Chef Commanderende dertil af Os er givet speciel Fuldmagt.

§. 969.

Det, som hidtil er fastsat, at Domme over visse Personer, eller i visse Sager, ikke uden foregaaende Bores Approbation maae executeres, bor dog ikke forstaaes hvor Nødvendighed, især paa

lange Togter, det anderledes udfordrer; Thi da maae derover holdes Krigs-Raad, og saa forfares efter de flestes Stemmer.

§. 970. Ingen Domme maae executeres, uden de af den en Chef Commanderende ere paategnede; og er det ham tilladt, dem nogenledes efter Omstændighederne at formilde.

§. 971. Den Bagthavende Quartermester skal være tilstede ved alle Krigs-Forhører og Krigs-Retter for at løse den, der maatte være fangset, af Jernet i den Tid, han moder for Retten, og ham efter Rettens Holdelse igjen at fængsle, da han ellers skal executere al Straf, som ikke er Æres og Livs Straf.

§. 972. Naar nogen Straf efter Dom skal executeres, og Dagen dertil er heranmet, da skal det af Chefen paa det Skib, hvor Delinqventen er, meldes til den en Chef Commanderende i Flaaden, eller Escadren, og requireres, om det er Æres og Livs Straf, at Bodelsen maatte worde beordret til Execution at møde.

§. 973. Alle Executioner, som skee inden Skibs-Borde, skal skee offentlig i alt Skibs-Mandskabets Paasyn; og skulle, imedens den varer, alle Skibets Officierer og Under-Officierer være paa Dækket, og alt Mandskabet holde sig paa Reelingen og i Banterne.

§. 974. Skeer nogen betydelig Execution inden Skibs-Borde, saasom Æres og Livs Straf, da commanderes 40 til 100 Mand efter Skibs

Bemandingens Størrelse med Hullerter og Piker til at staae Kreds omkring Delinqventen, hvilke commanderer af 2 til 3 Officierer, som da blotte deres Kaarde, og lade Mandskabet krydse deres Pille. Naar da Flag og Gjos er hidset, sendes en Under-Officier med 4 a 6 Mand for at hente Delinqventen, og, naar han er bragt i Krindsen, lukkes den. Delinqventen løses saa af Jernet, om han er fangstet, og den, som i Krigs Retten haver forrettet Auditeurs, eller Ober-Auditeurs, Tjeneste, træder frem og med høj Kost oplæser Dommen, hvorpaa Executionen fuldbyrdes.

§. 975.

Skal Executionen tildeels skee uden for Skibet i heele Flaadens, eller Escadrens, Paasyn, da skal paa den bestemte Dag i en Skibs Baad Masten rejses, og paa den en Aare krydses, til hvilken Delinqventen skal bindes med bare Kroppen. Baaden buyeres saa af een, eller flere Chalouper, af hvilke den første skal have 2de Tambourer med deres Trommer inde. Foruden disse Chalouper, skal der være 4 til 5, paa hvilke Folkene skulle være bevæbnede, og skulle de commanderer af een Capitaine og 2de Lieutenanter, af hvilke den ældste roer for ved den buyerende, den anden stytter, men Capitainen roer strax efter Baaden. Naar de saaledes fra det Skib, Delinqventen afgaaer, have rangeret sig, skulle de først under Trommeslag gjøre Touren af heele Flaaden, eller Escadren, hvis Mandskab skal staae og see derpaa efter §. 973. Formeld. Derefter skal Baaden lægges ved et af de beqvemste Skibe i Flaaden, eller Escadren, for hvilket Executionen skal begynde, hvor da Dommen af den, som i Krigs-Retten har for-

§. 975.

rettet Auditeurs eller Ober-Auditeurs, Tjeneste, med høj Kost oplæses; og begyndes saa med Executionen, og continueres med den for hvert Skib, indtil Dommen med Rationgen, eller Vidskningen, er sleet fyldest; hvor da tillige Livs Straf skal executeres, der fores Delinqventen tilbage til det Skib, han var paa; og forholdes saa med den øvrige Deel af Executionen efter §. 974 Formeld.

§. 976.

Alle Bøder, som efter dette Artikels-Brev skulle erlægges, henfalde til Soe-Quast-Huset, naar først Actor deraf har taget $\frac{1}{2}$ Deel.

§. 977.

Alle Contracter og Testamenter, som til Skibs forfattes, skulle af Cahyt-Skriveren i Justitz-Protocollen indfores, og der af 2de deraf til anordnede Officierer til Bitterlighed underskrives, da de skulle, naar de af Protocollen under hans Haand og Skibs Chefens Paategning udstædes, om det er Contracter, have den samme Gyldighed, som om de paa stemplet Papir vare forfattede; Men, om det er Testamenter, naar ikke den Afdodes Born, i Fald han nogen haver, derved betages den Ret, som Loven dem giver, have den Gyldighed, som om de af Os vare confirmerede; Men forfattes saadant Testamente i en Flaade, eller Escadre, da skal det indsendes til den en Chef Commanderende, og ved hans Paategning og Confirmation faae Kraft og Gyldighed.

§. 978.

§. Instr. om Décohom. 28de Martii 1794. for Prov. Forbatterer. §. 270. Angaaende Dodes og Deserteredes Esterladenskab. s. Coll. Refcr. 19 Nov. 1799. †

Naar nogen doer i et Skib, da skal Cahyt-Skriveren rigtig i Protocollen opskrive og registrere den Afdodes Esterladenskab, i Ober-

værelse af 2de dertil af Chefen udnævnte Officierer, eller i Mangel deraf Under-Officierer, hvilke med ham Registerings Forretningen underskrive. Det registerede Gods leverer han under de 2de Tilforordnede deres Forsegling udi Proviant-Skriverens Forvaring; Dog saa at de Ting, som kunde bedarves, ved Luftning, eller anden behørig Omgang, paa bedste Maader blive conserverede. Det registerede Gods skal han ved endte Rejse, tilligemed en Gjenpart af Registerings Forretningen, levere til vedkommende Skifte-Forvaltere ved Søe-Eraten. Vil Chefen, fordi Rejsen varer længe, at Godset, enten til deels, eller alt (Munderingen undtagen, som til Divisionens, eller Holmens Chef, tilbageleveres) til den Høistbydende skal bortsalges; da skal han, naar det først af 2de er taget, falholde det ved Stor-Masten, det den Høistbydende efter 3de Ganges Opbud tilslaae, hvilken Auctions Forretning han skal fore til Protocol: Hvad som kjøbes, betales strax, undtagen af dem, som have Kost-Sæddel, saa som det da af Proviant-Skriveren paa Kost-Sæddelen under Chefens Paategning anføres.

De indkomne Penge forblive under de 2de Tilforordnede deres Forsegling i Chefens Forvaring, og leveres ved Hjemkomsten med Gjenpart af Auctions-Forretningen til vedkommende Skifte-Forvaltere ved Søe-Eraten, og en rigtig Ertact over Debitorerne indsendes under Proviant-Skriverens Haand med Chefens Paategning til Borens Combinerede Admiralitets og General Commissariats Collegium; og nyder Cahyt-Skriveren saa af det, som er solgt, Auctions-Salarium.

Er det nogen af Soldatesqven, som er død, da forholdes det med paa samme Maade, undtagen at den afdødes Efterladenskab med behørig Registering, eller Auctions-Forretning, leveres til den Regiments-Chef, hvorunder den Afdøde sorterede. Men dersom i en Flaade, eller Escadre, nogen Skibs-Chef, eller nogen af dem, som henhøre til Flaaget, og Staben, ved Døden afgaaer; da forretter Flaadens Secretære, eller Escadre-Skriveren, Forseglingen, Registeringen og Auctionen, i 2de af den en Chef Commanderende dertil udnævnte Officierers Overværelse, og besørger den Afdødes Efterladenskab med behørig Registering, eller Auctions-Forretning, vedkommende Skifte-Forvalter tilfattet.

§. 979.

Som udi dette Krigs-Artikels-Brev ikke har kunnet være at anføre alle de enhver, især i de mindste Lejligheder, paaliggende Pligter, men alene de meest foresaldende, almindeligste, vigtigste, og uomgængeligste, efterfom det var umueligt at anføre alle muelig foresaldende Tilfælde, og derefter alle behørige Pligter og Straffer at bestemme: Saa bør ingen derfor tænke, at han ikke er forbunden at efterlade, eller gjøre, alt det, som heri enten ikke er forbudt, eller befalet; Men enhver skal være pligtig at efterlade alt det, som kan skjønses at være Borens Tjeneste til Hinder og Skade, og derimod, at i Algt tage og gjøre alt det, som enten af hans foresatte Befalingsmand paabydes, eller af ham kan skjønses at være til Borens Tjenestes Befordring, og af de udi dette Krigs-Artikels-Brev gjorte Paabud ved Folger og Slutninger at kunne udledes; eller og udi Søe-

D o 2

Tjenestens almindelige Regler og vel vedtagne Skibs- og Krigs-Brug
 haver sin Grund: Des Marsage skal og den, som forseer sig enten
 imod noget, som ikke i dette Krigs-Artikels-Brev er anført, og dog
 ham som Søe- og Krigsmand vedkommer, eller og med noget,
 som strider mod Borets Lands Lov og Forordninger, af den anord-
 nede Krigs-Ret, eller Over-Krigs-Ret, dommes og straffes saaledes,
 at hans Forseelse, eller Mishandling, og den fortjente Straf enten
 til en vis og nærmest dertil henhørende Artikel henføres, og efter
 dens tydelige Indhold udtydes, eller at den efter Skjonsomhed og
 vel vedtagen Skibs- og Krigs-Brug, det for Søe-Folket udi Land
 udstadte Land-Krigs-Artikels-Brev, eller efter Loven og Forordnin-
 gerne, paakjendes:

Thi byde og befale Vi alle og enhver, at de sig dette
 Borets Søe-Krigs-Artikels-Brev allerunderdanigst efterretteligt
 holde. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vort Konge-
 lige Residence-Stad Kjøbenhavn, den Attende Januarii, Aar
 efter Christi Byrd Set Tusinde Syv Hundrede Halvtredsiindstyve
 og To, Borets Regjerings det Siette.

Under Vort Kongelige Haand og Segl.

FRIDERICH R.

F o r t e g n e l s e

paa de udi dette

Søe-Krigs-Artikels-Brev

paaberabte

F o r m u l a r e r.

1970

Journal - 1970

Journal - 1970

Journal - 1970

No. III.

No. II.

R o s t - S e d d e l .

Journal - 1970

Udelates i nærværende Udgave, som nu er mere brugelig.

Udelates i nærværende Udgave, som nu er mere brugelig.

B p

Formular

til

Journal og Regnskab

for

Slubs Proviant-Forvalteren.

NB. I Stedet for denne Formular følges nu det herefter vedføjede Schema Lit. B, hvorfor og Formularen udelades i nærværende Udgave.

Proviant

Over N. N. Proviant's Indtøgt og Udgift fra den 15de til

	Slesk.			Ore-Kjød.			Berg-Fisk.			Smør.			Dyppes-Smør.		
	Spd.	Lpd.	Pd.	Spd.	Lpd.	Pd.	Spd.	Lpd.	Pd.	Spd.	Lpd.	Pd.	Spd.	Lpd.	Pd.
Annammet efter det Combinerede Admi- ralitets og General Commissariats Col- legii Ordre af . . No.															
Annammet fra Skib- bet N. N. . . .															
Summa															
Deraf er opspist fra d. 15 til 21 Jun. in- clus.															
Efter Ordre af 17 Ju- nii v. J. p. . . udlev.															
Summa															
I Behold															
Deraf kan spises . . Mand udi . . .															

Orlog-Skibet N. N. den . . Juni No. . .

Extract

d. 21 Junii Anno . . . . . samt Beholdningen, med videre.

	Gryn.			Erter.			Hart Dred.			Skibs-Ol.		Brand- devin.	Ol- Edike.	Salt.		Lys.		Brand- deved.
	Ld.	Sfp.	Ott.	Ld.	Sfp.	Ott.	Ld.	Lpd.	Pd.	Ld.	Pot.	Pot.	Pot.	Sfp.	Ott.	Lpd.	Pd.	Favn.
. . . Uger																		
. . . Uger																		
. . . Uger																		
. . . Ug.																		
. Ug.																		
. Ug.																		
. Ug.																		
. Ug.																		

N. N.
Skibs Prov. Skriver.

Commandeur-Capitaine									
Capitaine									
Capitaine-Lieutenant									
Lieutenant									
Cadette									
Præst									
Ober-Mester									
Second-Mester									
Under-Mester									
Skibs Proviant-Skriver									
Under-Proviant-Skriver									
Cahyt-Skriver									
Hofmester									
Cahyt-Kok									
Bager									
Tienere									
Over-Styrmænd									
Styrmænd									
Over-Kælle-Mester									
Under-Kælle-Mester									
Constabler									
o. s. v.									

Summa

N. N.
Skibs Proviant-Skriver.

Orlog: Skibet N. N.
den Junii, No. . . . .

Løbende No.	Character.	Patents eller Nars Tids	Maanedes: Tæddels	og Compagnie, eller Værbing og Bye.	Er bleven syg.	Er bleven frisk.	Er død.	Er sendt i Land, eller Hospital: Skibe
1	Matros	50	.	Hans af 1 Div. 1ste Comp.	d.15 Jun.	.	d.21 Jun.	.
2	Skibmand	2	.	Wads af 2 Div. 2det Comp.	d.18 Jun.	.	.	d.19 Jun.
3	Matros	25	.	Ole af 3 Div. 3die Comp.	d.16 Jun.	d.30 Jun.	.	.

Orlog: Skibet N. N. d. . . . No. . . .
N. N.
Skibs Chirurgus.

N. N.
Skibs Prov. Skrifer.

No. V.
Extract

Over Orlog-Skibet N. N. Bemanding.

	Skal have.	Haver.	Mangverer.	Tilovers.
Commandeur-Capitaine				
Capitaine				
Capitaine-Lieutenant				
Lieutenant				
Cadetter				
Prest				
Ober-Mester				
Second-Mester				
Under-Mester				
Skibs Proviant-Skriver				
Under-Proviant-Skriver				
Cahyt-Skriver				
Hofmester				
Cahyts-Kok				
Bager				
Tjenere				
Over-Styrmand				
Styrmand				
Over-Arkelle-Mester				
Under-Arkelle-Mester				
Constabler				
o. s. v.				
Summa				

Orlog-Skibet N. N.
den Junii, No. ....

N. N.
Skibs Proviant-Skriver.

No. VI
Liste

Over de Syge, som findes udi Orlog-Skibet N. N.

Løbende No.	Caracter.	Patents eller Navns Tælling No.	Maanedes-Tælling No.	Navn'e, Division, og Compagnie, eller Børbing og Bye.	Er bleven syg.	Er bleven frisk.	Er død.	Er sendt i Land, eller til Hospital-Skibet.
1	Matros	50	.	Hans af 1 Div. 1ste Comp.	d. 15 Jun.	.	d. 21 Jun.	.
2	Skibmand	2	.	Mads af 2 Div. 2det Comp.	d. 18 Jun.	.	.	d. 19 Jun.
3	Matros	25	.	Ole af 3 Div. 3die Comp.	d. 16 Jun.	d. 30 Jun.	.	.

Orlog-Skibet N. N. d. . . . No. . . .
N. N.
Skibs Chirurgus.

N. N.
Skibs Prov. Skriver.

Mulle

Holden paa Drlog. Skibet N. N.

Amdo . . . . .

NB.

Som Mullerne fortaales paa 3de Maader: Over Mandskabet, Detalingen og Wynnstringen: Saa nævnes ved det Ord Mulle den Character, som den i den anbefalede Leilighed tilkommer.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

NB.

Er en Flag-Mand der om Borde, da opføres han, de med ham værende Officiere og Flag-Folk, samt Detjente, paa denne Pagino, efter deres Navn og Character.

Levende No.		
	Commandeur : Capitaine	N. N.
	Capitaine	N. N.
	Capitaine : Lieutenant	N. N.
	Dito	N. N.
	Premier : Lieutenant	N. N.
	Dito	N. N.
	Second : Lieutenant	N. N.
	Dito	N. N.
	Cadet	N. N.
	Dito	N. N.
	Præst	N. N.
	Chirurgi.	
	Over : Mester	N. N.
	Second : Mester	N. N.
	Under : Mester	N. N.
	Slibe : Skrivere.	
	Slibe : Proviant : Skrivere	N. N.
	Under : Proviant : Skriver	N. N.
	Cahyt : Skriver	N. N.
	Domestiquer.	
	Hofmester	N. N.
	Cahyt's Kof	N. N.
	Dager	N. N.
	Tjener	N. N.

Levende No.	Caracter.	Patent, eller Maanedstjener No.	Maanedstjener No.	Navne, og af hvad Division, og Compagnie, eller Bæring og Dye.	Befarne.	Halv : Befarne.	Øge : Banters.

Løbende No.	Caracter.	Patens, eller Maanedstjener No. Maanedstjeners No.	Navne, og af hvad Division, og Compagnie, eller Verbing og Bye.	Besatne.	Halv - Besatne.	Og - Bante.

No. VIII.

Formular

til

Regnskabet

for

Høj-Raadsmændene.

NB. Udelobes i nærværende Udgave, som forandret saaledes som efterfølgende Schemata Ufr. C D
og E udvise, og som tjene til Folge.

No. IX.

Formular

iii

Log = Bog og Journal.

- a) Til Anfers.
- b) Under Sejl, hvor Lod-Skud anføres, og Vektif sættes for hver Bagt.
- c) Under Seil, hvor Lod-Skud anføres, og Vektif sættes hver Middag.
- d) Under Sejl i aaben Søe.

Journal

holden

paa . . . . Skibet N. N.

Armeret med [. . . . Pundige Canoner . . . .
 [. . . . Pundige Canoner . . . .

Semandet Prima Man med . . . . Mand.

Commanderet af . . . . N. N.

begynde

Mar . . . . den . . . .
 . . . .

fuldende

Mar . . . . den . . . .

af

N. N.

Sit.

Aret.		Maaned.		Hvor Skibet er.	
. . . .		. . . .		. . . .	
Dagen.	Timer.	Wind.	Vejr.	Merkværdigt.	
	1.	SW.	Lakerfulde, tyk Luft.	E. M. Kl. 1. kom Vaaden om Bord.	
	2.				
	3.			Kl. 3. gif Vaaden igjen fra Borde ic.	
	4.	WSW.	Br. Sejls Kulte.		
	5.			Kl. 5. gif i Verk med at lette Tojs-Ankeret, blev klar dermed ic.	
	6.				
	7.	W.			
	8.				
	9.	til			
	10.	NS.	Mr. Sejls Kulte.	Kl. 10. foer Chaloupen armeret paa Brand-Vagt.	
	11.				
	12.				
Dag og Datum.	1.			F. M.	
	2.	WSW.	Bl. Luft.		
	3.			Kl. 3. kom Chaloupen fra Brand-Vagt.	
	4.			Kl. 4. stak ud til $\frac{3}{4}$ Toug.	
	5.			Kl. 5. gif i Verk med at sætte Canonerne udi faste Taster, sætte Vaaden ind, og gjorde klar til at sejle.	
	6.				
	7.				
	8.				
	9.	WSW.			
	10.				
	11.		Boje.	Kl. 11 en haard Hagel-Boje af S. W.	
	12.				

N r

C

Aaret.		Maaned.							
.....		.....							
Dagen.	Timer.	Cours.	Dist.	Beholden Cours.	Vind.	Vejr.	Dybde.	Grund.	
	1.								
	2.								
	3.								
	4.								
	5.								
	6.								
	7.								
	8.								
	9.								
	10.								
	11.								
	12.								
Dag og Datum.	1.								
	2.								
	3.								
	4.								
	5.								
	6.								
	7.								
	8.								
	9.								
	10.								
	11.								
	12.								

Gen. misvisende Cours er . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ fra . . . .
 Forbedret efter . . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ NWestring.
 Gen. misvisende Cours er . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ fra . . . .
 . . . . . Mile.

C

Hvor Skibet er.
 .....
 Merkværdigt.

C. M. Kl. 1 $\frac{1}{2}$ klarede det op.
 Kl. 3. pejste . . . . udi . . . . Mile. Jeg stiller derfor mit Bestik
 paa . . . . Brede og . . . . Længde.

Pejste Solen i Nedgaaende . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ . . . fra . . . .
 finder derved Misvisningen er . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ NWestring; Men ved
 Morgen- og Aften-Pejlingen er . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ NWestring.

F. M. Pejste Solen 9 $\frac{0}{\text{---}}$ 30 $\frac{m}{\text{---}}$ høj og . . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$
 S. fra D., Misvisningen er derefter . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$ NWestring.

Kl. . . . . Læ: Sejl ind.
 Kl. . . . . Bram: Sejl ind.
 Tog 2de Reev udi hver Værts: Sejl.
 Kl. . . . . pumpet . . . . Stæg.

Giffede N. Brede . . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$
 Længde, eller Afvigning . . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$
 Observerede N. Brede . . . . . $\frac{0}{\text{---}}$ . . . . $\frac{m}{\text{---}}$